БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ
ТП 2968
1995/32

Т II 2968

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ
Т II 2968
1995

РАД МАТИЦЕ СРПСКЕ

32

НОВИ САД
1995

МИ ДОЛЕ ПОДПИСАНИ

добровољно се слажемо и установљавамо једно Дружство, као једно тело, које равним, и једним јединим духом за ползу и славу народну дише. I. Повод и намереније. – Начин намеренија получити. – Повод к заведенију овога Дружства јест једина љубов и ревност к општему благу; а намереније јест распространеније књижества и просвештенија народа Србског, то јест, да се Књиге Србске рукописне на свет издају и распространяваjу, и то сад и отсад без престанка за свагда.

(4/16. фебруара 1826. године)

ОСНИВАЧИ МАТИЦЕ СРПСКЕ

у Пешти 1826. године

Гаврило Зелитовац, 1798–1856

Јован Деметровић, 1778–1830

Јосиф Миловук, 1793–1850

Петар Рајић, 1780–1855

Андрија Розмировић, 1798–1835

Ђорђе Станковић, 1782–1853

др Јован Хаџић 1799–1869

П II 2968

YU ISSN 0350–042 | UDK 061.229(497.113)(06)

РАД МАТИЦЕ СРПСКЕ

Инв. бр. 140683

БРОЈ 32
ГОДИНА CLXIX
ОД ОСНИВАЊА
МАТИЦЕ СРПСКЕ
1995

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ
I
НОВИ САД

РАД МАТИЦЕ СРПСКЕ
Гласило Матице српске
(излази повремено)

Чланови Уредништва:
Миро Вуксановић
Милорад Грујић
Драган Станић
Лепосава Шелмић

Уредник
Драган Станић

Секретар Уредништва
Петар Мишић

Лектор
Милица Бујас

Технички уредник
Владислав Војнић Хајдук

Коректор
Милан Петровић

Уредништво: Матица српска, улица Матице српске 1, Нови Сад
Телефон 28-901 и 615-599 (централа)
Чланови Матице српске добијају *Рад* бесплатно
Компјутерски слог: *ANATTA press*, Нови Сад
Штампа: „Графоофсет", Нови Сад
Штампано у 1500 примерака

САДРЖАЈ

Матица српска
Извештај о раду Матице српске у 1995. години 5
Светосавска беседа: Узори Светога Саве 54

Библиотека Матице српске
Извештај о раду Библиотеке Матице српске у 1995. години 60

Галерија Матице српске
Извештај о раду Галерије Матице српске у 1995. години 78

Издавачко предузеће Матице српске
Извештај о раду Издавачког предузећа Матице српске у 1995. години 90

Именик Матице српске 99

In memoriam
Јован Сланкаменац 154
Др Боривој Самоловчев 156
Умрли чланови Матице српске 160

ЛП_29

МАТИЦА СРПСКА

Извештај о раду Матице српске у 1995. години

Година 1995. била је за Матицу српску година наде. Након успешно изведених државних мера у циљу контролисања економских токова, чинило се да ће целокупан друштвени развој па и сфера културе и науке кренути стазом успона. На такве наде пала је тешка сенка трагичних догађаја и страдања на ратом захваћеном подручју, као и потешкоћа изазваних одржавањем међународних санкција према нашој земљи. Стабилизовање финансијских прилика Матице српске није, нажалост, било онакво какво се у први мах могло очекивати. Отуда се успехом може сматрати већ и то што је основна делатност, у знаку Летописа Матице српске и осам научних зборника очувана. Све су ове публикације наставиле доста редовно да излазе, чак је и припремана појава још једног новог зборника – Зборника Матице српске за класичне студије. Током 1995. године изашло је 12 свезака Летописа Матице српске на близу 2800 страница и 12 свезака научних зборника на преко 2.500 страница. Исто тако су се појавила и посебна издања везана за поједина одељења и научноистраживачки рад у њима: 16 наслова монографија и студија обухвата преко 3.700 страница.

У погледу научноистраживачког рада неки од пројеката су успешно приведени крају, неки су још у току, а показала се и потреба за оснивањем нових. Од послова

122. редовна скупштина Матице српске

које треба довршити највећа пажња је посвећена Лексикону писаца Југославије IV том, који је допуњен новим прилозима а истовремено је и укуцаван текст да би се припрема књиге довела до пауса. Исто тако је доста урађено и на једнотомном Речнику српскога језика. Ауторски део посла је – по обавештењу главног координатора – завршен, преостало је да се обави целокупна редактура рукописа, након чега ће се прећи на саму припрему штампе. У погледу планирања научноистраживачког рада посебно је значајна израда Програма научноистраживачког рада 1996–2000. године у коме је наглашена важност још интензивнијег и организованијег рада на вишетомном Речнику српскога књижевног језика, Историји Матице српске, Лексикону писаца Југославије и Српском биографском речнику. Исто тако су са САНУ настављени разговори о покретању Српске енциклопедије. Општа решеност да се убрзају послови обавезује Матицу српску и њене челнике да покушају да обезбеде повољне финансијске оквире за рад.

Током 1995. године одржана је 122. редовна скупштина Матице српске на којој је донесен Програм Матице српске, као и Ванредна скупштина на којој је изабран нови секретар. Исто тако, Матица српска је организовала велики број свечаних и радних, стручних и научних, књижевних и уметничких програма. Светосавска беседа Матице српске садржавала је свечану беседу академика Војислава Ј. Ђурића „Узори Светог Саве" и пригодан књижевни и музички програм. Свечана седница била је посвећена 100–годишњици рођења Милана Кашанина, а проф. др Мирослав Егерић је одржао предавање „Милан Кашанин и српске књижевне судбине". Том приликом је песнику Новици Тадићу уручена Змајева награда за 1994. годину. Катедра Матице српске је, осим активности у самој Матици српској, својим програмима гостовала и у Панчеву, Кикинди, Београду, Сомбору, Темишвару и Зрењанину. Матица српска је наставила успешну сарадњу са неколико важних установа као што су САНУ, Вукова

Уручење Змајеве награде

задужбина, Народна библиотека Србије, Институт за књижевност и уметност и др. На међународном плану је међутим, сарадња прилично мировала премда је било извесних контаката било путем преписке било посредством делегација, са Руском академијом наука, Украјинском академијом наука и Матицом словачком. Очигледно је да се за пуније сарадњу чекају повољније политичке и финансијске прилике. Матицу српску су, ипак, протекле године посетили научни и културни радници из Русије, Украјине, Пољске, Словачке, Мађарске, Румуније, Немачке и Француске.

Матица српска је током 1995. године радила у не баш завидним финансијским условима. Осим редовних дотација које примамо од Министарства за науку и технологију и Министарства културе Републике Србије, остварена је сарадња и са Савезним министарством за развој, науку и животну средину, као и Заводом за међународну, научну, културну и техничку сарадњу Републике Србије. Изузетно је успешна сарадња са Војвођанском банком главним спонзором Матице српске, као и са Нафтном индустријом Србије и Прогресом из Београда. Но, све то, услед врло богате и разгранате делатности није прелазило оквире скромности на граници сиромаштва, тако да су хонорари били релативно ниски, премда прилично уредни.

Рад Матичиних органа

СКУПШТИНА МАТИЦЕ СРПСКЕ

Током 1995. године одржане су две скупштине, 122. редовна скупштина и Ванредна скупштина.

Редовна скупштина одржана је у недељу, 2. априла са почетком у 10. часова. Скупштину је отворио и председавао јој академик Бошко Петровић, председник Матице српске. Минутом ћутања одата је пошта српским жртвама на хрватском и муслиманском фронту и свим невиним жртвама овог рата. Скупштину су у име Српске академије наука и уметности поздравили академик Василије Крестић, у име Матице словачке господин Мирослав Спевак и телеграмом Његово преосвештенство епископ бачки Иринеј. Затим је изабрана Верификациона комисија у саставу: проф. др Милорад Радовановић, председник и Добрила Мартинов и Владимир Шовљански, чланови. У Изборну комисију изабрани су: проф. др Љиљана Суботић, председник, мр Мирјана Бошков, мр Милица Бујас, Душан Малешевић и Василије Јовановић за чланове. За записничара је изабрана Добрила Јерков, а за оверач записника проф. др Вера Јерковић и Душан Вртунски. Верификациона комисија је известила да Скупштини присуствује 208 чланова са правом гласа, што је на основу Статута Матице српске довољно за пуноважно одлучивање. Затим је са једним гласом против усвојен Пословник о раду скупштине Матице српске. Образложење за усвајање Измена и допуна Статута Матице српске дао је адвокат Слободан Бељански, председник Статутарне комисије, рекавши да се приступило изменама и допунама зато да би се Статут прилагодио Закону о Матици српској. Постоји потреба и за сасвим другачијим Статутом, али ће се њему приступити у наредном периоду, после детаљних расправа на седницама свих Матичиних органа. Проф. др Божидар Ковачек је обавестио Скупштину Матице српске о својој иницијативи за радикалнијим променама у Матици српској, коју је изложио на седници Управног одбора. Реч је о програмском прилагођавању Матице српске као националне институције, о њеним дометима у ширим слојевима српског народа, као и враћању Матичине кохезионе улоге какву је имала у временима физичке разједињености српског народа; наравно, без губљења данашњих успешних делатности и без икаквог политизовања. Реч је и о враћању просветитељске компоненте Матичиног рада, о питању броја чланова и износу чланарине.

О Статуту Матице српске изрекли су своје мишљење и Богдан Станојев, Даница Димитријевић, Милан Парошки, Слободан Бељански, мр Мирослав Ранков, проф. др Петар Докић и Предраг Момчиловић. Председник је закључио дискусију, а измене и допуне Статута Матице српске усвојене су са једним гласом против. Предлог Измена и допуна Правилника о чланству Матице српске усвојен је без примедаба. О Извештају о четворогодишњем раду Матице српске (1991–1994) своје мишљење дали су Мојсило Летић и Богдан Станојев, а затим је Извештај једногласно усвојен. Уз образложење Лазара Хаџића и уз дискусију проф. др Миливоја Ковачевића и проф. др Николе Гаћеше усвојен је и Извештај о раду Надзорног одбора и финасијском пословању Матице српске од 1.I 1990. до 31. XII 1994. године. Извештаји о четворогодишњем раду Библиотеке Матице српске, Галерије Матице српске и Издавачког предузећа Матице српске (1991–1994) усвојени су без примедаба. Академик Никша Стипчевић је у име Управног одбора Матице српске за предсе-

дника Матице српске предложио академика Бошка Петровића, за потпредседнике проф. др Слободана Глумца, проф. др Божидара Ковачека и академика Чедомира Попова, а за секретара мр Мирослава Ранкова. За чланове Управног одбора предложено је 36 кандидата, а Надзорног одбора 9 кандидата. Проф. др Љиљана Суботић је известила Скупштину да је на основу Пословника о раду Скупштине за још једног члана Управног одбора предложен проф. др Драгољуб Петровић.

После паузе за гласање седница је настављена. Образложење за избор сталних чланова сарадника, реизбор чланова сарадника и избор нових чланова дао је проф. др Слободан Глумац, а Скупштина је једногласно прихватила предложене кандидате. Затим је уз обраложења проф. др Слободана Глумца и мр Мирослава Ранкова потврђен пријем нових редовних чланова а такође су примљени у чланство добротвори и спонзори најзаслужнији за помагање остваривања циљева Матице српске, Библиотеке Матице српске, Галерије Матице српске и Издавачког предузећа Матице српске.

Академик Чедомир Попов је образложио Предлог програма Матице српске рекавши да овога пута Програм представља кратку декларацију која указује на токове прилагођавања и настао је прожимањем Матичине традиционалне активности са захтевима времена у којем живимо. Академик Попов је подсетио да Матица српска не доноси често програме зато што су њени програми трајни, а овога пута у питању је иновација Програма усвојеног 1979. године. Програмска оријентација је довољно широка да може да обухвати све добре корисне иницијативе. Овај Програм се може схватити као најопштији акт који ће усмеравати обогаћивање и даљи рад Матице српске. Образложење академика Попова је поздрављено аплаузом.

Под тачком „Предлози чланова" реч је узео Предраг Момчиловић рекавши да је Матици српској потребно више младих сарадника и чланова. Мишљење је поздрављено аплаузом.

После дуже паузе проф. др Љиљана Суботић, председник Изборне комисије, саопштила је да је за избор председника три потпредседника и секретара Матице спрске подељено 197 гласачких листића, а гласало је 196 чланова. Важећих и уредних било је 195, а неважећи 1 гласачки листић. Кандидати су добили следећи број гласова: Бошко Петровић 135, Слободан Глумац 144, Божидар Ковачек 168, Чедомир Попов 157, Мирослав Ранков 95. Комисија је констатовала да је за председника изабран Бошко Петровић, за потпредседнике Слободан Глумац, Божидар Ковачек и Чедомир Попов, а Мирослав Ранков није добио довољан број гласова и није изабран за секретара.

За избор чланова Управног одбора подељено је 197 гласачких листића, гласало је 196 чланова, неважећих листића било је 5, а уредних 191. За чланове Управног одбора са следећим бројем гласова изабрани су: Томислав Бекић 137, Бранко Бешлин 138, Милорад Велисављев 151, Миро Вуксановић 147, Славко Гавриловић 167, Никола Гаћеша 141, Славко Гордић 140, Милорад Грујић 120, Војислав Ј. Ђурић 157, Мирослав Егерић 130, Павле Ивић 160, Јован Јерковић 139, Миодраг Јовановић 144, Дарко Капор 135, Марија Клеут 134, Светозар Кољевић 127, Василије Крестић 142, Иван В. Лалић 150, Војислав Марић 143, Миодраг Матицки 147, Дејан Медаковић 147, Мирослав Пантић 145, Даница Петровић 149, Драгољуб Петровић 134, Светозар Петровић 134, Љубомир Симовић 150, Димитрије Стефановић 155, Никша Стипчевић 134, Младен Стојанов 126, Никола Тасић 143, Добрица Ћосић 143, Слободан Ћурчић 129, Мирон Флашар 138, Славко Царић 120 и Лепосава Шелмић 137. Флорика Штефан са 93 добијена гласа није изабрана за члана Управног одбора.

За чланове Надзорног одбора гласало је 195 чланова и изабрани су следећи кандидати: Слободан Бељански 168, Мила Ерцеговац 162, Дејан Живанац 162, Мирко Лубурић 149, Томислав Милић 154, Маринко Мрђанов 152, Миша Стојановић 158, Лазар Хаџић 165 и Јован Чулајевић 150 гласова.

Скупштина је завршила са радом у 17,20 часова.

Ванредна скупштина Матице српске одржана је у понедељак, 29. маја 1995. године са почетком у 17,00 часова. Скупштина је радила на уобичајени начин уз присуство 274 члана са правом гласа. На Скупштини је са 198 гласова за секретара Матице српске изабран мр Драган Станић (Иван Негришорац). Господин Станић се бираним речима захвалио на указаном поверењу.

УПРАВНИ ОДБОР

У току 1995. године одржане су четири седнице Управног одбора.

На десетој седници (8. марта), у старом сазиву, заказана је 122. редовна скупштина и утврђен дневни ред. Разматрани су предлози Измена и допуна Статута Матице српске, Правилника о раду Скупштине Матице српске и Измена и допуна Правилника о члановима Матице српске. Прихваћени су кандидати за председника, потпредседнике, секретара и чланове Управног одбора и информација о кандидатима за чланове Надзорног одбора. Утврђен је и Предлог програма Матице српске. Затим је на предлог Надзорног одбора усвојен Заврши рачун Матице српске за 1994. годину, План рада Матице српске за 1995. годину и финансијски план Матице српске за 1995. годину. За члана Управног одбора Галерије Матице српске изабрана је Драгојла Живанов, историчар уметности.

Прва седница Управног одбора у новом сазиву одржана је 8. маја 1995. године. На седници је усвојен Извештај о 122. редовној скупштини Матице српске. Заказана је Ванредна скупштина за 29. мај и утврђен дневни ред. На предлог председника Матице српске закључено је да се утврђивање предлога кандидата за секретара Матице српске одложи да би се разјасниле неке недоумице. Затим је Управни одбор утврдио нове износе чланарине: 50,00 динара годишња чланарина за редовне чланове, 300,00 динара чланарина једном за свагда за редовне чланове и 2.000,00 динара – годишња чланарина за правна лица. Чланарина се може измирити и у ратама а одлука ће се током јесењих седница преиспитати. Затим су примљени новоуписани редовни чланови. Управни одбор је усвојио Правила о правима и обавезама Стручне службе и Одлуку о броју радника и потребној спреми за обављање послова у Стручној служби Матице српске.

На Другој седници (24. маја) усвојен је Записник са Прве седнице и на предлог и уз образложење академика Бошка Петровића за секретара Матице српске предложен мр Драган Станић (Иван Негришорац), књижевник из Новог Сада. Мр Мирослав Ранков именован је за саветника Матице српске.

На Трећој седници (13. новембра) именовани су секретари одељења, управник Рукописног одељења и председник Темишварског одбора: Одељење за књижевност и језик – проф. др Марија Клеут; Одељење за друштвене науке – проф. др Бранислав С. Ђурђев; Одељење за природне науке – проф. др Дарко Капор; Одељење за ликовне уметности – проф. др Миодраг Јовановић; Одељење за сценске уметности и музику – академик Димитрије Стефановић; Лексикографско–биобиблиографско одељење – академик Никша Стипчевић; Рукописно одељење – проф. др Никола Гаћеша; Темишварски одбор – проф. др Миодраг Јовановић.

Именовани су и чланови одбора одељења, Темишварског одбора, Економског одбора, Катедре Матице српске и Статутарне комисије.

Одбор Одељења за књижевност и језик: др Јанош Бањаи, др Томислав Бекић, мр Мирјана Бошков, др Гордана Вуковић, др Славко Гордић, др Даринка Гортан Премк, др Јасмина Грковић Мејџор, Милорад Грујић, др Јован Делић, др Мирослав Егерић, др Драгиша Живковић, др Душан Иванић, академик Милка Ивић, академик Павле Ивић, Бошко Ивков, Гојко Јањушевић, др Јован Јерковић, мр Мирјана Јоцић, Тања Крагујевић, др Марија Клеут, академик Светозар Кољевић, Иван В. Лалић, др Славко Леовац, др Слободан Ж. Марковић, др Миодраг Матицки, академик Живан Милисавац, др Александар Младеновић, др Ксенија Марицки Гаћански, Милица Мићић Димовски, др Миливој Ненин, мр Васа Павковић, др Новица Петковић, др Драгољуб Петровић, академик Митар Пешикан, др Мато Пижурица, др Милорад Радовановић, др Јелка Ређеп, др Миодраг Сибиновић, академик Љубомир Симовић, др Љиљана Суботић, др Милосав Тешић, др Драго Ћупић, др Мирон Флашар, др Михал Харпањ, Јудита Шалго и Флорика Штефан.

Одбор Одељења за друштвене науке: др Мила Босић, др Олга Брукнер, др Лазар Вркатић, академик Славко Гавриловић, др Исидор Граовац, др Велика Даутова Рушевљан, Даница Димитријевић, др Михајло Ђурић, др Бранислав С. Ђурђев, др Родољуб Етински, др Олга Зиројевић, др Александар Касаш, др Саша Кицошев, др Драган Коковић, др Љубомирка Кркљуш, др Ненад Лемајић, др Милош Марјановић, др Петар Милошевић, мр Ема Миљковић, др Милован Митровић, др Милијан Поповић, др Љубинко Пушић, др Младен Стојанов, др Никола Тасић, др Милан Трипковић, академик Сима Ћирковић, др Бранко Ћупурдија, др Небојша Царић и др Милан Узелац.

Одбор Одељења за природне науке: др Владимир Аксин, др Љиљана Будаков, др Милан Вапа, др Милорад Велисављев, др Живојин Гавриловић, др Славка Гајин, др Олга Гашић, др Слободан Глумац, др Петар Драча, др Божидар Јовановић, др Дарко Капор, др Рудолф Кастори, др Јован Максимовић, др Војислав Марић, др Михаљ Микеш, др Јосиф Милин, др Миладин Мирилов, др Драгутин Михајловић, др Иван Михаљев, др Слободан Петровић, др Радомир Попов, др Драгиша Поповић, академик Богољуб Станковић, др Слободанка Стојановић, др Душан Сурла, др Слободан Ћурчић, др Петар Циндрић и др Смиљка Шимић.

Одбор Одељења за ликовне уметности: др Бранко Вујовић, др Иван Ђорђевић, др Станислав Живковић, др Миодраг Јовановић, др Вера Јовановић Дунђин, др Мирјана Лесек, др Војислав Матић, Олга Микић, др Оливера Милановић Јовић, мр Слободан Милеуснић, др Сретен Петковић, др Анка Стојаковић, академик Гојко Суботић, др Мирослав Тимотијевић, др Бранислав Тодић, др Драгутин Тошић и мр Лепосава Шелмић.

Одбор одељења за сценске уметности и музику: др Мирјана Веселиновић, Сава Вукосављев, др Драгослав Девић, др Зоран Јовановић, др Каталин Каич, др Божидар Ковачек, др Петар Марјановић, др Соња Маринковић, др Душан Михајловић, мр Мелита Милин, Предраг Момчиловић, мр Ненад Остојић, др Даница Петровић, мр Мирослав Радоњић, др Душан Рњак, академик Димитрије Стефановић, Душан Трбојевић, Лука Хајдуковић и др Нице Фраџиле.

Одбор Лексикографско–биобиблиографског одељења: др Весна Берић, мр Бранко Бешлин, др Зоран Будимац, мр Милица Бујас, Миро Вуксановић, др Динко Давидов, академик Војислав Ј. Ђурић, академик Василије Крестић, Хермина Лежимирац, др Војислав Марић, Добрила Мартинов, академик Дејан Медаковић, др Предраг Пипер, др Душан Попов, академик Чедомир Попов, мр Мирослав Ранков, академик Никша Стипчевић, др Славенко Терзић и Биљана Шимуновић.

Одбор Рукописног одељења Матице српске: Даница Богдановић, др Магдалена Веселиновић Шулц, Душко Вртунски, Душан Вујичић, др Никола Гаћеша, Звонимир Голубовић, др Милица Грковић, др Чедомир Денић, Вида Зеремски, мр Душан Ковачевић, др Ранко Кончар, мр Средоје Лалић, Павле Станојевић и Стојан Трећаков.

Чланови Темишварског одбора: Стеван Бугарски из Темишвара, др Сава Вуковић, др Никола Гавриловић, др Динко Давидов, Добрила Јекров, др Миодраг Јовановић, др Божидар Ковачек, др Мирјана Малуцков, др Војислав Матић, др Миодраг Милин из Темишвара, мр Мирко Митровић, др Драгољуб Петровић, др Душан Попов, Радомир Станић, Љубомир Степанов из Темишвара, академик Димитрије Стефановић, др Нице Фраџиле, др Љубивоје Царовић и мр Лепосава Шелмић.

Чланови Економског одбора: др Славко Царић, председник, професор универзитета, Нови Сад, Миодраг Бабић, генерални директор Хемофарма из Вршца, Зоран Васић, извршни заменик председника, Карић банка из Новог Београда, Предраг Јовановић, руководилац маркетинга Војвођанске банке из Новог Сада, др Боривоје Митровић, генерални директор Електронске индустрије из Ниша, Драган Мркшић, директор маркетинга ДДОР „Нови Сад" из Новог Сада, Милутин Никић, генерални директор ПИК „Врбас" из Врбаса, Бранислав Поповић, генерални директор Електровојводине из Новог Сада, Драган Слијепчевић, генерални директор ВОБЕКС-а из Новог Сада, Никола Стојшић, председник Привредне коморе Војводине из Новог Сада, Иван Шенк, дипломирани машински инжењер из Новог Сада.

Чланови Статутарне комисије: Слободан Бељански, адвокат, председник, Ђорђе Вебер, адвокат, Миро Вуксановић, управник Библиотеке Матице српске,

Марија Дондур, директор Завода за заштиту споменика културе, др Божидар Ковачек, потпредседник Матице српске, Тома Милић, адвокат, мр Драган Станић, секретар Матице српске, др Радивој Степанов, професор универзитета, Лазар Хаџић, адвокат, мр Лепосава Шелмић, управница Галерије Матице српске, Станко Шушњар, дипломирани правник.

Затим је академик Чедомир Попов поднео информацију о Српској енциклопедији рекавши да су послови око Српске енциклопедије застали пошто су у Српској академији наука и уметности мишљења о Српској енциклопедији подељена. Тренутно се у САНУ која је са Матицом српском покретач иницијативе израде Српске енциклопедије води расправа по одељењима о сврсисходности таквог подухвата. Матица српска остаје на свом становишту да је крајње време да српски народ започне рад на националној енциклопедији која је капитално дело за историју сваког народа и коју сви цивилизовани народи имају. По редовној Статутарној процедури извршен је избор новоуписаних редовних чланова.

НАДЗОРНИ ОДБОР

Током 1995. године одржане су три седнице Надзорног одбора, две у старом сазиву и једна у новом. На Седмој седници (24. фебруар) усвојен је Записник са Шесте седнице, затим је разматрано писмо Богдана Станојева, сталног члана сарадника, упућено Надзорном одбору. Писмо је достављено свим члановима Надзорног одбора и свим радницима и сарадницима Стручне службе, на које се делови писма односе. Сви позвани су се изјаснили о писму појединачно и закључено је да су сумње о злоупотреби, немарности и неправилности рада Стручне службе и Матице спрске неосноване и нетачне. Пошто господин Станојев није био задовољан оваквим закључцима, договорено је да се на наредној седници још једном размотре наводи у писму. Затим је Надзорни одбор прихватио Завршни рачун Матице српске за 1994. годину уз сугестију да се наведе да је закашњење у уплати буџетских средстава имало за последицу исказивање вишка прихода у износу од 96.739,85 динара. Такође је закључено да Мила Ерцеговац и Миша Стојановић изврше увид у Извештај комисије о попису имовине Матице српске. После образложења Милана Петровића, шефа рачуноводства и мр Мирослава Ранкова, секретара Матице српске прихваћен је финансијски план Матице српске за 1995. годину. Предложен је Скупштини и износ чланарине Матице српске. Уз констатацију да је у Статуту Матице српске непрецизно и апсурдно предвиђено предлагање кандидата за чланове Надзорног одбора, за чланове Надзорног одбора предложени су: Слободан Бељански, Мила Ерцеговац, Дејан Живанац, Маринко Мрђанов, Миша Стојановић, Лазар Хаџић, Мирко Лубурић, Тома Милић и Јован Чулајевић.

На Осмој седници (28. марта) усвојен је Извештај о извршеном увиду и контроли Извештаја комисије за попис имовине Матице српске. Закључено је да се по пресељењу књига које се налазе у магазину Издавачког предузећа Матице српске изврши детаљан попис и утврди стварно стање пресељених књига. Разматрано је писамо Богдана Станојева и закључено је да је Стручна служба обавезна да приликом штампања публикација чува приспеле понуде и да се приликом прихватања понуда сачини кратка белешка о разлозима прихватања понуда.

На Првој седници у новом сазиву (23. маја) прихваћен је Извештај о 122. редовној скупштини и конституисан је Надзорни одбор. За председника је изабран

Лазар Хаџић, за заменика председника Миша Стојановић и за секретара Дејан Живанац. Затим је договорено да се за наредну седницу припреми Предлог плана рада за 1996. годину и План рада 1996–2000. Потом је закључено да се Надзорном одбору поднесе извештај о активностима предузетим за враћање стамбених зграда национализованих 1958. године.

ИЗВРШНИ ОДБОР

Током 1995. године одржано је 10 седница Извршног одбора.

На Четрдесет осмој седници (16. јануара) разматране су измене и допуне Статута Матице српске и упућене Управном одбору на прихватање и Скупштини на усвајање. Затим је утврђен програм Светосавске беседе (27. јануара, беседник В.Ј. Ђурић, уметнички програм). Одлучено је да се Свечана седница одржи у четвртак, 16. фебруара, да буде посвећена Милану Кашанину о коме би говорио проф. др Мирослав Егерић, као и да се уручи Змајева награда за 1994. годину добитнику Новици Тадићу.

На Четрдесет деветој сендици (2. фебруара) заказана је Десета седница Управног одбора и седнице свих одбора одељења на којима ће се разматрати План рада Матице српске за 1995. годину, предлози кандидата за часништво, предлози за Управни одбор и Надзорни одбор. Такође је закључено да се расправља о свим проблемима релевантним за рад Матице српске. Разматран је Пословник о раду Скупштине Матице спрске и упућен Статутарној комисији на дораду, уз конкретне сугестије. Од 15. децембра 1994. године Петар Мишић је на боловању тако да је почев од 1. јануара до завршетка 122. редовне скупштине мр Милица Бујас именована за помоћника секретара за научноистраживачки рад и издавачку делатност Матице српске. Мр Мирослав Ранков је поднео извештај о посетама учињеним Матици српској током новембра и децембра, одлучено је да се Бранкова награда уручи 17. фебруара, а академик Чедомир Попов је поднео извештај о договорима у Српској академији наука и уметности о наставку рада на Српској енциклопедији.

На Педесетој седници (27. фебруара) припремљена је Десета седница Управног одбора, разматрани су Предлог пословника о раду Скупштине, Предлог измена и допуна Правилника о члановима Матице српске, предлог за заказивање 122. редовне скупштине Матице српске, предлог сазива 122. редовне скупштине, предлози за часништво, чланове Управног одбора, чланове Надзорног одбора, Предлог програма Матице српске и предлог одлуке о чланарини, усвојени су Завршни рачуни Матице спрске за 1994. годину и План рада Матице српске за 1995. годину.

Педесет прва седница (27. марта) била је посвећена припремама за 122. редовну скупштину заказану за 2. април.

На наредној сендици Извршног одбора (10. априла) разматран је Извештај о току 122. редовне скупштине уз констатацију да секретар Матице српске није изабран и да је потребно заказати Управни одбор који би утврдио дневни ред и датум одржавања Ванредне скупштине. Слободану Бељанском, председнику Статутарне комисије, исказана је захвалност што је у првом тренутку својом речи рад 122. редовне скупштине усмерио у жељеном правцу, а затим је са малим закашњењем упућено извињење што Председништво није благовремено реаговало на непријатне нападе. Пошто на основу Статута Матице српске секретара Матице српске замењује један од чланова Извршног одбора одлучено је да секретара замењује проф. др

Слободан Глумац, проф. др Божидар Ковачек и академик Чедомир Попов, потпредсендици Матице српске. Мр Мирослав Ранков је уз образложење академика Чедомира Попова распоређен на место саветника Матице српске, а мр Милици Бујас продужено је обављање послова помоћника секретара за научноистраживачки рад и издавачку делатност до повратка Петра Мишића са боловања и избора новог секретара. Затим је за 8. мај заказана прва седница Управног одбора у новом сазиву на којој је одређен датум одражавања Ванредне скупштине.

На седници одржаној 25. априла разматрана су Правила о правима и обавезама Стручне службе Матице српске и упућене Управном одбору на усвајање. Закључено је да се именовања нових секретара одељења и чланова одбора одељења одложе за месец септембар, да се до тада обаве консултације и потребне седнице одбора одељења.

На седници одржаној 5. јуна поздрављен је новоизабрани секретар Матице српске мр Драган Станић (Иван Негришорац), расправљано је о припремама за конкурс за период 1996. до 2000. године и одређени су нови потписници Матице српске. Стручна служба Матице српске захвалила се потпредседницима проф. др Слободану Глумцу, проф. др Божидару Ковачеку и академику Чедомиру Попову што су од Редовне до Ванредне скуштине водили рачуна о пословима у Матици српској и не штедећи своје време сарађивали са Стручном службом. Договорено је на који ће начин Матица српска обележити јубилеј Теодора Павловића, првог секретара Матице српске.

На седници одржаној 23. октобра разматрани су предлози кандидата за секретаре одељења, чланове Економског одбора и Статутарне комисије. Донета је одлука о декларативном (без материјалних обавеза) приступању Матице српске Еко–фонду, одређене су цене Летописа и Матичиних зборника и усвојене одлуке о коришћењу просторија Матице српске и службеног аутомобила. Одлучено је да се просторије могу користити за скупове искључиво научног, уметничког и културног карактера, да се морају завршити до 21 час и да се може послуживати само кафа, чај, сок, жестоко пиће и ситно пециво. Накнада за коришћење утврђена је за један сат, према цени једног штампарског табака. На место архивисте Стојана Трећакова, који је отишао у пензију, примљен је Владимир Николић, професор, дугогодишњи сарадник Српског биографског речника.

На седници одржаној 7. новембра заказана је Друга сендица Управног одбора и предложени кандидати за секратаре одељења, управника Рукописног одељења и председника Темишварског одбора, кандидати за чланове одбора одељења, Темишварског одбора, Економског одбора, Одбора Катедре и Статутарне комисије Матице српске. Одлучено је да за седницу Управног одбора академик Чедомир Попов припреми информацију о Српској енциклопедији. Проф. др Божидар Ковачек је подсетио да је на Управном одбору закључено да би требало покренути разговоре о функцији и физиономији Матице српске. Затим је констатовано да у издавачкој делатности долази до закашњења због застоја у процесу штампања књига.

Прва седница Извршног одбора у новом сазиву одржана је 11. децембра. На седници су разматрани План научноистраживачког рада Матице српске 1996–2000. године и састав радних тела. План је усвојен и достављен Министарству за науку и технологију Републике Србије уз могућност да су током примене дозвољене и могуће измене и допуне у складу са финансијским могућностима. Што се тиче радних тела, утврђена су за предлог Управном одбору следећа уредништва: за Летопис, Зборник за књижевност и језик, Зборник за филологију и лингвистику, Зборник за славистику, Зборник за класичне студије, едицију „Прва књига", Зборник за друштвене науке,

Зборник за природне науке, Зборник за сценске уметности и музику и едицију Библиографије. Предложени су чланови жирија Змајеве награде, Бранкове награде, Пупинове награде и Секретаријат Темишварског одбора. Састав осталих радних тела разматраће се на наредној седници.

Заједничка седница Извршног одбора и Статутарне комисије одржана је 15. марта. На њој су детаљно разматрани предлози за измене и допуне Статута Матице српске, Пословника о раду Скупштине и Правилника о чланству Матице српске.

СТАТУТАРНА КОМИСИЈА

После интензивног рада у другој половини 1994. године Статутарна комисија је током 1995. године одржала две седнице (13. фебруара, 5. марта). На седницама су припремане и разматране Измене и допуне Статута Матице српске, Пословник о раду Скупштине и Правилника о члановима Матице српске. Усвојен је План рада Статутарне комисије Матице српске у 1995. години.

ЕКОНОМСКИ ОДБОР

У току 1995. године одржане су три седнице Економског одбора, две у старом сазиву и једна у новом (13. фебруара, 7. септембра, 20. децембра). На Дванаестој седници усвојен је план рада Економског одбора за 1995. годину и у припремама за 122. редовну Скупштину подржана досадашња управа Матице српске са образложењем да су циљеви и задаци Матице српске у протеклом четворогодишњем периоду и поред тешкоћа у потпуности испуњени. На тридесетој седници разматран је и начелно подржан Инвестициони програм успостављања погона штампарије Издавачког предузећа Матице српске. Разматране су мере за решавање проблема задужбина на основу Правилника о утврђивању станова који се изузимају од откупа у зградама задужбина које би могле наставити рад. Предложени су кандидати за нове чланове Економског одбора. Прва седница у новом сазиву потврдила је избор проф. др Славка Царића за председника. Затим су разматрани проблеми враћања и обнављања зграде Текелијанума у Будимпешти и економски аспекти тог подухвата. У разматрању економског положаја Матице српске закључено је да је обавеза сваког члана Економског одбора да на конкретан начин допринесе побољшању материјалног положаја имајући у виду да је Матица српска основана и опстала захваљујући добротворима, легаторима и дародавцима. Упућена је сугестија Управном одбору Матице српске да се у надлежним министарствима обаве разговори и упути захтев Влади Републике Србије да се Матици српској у буџету обезбеде средства у складу са повећањем масе буџета. Мр Драган Станић је информисао Економски одбор да су подигнуте тужбе за враћање задужбинских зграда национализованих 1958. године.

Одељење за књижевност и језик

На основу вишегодишњих планова и програма рада за 1995. годину, Одељење за књижевност и језик посветило је посебну пажњу континуираном излажењу *Летописа* и зборника, истраживачким пројектима, посебним издањима, организацији научних скупова и другим активностима из области књижевности и језика.

Одбор одељења је у 1995. години одржао три седнице (14. фебруара, 16. маја и 28. новембра) на којима је разматрао план рада одељења, издавачки план, предлоге за организовање научних скупова, предлоге за избор председника, потпредседника, секретара и чланова Управног одбора Матице српске, рад на *Правопису српскога језика* – школско издање, договарао се о промоцијама књига из одељења, предлозима кандидата за секретара Одбора одељења, о програму и организацији рада новоизабраног Одбора одељења, пријавама научноистраживачких пројеката у наредном петогодишњем периоду, о предлозима за чланове редакција (*Летописа Матице српске, Зборника Матице српске за књижевност и језик, Зборника Матице српске за филологију и лингвистику, Зборника Матице српске за славистику, Зборника Матице српске за класичне студије, Зборника српско-руских књижевних веза,* едиције „Прва књига"), као и осталим текућим питањима. У склопу Одбора одељења радила је језичка секција која је одржала две седнице (30. јуна и 4. децембра) на којима је веома стручно и конструктивно расправљано о једнотомном речнику, као и о језичким пројектима за које се конкурисало код министарстава за средства у наредном петогодишњем периоду.

Одбор одељења је од 13. новембра, од сендице Управног одбора, радио у новом саставу.

Послове Одељења ће између седница координирати секретаријат који ће бити састављен од руководилаца пројеката и главних уредника.

Издавачка делатност

ЛЕТОПИС МАТИЦЕ СРПСКЕ

Уредништво *Летописа*, у складу са традицијом овог гласила и распознатљивом платформом његове најновије серије, обезбедило је и у 1995. години сарадњу најугледнијих књижевних стваралаца, научника и културних посленика ове земље (А. Исаковић, Т. Младеновић, В. Чолаковић, Б. Петровић, А. Вукадиновић, И.В. Лалић, В.Ј. Ђурић, Д. Медаковић, Н. Стипчевић, Н. Тадић), као и увид у стваралаштво других језика и култура (В. Војнович, З. Хербет, Т. Ружевич, М. Дегуи, Ј. Замјатин, В. Шаламов, Ц. Ротенберг, Р. Гари, А. Александру, Г. Екелеф, Л. Седерберг). Отворен свим поетикама и нараштајима *Летопис* је с посебном пажњом пратио и подстицао рад млађих стваралаца и критичара (Ђ. Сладоје, Н. Васовић, Т. Крагујевић, С. Јеленковић, Ч. Ђорђевић, М. Пантић, С. Радојчић, И. Негришорац, Н. Шапоња). Саговорници у рубрици „*Разговор*" беху и у минулој години писци и филозофи од значаја у својој средини и времену (М. Зуровац, Т. Фиалковски, Ф. Жакоте).

Стараньем редакције *Летописа* је у 1995. бивао редовно представљан у штампи, на радију и телевизији, док су његови ударни бројеви – у сарадњи са Катедром Матице српске – имали и промоције у Новом Саду, Београду, Кикинди, Зрењанину, Сомбору и Темишвару. Највећу пажњу културне јавности привукао је и вероватно најдубљи траг оставио округли сто, односно тематски број, посвећен савременом књижевном преводилаштву.

Летописове свеске су редовно излазиле из штампе и укупно их је објављено дванаест (књиге 455 и 456; свеске за јул-август и новембар-децембар као двоброји), у укупном обиму од 120 штампарских, односно 180 ауторских табака (2.800 страна).

Уредништво је радило у саставу: др Славко Гордић, главни и одговорни уредник, Војислав Карановић, Милица Мићић Димовска и Селимир Радуловић. Секретари Уредништва су били Владимир Шовљански (јануар–април) и Милица Вртунски (мај–децембар).

ЗБОРНИЦИ

Зборник Матице српске за књижевност и језик. – Уредништво је радило у саставу: др Драгиша Живковић, главни и одговорни уредник, др Томислав Бекић, др Марија Клеут, др Зоран Константиновић, др Новица Петковић, др Мирон Флашар. Одбор Одељења за књижевнсот и језик је на својој седници од 18. новембра 1995. године предложио Уредништво за наредне четири године у саставу: др Томислав Бекић, главни и одговорни уредник, др Јован Деретић, др Марија Клеут, др Љиљана Суботић, др Мирон Флашар. На наредној седници Управног одбора донеће се одлука о овом предлогу.

Фебруара 1995. године из штампе је изашла XLII књига посвећена др Драгиши Живковићу поводом осамдесетогодишњице живота, у обиму од 51,50 а.т.

16. маја 1995, у сали за седнице, одржана је промоција овог *Зборника* на којој су о професору др Драгиши Живковићу и његовом раду говорили: др Јован Јерковић, др Томислав Бекић, др Новица Петковић, др Мирон Флашар. На крају промоције реч је узео и професор Живковић.

Због смене Уредништва у 1995. години није закључена ниједна свеска.

Зборник Матице српске за филологију и лингвистику. – Бригу о *Зборнику Матице српске за филологију и лингвистику* у 1995. водило је Уредништво у саставу: академик Павле Ивић, главни и одговорни уредник, академик Милка Ивић, др Јован Јерковић, др Александар Младеновић, секретар, др Драгољуб Петровић, др Милорад Радовановић. На седници Одбора Одељења за књижевност и језик од 28. новембра 1995. године предложено је да за следеће четири године буде реизабрано исто Уредништво. На наредној седници Управног одбора донеће се одлука о овом предлогу.

Маја 1995. године из штампе је изашла XXXVII књига посвећена професорима др Вери Јерковић и др Јовану Јерковићу поводом 65–годишњице живота, у обиму од 65 а.т. 30. јуна 1995. године одржана је промоција *Зборника* на којој су говорили: академик Павле Ивић, др Александар Младеновић, др Драгољуб Петровић, др Мато Пижурица и др Милорад Радовановић.

На седници Уредништва 14. фебруара закључена је свеска XXXVIII/1 а 27. новембра 1995. године XXXVIII/2. Обе свеске су у штампи.

У току 1995. године техничку редактуру, лекторске и коректорске послове обављао је др Александар Младеновић.

Зборник Матице српске за славистику. – У 1995. години Уредништво *Зборника Матице српске за славистику* је радило у саставу: др Миодраг Сибиновић, др Зоран Божовић, мр Мирјана Бошков, др Јован Делић, др Марија Клеут, др Предраг Пипер, мр Мирослав Топић, др Михал Харпањ. На седници Одбора одељења 28. новембра 1995. године предложено је да за наредне четири године буде реизабрано Уредништво у готово истом саставу. На наредној седници Управног одбора биће донесена одлука о овом предлогу.

Уредништво је на седници од 19. априла закључило двоброј 44–45 за 1993. и двоброј 46–47 за 1994. годину. Оба двоброја су у штампи.

У 1995. години лекторске послове обављала је др Марија Клеут, коректорске Вера Василић, технички уредник био је Владислав Војнић Хајдук, технички секретар Јулкица Ђукић, а преводе резимеа др Александар Музалевски и мр Владислава Гордић.

Зборник Матице српске за класичне студије. – Уредништво овог *Зборника* није закључило ниједну свеску. Чланови Уредништва су: др Мирон Флашар, главни и одговорни уредник, мр Мирослав Вукелић, др Војислав Јелић, др Ксенија Марицки Гаћански и др Нинослава Радошевић.

ЕДИЦИЈА „ПРВА КЊИГА”

У 1995. години Уредништво Редакције „Прва књига” радило је у саставу: Васа Павковић, главни и одговорни уредник, Зоран Ђерић, Милован Марчетић, Ђорђе Писарев, Михајло Пантић. Одбор Одељења за књижевност и језик предложио је да се Уредништво реизабере у истом саставу. На наредној седници Управног одбора биће донесена одлука о овом предлогу.

Коло за 1995. годину изашло је из штампе октобра 1995. године:

186. Владислава Гордић, *Синтакса тишине* (оглед)

187. Владимир Тасић, *Псеудолоџија фантастика* (приче)

188. Дејан Илић, *Као да је било јуче* (приче)

189. Софија Јовановић *Ход* (песме)

190. Соња Секуловић, *Поноћна паника* (песме)

Ликовну опрему за цело коло за 1995. годину дао је Владимир Милић, коректорске послове обавила је Јулкица Ђукић, а техничко уређивање Владислав Војнић Хајдук.

Коло за 1994. годину промовисали су 10. фебруара 1995. године: Васа Павковић, Иван Негришорац и аутори кола.

ЕДИЦИЈА „СТУДИЈЕ О СРБИМА”

Уређивачки одбор едиције „Студије о Србима” у 1995. години радио је у саставу: академик Павле Ивић, главни и одговорни уредник, Милош Јефтић, др Јован Јерковић и Срећко Јовановић. Едицију заједно објављују Матица српска, Вукова задужбина и Предузеће за издавачку и графичку делатност „Орфелин”.

Августа 1995. године из штаме је изашла књига Бориса Унбегауена *Почеци књижевног језика код Срба* у преводу Михаила Поповића. Извршни издавач ове

едиције је „Орфелин”, а књига има 104 стране и штампана је у тиражу од 1000 примерака.

ПОСЕБНА ИЗДАЊА

У 1995. години из штампе су изашле следеће књиге:

Петар Момировић, *Стари српски записи и натписи из Војводине,* II део, обим 314 страна. Матица српска је ову књигу објавила заједно са Покрајинским заводом за заштиту споменика културе Војводине. Рецензенти књиге су академик Славко Гавриловић и др Љиљана Суботић. Уређивачки одбор: академик Славко Гавриловић, др Јовна Јерковић, Бранко Кулић, др Мато Пижурица, др Љиљана Суботић. Коректорске послове на овој књизи обавиле су мр Душица Грбић и мр Катица Шкорић, а технички уредник био је Владислав Војнић Хајдук. Тираж књиге је 1.000 примерака.

Др Мићо Цвијетић, *Лужички Срби и Југословени,* обим 215 страна. Главни и одговорни уредник др Јован Јерковић, рецензенти: др Томислав Бекић, др Јован Деретић, др Слободан Ж. Марковић, лектор Гојко Јањушевић, коректор Нина Попов Бриза, технички уредник Владислав Војнић Хајдук. Књига је објављена у тиражу од 500 примерака.

Др Жељко Ђурић, *Преображаји Д'Анунцијевог витализма,* обим 161 страна. Главни и одговорни уредник је др Јован Јерковић, рецензенти су: др Злата Бојовић и академик Никша Стипчевић. Лекторске послове обавио је Гојко Јањушевић, коректорске Владимир Николић, технички уредник Владислав Војнић Хајдук. Књига је објављена у тиражу од 500 примерака.

Др Мирка Зоговић, *Марино и дубровачка књижевност,* обим 179. страна. Главни и одговорни уредник је др Јован Јерковић. Рецензенти: академик Мирослав Пантић и академик Никша Стипчевић. Лекторске послове обавио је Гојко Јањушевић, коректорске Вера Василић, техничко уређивање Владислав Војнић Хајдук. Књига је издата у тиражу од 500 примерака.

У Едицији „Библиотека усмене књижевности”, коју Матица објављује заједно са Институтом за књижевност и уметност, у 1995. години из штампе су изашле две књиге: др Марија Клеут, *Народне песме у српским рукописним песмарицама* XVIII *и* XIX *века* у обиму од 382 стране (књ. бр. 7) и др Снежана Самарџија, *Народне приповетке у Летопису Матице српске* у обиму од 247 страна (књ. бр.8). Уредник је др Миодраг Матицки. Рецензенти обе књиге су: академик Мирослав Пантић, др Божидар Ковачек и др Миодраг Матицки, коректори др Марија Клеут и Вера Василић, технички уредник Владислав Војнић Хајдук. Тираж књига је по 500 примерака.

У едицији „Историја српске књижевне периодике” Матица српска, Институт за књижевност и уметност из Београда и Градска народна библиотека „Жарко Зрењанин” из Зрењанина обајавили су 7. књигу: *Банатска периодика* XIX *и* XX *века*. – Зборник радова, у обиму од 386 страна. Уредници су др Јован Јекровић и др Миодраг Матицки. Рецензенти: др Васо Милинчевић, др Миодраг Матицки, др Душан Иванић. Ову књигу су уредиле др Весна Матовић и мр Марија Циндори, ликовну опрему дала је Катарина Стојисављевић, коректор је била Душанка Обреновић Самарџић, а технички уредник Љубомир Самарџић. Тираж књиге је 750 примерака.

РЕЧНИЦИ САВРЕМЕНОГ СРПСКОХРВАТСКОГ КЊИЖЕВНОГ ЈЕЗИКА
(Руководилац пројекта проф. др Мато Пижурица)

У току 1995. године интензивно су рађени

а) *Речник савременоī срūскоī језика* – једнотомни (носилац теме др Егон Фекете). Текстуални део је завршен. Тренутно се ради на прекуцавању руком исписане грађе, редактури и скраћивање текста. Планира се да једнотомник крајем године буде спреман за штампу.

б) *Речник срūскохрвāтскоīа књижевноī језика* – шестотомни (носилац теме др Јован Јерковић). Наставило се са убацивањем нове грађе у компјутер док се са ексцерпцијом успорило. На Одбору Одељења за књижевност и језик, као и језичким секцијама, неколико пута се разговарало о утврђивању концепције новог речника, о обнављању кадра, осавремењавању начина рада, набављању компјутера итд.

ДИЈАЛЕКАТСКИ РЕЧНИК ВОЈВОДИНЕ
(Руководилац пројекта проф. др Драгољуб Петровић)

У 1995. години наставило се са пословима на попуњавању картотеке. Сређивана је збирка из Сомбора и северног Баната, а такође је припремано допуњено издање *Речника бачкиx Буњеваца.*

РЕЧНИК СЛАВЕНОСРПСКОГ ЈЕЗИКА
(Руководилац пројекта проф. др Александар Младеновић)

Током 1995. године настављено је ексцерпирање грађе – лексичког материјала из појединих штампаних књига у првој половини XIX века, које не припадају књижевном стваралаштву већ су из других области људске делатности (разна упутства за живот, приручници из медицине, географије и др.).

НАРОДНА УМЕТНОСТ НА ТЛУ ВОЈВОДИНЕ – СИНХРОНИЈА И ДИЈАХРОНИЈА
(Руководилац пројекта др Миодраг Матицки)

У оквиру овог пројекта у 1995. години настављен је рад на две теме:

а) *Библиоūека усмене књижевносūи* (носилац теме др Миодраг Матицки)

б) *Народна умеūносūи* (носилац теме проф. др Марија Клеут).

Библиоūека усмене књижевносūи. – У сарадњи са Институтом за књижевност и уметност у Београду током 1995. године настављен је рад на изучавању и припремању за штампу најзначајнијих збирки народних умотворина. У оквиру ове теме припремане су књиге: *Боūūићева збирка народнихūесама из* XIX века (академик Мирослав Пантић и др Миодраг Матицки); *Народнеūесме уūериодициūрве ūоловине* XIX века (Милорад Радевић и др Миодраг Матицки); *Народне ūрūовеūке у „Вили"* (проф. др Нада Милошевић Ђорђевић); *Народна књижевносūи у „Маūици"* (проф. др Зоја Карановић); *Народна књижевносūи у „Јавору"* (проф. др Марија

Клеут). У штампи је књига *Народне умотворине у „Шумадинчету" и „Шумадинки" Љубомира Ненадовића* коју је приредио Милорад Радевић.

Народна уметност. – У 1995. години у оквиру ове теме настављено је са изучавањем различитих облика народне књижевности и народне музике, који су постојали или још увек постоје на тлу Војводине, надаље су истраживане посебности различитих националних култура и њихови узајамни утицаји. На овој теми су радили: проф. др Марија Клеут, проф. др Зоја Карановић, проф. др Олга Пенавин, др Нице Фрациле и мр Љиљана Пешикан Љуштановић.

УПОРЕДНА ПРОУЧАВАЊА КЊИЖЕВНОСТИ И КУЛТУРЕ
(Руководилац пројекта проф. др Мирон Флашар)

У оквиру овог пројекта у 1995. години радило се на две теме:

а) *Античка и српска књижевност – упоредна и типолошка истраживања* (ношлац теме проф. др Мирон Флашар),

б) *Српски хронографи* (носилац теме мр Мирјана Бошков).

Античка и српска књижевност – упоредна и типолошка истраживања. – У протеклој години у оквиру ове теме радило се на три научна задатка: *Лаза Костић о хомеровском епу и грчком миту* (проф. др Мирон Флашар), *Лукреције и античка атомистика у српској књижевности и култури* (проф. др Ксенија Марицки Гаћански), *Античка реторика у „Руководству" Аврама Мразовића и у списима Ђорђа Малетића* (проф. др Војислав Јелић).

Српски хронографи. – У 1995. години наставило се са прикупљањем материјала и даљим истраживањима руских хронографа у српској књижевности.

Научни скупови

25. *Међународни научни састанак слависта у Вукове дане.* – Матица српска је у 1995. години заједно са Међународним славистичким центром организовала научни скуп (1-6. септембра) са две теме: „Драма у српској књижевности" и „Почеци и развој српског књижевног језика". Два дана скуп је био на Филолошком факултету у Београду, један дан у Крагујевцу (обилазак Тополе, Опленца и театра „Јоаким Вујић"), три дана на Филозофском факултету у Новом Саду. На скупу је прочитано 133 реферата од тога 44 реферата страних (из Москве, Одесе, Софије, Хамбурга, Скопља, Великог Трнова, Дижона, Халеа, Минхена, Кијева, Терама, Бохума, Берлина, Брна, Букурешта, Прага, Минска, Вроцлава, Љубљане, Париза, Лођа) и 89 домаћих учесника (из Београда, Новог Сада, Ниша, Суботице, Никшића, Приштине).

Павле Јосиф Шафарик – живот и дело. – Матица српска је заједно са Филозофским факултетом из Новог Сада и Гимназијом „Јован Јовановић Змај" организовала дводневни научни састанак у просторијама све три институције. Прочитано је 18 реферата учесника из Мартина (Словачка), Београда и Новог Сада.

Зборник радова са овог скупа биће у фебруару 1996. године предат у штампу.

Наука о књижевности: проблеми и правци истраживања. – 29. маја 1995. године у Матици српској одржан је састанак – округли сто на којем се разговарало

Научни скуп о Шафарику

о стању у књижевној науци. Десет сарадника је поднело саопштења. Овај разговор је организовао проф. др Никола Грдинић.

Међународна сарадња

Русија – Матица српска је наставила сарадњу са Институтом за славистику и балканистику Руске академије наука у Москви. Заједничка редакција припрема зборник радова *Руско-српске везе у књижевности и култури.*

Награде

Змајева награда Матице српске. – На свечаној седници Матице српске 16. фебруара 1995. године додељена је традиционална Змајева награда Матице српске за 1994. годину Новици Тадићу за збирку *Напасти* у издању Српске књижевне задруге из Београда. О поезији Новице Тадића говорио је књижевник Славко Гордић, а глумци Предраг Момчиловић и Миодраг Петровић читали су стихове из књиге награђеног песника.

Жири је радио у саставу: др Славко Гордић, Бошко Ивков, др Славко Леовац, академик Љубомир Симовић, председник, Божидар Тимотијевић.

Бранкова награда Матице српске. – Жири за доделу Бранкове награде Матице српске радио је у саставу: мр Сава Дамјанов, др Јован Делић, др Живан Живковић, председник, мр Зоран Суботички, и једногласно одлучио да се додели:

Добитници „Бранкове награде”

Прва награда – Бојани Драгојевић, студенту Филолошког факултета из Београда, Одсека за српску књижевност, за рад *Проблем инцестуозности у делу Момчила Настасијевића;*

Друга награда – Дејану Матићу, студенту Филозофског факултета из Београда, Одсека за класичне студије, за рад *Лукијанов „Лексифан” и Цицеронова писма Атику;*

Трећа награда – Драгани Бјелајац, студенту Филолошког факултета из Београда, Одсека за српску књижевност, за рад *Избор и поступци обликовања историјске грађе из Пишчевићевих „Мемоара” у „Сеобама” и „Другој књизи Сеоба” Милоша Црњанског;* Лазару Д. Живанцу, студенту Филозофског факултета из Новог Сада, Одсека за српску књижевност и компаративну књижевност, за рад *Поетика простора у баснама.*

Награде су уручене 17. фебруара 1995. године у салону Матице српске. Награђене је поздравио и награде им уручио потпредседник Матице српске проф. др Божидар Ковачек, а о награђенима је говорио члан жирија др Јован Делић. Награђени су прочитали одломке из својих радова.

Као што се из набројених активности види у протеклој години одржане су све делатности Одељења за књижевност и језик, иако се радило у неповољним условима. Закашњења појединих зборника условљена су делом сменом уредништва, а делимично су последица материјалних неприлика. Током 1995. године прилив рукописа за едицију посебних издања био је знатно смањен, што је делом последица успоренијег рада на научноистраживачким пројектима у Матици српској, и шире, а вероватно и последица општег смањења могућности за публиковање. Неадекватни материјални услов за награђивање сарадника и недостатак опреме проузроковали су успорен рад научноистраживачких пројеката.

Одељење за друштвене науке

Активности Одељења за друштвене науке Матице српске током 1995. године биле су усмерене на остваривање циљева и задатака из утврђеног програма рада.

У протеклој години Одбор одељења састао се два пута и то: 13. фебруара и 28. новембра.

Програмске активности Одељења за друштвене науке одвијале су се у оквиру научноистраживачке делатности, *Зборника Матице српске за друштвене науке, Зборника Матице српске за историју,* посебних издања и *Свезака Матице српске* (серија друштвених наука). У новембру месецу 1995. Управни одбор Матице српске изабрао је Одбор Одељења за друштвене науке у новом саставу.

Издавачка делатност

ЗБОРНИЦИ

Зборник Матице српске за друштвене науке. – Бригу о *Зборнику Матице српске за друштвене науке* у току 1995. године водило је Уредништво у саставу: проф. др Бранислав С.Ђурђев (секретар), проф. др Сава Живанов, мр Златомир Милошев, проф. др Милован Митровић, проф. др Милијан Поповић, проф. др Љубинко Пушић, академик Војислав Становчић, проф. др Младен Стојанов (главни и одговорни уредник) и проф. др Славко Царић. На седници Одбора Одељења, која је одржана 28. новембра 1995. године, предложено је ново Уредништво *Зборника* за наредне четири године, у саставу: проф. др Бранислав С.Ђурђев, проф. др Сава Живанов, проф. др Милош Марјановић (секретар), проф. др Милован Митровић, проф. др Милијан Поповић, проф. др Љубинко Пушић, академик Војислав Становчић, проф. др Младен Стојанов (главни и одговорни уредник), проф. др Славко Царић. На наредној седници Управног одбора донеће се одлука о овом предлогу.

Септембра 1995. године из штампе је изашла 96. свеска *Зборника* за 1994. годину у обиму од 28,60 ауторских табака.

Уредништво је на седници 3. априла 1995. године закључило 97. свеску *Зборника* за 1994. годину. Две прве студије у овој свесци посвећене су стопедесетогодишњици доношења Српског грађанског законика и улози Јована Хаџића као законописца.

На седници Уредништва 11. децембра 1995. године закључена је 98. свеска *Зборника* за 1995. годину. Наслови радова су прецизирани, али још увек сукцесивно стижу у Одељење.

У току 1995. године лекторске послове на *Зборнику* радила је Вера Василић, коректорске Вера Василић и Нина Попов Бриза, преводилачке проф. др Предраг Новаков, а послове техничког уредника Владислав Војнић Хајдук.

Зборник Матице српске за историју. – Бригу о *Зборнику Матице српске за историју* у току 1995. године водило је Уредништво у саставу: академик Славко Гавриловић (главни и одговорни уредник), академик Василије Крестић, проф. др Никола Гаћеша, проф. др Ранко Кончар, академик Чедомир Попов, академик Сима

Ћирковић. На седници Одељења за друштвене науке Матице српске од 28. новембра 1995. године предложено је да следеће четири године буде реизабрано Уредништво у истом саставу. На наредној седници Управног одбора биће донесена Одлука о овом предлогу.

Априла 1995. године из штампе је изашла 49. свеска *Зборника* за 1994. годину у обиму од 26,45 ауторских табака.

Новембра 1995. године из штампе је изашла 50. свеска *Зборника* за 1994. годину у обиму од 30,00 ауторских табака.

Јуна 1995. године припремљена је за штампу 51. свеска *Зборника* за 1995. годину. У њој се, као што је уобичајено за сваких десет бројева, штампа *Садржај по писцима Зборника Матице српске за историју, св. 41-50.*

Уредништво *Зборника* је на седници 3. јуна 1995. године закључило 52. свеску *Зборника* за 1995. годину.

На седници Уредништва 11. децембра 1995. године закључена је 53. свеска *Зборника* за 1996. годину. На овој седници Уредништво је прихватило предлог да у будуће и прилози (раније само студије) имају кратак резиме на страном језику. Уредништво жели да наредне свеске буду усаглашене са међународним библиографским кодексима, односно по УДК систему: резиме на страном језику, сажетак, кључне речи, а сваки прилог има и свој УДК број препознатљив за све међународне библиотекарске класификације.

У току 1995. године лекторске послове на *Зборнику* радио је професор Миленко Фундуруља, коректорске Вера Василић, преводилачке проф. др Предраг Новаков, а послове техничког уредника Владислав Војнић Хајдук.

У току 1995. године изашла је *Свеска Матице српске серија друштвених наука бр. 28.*

ПОСЕБНА ИЗДАЊА

Јуна 1995. године из штампе је изашла књига *Природно право Јована Стерије Поповића* у издању Матице српске (Одељење за друштвене науке), Српске академије наука и уметности и Адвокатске коморе Војводине. Уз Министарство за науку и технологију Републике Србије, Адвокатска комора Војводине је великим делом учествовала у финансирању ове књиге. Рецензенти били су проф. др Милијан Поповић и проф. др Младен Стојанов (такође и уредник књиге) а језички редактор текста проф. др Љиљана Суботић. Лекторисање немачких и латинских текстова урадио је Антал Хегедиш. Коректуру је радила проф. др Љиљана Суботић, а технички уредник био је Владислав Војнић Хајдук. Књига је промовисана у четвртак, 18. јануара 1996. године у Адвокатској комори Војводине. На промоцији су говорили: проф. др Стеван Врачар, проф. др Данило Баста, проф. др Радмила Вукадиновић и проф. др Љиљана Суботић.

Септембра 1995. године из штампе је изашла књига *Послератно насељавање Војводине* др Бранислава С. Ђурђева. – Књига је проистекла из пројекта *Насеља и становништво,* дугогодишњег пројекта Одељења за друштвене науке Матице српске. Рецензенти књиге су: проф. др Слободан Ћурчић, проф. др Душан Брезник и проф. др Никола Гаћеша. Лектор је професор Миленко Фундуруља, коректор Вера Василић, а технички уредник Владислав Војнић Хајдук. Министарство за науку и технологију Републике Србије учествовало је у финансирању ове књиге. Књига је

промовисана у Матици српској новембра 1995. године. О књизи су говорили: проф. др Никола Царић и проф. др Слободан Ћурчић.

Новембра 1995. године из штампе је изашла књига *Фрушка гора у античко доба* др Петра Петровића, др Милене Душанић, др Олге Брукнер и др Велике Даутове Рушевљан, у издању Матице српске (Одељење за друштвене науке) и Археолошког института из Београда. Књига се наслања на дугогодишњи мултидисциплинарни пројекат Матице српске, који проучава Фрушку гору са аспекта природних и друштвених наука. Рецензенти књиге су: проф. др Александрина Цермановић Кузмановић и др Милоје Васић. Уредник књиге је др Никола Тасић, дописни члан САНУ. Лекторске послове радила је Вера Василић, коректорске др Велика Даутова Рушевљан, а техничке послове Владислав Војнић Хајдук. Министарство за науку и технологију Републике Србије учествовало је у финансирању ове књиге уз партиципацију Археолошког института из Београда.

Из штампе је новембра 1995. године изашла књига *Ношња Панчева и околине* др Мирјане Малуцков. Књига је проистекла из пројекта *Насеље и становништво.* Рецензенти књиге су: проф. др Ђурђица Петровић и проф. др Милка Јовановић. Уредник књиге је проф. др Младен Стојанов. Лекторске послове радио је професор Миленко Фундуруља, коректорске Вера Василић, а послове техничког уредника Владислав Војнић Хајдук. Министарство за науку и технологију Републике Србије учествовало је у финансирању ове књиге.

У штампи су рукописи књига: *Необјављени стихови Ђорђа Натошевића* проф. др Радмила Достанића (рецензенти: проф. др Љубица Аџиган и проф. др Славко Кркљуш); *Епидемија колере у Војводини у другој половини XIX века и почетком XX века* др Славка Јовина (рецензенти: академик Славко Гавриловић и др Вера Гавриловић); *Почеци и развој спортских организација на територији Војводине до 1918. године* др Бранка Мркића (рецензенти: Душан Вранић, др Душан Попов, проф. др Драган Коковић).

У Одељењу се припремају за штампу рукописи: *Становништво Војводине* проф. др Слободана Ћурчића, *Уздин (монографија),* Тодора Милована и *Исхрана Срба у Срему* Љиљане Радуловачки.

Научноистраживачка делатност

НАСЕЉА И СТАНОВНИШТВО ВОЈВОДИНЕ
(Руководилац пројекта др Јелена Попов)

Пројекат Насеља и становништво Војводине и у овој извештајној години задржао је карактер мултидисциплинарности и обједињавања историјских, социолошких, етнолошких и других истраживања у форми монографских студија. Самосталне теме на овом пројекту:

а) Социолошки аспекти руралног и регионалног развоја Војводине,

б) Антрополошки аспекти промене структуре популације у Шајкашкој.

Социолошки аспекти руралног и регионалног развоја Војводине. Носилац прве теме проф. др Милован Митровић у протеклом периоду објављивао је текстове у стручним часописима и завршио рукопис уводне књиге планиране етносоциолошке трилогије под насловом *Српско село*. У књизи се разматрају теоријски проблеми у модерним социолошким проучавањима села, преиспитује се етносоциолошка

традиција и анализирају најважнији стари и нови структурно–развојни проблеми српског села.

На другој теми проф. др Живојин Гавриловић је и током 1995. године наставио са антрополошким истраживањима Шајкаша и Жабља. Резултати обједињених истраживања саопштени су на научном скупу који је одржан од 5–8. октобра 1995. године у Пловдиву (Бугарска).

ИСТОРИЈА МАТИЦЕ СРПСКЕ
(Руководилац пројекта академик Живан Милисавац)

У протеклој години академик Живан Милисавац је завршио са прегледањем записника Матице српске (1891–1918) и Рада и Именика Матице српске (1886–1914). Рад за 1912–1914. ишао је као додатак уз сваку свеску Летописа. На овај начин побележено је све оно што није записано у Матичиним записницима, а што има одређеног значаја за *Историју Матице српске,* III том. Овим је завршено прегледање извора за поменуту монографију.

Рукопис IV тома Историје Матице српске аутора др Душана Попова је завршен и налази се код рецензената на читању и оцени.

АРХЕОЛОШКО–ИСТОРИЈСКА СЛИКА ФРУШКЕ ГОРЕ
(Руководилац пројекта академик Никола Тасић)

У оквиру овог пројекта, а у вези са праисторијским добом, рађено је на рекогносцирању терена и обради података у Заводу за заштиту споменика културе Срема. Резултат овог рада је чланак Драгана Поповића у Зборнику Матице српске за историју бр. 50. Поред тога настављен је рад на изради текстова за монографију „Фрушка гора у праисторији". Као резултат рада на пројекту из штампе је изашао рад Д. Поповића „Остава из Добринаца", у II свесци „Оставе из Србије и Војводине" (1994). Никола Тасић је предао за штампу већу студију „Културе раног бронзаног доба југословенског Подунавља" у којој су коришћени подаци из пројекта (Винковачка налазишта у Визићу, Врднику, Илоку и др.).

Тежиште рада сарадника на античком периоду било је на допуни података за књигу Фрушка гора у античком периоду, припрема и штампање ове књиге која је крајем 1995. године изашла из штампе. Поред рада на књизи, Даница Димитријевић је обрадила тему „Римска пристаништа на фрушкогорском делу Лимеса". Чланак ће бити објављен у Зборнику Матице српске за историју бр. 54.

Сарадници на теми започели су рад на следећој књизи из области римске археологије на подручју Фрушке горе.

СРЕМСКА ЖУПАНИЈА У СРЕДЊЕМ ВЕКУ
(Руководилац пројека академик Сима Ћирковић)

Током извештајне године настављено је ексцерпирање грађе из извора и литературе. Систематски су прегледане све збирке извора у којима је могуће очекивати податке о Срему за период који се истражује. Преписани су сремски достојанственици са титулама, извесна грађа је фотокопирана. Углавном је завршено ек-

сцерпирање дипломатара за поједине периоде и личности. Започето је са цртањем археолошке грађе и повезивањем археолошких налаза са историјским изворима.

ИСТОРИЈА ВОЈНЕ ГРАНИЦЕ XV–XIX ВЕКА
(Руководилац пројекта академик Славко Гавриловић)

Истраживачки рад на овом дугогодишњем значајном пројекту у минулој години организован је тако да се расветле и што боље прикажу војне, политичке, културно–школске, економско–социјалне и демографске прилике у Војној граници уопште, и посебно код Срба у њој, и да се презентирају сви подаци о Србима официрима са целог подручја Војне границе и њихово учешће у аустро–турским ратовима и ратовима Аустрије по Европи од XV–XIX века. У протеклој години сарадници на овом пројекту радили су на темама: мр Мирко Митровић на социјалној историји Банатске војне границе XVIII и XIX века; проф. др Љубомирка Кркљуш на правно–историјској проблематици Војне границе XVIII и XIX века; проф. др Никола Гаћеша на војно–граничарском систему у друштву XIX и XX века; проф. др Душан Берић на проблемима везаним за расформирање Војне границе у другој половини XIX века; мр Војин Дабић на историји Војне границе од XVI–XIX века. Резултати истраживања у извештајној години резултирани су значајним прилозима у научним зборницима и самосталним књигама академика Славка Гавриловића.

СРПСКИ НАРОДНИ ПОКРЕТИ У ВОЈВОДИНИ (1848–1849)
(Руководилац пројекта адакемик Славко Гавриловић)

Како су револуционарна збивања 1848/49. захватила већи део Европе па и Хабзбуршке монархије, у чијем је саставу била и Војводина, у протеклој години заживео је и овај нови пројекат који би требало да свестраније проучи српски покрет у Војводини у то време. Сачињен је програм и подељене теме сарадницима: академик Славко Гавриловић (критичка издања Каперовог дела о српском покрету), академик Милорад Екмечић (збирка рукописа на тему Четрдесет осме), академик Василије Крестић (скупина „Стампата" у 1848. години), проф. др Божидар Ковачек (1848–49. година у уметности).

ТЕОРИЈА И ФИЛОЗОФИЈА ПРАВА У СРБА
(Руководилац пројекта прöф. др Милијан Поповић)

У протеклој истраживачкој години договорена је тематска подела послова. Аутори и тематске целине: Почеци теорије и филозофије права у Срба (др Снежана Савић); Филозофија права Јована Филиповића (др Лазар Вркатић); Филозофија Права Јована Стерије Поповића (др Радмила Васић); Филозофија права Димитрија Матића (др Миленко Перовић); Филозофија права Михаила Христифора Ристића (др Данило Н. Баста); Теорија и филозофија права Глигорија Гершића (др Милијан Поповић); Теорија и филозофија права Михајла Кр. Ђорђевића, Николе Крстића, Настаса Петровића и Чедомиља Митровића (др Мирољуб Симић).

ИСТОРИЈА БАНКАРСТВА У ВОЈВОДИНИ
(Руководилац пројекта проф. др Никола Гаћеша)

Припреме за рад на овом пројекту почеле су 1994. године, одмах након потписивања уговора између Матице српске и Војвођанске банке АД. Усвојен је пројектни задатак, одређен је руководилац пројекта и истраживачки тим. Пројекат финансира Војвођанска банка АД и биће реализован до краја 2000. године. Научна истраживања почињу у 1996. години.

Предмет истраживања је банкарство као део привредног система у савременом значењу овога појма. Истраживањем ће се обухватити сви привредни субјекти који су се на тлу Војводине кроз историју јављали, уколико су се професионално у виду сталне делатности бавили новчаним, депозитним и кредитним пословима, без обзира на њихов назив и организациону форму (банке, штедионице, новчани и кредитни заводи, задруге и друго). Истраживањем би се обухватио временски период од настанка првих банкарских организација средином XIX века до данашњих дана.

ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА НОВОГ САДА
(Руководилац пројекта проф. др Милан Стојшић и проф. др Никола Воргић)

Рад на монографији одвија се од 1992. године, а у оквиру сарадње утврђене уговором између Матице српске и Јавног комуналног предузећа водовод и канализација из Новог Сада, који овај пројекат финансира. Истраживањем руководи проф. др Милан Стојшић и проф. др Никола Воргић. Монографија обухвата техничке, правне и економске аспекте водовода и канализације у Новом Саду и перпсективе њиховог развоја.

Одељење за природне науке

Током минуле 1995. године Одељење за природне науке Матице српске радило је на остваривању раније утврђеног програма рада, координирајући све научне делатности овог одељења. У отежаним условима рада одељење је успело да очува континуитет научноистраживачке и издавачке делатности преко постојећих научноистраживачких пројеката, *Зборника Матице српске за природне науке*, посебних издања и *Свезака Матице српске* (серија природних наука). Претходну годину су обележиле и припреме за нови план и програм за период 1996–2000. године.

У овом извештајном периоду одељење се састало три пута и то: 15. фебруара, 28. новембра и 5. децембра. На седници Управног одбора Матице српске од 13. XI 1995. године изабран је нови састав Одбора одељења.

Издавачка делатност

ЗБОРНИК МАТИЦЕ СРПСКЕ ЗА ПРИРОДНЕ НАУКЕ

Бригу о *Зборнику Матице српске за природне науке* у току 1995. године водило је Уредништво у саставу: проф. др Слободан Глумац, (главни и одговорни уредник), академик Берислав Берић , проф др Рудолф Кастори (секретар Уредништва), проф. др Владимир Аксин, проф. др Војислав Марић, проф. др Слободан Петровић, проф. др Дарко Капор. На седници Одељења за природне науке Матице српске предложено је ново Уредништво *Зборника* за наредне четири године у саставу: проф. др Рудолф Кастори (главни и одговорни уредник), проф. др Слободан Глумац, академик Војислав Марић, проф. др Дарко Капор, проф. др Слободан Петровић, проф. др Јосиф Милин, проф. др Слободан Ћурчић, проф. др Славка Гајин (секретар Уредништва). На наредној седници Управног одбора биће донесена одлука о овом предлогу.

Децембра 1995. године из штампе је изашла 87 свеска *Зборника* за 1994. годину у обиму од 13,30 ауторских табака и 88 свеска за 1995. годину у обиму од 9,70 ауторских табака.

На седници Уредништва 12. јуна 1995. године закључена је 89. свеска *Зборника* за 1995. годину.

Лекторске послове српског текста на *Зборнику* радила је Вера Василић, лекторске и преводилачке послове енглеског текста радили су Рандал Мејџор и Станка Матејашев а послове техничког уредника Владислав Војнић Хајдук.

ПОСЕБНА ИЗДАЊА

У току новембра и децембра месеца 1994. године сукцесивно је изашло пет монографија проистеклих из научно–истраживачких пројеката који се раде у одељењу. Три од тих монографија: *Фауна осоликих мува* (Diptera: Syrphidea) *Фрушке горе*, др Анте Вујића и др Слободана Глумца; Syrphidae (Insecta: Diptera) *Вршачких планина*, др Анте Вујића и др Смиљке Шимић, *Коровска вегетација воћњака Фрушке горе*, др Славка Црнчевића, одељење је промовисало 15. фебруара 1995. године у Матици

српској. О књигама су говорили: проф. др Слободан Глумац и проф. др Михаљ Микеш.

Одељење је промовисало 12. априла 1995. године остале две монографије: *Експериментална фитоценологија шумских екосистема Србије,* др Анке Динић и *Монографија Флоре васкуларних биљака на слатинама у региону Баната (Југославија),* др Алексе Кнежевића. О књигама су говорили: проф. др Слободан Глумац, проф. др Војислав Мишић и проф. др Момчило Којић.

Књига Genus Sheilosia Meigen, 1822 (Diptera: Syrphidae) on the Balkan Peninsula, др Анте Вујића припремљена је за штампу. Рецензенти су проф. др Слободан Глумац и проф. др Смиљка Шимић.

Књиге у припреми за штампу:

Алкалоиди (радни наслов), проф. др Олге Гашић и сарадника. – Књига ће се издати на енглеском језику. Рукопис је на рецензији. Рецензенти су: др Радиша Јанчић и др Имре Мате.

Вршачко виногорје, Милана Ђ. Милошева је на рецензији код госпође Драгане Јовановић. Прву рецензију је урадио проф. др Петар Циндрић.

Историја војне ветеринарске медицине Србије од 1804. до 1918. године, др Владимира Турудића. – Рукопис има 75,00 ауторских табака. Прву рецензију је урадио проф. др Милорад Велисављев. За другог рецензента одређен је проф. др Војислав Јовановић.

Институционални развој науке и математике у Новом Саду, Александра М. Николић. – У Одељењу се налази једна рецензија др Ирене Чомић. Одељење треба да предложи другог рецензента.

Остракоди палудинских слојева Војводине, др Надежде Крстић. – Књигу су рецензирали проф. др Владимир Аксин и Ђорђе Мариновић и аутор треба да среди рукопис према примедбама рецензената.

У току 1995. године из штампе су изашле *Свеске Матице српске,* (Серија природних наука) бр. 26. и 29.

Научноистраживачка делатност

ИСТОРИЈА МЕДИЦИНЕ И ЗДРАВСТВЕНЕ КУЛТУРЕ НА ТЛУ ДАНАШЊЕ ВОЈВОДИНЕ

(Руководилац пројекта проф. др Милорад Велисављев)

У 1995. години настављен је истраживачки рад на II тому опште историје медицине и здравствене културе на тлу данашње Војводине, историји апотекарства и ветерине (као специјалним томовима) и историји медицинских дисциплина. Истраживачки тим за II том (1718–1848; 1849–1918) проширен је новим сарадницима како би истраживања брже текла. Настављен је рад на историји апотекарства и очекује се да ће до краја 1996. године посао бити окончан. Настављен је рад на истраживању и писању историје медицинских дисциплина.

ПРОУЧАВАЊЕ ВРШАЧКИХ ПЛАНИНА

(Руководилац пројекта проф. др Небојша Царић)

Послови на овом пројекту текли су према већ утврђеном плану и програму рада. Рад је подељен на три тематске целине: 1) Становништво (порекло становништва,

број, природно кретање, миграција, структуре становништва и домаћинстава); 2) Привреда (природни и друштвени услови, пољопривреда, индустрија, саобраћај, трговина, занатство и остале привредне гране); 3) Насеља (топографски и регионални положај насеља, развој, функције, морфолошке карактеристике, хијерархија и мрежа насеља). Највећи део истраживања је завршен. Окончање рада успорило је то што нису благовремено објављени сви подаци са последњег пописа становништва (обављеног још 1991. године). У протеклом периоду допуњавани су већ готови текстови новим подацима из области становништва, привреде и насеља како би се употпунила друштвено–географска слика овог подручја.

БИОЛОШКИ АКТИВНИ САСТОЈЦИ БИЉАКА ФРУШКЕ ГОРЕ
(Руководилац пројекта проф. др Олга Гашић)

У току протекле године обрађене су све биљне врсте које самоникло расту на стаништима Фрушке горе. Резултати истраживања дају слику о алкалоидима флористичког региона Фрушке горе с аспеката биохемије, фармакологије и биолошке активности. У прошлој години рукопис је преведен на енглески језик и урађена сва пропратна документација за ову врсту научних књига. Рукопис је послат на рецензирање.

ТУРИЗАМ ФРУШКЕ ГОРЕ
(Руководилац пројекта проф. др Момчило Вукићевић)

У протеклој години настављен је рад на обради научне грађе и стручне литературе на тему туристичке рекреације на просторима Фрушке горе. Аутор проф. др Момчило Вукићевић започео је са писањем монографије у коју ће бити укључена већ завршена истраживања са просторно планским решењима новоусвојеног „Просторног плана Србије", као и формално–правне основе са решењима у оквирима туристичке регулативе.

Научни скупови

У протеклој години у сарадњи са медицинским и правним факултетима организован је научни скуп: *Кривична дела против достојанства личности и морала,* на којем су сагледани медицински, правни, социјални и морални аспекти сексуалне делинквенције. Такође је заједно са Медицинским факултетом у Новом Саду, Гинеколошко акушерском секцијом СЛД и Клиником за гинекологију и акушерство у Новом Саду одржан научни скуп: *Гинеколошки проблеми у дечјем и адолесцентном добу.* Скуп *Природне и математичке науке у Срба у* XVIII *и првој половини* XIX *века* организовали су Универзитет у Новом Саду, САНУ, Огранак за Војводину и Матица српска.

Награде

У 1995. години расписан је конкурс за доделу Пупинове награде, пристигли су радови који су на оцени код чланова жирија ове награде.

Одељење за ликовне уметности

Одбор Одељења за ликовне уметности је у току 1995. године одржао две седнице: прву 15. фебруара на којој је усвојен Четворогодишњи извештај о раду, Извештај о раду за 1994. и Предлог плана рада за 1995. годину, те припреме за 122. редовну скупштину Матице српске и другу 24. новембра, на којој је разматрано састављање програма научноистраживачких послова у раздобљу 1996–2000. године. Том приликом донесен је генерални закључак да се ниједна од истраживачких тема не угаси у следећем петогодишњем раздобљу, али се предвиђа неодложно завршавање истраживачких радова на некима од њих (Уметничка топографија Новог Сада), као и публиковање постигнутих резултата.

Издавачка делатност

ЗБОРНИК МАТИЦЕ СРПСКЕ ЗА ЛИКОВНЕ УМЕТНОСТИ

Уредништво *Зборника:* академик Дејан Медаковић, главни уредник и мр Лепосава Шелмић, секретар Уредништва, припремало је 28. књигу *Зборника Матице српске за ликовне уметности* за 1992. годину. Књига 27 за 1991. годину није у 1995. години изашла из штампе због опште познатих тешкоћа у публиковању часописа.

ПОСЕБНА ИЗДАЊА

У 1995. години посебна пажња била је посвећена завршним радњама око припреме за штампу књиге о сликарству српских цркава у Темишварској епархији – истраживач и аутор је др Миодраг Јовановић. Припремљени су цртежи, фотографије, а обављено је рецензирање рукописа: епископ шумадијски др Сава Вуковић и академик Дејан Медаковић. Др Станислав Живковић је у потпуности завршио рукопис књиге о српском сликарству XX века, а у штампу је предата књига др Мирослава Тимотијевића *Српско барокно сликарство.*

Научноистраживачка делатност

УМЕТНИЧКЕ ТОПОГРАФИЈЕ ГРАДОВА У СРБИЈИ
(Руководилац пројекта др Оливера Милановић Јовић)

Уметничка топографија Новог Сада (носилац теме др Оливера Милановић Јовић). – У 1995. години предност је дата раду на Уметничкој топографији Новог Сада и потребама употпуњавања техничке и фотографске документације. Припреман је текст топографског пописа археолошких налазишта на подручју Новог Сада и Петроварадина, а рађено је и на допунском попису и опису дела ликовне уметности у црквеном, приватном и друштвеном власништву.

Уметничка топографија Земуна (носилац теме проф. др Бранко Вујовић). – Вршене су припреме за прикупљање фото–документације и снимање уметничких споменика Земуна.

СРПСКА СРЕДЊОВЕКОВНА МИНИЈАТУРА И ИСТОРИОГРАФИЈА
(Руководилац пројекта др Сретен Петковић)

Сакупљање грађе и проучавање српске средњовековне минијатуре је скоро у потпуности завршено, па би се могло очекивати и завршено уобличавање постигнутих резултата.

СРПСКИ СРЕДЊОВЕКОВНИ ЖИВОПИС И ИКОНОПИС
(Руководилац пројкта др Сретен Петковић)

Проучавање српског средњовековног зидног сликарства и иконописа било је даље упућено на подручја која су била у претходној Југославији, односно у областима средњовековних српских земаља. Као известан резултат једног дела истраживања припремана је монографија проф. др Ивана Ђорђевића о цркви Светог Николе у Псачи.

СРПСКА УМЕТНОСТ XVIII И XIX ВЕКА
(Руководилац пројекта академик Дејан Медаковић)

Веће ангажовање сарадника било је усмерено ка теренским истраживањима иконостаса цркава у Срему, превасходно због довршења књиге *Барокно сликарство у Срему* (истраживач и аутор др Мирјана Лесек), као и ка даљем сакупљању архитектонске документације о фрушкогорским манастирима, такође због завршних припрема за публиковање расправа о неким проблемима везаним за њихову архитектуру. Истраживач и аутор ове теме је архитекта др Војислав Матић.

СРПСКА УМЕТНОСТ У XX ВЕКУ
(Руководилац пројекта др Станислав Живковић)

Др Станислав Живковић је у потпуности завршио рукопис књиге о Српском сликарству XX века.

Одељење за сценске уметности и музику

Одељење за сценске уметности и музику Матице српске у 1995. години радило је у оквиру раније утврђеног плана и програма: на пројекту *Токови српске уметности и њени европски оквири* (који садржи око 24 теме), на издавању научних зборника, посебних и фототипских издања, на организацији Музичких вечери, научних скупова, а сарађивало је са многим институцијама из области науке и културе (Музиколошки институт САНУ, Галерија САНУ, Архив САНУ, Радио телевизија Србије, Радио Нови Сад, Академија уметности у Новом Саду, Факултет музичке уметности у Београду, Факултет драмских уметности у Београду, Италијански културни центар у Београду, Југословенски културни центар у Паризу и др.).

Одбор одељења састао се 15. фебруара 1995. године и расправљао о Плану рада одељња за 1995. годину о издавачком плану одељења за 1995. годину, предлагао и расправљао о предлозима за председништво и чланове Управног одбора Матице српске.

Често су се одржавали и састанци са појединим члановима Одбора одељења и секретаром одељења и решавали текући проблеми око издавачке делатности, научноистраживачког рада, о финансирању путовања носилаца тема на научне скупове у земљи и иностранству, као и о другим проблемима финансијске природе. Носиоци тема на пројекту су, на захтев руководиоца пројекта *Токови српске уметности и њени европски токови* проф. др Б. Ковачека и секретара одељења академика Димитрија Стефановића, писмено послали извештај о раду у протеклих пет година са исцрпном библиографијом објављених радова у разним часописима из области музикологије и театрологије. Послали су и план рада за пројекат *Уметничка остварења последње четвртине нашег миленијума* који ће се радити од 1996. до 2000. године.

Чланови Одбора одељења су се појединачно изјашњавали о избору секретара Одбора одељења. Једногласно су предложили да то и у следећем мандату буде академик Димитрије Стефановић.

На седници Управног одбора од 13. XI 1995. године изабран је нови састав Одбора одељења.

Издавачка делатност

ЗБОРНИК МАТИЦЕ СРПСКЕ ЗА СЦЕНСКЕ УМЕТНОСТИ И МУЗИКУ

У 1995. години одштампане су свеске 14 и 15. Свеска 14 садржи: студије, чланке, расправе (6 радова), сећања, грађе, прилоге (6), приказе (6). Свеска 15 садржи: студије, чланке, расправе (17), сећања, грађу, прилоге (2), приказе (4). Свеска 14, обима 36 а.т., закључена је на седници Уредништва *Зборника* 17. новембра 1994. године, а свеска 15, обима 38 а.т., 25. априла 1995 године. У свесци 15 објављени су научни радови са скупа *Црквена музика у прошлом и нашем времену* (16 радова). Припремљене су свеске 16 и 17, обима по 32 ауторска табака за 1995. годину.

ПОСЕБНА ИЗДАЊА

У 1995. години припремљени су следећи рукописи: Др Зоран Т. Јовановић, *Народно позориште Дунавске бановине,* 40 ш.т., рецензенти: проф др Божидар Ковачек и мр Лука Хајдуковић;

Др Душан Рњак, *Редитељске књиге Јоце Савића,* 25 ш.т., рецензенти: проф. др Божидар Ковачек и проф. др Петар Марјановић;

Др Софија Кошничар, *Радио–театар прозе Андрића, Црњанског и Крлеже,* 25 ш.т., рецензенти: проф. др Божидар Ковачек и мр Мирослав Радоњић;

Мр Ана Матовић, *Бећарац у Војводини,* 15 ш.т., рецензенти: проф. др Божидар Ковачек и проф. др Марија Клеут;

Др Јадвига Сопчек, *Рецепција авангардне пољске драме на српскохрватском језичком подручју после Другог светског рата,* 40 ш.т., рецензенти: проф. др Божидар Ковачек и проф. др Боро Драшковић.

У едицији „Фототипска издања" објављена је књига *Нотни зборник српског народног црквеног појања по карловачком напеву,* Ненада М. Барачког, коју је приредила др Даница Петровић. Издавачи: „Каленић", издавачка установа Српске православне епархије шумадијске, Музиколошки институт САНУ и Матица српска, Крагујевац 1995. године.

Научноистраживачка делатност

ТОКОВИ СРПСКЕ УМЕТНОСТИ И ЊЕНИ ЕВРОПСКИ ОКВИРИ
(Руководилац пројекта проф. др Божидар Ковачек)

Пројекат је заједнички за Матицу српску и Академију уметности у Новом Саду. Садржи 24. теме. У Матици су рађене следеће теме:

ТЕАТРОЛОШКА ИСТРАЖИВАЊА

Народно позориште Дунавске бановине у Панчеву (1942–1944) (носилац теме др Зоран Т. Јовановић). Током обраде теме прегледани су фондови Позоришног музеја Војводине, Библиотеке и Архива СНП-а, РО Матице српске, Архива Србије, Архива града Панчева и фондови Музеја позоришне уметности Србије. Драгоцени подаци добијени су од глумаца чланова тога позоришта. Рад на овој теми је у завршној фази и биће финализован до јесени 1996. године. Обрада обухвата начин рада позоришта, реализован репертоар уметничке резултате позоришта, профил уметничких кадрова, као и рад техничке службе, начин финансирања и друге видове рада Дунавског народног позоришта.

Драмско стваралаштво јужнословенских народа на сценама професионалних мађарских позоришта у Југославији (носилац теме проф. др Каталин Каич). Прикупљана је грађа у Суботици, Сомбору, Зрењанину, Бачкој Тополи, Новом Саду и у Будимпешти у Библиотеци Сечењи – одсек за позоришну уметност. Сачињен је репертоар изведених представа од 1945. до 1985. године. Репертоар има 50 наслова. Највише су извођене комедија Б. Нушића (9), затим дела М. Крлеже (7) и драмски текстови Ј.С.Поповића (4). Највише наслова је извело Народно позориште из Суботице (Nèpszinhàz) (преко 40) и Сресko мађарско позориште из Бачке Тополе (13). Прикупљена грађа је сврстана у тематске целине за потребе писања студије.

Руски писци на сцени СНП-а у Новом Саду (носилац теме проф. др Богдан Косановић). У 1995. години је обрађен сегмент Александар Грибоједов на сцени СНП. Резултати досадашњих истраживања објављени су у књизи *Расправе из руске књижевности* у којој је други монографски део *Руски писци у Српском народном позоришту (1861–1981).*

Српски писци и позориште (носилац теме проф. др Божидар Ковачек). Тема је планирана и реализована тако да не представља монографски рад већег обима него низ појединачних студија од којих већина представља заокружене мале монографије. У 1995. години урађена је студија о драмском раду Емануила Јанковића. Урађена је транслитерација текстова драма, напомене и тумачења, речник и студија од око 2 а.т.

Српски драмски писци XIX и XX века (нослац теме проф. др Петар Марјановић). Рукопис књиге је завршен у планираном року. Предстоје завршна стилска и језичка редакција рукописа и ажурирање театрографије код неких писаца који су обрађивани првих година рада. У обимном уводу у сажетој форми анализовани су српски драмски писци од Јоакима Вујића до Косте Трифковића, а сви важнији писци од епохе реализма до краја нашег века добили су посебне расправе. На крају књиге биће уобичајен научни апарат: библиографија, театрографија, регистар имена и ликовни прилози.

Редитељ, дело, представа (носилац теме проф. др Душан Рњак). Истраживања ове веома занимљиве и за српску науку и културу веома значајне теме дала су неколико драгоцених и запажених резултата и ранијих година, као и ове. Сада се налази у штампи књига *Јоца Савић–Драма и позорница,* која обухвата избор текстова из две најзначајније Савићеве књиге. Аутор избора, уводне студије, припреме и превода документације регистра и критичких напомена је Душан Рњак, а превода текстова Томислав Бекић, У штампи је рукопис *Сачувана писма Јоце Савића Лази Костићу, Антонију Хаџићу, Александру Јовановићу и барону Алфреду Мензи фон Кларбаху.* Припремљен је и рукопис: *Редитељ Јоца Савић,* у којем је обухваћен редитељски опус Јоце Савића.

Позоришни преиалац Владан Ђорђевић (носилац теме проф. др Душан Михаиловић). Рукопис књиге о Владану Ђорђевићу, у завршној је фази, а обухвата изучавање драма, драматизација, превода и критика Владана Ђорђевића – целокупно његово драматуршко–театролошко дело. Уз то обрађен је и његов уреднички рад уколико се односи на позориште.

МУЗИКОЛОШКА ИСТРАЖИВАЊА

Етномузиколошка истраживања (носилац теме проф. др Драгослав Девић, сарадници: др Нице Фрациле и Сава Вукосављев. Обављена су посебна етномузиколошка истраживања, са главним задатком да се што више на терену сакупи, односно сними на носаче звука народних песама и инструменталних комада у Војводини. Било је покушаја да се ангажује више сарадника, али за овај свеобухватнији теренски рад није било финансијских средстава, нити потребних техничких апарата (магнетофона), као ни довољно магнетофонских трака ни касета. Звучни архив је ипак обогаћен новим снимцима у оквиру постојећих могућности. Неки од ових резултата су објављени: *Црногорске свадбене народне песме у Бачкој* (Данка Лајић).

Сакупљана је грађа и у Ковиљу, Госпођинцима, Темерину и Чуругу.

Трагом српских и румунских записа Беле Бартока (носилац подтеме др Нице Фрациле). Српски записи сачињени у Банату, на територији данашње Румуније,

обухватају највећим делом мелодије народних игара на тамбури, виолини и гајдама, као и лирске и сватовске песме. Румунска фолклорна грађа забележена је у Банату, на територији данашње Југославије. Обухвата репрезентативне фолклорне жанрове, као и више традиционалних мелодија румунских игара на фрули, кораби и виолини. Установљено је да с једне стране постоје низ занимљивих заједничких елемената, а с друге, еволуција савремене фолклорне грађе у односу на Бартокове записе, и то као последица одређених промена у друштву.

Фундаментална истраживања – *Библиографија српске музике* XIX века (носилац теме др Даница Петровић). До сада прикупљена грађа само је део онога што би требало учинити. У данашњим приликама најдрагоценија би била компјутерска обрада материјала. Мишљења смо да посао на библиографији треба зауставити док се не обезбеде средства за компјутер и израду програма на основу којег би већ прикупљена грађа била обрађена.

До сада обрађене новине и часописи: Бачка вила, Скоротеча, Србско–далматински магазин, Србска пчела, Вила, Српски народ, Народ, Глас народа, Бршљан, Вечерњача, Караџић, Српски књижевни гласник, Звезда, Бранково коло (делимично), Нови Србобран (делимично), Зора (мостарска), Српски магазин, Недељни лист, Србски дневник, Напредак.

Српска црквена музика XVIII и XIX века (носилац теме др Даница Петровић). Организоване су летње школе црквеног појања „Корнелију у спомен" у Сремским Карловцима, Тополи и Сентандреји. Многе до сада неизвођене Корнелијеве композиције чуле су се први пут на поменутим летњим школама. Објављен је *Нотни зборник српског народног црквеног појања,* Ненада Барачког. Сарадници са ове теме учествовали су на више научних скупова у земљи и иностранству и објављено је више радова из ове области.

Токови савремене српске музике (носилац теме проф. др Мирјана Веселиновић). Припремљена је књига о проблематици постмодерне у српској музици: *Фрагменти о постмодерни.*

Мала и у непредвидљивим роковима приспела материјална средства ометала су, а понекад и потпуно заустављала истраживачки рад на овом значајном пројекту. Постигнути резултати, посебно објављене књиге и појединачни радови, део су претходних плодних истраживачких година, личног ентузијазма сарадника и помоћи од дародаваца са стране. Носиоци тема су учесници многих научних скупова у земљи и иностранству, а своје многобројне радове публиковали су у научним часописима и зборницима.

(Постоји комплетна библиографиај у прилогу извештаја сваког сарадника на пројекту.)

МУЗИЧКЕ ВЕЧЕРИ МАТИЦЕ СРПСКЕ

Разноврсни, квалитетни и занимљиви концерти привукли су велики број посетилаца. Многе концерте снимали су радио и телевизија и те снимке користили као илустрације приликом критичких осврта на концерте у својим културно–уметничким и информативним програмима. Поред учесника из наше земље било је и уметника из иностранства: Шпанија, Француска, Канада, Украјина.

Преглед музичких вечери у Матици српксој за 1995. годину

14. фебруар, Снежана Буљ, сопран, Шпанија и Никола Рацков, клавир, Београд
15. март, Марина Арсенијевић, клавир, Београд
29. март, Атанас Уркузунов, гитара, Француска
12. април, Тамара Стефановић, клавир, Београд

10. мај, Милета Станковић и Душан Стојановић, виолончела и Радмила Стојановић, клавир, Београд

17. мај, Светозар Вујић, контрабас и Камелија Галијан, клавир, Београд

1. јун, Алан Фрејзер, клавир, Канада

15. јун, Душан Трбојевић, клавир, Београд

20. септембар, Андреј Шилов, гитара, Украјина и Урош Дојчиновић, гитара, Београд; „Јули Амадеус", гудачки квартет, Београд

Андреј Шолов, Украјина, Урош Дојчиновић, Београд, гитаре;„Јули Амадеус", гудачки квартет, Београд. Чланови квартета: Ивана Маринковић, прва биолина; Владимир Марковић, друга виолина; Амина Тагадин, виола и Бранислав Петровић, виолончело

19. октобар, Биљана Валчић, сопран и Петар Мамузић, клавир, Београд

21. новембар, Трипо Симонути, виолина, Ирена Симонути, виолина и Ана Симонути, клавир, Београд

25. новембар, Милица Стојадиновић, сопран, Славољуб Коцић, тенор и Маја Лулић, клавир, Нови Сад

13. децембар, ансамбл „PRO CLASICA", солиста Весна Јовановић, виолина и диригент Павле Медаковић, Београд

ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ

27. априла 1995. године Одељење за сценске уметности и музику је у Паризу са Југословенским културним центром организовало концерт Милице Стојадиновић, сопран, и Маје Лулић, клавир.

Лексикографско–биобиблиографско одељење

Радом Одбора одељења је руководио потпредседник Матице српске, академик Чедомир Попов.

У протеклој години одржана је једна седница овог Одбора у старом саставу (8. фебруара), на којој је усвојен Извештај о раду у 1994. и План рада за 1995. годину. Чланови Одбора одељења су том приликом, одали признање управи Матице српске која је у веома тешким условима рада у 1994. години успела да очува све Матичине публикације и делатност. Посебно је похвальен рад Стручне службе, која је, и поред ниских личних доходака, одржала ниво који доликује овој установи. Предложено је да се ради договора о Српској енциклопедији састану представници САНУ и Матице српске. Упућен је апел управи Матице српске да се ангажује како би се обезбедила средства за штампање завршеног IV тома *Лексикона писаца Југославије*. Одлучено је да се разматрање иницијативе др Божидара Ковачека о оснивању огранака Матице српске, као суштинској и радикалној промени, настави после Скупштине и пренесе на шире форуме.

Претходне године одржана су два састанка (23. фебруара у Београду и 11. октобра у Новом Саду) на којима су представници САНУ и Матице српске размениле мишљења и заузели заједнички став о Српској енциклопедији. Закључено је да је неопходно што пре започети рад на планираном пројекту. Предложено је да Српска енциклопедија буде конципирана као национална енциклопедија општег типа. Њеном израдом ће руководити одбор пројекта који ће именовати две институције оснивачи. До оснивања овог тела активности око припрема води Радна група коју чине компетентни представници САНУ и Матице српске. Послови ће се одвијати упоредо и синхронизовано у Београду и Новом Саду. У децембру је завршен текст Предлога нацрта закона о Српској енциклопедији.

На седници Управног одбора Матице српске, која је одржана 13. новембра 1995. године, изабран је први секретар Одбора Лексикографско–биобиблиографског одељења академик Никша Стипчевић. Том приликом је и усвојен предлог за нови састав Одбора одељења: др Весна Берић, мр Бранко Бешлин, др Зоран Будимац, мр Милица Бујас, Миро Вуксановић, др Динко Давидов, академик Војислав Ј. Ђурић, академик Василије Крестић, Хермина Лежимирац, др Војислав Марић, Добрила Мартинов, академик Дејан Медаковић, др Предраг Пипер, др Душан Попов, академик Чедомир Попов, мр Мирослав Ранков, др Славенко Терзић и Биљана Шимуновић.

Академик Никша Стипчевић је сазвао седницу Одбора одељења 13. новембра и најавио своје лично ангажовање како би се оживео рад на пројектима. У том смислу су изнесени захтеви да се повећају хонорари, број запослених и обезбеди адекватна рачунарска опрема за рад на пројектима. Временска граница при обради личности за Српски биографски речник је померена са 1918. на 1941. годину. Воде се разговори о реконструкцији и подмлађивању радних тела *Лексикона писаца Југославије* и *Српског биографског речника*, што би такође допринело ефикаснијем раду на овим капиталним пројектима Матице српске.

ЛЕКСИКОН ПИСАЦА ЈУГОСЛАВИЈЕ
(Руководилац пројекта Живојин Бошков)

Лексикон йисаца Јуїосалвије, капитално дело Матице српске, започето је са концепцијом да презентује податке о животу, књижевном, културном, научном и друштвеном раду свих писаца СФР Југославије од IX века до савремених дана. Како због новонасталих околности није могуће до краја спровести ову концепцију, Одбор Лексикографско–биобиблиографског одељења је донео одлуку да се у припремљеним томовима та концепција спроведе, да се у преосталим, који су у припреми, обраде писци са територије СФРЈ до 1990, а активност писаца из СР Југославије до самог закључења томова. Свака обрада садржи биографију писца, библиографију његових посебно објављених књига, преводе на стране језике и литературу о њему на матерњем и страним језицима. Сваки том Лексикона на крају доноси списак историја књижевности, енциклопедија и лексикона који се наводе у литератури, затим спискове часописа и листова који се помињу у обрадама и спискове страних имена у транскрипцији и оригиналној графији.

После до сада објављених томова (I том: А–Ц, 1977; II том: Д–Ј, 1979; III том: К–Љ, 1987. године) у штампу је дат IV том: М–Њ, који је закључен 1989. године (275 ауторских табака и око 700 фотографија), али из финансијских разлога његово излажење из штампе касни. Припрема за штампу је у току. Сложен је комплетан том, извршена коректура и у току је прва ревизија текста. У току је, такође, припрема фотографија и илустративног материјала за IV том.

У припреми је и V том са писцима чија презимена почињу словима О, П, Р и С. Редакција располаже са 60% потребног материјала. Упоредо се прикупљају обраде за VI том, који би обухватио писце до краја абецеде. Откупљују се и фотографије писаца и илустративни материјал који прати обраде писаца.

Чињеница да је цео тираж до сада објављена три тома *Лексикона йисаца Јуїославије* (3.000 примерака) распродат, довољно говори о вредности овог дела и његовом значају за научну и културну јавност.

СРПСКИ БИОГРАФСКИ РЕЧНИК
(Руководилац пројекта академик Чедомир Попов)

Циљ истраживања је израда капиталног лексикографског дела *Срйски биоїрафски речник,* који ће на својим страницама донети биографије личности које су оставиле трага у српској историји и то од првих писаних споменика до 1918. године.

Иако је финализиран истраживачки рад на Азбучнику Српског биографског речника, евентуалне измене и допуне ће бити могуће до самог давања у штампу појединих томова. Тренутно Азбучник чини 19.000 личности које су оставиле трага у српској историји, а као посебан фонд чувају се подаци о 5.500 личности странаца везаних на разне начине за наш народ.

Започет је рад на писању биографија за први том. Да би писање биографија текло у складу са планираном концепцијом, прво су припремљена детаљна *Упуйсшва за каїеїоризацију обима биоїрафије* према значају саме личности и *Упуйсшво за йисање биоїрафија* која треба да разреше евентуалне дилеме аутора у погледу презентовања биографских података.

Ангажован је известан број сарадника и формирани су тимови стручњака за неке области. Мрежа сарадника се стално шири активирањем веза са институтима,

музејима, архивима и библиотекама на територији целе Југославије. Чланови Редакционог одбора су, у сарадњи са уредницима појединих епоха, одредили обиме биографија за личности чија презимена почињу словима А и Б. Снаге су углавном биле концентрисане на сакупљању биографија, што подразумева координацију рада аутора биографија, редактора и уредника појединих струка и епоха, као и самог главног уредника. За личности које су мање познате и којима се историја мање бавила, сем извора које је припремила Редакција, потребан је и додатни истраживачки ангажман писаца биографија. У протеклом периоду написано је и прихваћено за објављивање 67 биографија. Сем тога, чланови стручног тима прерађују према унапред пројектованим пропозицијама и биографије које су настале као резултат истраживања ван пројекта. На тај начин сакупљено је још 52 биографије. У току је рад (ауторски, редакторски, уреднички) на још око 200 биографија.

ПРЕНУМЕРАЦИЈА НА СРПСКУ КЊИГУ
(Руководилац потпројекта мр Милица Бујас)

У протеклој години се нису стекли ни елементарни услови да се остваре планирани послови на овом потпројекту, те се план из претходне године преноси у наступајућу.

БИБЛИОГРАФИЈЕ
(Руководилац пројекта др Предраг Пипер)

Послови на библиографском пројекту у 1995. години били су и остали у знаку петогодишње стагнације и гашења појединих потпројеката. Ниједан нови посао није започет, ниједна нова књига није штампана, док, примера ради, довршен рукопис V тома *Библиографије Матице српске* пуних пет година чека на штампање. Престанак улагања срдстава у овај пројекат, како у научно–истраживачке тако и у издавачке послове, додатно комбинован са уредничким тешкоћама, утицао је крајње дестимулативно на сараднике, који су се почели осипати и одустајати од тог, увек слабо плаћеног, а мукотрпног посла. Преостали сарадници углавном су довршавали раније започете послове: за *Библиографију Српске пчеле* довршена је израда предметних регистара; за *Садржај Летописа Матице српске 1970–1980.* уазбучене су одреднице и пододреднице предметних регистара; за трећи том *Библиографије југословенске лингвистичке русистике 1986–1990,* као и за шести том *Библиографије Матице српске 1980–1985.* исписиване су одреднице са описом монографских публикација; за трећи том *Српско–мађарске контактне библиографије* уобличен је рукопис и предат у штампу другој издавачкој кући, која ће се тако појавити у улози суиздавача са Матицом српском.

Рукописно одељење

Одбор Рукописног одељења Матице српске одржао је у току 1995. године две седнице, једну у старом, а другу у новом саставу.

На седници од 15. фебруара 1995. разматран је програм рада Рукописног одељења за 1995. годину и предлагани су кандидати за избор у руководеће органе Матице српске поводом 122. редовне скупштине. На седници од 5. децембра 1995. године разматрани су програм рада Рукописног одељења за 1996. и пројекција петогодишњег плана рада 1996–2000. године.

АРХИВИСТИЧКА ДЕЛАТНОСТ

Током 1995. године основна делатност Рукописног одељења одвијала се у складу са планом рада, материјалним и кадровским могућностима. Појавиле су се, међутим, неке нове околности, а са њима и неки непланирани послови који су од малобројног колектива рукописног одељења (6 архивиста) захтевали додатни заједнички напор:

1) Кадровско слабљење Одељења настало је одласком Стојана Трајакова у пензију и примањем Владимира Николића са 3/4 радног времена (са 1/4 радног времена – 2 сата дневног – Владимир Николић је ангажован на пословима Српског биографског речника);

2) Ангажовањем Владимира Шовљанског да за потребе Галерије Матице српске, поводом 150–годишњице оснивања, ексцерпира из Матичине архиве сву грађу која се односи на музејску збирку, остали архивисти морали су да преузму дежурство у читаоници и рад са странкама;

3) Архив Србије, као централна установа у области заштите архивске грађе, затражио је од Рукописног одељења да приступи категоризацији своје грађе и достави предлог листе архивске грађе од изузетног и великог значаја. Рукописно одељење је у року извршило тај веома сложен и одговаран задатак;

4) Због оцене инспектора Министарства културе да подрумске просторије нису адекватан смештај за известан број Матичиних финансијских књига, те књиге су пренете у помоћни депо Рукописног одељења. Том приликом је извршена ревизија 250 старих благајничких, фондовских и задужбинских књига и сачињен нови списак. Књиге су нумерисане и за њих, са новим нумерацијама као сигнатурама, формиран посебна мали каталог. Списак књига је затим архивистички обрађен у Збирци манускрипата, чиме је постао доступан свим заинтересованим лицима. Књиге су са видљивим ознакама уредно смештене на металне полице помоћног депоа.

Остали архивистички послови – обрада збирки Одељења и рад са научним истраживачима – који се традиционално сматрају редовном делатношћу, обављени су на уобичајени начин у планираном обиму. Изузетно, због пензионисања, односно ангажовања архивиста на другим задацима Матице српске, у 1995. години су заустављене обраде Збирке фотографија и Матичине архиве. (Обрада Матичине архиве иначе је досад била фрагментарна, за систематску обраду Фонда најпре треба извршити компјутеризацију.)

За Збирку манускрипата обрађено је 338 рукописа, односно 10.445 страна. Крајем године започета је обрада варија. Инвентарисано је 14 архивалија, односно

5.486 страна (немачки – готица, славјаносербски, црквенословенски језик) од којих се најстарија односи на време 1791–1799. године. Поред именске, у оквиру предметне обраде обрађено је 760 рукописа, односно 4.500 страна; откуцано 1.520 каталошких картона и извршена ревизија података у инвентарној књизи рукописа.

За Збирку писама инвентарисано је 395 писама (писма упућена Славку Кузмановићу, Јозефу Марчоку, Николи Кирићу, Иванки Веселинов, део обимне преписке Рашка Димитријевића и др.). За каталог личности које се помињу у писмима исписано је 90 картона са 340 одредница за каталоге писама по адресанту и по адресату откуцано 790 картона. За публиковање каталога Збирке писама извршена је ревизија 400 писама и откуцано исто толико одредница.

У току године грађу из збирки одељења користило је 100 истраживача. Они су остварили укупно 358 посета одељењу, од тога један 30 посета, један 17 посета, један 12 посета, један 8 посета, један 7 посета, један 5 посета, осморо по 10 посета, петоро по 9 посета, шесторо по 4 посете, десеторо по 3 посете, тридесет петоро по 2 посете и тридесеторо по 1 посету. Истраживачи су долазили највише из Новог Сада, затим из Београда, Зрењанина, Српске Црње, Лединаца, Ваљева, Суботице и Кикинде. У читаоници Рукописног одељења, у току 1995. године радило је и троје истраживача, страних држављана – Анастазија Лаутербах из Бона, слависта, Андреј Шемјакин из Москве, слависта и Људмила Кузмичева из Москве, историчар.

Истраживачи су проучавали писма и рукописе XVII–XX века, записнике и архиву Матице српске, фотографије, рукописе о колонизацији, а користили су и књиге из приручне библиотеке одељења. Издато им је за рад 1.153 писама – од тога ксерографисано је 330, 657 рукописа – ксерографисано је 145, 230 фотографија – ксерографисано и преснимљено је 96.

Екипе РТВ Нови Сад и РТВ Београд су у току године неколико пута снимале грађу за емисије о Јакову Игњатовићу, Јовану Стерији Поповићу и Лазару Стојковићу.

ОТКУП ГРАЂЕ

У протеклој години Рукописно одељење је откупило: од Живана Иштванића из Беле Цркве – Грађу за проучавање микротопонимије града Беле Цркве у Банату, грађу за историју Српског певачог друштва у Белој Цркви између два светска рата, написе *Историја занатства и трговине у Јасенову 1725–1941* и *Развој спорта и физичке културе у Белој Цркви између два светска рата;* Од Хермине Лежимирац из Новог Сада урамљен портрет Доситеја Обрадовића (непознат аутор) и од Бојана Маринковића из Београда – писмо Михаила Пупина (1919) и писмо генерала Врангела (1923).

ПОКЛОНИ РУКОПИСНОМ ОДЕЉЕЊУ

У току године Рукописно одељење је примило на поклон од дародаваца: Љубисава Андрића из Новог Сад – умрлицу (парту) проф. др Властимира Ерчића; Миленка Бељанског из Сомбора више написа везаних за историју Сомбора и околине (*Форма и садржина терора у окупираној Бачкој 1941–1944, Педесет година победе над фашизмом, Педесет година Сомборске штампарије „Просвета", Мразовићи у Сомбору, Сомборски долаци, Цигани у Сомбору,* затим копије неких својих

писама и четири свеске рукописних *Дневника* 3.X 1994–10.X 1995. депонованих до 2071. године); мр Милане Бикицки из Новог Сада – велики број писама, разгледница, телеграма и позивница упућених Јовану и Милани Бикицки; Владимира Биљње из Новог Сада – више прилога о Голом отоку (Списак чланова Удружења Голи оток Југославије, Секције Удружења Голи оток за Војводину, Водич кроз концентрациони логор Свети Гргур, Каталог објеката и прибора конц–логора Свети Гргур, Списак управника и иследника у конц–логору Голи оток) и написе *Пирамида Брозове злочиначке власти* и *Смртоносна паукова мрежа др Душана Биланџића;* Бошка Брзића из Будисаве – шест каталога са изложби које је организовало Удружење ликовних аматера Новог Сада; Вујице Воргића из Новог Сада – напис *Порекло Воргића;* Љубе Вукмановића из Новог Сада – ксерокопију одговора Милоша Црњанског „Дневнику" (интервју) из 1967. године; Саве Вукосављева из Новог Сада – пакет грађе о композитору Миленку Пауновићу (увертире, романсе, хорови, маршеви, музичке драме, биографија са библиографијом радова М. Пауновића, фотографија портрета М. Пауновића, прикази извођења Пауновићевих дела, песмарица – аутограф итд.); Ђенге Иштвана из Врбаса – две фотографије професора врбаске гимназије, генерација 1914. и 1928/29. године; Колета Ђиновића из Новог Сада – годишњи извештај 1994–1995. године Кола српских сестара Епархије бачке, Нови Сад; Института за здравствену заштиту деце и омладине Нови Сад – захвалницу Матици српској; др Јована Јерковића из Новог Сада – фрагмент писма са библиографским подацима Иванке Веселинов; Василија Јовановића из Новог Сада, фотокопију необјављене приче Бранка Ћопића *Прешиска око краве Зекуље;* Петра Јоновића из Новог Сада – потврду о завршеном берберском занату из 1858. године и дискету са промоције књиге *Књижаре Новог Сада 1790–1990;* Маје Лесковац Бањаи из Новог Сада – четири аутографа (3 писма упућена Лази Костићу, 1 Антонију Хаџићу) и ксерокопију писма Лазе Костића упућеног Јулијани Паланачки; Културно–просветне заједнице града Новог Сада – Захвалницу Матици српској за учешће на I међународном фестивалу духовне музике „Путевима православља", Нови Сад 12–22. X 1994. године; Живка Марковића из Новог Сада – ксерокопију портрета Петра Ђ. Марковића; Владимира Миланкова из Српске Црње – фрагмент рукописа приче Милутина Јакшића *Златни Срећа;* Петра Мишића из Новог Сада – грађу Јосипа Гребенара за циганско–српски речник; Бранка Никезића из Београда – лична документа Стојанке Јакшић (потомка породице Ђуре Јакшића); Душана–Владислава Пажђерског из Новог Сада – заоставштину Леха Пажђерског (обимна грађа о југословенско–пољским књижевним односима и рукописи који се односе на Јулија Бенешића, белешке и грађа за биобиблиографију); Миленка Пекића из Београда – 15 дописница и 9 разгледница које је Милан Кашанин упутио Аници Ђукићевој и 1 разгледницу Радивоја Кашанина; др Душана Попова из Новог Сада – биографију и библиографију Наде Мијатовић; академика Чедомира Попова из Новог Сада – списе везане за прославу 25–годишњице оснивања Филозофског факултета у Новом Саду; Бисерке Рајчић из Београда – обимну преписку Петра Вујичића; мр Мирослава Ранкова из Новог Сада – писмо Милана Јекића упућено Матици српској (Скопље, 1991), фотокопију слике *Сремски тестераш* Миливоја Николајевића и плакат – карикатуру Иве Андрића (Зуко Џумхур, Мостар, 1974); Сузане Самоловчев из Београда – *Аутобиографске рефлексије* др Боривоја Самоловчева; Стојана Трћакова из Новог Сада – две новогодишње честитке и две фотографије чланова–сарадника Матице српске, писмо Марије Чурчић, више копија писама С. Трећакова упућених Живку Мајдевцу, Милораду Грујићу и Извршном одбору Матице српске, генеалошко стабло породице Будишин из В. Кикинде и студију Манице Шпендал *Исходишта и последице Вајнерове идеологије* (на словеначком језику и у преводу Стојана

Трећакова); Радисава В. Филиповића из Београда – допис академику Бошку Петровићу, председнику Матице српске, са копијама протестних писама упућених разним личностима и критикама разних друштвених појава.

ТЕМИШВАРСКИ ОДБОР

Темишварски одбор је и током 1995. године све оперативне послове спроводио преко седница Секретаријата, сем што је крајем године одржана седница Одбора у пленуму после избора обављених на седници Управног одбора.

Почетком јула делегација Матице српске била је у Темишвару (проф. др Божидар Ковачек, проф. др Миодраг Јовановић и Добрила Јерков). Одржан је заједнички састанак са представницима Српске православне цркве, Демократског савеза Срба и Карашевака и Конзулата СР Југославије. Након исцрпног договора утврђено је чему би требало дати првенство у односу на делатности на које би својим радом и ауторитетом могла утицати и Матица српска. На захтев ДССК одлучено је да се приступи припреми издавање краће верзије историје Срба у Румунији. Одлучено је и да се приступи припремању и издавању историје српске цркве у Трансилванији, Кришани и Банату. Предвиђено је да се катедра Матице српске укључи у културни живот Темишвара редовним предавањима и приредбама.

Након студијског боравка у Трансилванији, оствареног уз помоћ Међуодељенског одбора за људска права и мањине САНУ, почетком септембра је у Араду и Темишвару био председник Темишварског одбора др Миодраг Јовановић. Током ове посете договорено је да се подржи обележавање 250 година Српске цркве у Фабрици (Темишвар) тиме што би се издала монографија цркве. Закључено је да треба и даље тражити начина да се заврши рестаурација иконостаса из Бездина, али да се уз помоћ заинтересованих конзерватора оживи и настави рад рестаураторске лабораторије засноване у просторијама Викаријата у Темишвару. Представништво ЈАТ из Темишвара било је спонзорски иницијатор умножавања једног дела филмова Научно–образовног програм РТС о српским и румунским црквама на тлу Румуније (на 100 дарованих видео касета лабораторија РТС је бесплатно преснимила осам из серије од тридесет филмова).

Темишварски одбор је наставио сарадњу и координирање научноистраживачких послова са Међуодељенским одбором за мањине и људска права САНУ.

Настављено је прикупљање текстова за другу свеску Темишварског зборника.

Крајем 1995. Темишварски одбор је реорганизован утолико што је Управни одбор прихватио да се из практичних разлога смањи број чланова, али да се задржи институција Секретаријата.

КАТЕДРА МАТИЦЕ СРПСКЕ

Катедра Матице српске у 1995. години имала је двадесет четири програма.

На почетку године, 27. јануара, Катедра је организовала „Светосавску беседу Матице српске", на којој је беседио академик Војислав Ј. Ђурић, а у уметничком делу програма учествовали су Душан Трбојевић, Ђорђо Сладоје, Милосав Тешић, Вера Ковач Виткаи, Тамара Јовановић и Томислав Кнежевић.

Осим у два маха у самој Матици, 13. јула и 24. августа, нове свеске *Летописа* представили смо у Кикинди, 8. јула, Београду, 30. августа, Сомбору, 28. септембра, Темишвару, 27. октобра, и Зрењанину, 11. децембра, а у њиховој презентацији, поред главног уредника *Летописа* Славка Гордића и уредника Катедре Бошка Ивкова, учествовали су следећи уредници и сарадници: Милица Мићић–Димовска, Војислав Карановић, Селимир Радуловић, Иван Негришорац, Наташа Лудошки, Ђорђо Сладоје, Алек Вукадиновић, Јован Делић, Тања Крагујевић, Васа Павковић, Павле Поповић, Драгиња Рамадански, Новица Тадић, Арпад Вицко, Гојко Јањушевић, Светислав Јованов, Дејан Матић, Јован Попов, Јудита Шалго, Дубравка Ђурић, Бранимир Живојиновић, Владимир Копицл, Срба Митровић, Воја Чолановић, Гордана Ћирјанић, Радивој Стоканов, Александар Бјелогрлић и Милан Ђорђевић.

Такође у сарадњи са *Летописом,* Катедра је 11. маја, у Матици, организовала тематски скуп „Преводилаштво – споне са светом", на којем су учествовали: Славко Гордић, Светислав Јованов, Богдан Косановић, Бисерка Рајчић, Душко Вртунски, Апрад Вицко, Дринка Гојковић, Гордана Ћиранић, Драгиња Рамадански, Оливера Милићевић, Дејан Матић, Владислава Гордић, Биљана Лукић, Владимир Копицл, Зоран Стојановић, Љиљана Вулићевић, Ивана Миланкова и Зоран Пауновић.

Наш *Правопис српскога језика* Катедра је представила у Панчеву, 2. марта, када су у представљању учествовали правописци – академик Митар Пешикан, проф. др Јован Јерковић и проф. др Мато Пижурица, као и песници Вујица Решин Тушић и Бошко Ивков, а потом, 27, октобра, у Темишвару, где су о њему говорили проф. др Јован Јерковић и проф. др Мато Пижурица.

Књиге Матичиног добротвора, покојног проф. др Боривоја Самоловчева – *Историјски корени и токови андрагошке теорије* и *Савремени Израел и образовање* – такође су представљене: прву су, 9. фебруара, у Матици промовисали мр Катарина Цековић, а другу, 16. окотобра, у Јеврејској општини Новог Сада, где су говорили проф. др Никола Булајић и проф. др Андрија Гамс.

Проф. др Бранислава Крстића књигу *Косово између историјског и етничког права,* у Матици су, 1. јуна, представили проф. др Бранислав С. Ђурђев, проф. др Милован Радовановић, проф. др Милош Савић и аутор.

А књигу академика Димитрија Ђорђевића *Ожиљци и опомене* у Матици су, 9. октобра, представили: уредник књиге Радослав Братић, академик Чедомир Попов, проф др Милорад Радовановић, др Никола Самарџић и аутор.

Књигу академика Симе Ћирковића *Срби у средњем веку,* у Матици, 16. новембра, представили су проф. др Душанка Динић–Кнежевић, уредник књиге Јован Јанићијевић, проф. др Раде Михаљчић и аутор.

Књигу *Послератно насељавање Војводине* проф. др Бранислава С. Ђурђева, 24. новембра, у Матици су представили проф. др Небојша Царић, проф. др Слободан Ћурчић и њен аутор.

Проф. др Слобдан Жунић, др Марко Вишић и препевач–тумач Александар М. Петровић, 78. децембра, у Матици, представили су књигу *Химне боговима* Прокла Дијадоха.

Прелест севера, књигу „змајевца" Милосава Тешића, у Матици су, 7. децембра, представили Славко Гордић, Чедомир Мирковић и аутор.

О стопедесетогодишњици рођења Николе Пашића, 22. децембра, у Матици је уприличен разговор „Никола Пашић и Русија", у којем су учествовали: др Латинка Перовић, мр Душан Ковачевић, др Никола Б. Поповић и академик Чедомир Попов.

Обележене су још четири годишњице.

„Словом у спомен на Милана Савића" обележена је, у Матици, 5. октобра, стопедесетогодишњица рођења овог уредника *Летописа* и секретара Матице српске, којом приликом су словили: проф. др Томислав Бекић, проф. др Душан Иванић, проф. др Божидар Ковачек и проф. др Васо Милинчевић.

Предавањем др Драга Ђупића „О Ђури Даничићу, данас", 19. октобра у Матици је обележена стоседамдесетогодишњица Даничићева рођења.

Предавањем др Јована Плавше „О Јовану Цвијићу", у Матици је, 9. новембра, обележна стотридесетогодишњица рођења овог великана наше науке.

Предавањем и казивањем Марићевих и Кашанинових писама, под насловом „Светислав Марић – Миланом Кашанином и њим самим", 27. децембра у Матици је обележена стогодишњица рођења овог вишегодишњег потпредседника Матице српске. Сценарио је сачинио проф. др Божидар Ковачек, а текстове су казивали драмски уметници Предраг Момчиловић и Миодраг Петровић.

Одржано је, 29. јуна, у Матици, и предавање „О еутаназији". Предавач је био проф. др Драгиша Поповић, а у стручном разговору учествовали су: академик Мирослав Радовановић, проф. др Слободан Глумац, др Наташа Николић, проф. др Бориславе Капамација, проф. др Нада Брегун, проф. др Бранислав Гудурић, проф. др Александар Кнежевић, проф. др Петар Петровић, проф. др Срђан Живојиновић, проф. др Владислав Николић и проф. др Бранко Малешев.

Сви програми Катедре имали су завидан број слушалаца и леп одјек у штампи, на радију и телевизији.

Катедра је, дакле, током минуле године имала седамнаест програма у самој Матици, један у новосадској Јеврејској општини и шест у другим средиштима српске културе. Свеукупно је у програмима учествовало сто и десет аутора.

Промоција књиге академика Симе Ћирковића *Срби у средњем веку*

Финансијско пословање

Целокупна делатност Матице српске у 1995. години одвијала се на основу Плана рада који је донео Управни одбор Матице српске као и пратећег финансијског плана за 1995. годину који је усвојио исти Матичин орган на седници одржаној 8. марта 1995. године. Извршни и Надзорни одбор Матице српске усвојили су ове планове на ранијим седницама.

Све промене и евиденције у финансијским књигама вршене су на основу Закона о књиговодству и другим актима везаним за ове послове.

На основу Закона о рачуноводству и ове године извршена је ревалоризација основних средстава чији је ефекат књижен у корист ревалоризационих резерви, односно, у корист почетног друштвеног капитала. На овај начин увећана је вредност Матичине имовине за 4.541.999,73 динара. Улагања у куповину нових основних средстава у протеклој години била су веома мала (19.530,00 динара).

Годишњи пописи имовине и новчаних средстава Матице српске са стањем на дан 31. децембра 1995. године извршени су од стране комисија по решењу секретара Матице српске. Вишкова и мањкова није било.

Приходи из буџета Републике Србије остварени су већи него што је било првобитно планирано за 37,6%, међутим, кретања цена на мало за целу 1995. годину премашили су 100%. И ове године приходи из буџета нису довољни да покрију трошкове реализације програма Матице српске. Учешће сопствених прихода Матице српске у укупном приходу износи 22,35% и са делом ових прихода покривени су реализовани трошкови (13,40%).

ПРИХОДИ

741	Приходи од продате робе и услуга	33.078,41
743	Приходи од спонзора и дародаваца	114.273,84
746	Приходи од закупнина	17.500,00
749	Приходи од чланарине	3.100,26
753	Пренета срдства из буџета	963.240,00
761	Камате по виђењу	13,61
777	Приходи из ранијих година	90.005,85
779	Приходи од задужбина и легата	19.219,50
	УКУПНИ ПРИХОДИ:	1.240.431,47

Структура укупног прихода по изворима средстава:

УКУПНИ ПРИХОДИ	1.240.431,47	100,00%
Приходи из буџета	963.240,00	77,65%
Сопствени приходи	277.191,47	22,35%

РАСХОДИ

400	Утрошени материјал	32.454,52
401	Утрошена енергија	65.640,14
405	Отпис ситног инвентара	1.065,11
410	Транспортне услуге (ПТТ и друго)	32.923,23
411	Услуге на изради производа (штампарске)	195.368,45
412	Услуге одржавања	46.162, 97
414	Закупнине (закуп гараже за аутомобил)	344,10
419	Остале услуге (непроизводне)	8.500,87
430	Амортизација по прописаним стопама	107.652,27
439	Смањење амортизације (члан 19 Закона)	83.592,27
440	Накнаде трошкова (ауторски хонорари и др.)	229.955,38
441	Непроизводне услуге	14.683,43
442	Трошкови репрезентације	14.939,17
443	Премије осигурања (основних средстава)	13.993,90
444	Остала лична примања	8.802,76
445	Порези који не зависе од пословних резултата	2.237,79
446	Доприноси који не зависе од резултата	88.528,87
447	Трошкови платног промета	3.865,48
449	Остали нематеријални трошкови	28.163,46
470	Укалкулисани бруто лични дохоци (I–XII)	282.172,53
	Укупно:	1.093.862,52
72	Ванредни расходи	18.403,03
	УКУПНИ РАСХОДИ:	1.112.265,55

Проценат покривености укупних расхода из буџетских средстава приказан је у следећој табели:

УКУПНИ РАСХОДИ	1.112.265,55	100,00%
Покривено из буџета	963.240,00	86,60%
Сопственим приходима	149.025,55	13,40%

Укупан износ дотација као и неблаговремени прилив средстава из Буџета одразио се на опрезније уговарање послова на штампању зборника и посебних издања Матице српске као и на ангажовање сарадника на научноистраживачким пословима. Као последицу оваквог стања имамо појаву нереалног вишка прихода над расходима, односно нето добити, у износу од 128.165,92 динара.

УКУПНИ ПРИХОДИ	1.240.431,47
УКУПНИ РАСХОДИ	1.112.265,55
ВИШАК ПРИХОДА	128.165,92

Предлог за расподелу:

Остварена добит (Нето приход) ...	128.165,92
– Друштвени капитал из резултата (ПФ)	19.530,00
– Фонд задужбина и легата Матице српске	19.219,50
– Нераспоређена добит за пренос у наредну годину	89.416,42

ЗАДУЖБИНЕ И ЛЕГАТИ ПОД УПРАВОМ МАТИЦЕ СРПСКЕ

I Пошто је разарајућа инфлација у 1993. години обезвредила динарски део средстава задужбина и легата то је Управни одбор одлучио да по Завршном рачуну за 1994. годину од вишка прихода, односно, добити издвоји део у износу од 11.234,00 динара, као моралну обавезу, и да тај износ представља иницијални улог за обнављање фонда.

Имајући у виду да је и 1995. године остварена добит и да део те добити представља и износ од 3.319,50 динара добијеног као рента за земљу у Србобрану (оставина Кошдобрански) и износ од 15.900,00 динара на име закупа за локале у згради на Тргу Светозара Марковића 24 (Задужбина В. Бугарског), предлаже се да се и тај део у укупном износу од 19.219,50 динара пренесе и припише Фонду задужбина и легата.

Са оваквом расподелом стање Фонда задужбина и легата износило би 30.453,50 динара.

II Девизна средства фонда задужбина и легата депонована су код Југобанке – Континентал банке у Новом Саду, орочена на рок од 60 месеци. Због изузетне ситуације у земљи никакав новчани промет са овим средствима није вршен већ годинама, изузев уредног приписа припадајућих камата за протеклу годину.

Судска решења о наслеђивању 5.000 швајцарских франака од пок. Загорке Ђуришић из Београда и преко 10.000 немачких марака од пок. Богдана Чиплића, нису реализована у смислу да се и та средства пренесу на рачун Легата Матице српске код Југобанке у Новом Саду. На наше писмо у том смислу нисмо добили одговор од Југобанке АД у Београду.

Стање рачуна на дан 31. децембра 1995. године је следеће:

	Стање 31.12.94.	Камата	Стање 31.12.95.
– Аустријски шилинг	1.276,77	63,84	1.340,61
– Канадски долар	712,52	57,00	769,52
– Немачка марка	16.919,07	634,46	17.553,53
– Италијанска лира	86.828,53	4.949,23	91.777,76
– Амерички долар	14.882,51	967,36	15.849,87

	Легат Савете и Лазара Стојковића	Легат Федора Никића
– Аустријски шилинг	1.340,61	–
– Канадски долар	769,52	–
– Немачка марка	17.553,53	–
– Италијанска лира	91.777,76	–
– Амерички долар	730,46	15.194,41

Грго Бачлија, Мато Пижурица, Марко Пеић, Милица Грковић, Драгољуб Петровић, Јован Јерковић и чланови културно-уметничког друштва из Суботице

ПРОМОЦИЈА ИМЕНОСЛОВА БАЧКИХ БУЊЕВАЦА У МАТИЦИ СРПСКОЈ

ВРЕДНОСТ ЋЕ СЕ ТЕК ПОКАЗАТИ

У петак, 19. маја у свечаној сали Матице српске, у организацији Одељења за књижевност и језик, представљен је „Именослов бачких Буњеваца", Марка Пеића и Грге Бачлије, заједничко издање Матице српске и „Суботичких новина". Ауторе, сараднике и госте најпре је поздравио академик Бошко Петровић, председник Матице српске, а затим су о Именослову говорили рецензенти проф. др Јован Јерковић, проф. др Мато Пижурица и редактор проф. др Драгољуб Петровић, који је између осталог истакао:

– Вредност података сакупљених у овој књизи тек ће се показати, поготово што не знам да има сличних дела у нашој ономастичкој литератури, па је утолико значајнији допринос ове књиге у области науке о језику, односно, о именима. Поред тога презимена сакупљена у Именослову показују како се и уобличавао буњевачки корпус унутар српске и хрватске језичке области, а што се имена тиче ми још увек не знамо са сигурношћу која су српска, а која хрватска, што за науку и није важно – указујући да су Марко Пеић и Грго Бачлија овом књигом задужили и српску и хрватску ономастику и науку о језику.

26. V 1995. „Суботичке новине"

Светосавска беседа

Војислав Ј. Ђурић

УЗОРИ СВЕТОГА САВЕ

Ко год данас размишља о природи српског народа стане с дивљењем пред дело светога Саве. Оно што је за живота извојевао – аутокефалност Српске цркве и краљевско достојанство српских владара – трајно се уградило у народну судбину, обезбеђујући током векова српску посебност, у кризама историје добијајући снажни покретачки значај. И оно што је остало забележено у књигама – законодавна делатност и литургијско уздизање светога Симеона уз помоћ српског књижевног језика – постали су темељи српског права, богословља и књижевности на које се поуздано ослонила српска култура у средњем веку.

У последња три столећа српска стваралачка интелигенција – како би се то данас рекло – поставља се, у односу на Савину личност и његово дело, на два начина: она из уметности оплела их је венцима славе, она из науке трудила се да их разуме и протумачи. Наш обичан човек читав последњи век највише је о њему дознао на светосавским прославама, кроз реч беседника, преко умилне химне *Ускликнимо с љубављу* коју су ускладили Корнелије Станковић и Стеван Мокрањац, преко олеографија свечаних слика „Свети Сава благосиља Србчад" Ђорђа Крстића или Уроша Предића, најзад преко Војислављеве сецесионистичке песме *Ко удара тако позно*. Лик светога Саве стоји данас пред очима његовог народа у уметничкој обради XIX века. Последњих година „табло" светосавских прослава се мења: као украс појављују се копије Савиног портрета из Милешеве, чују се речи из Доментијановог или Теодосијевог житија светог Саве или се цитирају Савина дела, брује стародревно појање. Постепено се, и у популарним приредбама, приближавамо изворном лику светога Саве. Нема сумње да је наука, чији је предмет изучавања био свети Сава, томе пресудно допринела. Историчари политичке, правне, црквене, језичке, књижевне и уметничке прошлости, окупљени пре Другог светског рата у Српској академији наука око *Светосавског зборника*, а у последње време око прослава осамстогодишњице рођења светога Саве и осамстогодишњице манастира Студенице, у Српској патријаршији и Српској академији, уз многе личне доприносе, осветлили су, много потпуније него претходници, дело ове носеће личности српског народног бића. Питамо се, после свега, да ли би се могао реконструисати, на основу Савиног стваралаштва, његов идеални аутопортрет, да ли би Сава могао проговорити par lui-même (како су то Французи недавно урадили са неким својим значајним ауторима)? Да ли, наиме, довољно знамо шта је Сава мислио о самоме себи, како је гледао на себе у свом добу, чиме се руководио у послу, ко су му, заправо, били узори и путовође?

Од једног историчара уметности не може се очекивати да ће успешно пронаћи сва она места у његовим списима, која имају аутобиографски смисао, мада осећа потребу за таквом хрестоматијом. Није му блиска ни потрага за ставовима у њима који би могли послужити за психолошку анализу Саве као писца и човека. Тешко му је, такође, да се упушта у антрополошка питања која се, извесно, постављају пред зналце кад стоје пред његовим аутентичним, а упечатљивим портретима у Милешеви и Студеници. Ипак, постоји могућност да се један историчар уметности приближи

личним обузетостима светог Саве, да проникне до оне области његовог размишљања од које су зависили његови приватни и јавни поступци. Пут таквом сазнању води кроз сликарство које је његовим старањем или његовим саветима било створено 1208/9. и око 1234. у манастиру Студеници, око 1220. и 1230. у манастиру Жичи, а око 1225. године у манастиру Милешеви. У прва два манастира сарађивао је с братом Стефаном Првовенчаним и синовцем краљем Радославом, у трећем је утицао на синовца Владислава, у то време још принца без краљевског венца. Не задржавајући се на његовим заслугама за појаву највећих сликара православља у Србији док су се живописали Студеница, Жича и Милешева – за које је утврђено да су превасходно – чиме се Србија нашла на челу источнохришћанског стваралаштва, остављајући, такође, по страни сав његов труд око укључења српске политичке и црквене идеологије у византијско поимање хијерархије држава, владара и цркава – чиме јој је налазио место у духовој целини тзв. византијске заједнице – задржаћемо се само на оним појавама у живопису српских манастира Савиног доба, које откривају његове личне наклоности и указују на идеале у јавној делатности.

Када се Сава вратио с моштима оца из Хиландара у Студеницу, он је прегао да, заједно с браћом, доврши очеву задужбину, Богородичину цркву испод Радочела. Живописали су је 1208/9. године. Вршећи око десетак година дужност манастирског игумана, Сава је седео, за време служби, у престолу који се налазио у југозападном углу солеје. Иза његових леђа, као главна заштитница цркве, стајала је Богородица с епитетом „Студеничка", на слици чеоно постављена, држећи малог Христа испред прсију. Бочно од Богородице, уз сам престо, била су смештена два преподобна монаха: индијски царевић Јоасаф и његов духовни отац, стари пустиножитель Варлаам. Они су ту одевени у великосхимничке ризе, али млади Јоасаф има на глави владарски венац, у виду златног обруча, као знак свог негдашњег достојанства. Преко текстова исписаних на развијеним свицима, што обојица држе у рукама, они разговарају. Варлаам позива Јоасафа да остави пропадљиво царство, да прими крст и да последује Христу, а Јоасаф му одговара да је све оставио, да следи Христа како би улучио жељено.

Појава ове двојице преподобних момаха уз Савин игуманski престо, на почасном месту уз слику заштитнице манастира, вишеструко је необична. До времена Студенице, Варлаам и Јоасаф нису нигде били насликани у православним црквама, а њихове представе ретко се налазе у сликаним хоровима пустиножитеља све тамо до XIV века, када су се теме у програмима црквених живописа веома размножиле. Очигледно, само нека Савина лична љубав или намера пресудно су утицале на појаву Варлаама и Јоасафа уз његов престо, како би му биле, као и Богородица, посредници у молитвама и помоћници у животу. Уосталом, он је саветовао ктитору да се они појаве и у живопису милешевске припрате. После Савине смрти требало је да прође готово читав век, па да они поново постану популарни у Србији. Шта се то крило у житијима ове двојице монаха што је привукло Савину пажњу и љубав?

Живот и подвизи старца Варлаама и царевића Јоасафа описани су у *Поучној повести о Варлааму и Јоасафу*, коју познаваоци средњовековне књижевности уврштују у род византијског романа. У њој се прича како је индијски цар Авенир, противник и прогонитељ хришћана, сазнао од својих звездочатаца, кад му се родио син, да ће младић постати знаменити хришћанин. Цар је саградио раскошни двор и дете опколио младим и лепим слугама, забранивши да царевић има додир са светом и сазна о његовим невољама, болестима, беди. Ипак, на чудесан начин, одевен у хаљине богатог трговца, у двор је продро хришћански подвижник Варлаам, од ког тренутка повест добија драматични ток. Старац почиње да придобија младића

сликовитим причама с моралном поуком, да би га, постепено, уводио у хришћанско учење, а катехизацију завршио широким образложењем *Символа вере*. Разрешење односа између старца и царевића завршило се тако што је Јоасаф препустио наслеђени престо другоме, потекао за Варлаамом у пустињу, где је постао отшелник, да би, најзад, и његов строги отац, пратећи сина, прихватио хришћанство и огрнуо монашку ризу.

Почетна историја овог текста није баш сасвим расправљена. Зна се да је омиљеност романа била толика да је захватила многе азијске, источноевропске, али и западноевропске књижевности и да се од ње сачувало преко 400 само грчких рукописа. Традиција, а све више и историјска наука приписују роман славном књижевнику и палестинском монаху из VIII века, св. Јовану Дамаскину. Зна се, међутим, да је у ширењу грчког текста посебну улогу одиграо један грузијски монах-писац, који је, почетком XI века, направио у светогорском манастиру Иверону, још један грчки превод. Од тог часа, *Поучна повест о Варлааму и Јоасафу постала је једно од најомиљенијих монашких штива на Светој гори, јер слави победу непролазних вредности монаштва над пролазним световским задовољствима и раскоши, духовног начела над материјалним добрима.*

Када се Сава нашао на Светој гори тамо су већ постојали многобројни грчки преписи ове повести, а поред њих и први словенски, руски. Несумњиво да му је до руку дошла повест о преподобним индијским царевима и њиховом духовнику. Није могао да не запази да кључни догађаји из ње личе на збивања у српској владарској кући: он сам, замонашивши се, поделио је судбину царевића Јоасафа; његов отац, Немања, прикључивши му се, пошао је путем цара Авенира. И касније, Савин биограф Теодосије сагледао је те сличности. Он је у Савин живот увео руског монаха, који је младог српског принца упознао са светогорским монаштвом и определио га, као Варлаам Јоасафа, да напусти двор и пође путем монашког подвига. И други монаси из околине замонашених српских великодостојника гледали су на њих на сличан начин, јер подвиг какав су учинили, напустивши раскош, двор и моћ власти, зарад монашких врлина, није био мали и није био чест. Неки од тадашњих писмених људи, међу њима и они из Цариграда, бележили су као значајне боравке Саве у манастирима престонице, наглашавајући да је у питању посета замонашеног српског принца.

Повест о преподобнима Варлааму и Јоасафу, колико год уздизала идеале монашког живота над световним, укључена је међу „књежевска зрцала", како се у науци назива једна посебна скупина средњовековних књига и штива у којима су била изложена схватања о идеалном владару. Она су се постепено изграђивала на хришћанском учењу и античкој традицији, а била су потпуно укључена у владарску идеологију православних дворова упоредо с примањем хришћанства. Извесно, Сава је, већ у раној младости суочен с питањима власти и склада између државе и цркве, разумевао поуке из *Повести о Варлааму и Јоасафу*, не само на личном плану. Трудио се, током своје зрелости, да најближе сроднике, српске владаре, представи управо као идеалне хришћанске управљаче, чија је дужност била да се старају о законима, правди, цркви, сиротињи. О томе да их је, због њихових врлина, сматрао „новим Јоасафима" остао је траг у сликарству капеле краља Радослава у Студеници. Живописана за живота Саве, с тематским програмом усредсређеним на идеолошка питања српске државе и цркве, очигледно сазданим на његовим схватањима, она је донела два лика прве двојице владара из династије Немањића замишљена по иконографском обрасцу царевића Јоасафа: Немања и Стефан Првовенчани одевени су,

као и Јоасаф на својим сликама, у великосхимничку расу, док на глави имају владарске венце.

Под Савиним утицајем и под утицајем српских превода романа о Варлааму и Јоасафу, у првој половини XIV века, у књижевности архиепископа Данила II и његових сарадника, српски владари су поистовећивани с индијским царем Јоасафом, а њихови саветници и блиски сарадници, српски архиепископи, с преподобним пустиножитељем Варлаамом. У грачаничком живопису тако је схваћен лик ктитора, краља Милутина. Пример из *Поучне повести о прейодобним монасима Варлааму и Јоасафу*, како га је протумачио Сава, служио је на пољу српске владарске идеологије у доба Немањића као високи идеал. То што је већина владара из лозе Немањића завршавала свој животни пут огрнута расом није било, како се чини, без схватања о савршеном владару, преузетом из византијског романа о царевићу Јоасафу, које је присно пригрлио још свети Сава.

Млади принц Растко понео је, с постригом, име Саве, једног од најистакнутијих монаха из јудејске пустиње у близини Јерусалима, с краја V и из прве половине VI века. Према њему одмах је почео да негује поштовање и дивљење, које се, с времена, претворило у одано последовање. Још док је био сасвим млад он је у Кареји, административном средишту Свете горе, на падинама према протатској цркви, основао испосницу с конаком, капелом, криптом и баштама, коју је посветио свом славном имењаку и патрону. Само ретки међу монасима, и то они спремни на подвизање, за које је Сава прописао строги поредак и велико уздржање, могли су ту да живе. Ктитор ју је назвао ћелијом и „местом за тиховање светог и преподобног оца нашег Саве", тј. Саве Освећеног. Он вели да је то учинио због многих својих сагрешења и још: „... црквицу подигох посвећену светом и преподобном пустиножитељу оцу Сави, чије име и ја недостојни имам". Ако би неко прекршио његове заповести, претио је да ће му „супарник на страшном суду бити преподобни Сава и ја смерни". И у каснијем животу имао је на уму Саву Освећеног. У Студеници, на живопису, уврстио га је међу четири најсвечаније уоквирена лика, смештена на највидљивијим местима; тако их је истакао јер су били патрони Немање и тројице његових синова. Сава Освећени стоји на пиластру уз игуманско престо, поред иконе Богородице Студеничке, на супротној страни од Варлаама и Јоасафа, управо као патрон игумана Саве. У Жичи, пак, Сава Освећени се намеће величином фигуре и местом: стоји уз сам иконостас преко пута архиђакона Стефана и, као и Стефан, уоквирен је раскошним рамом. Зато су такви и на тим местима јер су патрони ктитори Жиче краља Стефана Првовенчаног и његовог брата, првог српског архиепископа. Јединствен је то случај да један монах, кад није патрон цркве, добије место уз иконостас. У Жичи му је – што је такође изузетно – посвећена посебна капела; она је постављена наспрам капеле архиђакона Стефана, патрона краља Првовенчаног. У Милешеви је дошла још једном до изражаја дирљива љубав првог српског архиепископа према свом палестинском имењаку и заступнику. У припрати храма, чији је живописани програм Сава Српски замислио, портрете чланова куће Немањића окружују ликови пустиножитеља Египта, Палестине, Кападокије, Цариграда. Њихов уобичајени поредак нешто је измењен: Сава Освећени је претекао све тиме што је насликан као први у низу пустињака, уз владаску породицу, коју предводе Немања и Сава.

Живот св. Саве Освећеног има доста сличности са животом Саве Српског. Преподобни пустиножитељ, рођен је у богатој породици угледног војног старешине и отишао је као дете у манастир, где је напредовао до положаја најзнаменитијег

игумана манастира у јудејској пустињи. Старим руским научницима чинило се да је житије палестинског отшелника дало знатну грађу српском књижевнику Теодосију, када је описивао живот Саве Српског. Изгледа, међутим, да је Сава Српски више био опчињен делом него животним путем Саве Освећеног. Палестинац се прославио организацијом монашког живота у својој пустињској лаври. Окупљеним монасима он је прописивао правила и одређивао службе, што је прерасло, уз допуне настављача, у знаменити *Јерусалимски типик*, по коме су се дуго одвијале хришћанске службе на Истоку. У доба Саве Српског тај типик је већ доживео своје цариградске прераде и допуне, као што је допро и до Свете горе. Сава Српски је од својих младих година, од времена када је припремао правила за Карејску ћелију, а одмах затим и типике за Хиландар и Студеницу, морао ишчитавати одредбе о монашком животу које је Сава Јерусалимски донео. Правна делатност Саве Српског, у годинама око 1200, била је, бар делимично, одблесак занимања његовог великог палестинског претходника.

Рад Саве Српског на типицима не би, разуме се, могао да се обави без боравака у цариградским манастирима, посебно у Богородици Евергетиди и Св. Андрији. Ту се он упознавао с њиховим уставима, користио се њиховим одредбама, чак их и унео у своја манастирска правила. Више од тога, он је ту, а делимично и на Светој гори, боље упознао и тзв. *Цариградски типик*, неопходан за одржавање поретка у богослужењима престонице и цркава под њеним непосредним утицајем. Тај типик је зачео, бар таква је била традиција у цркви, славни игуман Студитског манастира, св. Теодор Студит. На страну то што су и чланови патрицијске породице Теодора Студита напустили, као и први Немањићи, благодети богатства да би се посветили монашком животу, Теодор је, својом правном делатношћу, постав – како се држало – нови Василије Велики, по значају други законодавац православног манастирског живота, послужио Сави као пример за углед. Сава је своју наклоност према њему истакао у припрати Милешеве, где је наручио да се он наслика тачно преко пута Саве Освећеног, свог имењака.[1]

Има у Жичи једна невелика, али свечана просторија, надвишена ребрастим сводом, на спрату куле-звоника испред прочеља цркве. Живописана је у Савино време и, сва је прилика, служила је као његов лични ораторијум. Одатле су водиле степенице на спрат спољашње припрате, одакле је Сава – то се поуздано зна – присуствовао службама и отуда запазио усрдност у молитви свог будућег наследника Арсенија. Капела као да је била посвећена часном крсту, чији су се делићи, иначе, чували у Жичи, јер се на источном зиду налази велика фреска Распећа, а уз нишу пред којом се молило и читало, насликани су цар Константин и царица Јелена, с

---

[1] Биографија Теодора Студита пуна је појединости о његовој борби за иконе, али и за строга придржавања прописа у вези с хришћанским поимањем брака. Оба становишта наилазила су на жесток отпор. Друго је, изгледа, имало уплив и на светог Саву. Византијски цар је, наиме, отерао своју закониту жену и узео млађу, што Теодор никако није могао да одобри. За царем су пошли и многи бољари у царству, нарушавајући начела хришћанске етике. У тој борби Теодор је много страдавао, али она није била узалудна. Одјек тих догађаја из живота св. Теодора Студита изгледа да се појавио у жичкој повељи краља Стефана Првовенчаног, исписаној на зиду испод жичке куле. Поред проглашења четири манастира за краљевске, наредбе да Жича буде место крунисања владара и хиротоније епископа и игумана, даровнице са жичким имањима, само се још даје значај забрани развода, уколико није реч о прељуби. У повељи се наглашава да је овај брачни пропис донесен пошто су проучени црквени устав и предање. А то се није могло догодити без учешћа првог српског архиепископа, који је тада седео у Жичи.

крстом између себе, никад тако чествовани у византијском живопису да би стајали уз најсвечаније место у цркви. Сава је у програм живописа унео све свеце у чијем је озрачју стварао. Има их шест и сви су представљени у виду икона обешених на зид. Ту су: четворица великих литургичара, на челу са св. Василијем Великим и Јованом Златоустим, чије се службе и данас поју, а уз њих су св. Сава Освећени и Теодор Студит. Творци литургије и они који су прописивали њихово одржавање нашли су се један поред другог у једној просторији предодређеној за Савину личну молитву у седишту српске архиепископије. Писац житија и службе своме оцу, састављач законоправила или номоканона, издавач трију манастирских типика, извесно је да је управо код ових, у иконе уоквирених хришћанских отаца, налазио битне поуке за свој рад. Вероватно се највише идентификовао са Савом Јерусалимским, као што је у оном индијском царевићу, као у огледалу, сагледавао свој живот и животну судбину многих будућих српских владара из његове лозе.

У свом младићству и зрелости, када је највише стварао, свети Сава је себе видео, кроз ликове царевића Јоасафа и игумана Саве Освећеног и Теодора Студита, као изданак православне монашке културе, њене етике и духа. За касније време, када је седео на престолу српских архиепископа, савременици и биографи, Доментијан и Теодосије, видели су га као св. Павла, јер је био настављач апостолског предања; као старозаветног Мојсија, јер је био законодавац; као архиепископе св. Игњатија Богоносца или Кирила Александријског, пошто је свуда проносио хришћанско учење. Стварали су од њега свог књижевног хероја и православног свеца. Ако се гледа кроз аутобиографске податке које је оставио у сликарству на које је утицао, циљ светог Саве је био да васпостави манастире и утврди живот у њима и да широко постави црквену организацију, а све то као јемство да ће се Србија тиме просветити и хришћански просветлети, заправо наћи место и обезбедити будућност међу цивилизованим народима тадашњег света.

ИЗЛОЖБА У ГАЛЕРИЈИ МАТИЦЕ СРПСКЕ

ЗИДНО СЛИКАРСТВО МАНАСТИРА ВОЈЛОВИЦЕ

У Галерији Матице српске је отворена изложба „Зидно сликарство манастира Војловице и припрате Манасије".

Поред цртежа фресака аутора Бранислава Живковића, на изложби је приказана и једна репрезентативна копија добро очуване композиције Ваведења Богородице у ђаконикону манастира Војловице крај Панчева, коју је израдила Зденка Живковић, доајен наше копистике и сарадник Галерије Матице српске.

Управница Галерије Матице српске мр Лепосава Шелмић подсетила је да је Бранислав Живковић, преминуо марта прошле године, био врсни и неуморни конзерватор Републичког завода за заштиту споменика културе и дугогодишњи спољни сарадник ове Галерије.

Шелмић је нагласила да је Живковић оставио иза себе неизбрисив траг у недугој историји заштите споменика културе од 17. до 18. века и да је, поред осталих својих заслуга, као сликар конзерватор обогатио историју српске уметности са више од 20 албума цртежа фресака наших најзначајнијих манастира и цркава.

Историчар уметности Покрајинског завода за заштиту споменика културе у Новом Саду, Бранка Кулић, представила је публикацију из едиције „Споменици српског зидног сликарства 18. века: Војловица и припрата Манасије – цртежи фресака, чији је аутор такође био Бранислав Живковић.

15. III 1995. „Јединство", Приштина

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

Извештај о раду Библиотеке Матице српске у 1995. години

Библиотека Матице српске (БМС) остварила је свој Програм рада за 1995. годину. Укупну делатност је обављала у складу са републичким законима о библиотечкој делатности, о културним добрима и о Матици српској, као и другим прописима. У стручним пословима примењивани су стандарди савременог библиотекарства. Библиотека је радила и према програмским начелима Народне библиотеке Србије и свог оснивача – Матице српске.

Остваривање Програма рада БМС за 1995. годину у целини је омогућило Министарство за културу Републике Србије, а Министарство за науку и технологију обезбедило је новац за одржавање рачунарског система, рефералну делатност, набавку страних база података на компакт дисковима и часописа из иностранства. Министарство за просвету прихватило је споразум о трајној сарадњи Библиотеке са Универзитетом у Новом Саду. У републичком буџету наменски је издвојено милион динара за наставак градње нове зграде. Дародавци су, такође, дали свој допринос раду БМС.

На крају 1995. године Библиотека има у својим збиркама два милиона и седам стотина хиљада публикација. Њен рад је организован у одељењима. Тако је и приказан овај сажети годишњи извештај.

СТАРА И РЕТКА КЊИГА И ЛЕГАТИ

Опис ћирилских рукописних књига БМС тече према утврђеном редоследу тематских целина. Почетком 1996. године биће објављена пета књига у серији *Ћирилске рукописне књиге БМС* под називом *Минеји, Октоиси, Триоди.*

О рукописној *Стихологији* Кипријана Рачанина с почетка 18. века из збирке БМС сачињена је студија и предата у штампу. Ова публикација је шеста књига у серији *Ћирилске рукописне књиге БМС,* а посвећена је 200-годишњици обнављања манастира Раче.

За збирку српских књига 15-17. века сигнирана је и описана једна књига, купљена 1995. године.

Завршена је компјутерска обрада српских књига и периодике 18. века БМС. При крају је редакција записа и припрема за штампу каталога ове збирке, друге књиге у едицији *Каталог старих и ретких књига БМС.*

За збирку књига 19. века компјутерски је обрађено 13. књига, набављених 1995. године.

Завршени су послови на коректури и штампању *Каталога Библиотеке Платона Атанацковића,* прве књиге у серији *Каталог легата БМС.*

Завршена је редакција записа књига из *Библиотеке Саве Текелије.* У току је припрема каталога ове збирке за штампу, друге књиге у серији *Каталог легата БМС.*

Из Библиотеке *Текелијанума* компјутерски су обрађене 33 књиге (27 књига је пронађено у Библиотеци Хунгаролошког института Филозофског факултета у Новом Саду, а пет књига је издвојено у току рада на ретроспективној обради и ревизији књига БМС). У оквиру припрема каталога ове збирке за штампу редигована су 1.432 записа. Он ће бити трећа књига у поменутој едицији легата БМС.

Приликом ретроспективне обраде и ревизије књига БМС 1995. године издвојене су 34 књиге, које припадају личним библиотекама у БМС (25 књига је из *библиотеке Васе Стајића,* по 3 књиге су из збирки *Ђоке Мијатовића* и *Петра Попадића,* 2 књиге су *Ивана Суботића* а 1 књига је *Милице и Радосава Митровића*). Након сигнирања и компјутерске обраде, ове књиге су распоређене у одговарајуће збирке.

Настављени су послови на компјутерској обради публикација из *библиотеке Српске православне велике гимназије,* која се чува у БМС и има свој стари инвентар и лисни каталог. Ове године обрађене су 3.223 књиге, док је редиговано 165 записа.

За *Донацију Никол и Сретена Марића* примљене су и евидентиране 104 књиге, а такође и 20 бројева периодичних публикација. У компјутерску базу БМС унето је 655 записа, 149 текстова је обрађено предметно аналитички, док је редиговано 175 записа.

Прикупљена је и допуњена грађа за библиографију о Сретену Марићу, која је објављена у књизи *Прича о Сретену Марићу* Радована Поповића.

Послови на уређењу, обради и заштити *Библиотеке Бачке епархије* почели су према утврђеној концепцији. Након превентивне заштите публикација и физичког уређења Библиотеке, приступило се инвентарисању, сигнирању и компјутерској обради књига. Сигнирано је и обрађено 106 књига.

Из збирки књига с потписима, посветама и белешкама компјутерски је обрађена 221 књига о којима постоји информација и у лисном каталогу.

У оквиру послова на ревизији и уређењу збирки раритета БМС прегледане су 3.603 *књиге с потписима, посветама, белешкама и печатима,* које су раније инвентарисане, али нису биле обрађене. Сачињена је картотека имена личности које су на књигама оставиле потпис, запис или печат као и оних којима је књига посвећена. Након упоређивања овог списка личности са постојећим лисним каталогом књига с потписима, посветама и белешкама, утврдиће се прецизнији критеријуми за комплетирање ове збирке.

Од страних књига у збирци раритета компјутерски су обрађене 82 књиге које су до сада биле обрађене на каталошким листићима.

У компјутерску базу унето је 12 записа књига малог тиража које су купљене 1995. године.

У Библиотеци Хунгаролошког института Филозофског факултета у Новом Саду прегледано је неколико хиљада књига. Том приликом издвојене су књиге и периодика са печатима *Текелијанума, Гимназије у Новом Саду и БМС* које су као дупликати раније поклоњени Библиотеци Филозофског факултета и започето је разврставање ових публикација.

Прегледане су и збирке књига у Градској библиотеци у Новом Саду, са циљем да се провери да ли има књига са потписом или печатом личности, односно с печатом установа, које се у БМС чувају као целине. Такве књиге овде нису пронађене.

За нову сталну поставку у Музеју Војводине одабрани су наслови књига 15-18. века.

У Читаоници за раритете издато је на коришћење 1.312 књига из збирки раритета (од тога 103 рукописа), 1.124 свезака раритетне периодике и 38 микрофилмова. Од публикација које нису раритети овде је читано 313 књига и 785 свезака периодике.

НАМЕНА И РАЗМЕНА ПУБЛИКАЦИЈА

У 1995. години БМС је обавезним примерком, куповином, разменом, поклоном, депозитом ФАО и UNESCO примила и у своје збирке укључила укупно 46.691 публикацију: 11.582 књиге, 31.991 број периодике и 3.118 јединица за посебне збирке.

Обавезним примерком примљено је 33.070 публикација, куповином 2.025, разменом 5.237, поклоном 6.033 и депозитом 326 публикација.

Из Библиотеке је у оквиру размене обавезног примерка, размене са партнерима у земљи и иностранству и на поклон упућено укупно 35.261 публикација.

Обавезни примерак

Обавезним примерком примљено је од војвођанских штампарија укупно 58.048 публикација. Из прикупљеног обавезног примерка 23.180 публикација упућено је Народној библиотеци Србије, Народној и универзитетској библиотеци у Приштини и Централној библиотеци Црне Горе „Ђурђе Црнојевић" на Цетињу. Од ових библиотека обавезним примерком примљено је и у збирке БМС уврштено 2.929 књига и 18.696 бројева периодике, а из обавезног примерка Војводине 2.298 књига и 7.889 бројева периодике.

Министарство културе и Народна библиотека Србије, у сарадњи са БМС, покренули су акцију чији је циљ да се обезбеди редовније и потпуније прикупљање обавезног примерка. Упућен је допис издавачима у којем се инсистира на обавезном достављању месечних извештаја о издатим и одштампаним публикацијама. На основу ових извештаја и CIP записа упућују се опомене штампарима и праве извештаји о недостављеним публикацијама. Службеници Министарства културе обављају инспекцијски надзор у штампаријама и издају решења у складу са Законом о културним добрима. Ова акција већ даје одређене резултате, јер и извештаји издавача и новоштампане публикације брже и редовније стижу у БМС.

Куповина

Набавка књига куповином била је као и претходних година окренута домаћој књизи. Од књига које нису примљене обавезним примерком за попуну збирке униката и музејске збирке купљена је 751 нова књига, 150 антикварних књига, 100 публикација посебних збирки, 213 бројева антикварне периодике као и један број нове периодике. За читаоницу је претплаћено четрнаест наслова домаће периодике.

Куповина страних публикација и даље је ограничена на домаће тржиште. Из приватне понуде купљена је 41 антикварна књига као и 3 нове књиге и 67 бројева антикварне периодике. У БМС редовно стиже и 63 наслова стране периодике као и две базе података, које је за нас претплатило Министарство за науку и технологију Републике Србије у оквиру Коорди система (Систем координиране набавке страних часописа и база података).

Размена

БМС је у оквиру размене од својих партнера у иностранству примила 1.334 књиге, 16 публикација за посебне збирке и 3.663 бројева периодике. Партнерима у размени упућено је 3.016 књига и 4.511 бројева серијских публикација, међу којима и сва издања Матице српске и БМС.

Настављено је снабдевање домаћом књигом Срба у Румунији и Мађарској и лектората на 44 универзитета у свету.

Библиотекама у иностранству упућено је 1.015 захтева за књиге и 30 захтева за нове наслове часописа. Послате су и две листе дупликата периодике и једна листа књига.

Разменом са југословенским библиотекама примљена је 151 књига и 73 броја периодике а послато 144 књиге и 1.016 бројева периодике.

Поклон

БМС је поклоном примила 5.852 публикације на разним језицима. Након провере, у збирке је укључено 1.555 књига, 1.150 јединица посебних збирки и 1.147 бројева серијских публикација.

Депозитом ФАО и UNESCO примљено је 198 књига и 128 бројева серијских публикација.

Током ове године примљено је и 286 књига из поклона Стеријиног позорја, као и 1.895 књига из личне библиотеке Марка Малетина.

Упућени су и поклони од 973 публикације (Филозофском факултету у Сарајеву, Филозофском факултету у Петрињи, Учитељском факултету у Сомбору, Народном универзитету „Вук Караџић" у Белом Манастиру, Гимназији „Светозар Марковић" у Новом Саду, Гимназији „Слободан Шкерић" и основним школама „Штампар Макрије" и „Павле Ровински" у Подгорици, удружењу Југословена у Хаифи, Библиотеци Електровојводине у Новом Саду и основним школама у Бијелој и Мурину).

БМС је библиотекама и научним радницима у Србији и Црној Гори као поклон послала 2.420 примерака својих издања књига и периодике.

Пријем и евиденција

Све публикације примљене у БМС током 1995. године, евидентиране су, сигниране и инвентарисане и подаци о њима налазе се у компјутерској бази података.

Осим пријема текућег прилива настављено је и са ретроспективним уносом књига.

Укупно је унето 33.312 инвентара у базу.

Инвентарисано је и 3.604 годишта домаће и стране периодике.

Планирани прилив нових публикација је у протеклој години премашен у свим видовима набавке и то повећање у целини износи преко 30%.

КАТАЛОШКО-БИБЛИОГРАФСКА ОБРАДА ПУБЛИКАЦИЈА

У 1995. години ажурно је рађена именска, предметна и децимална обрада нових публикација, а настављена је и ретроспективна обрада публикација о којима се подаци налазе у конвенционалним каталозима.

Укупно је обрађено 52.723 публикације (књиге, наслови периодике, ноте, географске карте, планови, плоче, ситноштампани и документациони материјал и друге публикације). У компјутерску базу података БМС у Одељењу за католошко-библиографску обраду унето је 45.765 нових записа. Формирано је 33.210 предметних и 43.538 децималних одредница.

Каталошка обрада књига

Обрађено је 35.985 књига и у базу БМС унето укупно 33.223 записа (из текућег прилива књига, ретроспективе и 907 CIP записа). Формирано је 17.900 предметних и 25.385 децималних одредница. Прегледањем електронске базе преконтролисано је и уједначено 8.630 записа. Уз селекцију збирки пресигнирано је 1.387 књига.

Аналитичка обрада часописа

Према Концепцији о обради чланака и ISBD (CP) стандарду настављена је обрада текстова из периодичних публикација које издају Матица српска и БМС (*Летопис* и свих осам *Зборника МС* и *Годишњак БМС*) и из часописа *Поља*. У базу је унето укупно 2.623 нових записа, а комплетно је обрађено 4.334 текстова са 3.841 предметном и 5.895 децималних одредница. Окончана је обрада свих текстова из *Зборника МС и Годишњака БМС,* а прилози из *Летописа МС* обрађени су за период 1975-1995. године. Значај аутоматизоване аналитичке обраде периодике вишеструк је, како за пружање информација корисницима, тако и у припреми библиографија појединих публикација.

Библиографска обрада

Настављено је прикупљање и обрада грађе за *Библиографију књига у Војводини* за 1993, 1994. и 1995. годину, као и допуна за претходне године. Из штампе је изашла свеска за 1992. годину, а припремљена је за објављивање грађа за 1993. годину. Библиографски је обрађено 1.545 књига са 14.900 аналитичких јединица садржаја, редиговано и уједначено 1.896 компјутерских записа.

Пипремљен је текст о могућностима израде библиографије издања Матице српске у БМС. Настављена је сарадња на *Ретроспективној библиографији српске периодике* коју припрема Народна библиотека Србије.

За библиографију Мирослава Антића у базу БМС унето је 380 записа за књиге и прилоге у периодици. Формирано је 329 предметних, децималних и именских одредница. Завршена је редакција и коректура грађе за ову библиографију која у бази БМС садржи 3.119 јединица.

Завичајна збирка

Настављено је попуњавање, обрада и заштита публикација за Завичајну збирку Војводине. Обрађено је 2.070 књига и у базу БМС унет 1.361 запис. Формирано је 1.116 предметних и 1.470 децималних одредница. Са посебним сигнатурама чувана је, попуњавана и обрађивана збирка свих издања Матице српске и збирка издања Српске академије наука и уметности и Црногорске академије наука и умјетности.

Каталошка обрада периодике

Обрађено је 1.276 наслова часописа и новина из текућег прилива и преусмерених из других збирки БМС. Сигнирано је 704 наслова, а децимално обрађено 578. Евидентиране су допуне за 1.356 годишта текуће и старе периодике са укупно 7.426 бројева. Након ретроспективне обраде унети су подаци у базу за 7.138 бројева периодике.

Завршена је ревизија, комплетно сређивање, паковање у картонске омоте и улагање у полице часописа из библиотекарства.

Обрада посебних збирки

За Картографску збирку, Збирку музикалија, Ликовно-графичку збирку и Збирку ситног и документационог материјала примљено је укупно 2.791 публикација. Сигнирано је и инвентарисано 7.818 публикација појединачно и 1.029 групно. За попуну збирки проверено је 316 публикација. Информисано је и услужено 259 корисника. Након обраде и коришћења у магацине је уложено 9.444 публикације.

Ревизија

Пре десетак година рађена је ревизија раритетних збирки библиотеке, а потом је настављено сређивање ових драгоцених издања и објављивање штампаних каталога са исписима из рачунара. Пошто ревизија осталих збирки није рађена, тај посао је започет 1992. године и ради се упоредно са ретроспективном обрадом књига о којима се подаци налазе у лисним каталозима. Тако се истовремено обављају обимни послови са намером: да подаци о свим публикацијама БМС буду унети у рачунар, да се утврди каква је комплетност збирки и да се издвоје све публикације које припадају старој и реткој књизи, легатима и другим посебним целинама. Ревизија се ради тако да је омогућено непрекидно информисање и услуживање читалаца свим књигама из Библиотеке. БМС од 1990. године не израђује лисни каталог, али редовно, помоћу рачунара, излистава и формира нове инвентарне књиге, а у каталоге и инвентарне књиге које су раније вођене уноси измене које су резултат ревизије. На сличан начин се ради и ревизија периодике и других публикација.

У 1995. години обављена је ревизија 24.403 књиге, 348 наслова периодике из библиотекарстава (3.824 годишта са 33.996 бројева) и 4.342 публикације из посебних збирки, а у магацинима је проверено 2.500 сигнатура књига сва четири формата.

ЗАПИСИ НА РАЧУНАРУ

Током 1995. године у електронску базу података БМС унето је укупно 64.326 записа. Ова база о књигама и другим издањима највећа је у нашој земљи и 31. децембра 1995. у њој је било 425.527 записа. Сваки запис је претражив помоћу шездесетак параметара (аутор, наслов, издавач, година издања, место издања, предметна одредница, кључна реч итд.). Повећан је број места за претраживање базе за кориснике у јавном каталогу и читаоницама (укупно дванест терминала). Уместо четири терминала који су издвојени за кориснике, купљена су четири персонална рачунара који се могу користити самостално или као терминали. Купљена су и два модема за кориснике споља и нови диск за персонални рачунар Рефералног центра.

Библиотека сада има два VAX рачунара са дисковима укупног капацитета 4,6 гигабајта, четири сервера, деведесет терминала, десет персоналних рачунара, два ласерска и шест матричних штампача и три читача компакт дискова.

ЧУВАЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ ПУБЛИКАЦИЈА

Чланови

У БМС се 1995. године уписало 3.497 чланова - 2.477 студента, 524 матураната средњих школа, 20 универзитетских професора, 13 асистената универзитета, 47 магистраната и докторанта, 40 пензионера и 375 чланова разних професија.

Коришћење

У читаоницама Библиотеке коришћено је 23.597 књига и 3.550 наслова часописа и новина.

Највише су коришћене књиге на српском језику - 19.042 и то из књижевности, филологије и лингвистике 5.060 књига, из медицине, технике и привреде 3.393, социологије и права 2.982 и из математике, физике, хемије и биологије 2.193. Од књига на страним језицима највише су коришћене оне на енглеском (614) и на немачком (309). Књиге су претежно из области књижевности, филологије и лингвистике.

Од периодике највише су коришћени часописи и новине на српском језику - 3.177 наслова и то мешовитог садржаја (1.116) и из књижевности, филологије и лингвистике (644).

За научни и стручни рад издато је 7.892 књига, а за рад у одељењима 1.476 књига и 1.174 наслова часописа и новина.

За изложбе су коришћене 573 публикације.

Прегледани су спискови стране периодике коју Библиотека купује и сви наслови, осим из библиотекарства, који су у посебној читаоници, биће изложени у Општој читаоници у слободном приступу. У децембру је изложено 29 наслова страних часописа који су распоређени по УДК групама и у оквиру група по абецедном реду.

Информације и међубиблиотечка позајмица

Поред упутстава корисницима о коришћењу каталога (класичних и електронског) и референсне збирке, информатори су давали информације и припремали тематске листе на основу електронске базе, библиографских извора и литературе.

Међубиблиотечком позајмицом реализован је 1.021 захтев за позајмицу књига и копија које су упутиле друге библиотеке и институције из земље и иностранства. За потребе читалаца Библиотека је упутила другим институцијама у земљи 37 захтева за позајмицу књига и копија.

Топографски каталози и магацински смештај

У топографску евиденцију књига (каталог у свескама и електронски) унети су подаци за 24.687 књига.

У топографску евиденцију периодике (топографски картони и записи у електронском каталогу) унети су подаци за 4.010 годишта часописа, недељних листова, за 385 годишта дневних листова и за 230 појединачних наслова периодике.

За књиговезачку заштиту издвојено је 200 наслова за коричење и 1.300 комплета периодике за паковање.

Књиге и периодика након обраде и коришћења у читаоницма су уложене у магацин.

Из централног магацина Библиотеке измештене су и уложене књиге на мађарском језику и део периодике која није имала одговарајући смештај. Ове публикације су у згради коју БМС користи до завршетка градње новог магацинског простора.

Умножавање библиотечког материјала

За потребе читалаца, одељења и служби БМС урађено је 73.906 копија на кseроксу и преко 156.000 на гештетнеру.

ЗАШТИТА ПУБЛИКАЦИЈА

У конзерваторској лабораторији Библиотеке обављана је конзерваторско-рестаураторска заштита рукописа, ћирилицом штампаних књига 15-17 века, књига 18. века, новина, као и предмета из посебних збирки. Конзервисано је 7.977, рестаурисано 7.422 оштећених листова књига и новина и 52 предмета из посебних збирки БМС и Галерије Матице српске. У рестаурисан и конзервисан повез укоричене су 34 старе књиге.

У Библиотеци Бачке епархије урађена је превентивна заштита, чишћење и дезинфекција 8.842 примерака књига и периодике. Повези публикација заштићени су растворима за заштиту коже и хартије, а поједини повези са мањим оштећењима су књиговезачки поправљени.

У фотолабораторији су снимане углавном књига 19. века. За микрофилмотеку је израђено 56.547 микроснимака, 217 фотографија, 388 принтер-копија и дуплицирано 37 ролни филма.

У књиговезници је повезано и преповезано у тврди повез са позлатом 9.000 бројева новина из обавезног примерка и старих оштећених бројева *Србобрана, Српске речи, Браника, Политике,* као и 1.928 бројева часописа. Преповезано је и поправљено 982 публикације из редовног фонда и музејске збирке. Урађено је 68 кутија за заштиту библиотечке грађе, 1.715 фасцикли са тракама, 1.585 коверти од полукартона, накашпирано 860 примерака библиотечког материјала за изложбе.

Припремљени су експонати за Музеј Војводине, у складу са новом концепцијом сталне поставке (израђене су верне макете књига из раритетних збирки БМС).

РЕФЕРАЛНИ ЦЕНТАР

Дисертације, пројекти, документација

У Рефералном центру БМС у току 1995. године обрађено је 2.422 докторске дисертације, магистарска и специјалистичка рада. За обраду је припремљено 1.450

извештаја о научноистраживачким пројектима. Инвентарисан је и именски обрађен 61 пројекат, а за 162 пројекта дате су кључне речи и децималне ознаке. Формиран је лисни децимални каталог за 1.330 пројеката. Приспело је, евидентирано и смештено 95 докумената УНЕСКО.

ЈУ-АГРИС

Настављена је израда југословенске базе података из области пољопривредних наука ЈУ-АГРИС. Прегледана је 1.091 документациона јединица и за обраду издвојено 505. На енглески је преведен 31 наслов, а на 158 апстраката унете су измене. Документалистички је обрађено и на магнетни медиј унесено је 735 записа. У седиште међународне базе у Бечу послато је пет дискета са укупно 816 записа.

База података о страним публикацијама

Ажуриране су допуне података за 83 часописа које примају библиотеке у Војводини. Започето је ажурирање Каталога страних књига у библиотекама Новосадског универзитета.

ПРИНОВЕ СЕКУНДАРНИХ ПУБЛИКАЦИЈА

Набављени су компакт дискови са *Индексима научних цитата* за 1994. годину и за период јануар-септембар 1995. (серије за друштвене науке и природне и примењене науке, са апстрактима текстова). Центар је добио и базе података UNESCO 1945-1995. Index Translationum, издање за 1995. и базу о лековима LEKAS.

УСЛУЖИВАЊЕ КОРИСНИКА

Према појединачним захтевима истражена је цитираност 66 научника. У САНУ је послат допуњен извештај о цитираности 42 академика. Сва претраживања су представљена библиографским подацима.

Обављено је 329 тематских претраживања, углавном са компакт дискова. Инсталиран је модем за претраживање база података.

Претраживан је Index Translationum у којем су пронађене 452 библиографске јединице.

Поручено је 304 књига, фотокопија и микрофилмова из иностранства. Поново нам је омогућено коришћење међубиблиотечке позајмице из Британске библиотеке, тако да је поручивање публикација утростручено. Из сопствених збирки коришћена је 71 докторска дисертација и 393 југословенска стандарда.

Реферални центар посетило је више група матураната, студената, библиотекара и научних радника из земље и иностранства, којима су презентоване могућности Центра у претраживању научних, стручних и пословних информација и прибављању примарних публикација.

МАТИЧНИ ПОСЛОВИ

У складу са новим Законом о библиотечкој делатности и одговарајућим подзаконским актима, БМС је у 1995. години обављала матичне послове за мрежу од 40 високошколских и научно-истраживачких библиотека у Војводини.

Свим високошколским библиотекама послати су упитници и прикупљени су статистички и текстуални извештаји о њиховом раду. На основу ових података објављена је *Анализа рада високошколских библиотека у Војводини за 1994. годину*. Ова публикација садржи основне индикаторе стања мреже високошколских библиотека (друштвено-економски статус, књижни фондови, стручни кадар, обрада и коришћење публикација, просторна и техничка опремљеност) и тенденције њиховог даљег развоја.

Обављени су стручни надзори у билиотечким јединицама Правног факултета, Академије уметности, Више школе за образовање васпитача и Више техничке школе у Новом Саду и у библиотечким јединицама Економског и Грађевинског факултета у Суботици.

Сачињен је текст *Матични послови у БМС,* са прегледом 57 стручних надзора у војвођанским народним библиотекама од 1987. до 1994. године. Високошколским библитекама упућено је писмо са прегледом послова које ће БМС обављати у 1995. години на праћењу и развоју библиотечко-информационог система Универзитета у Новом Саду. Пружена је стручна помоћ библиотекама Правног, Филозофског, Пољопривредног, Технолошког и Медицинског факултета, Факултета техничких наука, Института за математику, Више техничке школе у Зрењанину и Учитељског факултета у Сомбору. У договору са Народном библиотеком Србије пружена је стручна помоћ у вези са аутоматизацијом Народној библиотеци у Кикинди.

Организовани су стручни семинари о предметној и децималној обради књига на рачунару, регистрацији високошколских библиотека и обради серијских публикација према ISBD (S) стандарду. У регистар БМС уписано је шест високошколских библиотека, којима су упућена одговарајућа решења.

Информатичар је редовно пратио и одржавао рачунарски систем БМС и учествовао у набавци нове опреме. Програмска опрема је развијана и коришћена у складу са потребама Библиотеке. На рачунару су припремљени за штампу *Билтен књига на страним језицима* (два броја); *Библиографија књига у Војводини за 1992. и 1993. годину, Каталог Библиотеке Саве Текелије, Каталог српских књига и периодике 18. века БМС, Каталог Библиотеке Платона Атанацковића* и штампани различити спискови, извештаји и инвентари. Информатичар је учествовао у раду пројектног тима СНТИС и на рачунару БМС унети су комплетни шифрарници за програм узајамне каталогизације. Прва верзија програма тестирана је над електронском базом БМС.

У Читаоници стручне библиотекарске литературе примане су нове публикације и услуживани су корисници.

ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

У 1995. години БМС је објавила следећа издања:

КАТАЛОГ ЛЕГАТА БМС

Књига I, *Библиотека Платона Атанацковића*, приредили редактори Корнелија Олар, Финка Пјевач и Светлана Вучковић, редактори и Александар М. Петровић;

КАТАЛОГ СЕНТАНДРЕЈСКЕ ЗБИРКЕ

Каталоī књиīа личне библиоīеке Георīија Зубковића, приредила Мара Тодоровић, редактор, Ернестина Перковић, Чаба Баби, Светлана Вучковић и Мирјана Поповић, (Заједничко издање са Народном библиотеком Србије);

ЕДИЦИЈА ТРАГОВИ

Књига V, Радован Мићић: *Порīрећи из срīске културне исīорије;*

ПОСЕБНА ИЗДАЊА БМС

Библиоīрафија књиīа у Војводини за 1992. īодину, аутори Марија Јованцаи, редактор, Вида Зеремски и Ката Мирић;

Годишњак БМС за 1994. īодину;

Радован Поповић; *Прича о Срећену Марићу* (са грађом за Маријеву библиографију коју је урадила Драгица Мијовић);

Билīен īриновљених књиīа на сīраним језицима (два броја);

Вести: īласило БМС (четири броја);

Анализа рада високошколских библиоīека у Војводини за 1994. īодину;

Природне и маīемаīичке науке у Срба у 18. и īрвој īоловини 19. века: Каталог изложбе.

У припреми и у штампи су књиге:

ЋИРИЛСКЕ РУКОПИСНЕ КЊИГЕ БМС

Књига V, *Минеји, Окīоиси, Триоди;*

Књига VI, *Сīихолоīија Киријана Рачанина;*

Са промоције књиге Владимира Отовића *Белешке на белинама Њеīошевих књиīа*

КАТАЛОГ СТАРИХ И РЕТКИХ КЊИГА БМС

Књига II, *Српске књиге и периодика* XVIII *века Библиотеке Матице српске*;

КАТАЛОГ ЛЕГАТА БМС

Књига II, *Библиотека Саве Текелије;*

Библиографија књига у Војводини за 1993. годину.

Приређена је промоција књиге *Белешке на белинама Његошевих књига* Владимира Отовића, као и промоција каталога *Библиотека Платона Атанацковића,* за коју је постављена и изложба публикација из личне библиотеке Владике Платона.

ИЗЛОЖБЕ

Пригодним изложбама БМС је у 1995. години обележила неколико значајних годишњица:

1. Поводом стогодишњице од рођења Милана Кашанина, за Свечану седницу Матице српске, постављена је изложба о његовом животу и стваралаштву. На основу збирки БМС и Рукописног одељења Матице српске поставку су припремиле Нада Новаков и Славица Крстић.

2. Шездесетогодишњица рођења Данила Киша обележена је изложбом књига, докумената, фотографија и факсимила рукописа, у избору Радивоја Додеровића и Жељка Вучковића.

3. Збирка музикалија БМС представљена је изложбом публикација које су одабрали и поставили Адриене Пинтер и Чаба Баби.

4. У част двестогодишњице рођења Павла Јосифа Шафарика Светлана Вучковић и Катица Шкорић припремиле су изложбу о Шафариковом животу и делу, са посебним освртом на његову сарадњу са Матицом српском.

5. Разноврсна збирка ситноштампаног и документационог материјала БМС приказан је пригодном изложбом коју су припремиле Људмила Иваз и Светлана Довниковић.

6. Поводом истоименог научног скупа, приређена је изложба *Природне и математичке науке у Срба у 18. и првој половини 19. века.* Аутори поставке и пратећег *Каталога* су Мирјана Брковић и Нада Вујић.

7. Стогодишњица покретања листа *Бранково коло* обележена је изложбом коју су поставили Ирена Капичић и Жељко Вучковић.

8. Пригодном поставком књига, фотографија и факсимила рукописа обележена је стогодишњица рођења Сергеја Јесењина. Изложбу су припремиле Татјана Јазић-Савин и Марија Јованцаи.

9. Поводом стопедесетогодишњице од рођења Милана Савића, Ернестина Перковић и Драгана Обрадовић припремиле су изложбу о његовом животном и стваралачком путу, кроз избор књига и часописа из ризница Библиотеке, рукописа и фотографија из Рукописног одељења Матице српске.

10. Изложбом књига, часописа, фотографија и факсимила рукописа приказан је научни рад Јована Цвијића, поводом стотридесетогодишњице његовог рођења. Аутори изложбе били су Александра Љубинковић и Снежана Миљановић.

11. Поводом стопедесетогодишњице од рођења Николе Пашића постављена је изложба о његовом животу и политичком раду. Изложбу су припремиле Јелена Ковачек и Јасна Карталовић.

12. Стогодишњица смрти и 190. годишњица рођења Новице Церовића обележене су откривањем бисте на Боану (код Шавника) уз беседу Мира Вуксановића, а БМС је поклонила гипсани одливак бисте (рад Душана Божовића) и прикупљену грађу из публикација БМС за биографију Новице Церовића музеју у његовој кући у Тушињи.

МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА И УЧЕШЋЕ НА СТРУЧНИМ СКУПОВИМА

У 1995. години БМС је обновила чланство у Међународној федерацији библиотечких удружења (IFLA) и наставила да прима њене публикације.

БМС су посетили Геза Попради, генерални директор Националне библиотеке „Сечењи" из Будимпеште са својим сарадницима Виолом Батоњи и др Данилом Урошевићем. Са управником БМС Миром Вуксановићем они су разговарали о сарадњи двеју библиотека која се већ низ година успешно одвија, као и о елементима за обнову споразума о међусобној сарадњи.

Библиотеку је посетила делегација Министарства за науку и технолошку политику Руске федерације, у којој су били Ал. Лебедјев, Ј.Н. Ширјајев, В.Т. Галактионов, Е.А. Казаков, В.Д. Зиновјев и О.В. Сјунтуренко. Руске колеге посебно су се интересовале за обраду научнотехнолошких докумената, аутоматизацију библиотечког пословања и размену публикација између БМС и руских институција.

Подаци о БМС наћи ће се у неколико значајних светских водича кроз библиотеке, на њихов позив. Попуњени су и послати упитници за European Book World и World Guide to Libraries, а у америчком водичу Who's Who in the World биће објављени подаци о Миру Вуксановићу, књижевнику и управнику БМС.

Виши препаратор БМС, Георг Јовановић, месец дана радио је на заштити рукописних и старих штампаних књига у манастиру Хиландару.

Представници БМС учествовали су у раду Комисије за библиотечко-информациону делатност Универзитета у Новом Саду, Заједнице високошколских библиотека, Библиотекарског друштва и Заједнице библиотека Србије, као и на више стручних и научних скупова у нашој земљи.

На позив Друштва библиотечких радника Црне Горе у Подгорици су презентоване могућности рачунарског система БМС.

На научном скупу у Старој Пазови, поводом двестогодишњице рођења Павла Јосифа Шафарика, саопштења су поднели мр Мирјана Брковић, о Шафариковом библиографском раду, и Александар М. Петровић, о Шафариковој филозофији историје.

На саветовању Библиотекарског друштва Србије у Врању реферате су имали Радован Мићић (*Културне и информационе функције савремене јавне библиотеке*) и мр Жељко Вучковић (*Претпоставке професионализације библиотечкоинформационе делатности*).

На Сабору библиотекара Срема у Сремским Карловцима Миро Вуксановић беседио је поводом 450-годишњице Милешевске штампарије.

Марија Јованцаи говорила је о изради текуће *Библиографије књига у Војводини* на Сусретима библиографа у Инђији.

Своја саопштења на научном скупу о Шафарику, одржаном у Новом Саду, поднели су Александар М. Петровић (*Филозофија историје Павла Јосифа Шафарика*), мр Мирјана Брковић (*Шафарикови коментари уз српске књиге 18. века у*

његовој „Историји јужнословенске књижевности") и Радован Мићић (*Павле Јосиф Шафарик и Теодор Павловић*).

На скупу поводом Дана библиотекара, у Народној библиотеци Србије, уручена је награда „Милорад Панић-Суреп", за 1995. годину, Миру Вуксановић, управнику БМС.

УПРАВНИ И НАДЗОРНИ ОДБОР

Управни одбор БМС одржао је своју осму и девету седницу. Усвојени су записници са седме и осме седнице, Извештај о раду и Завршни рачун за 1994. годину, Програм рада у 1995. години, Инвестициони програм изградње зграде (IV измене и допуне).

Усвојена је допуна Статута и Правилник о радним односима БМС.

Управни одбор је радио у саставу: проф. др Божидар Ковачек, председник, мр Мирослав Ранков, проф. др Никола Гаћеша и Ђорђе Виловски, чланови.

Надзорни одбор БМС је одржао своју трећу седницу у саставу: Дејан Живанац, председник, Петар Мишић и Радован Мићић, чланови. Разматран је Завршни рачун БМС за 1994. годину и предложено је Управном одбору да се Завршни рачун усвоји.

ИЗГРАДЊА НОВЕ ЗГРАДЕ

Радови на изградњи нове зграде БМС (4.300м^2) одвијали су се у складу са расположивим новцем у републичом буџету за 1995. годину. Планираних милион динара дозначени су од Министарства за културу током јула и септембра и одмах усмерени на авансирање радова на затварању формиране бетонске конструкције објекта на свим површинама које су изведене без зидног платна (фасадна браварија са застакљивањем). Њихова реализација је у току.

У оквиру раније датих аванса реализовани су радови на хидроизолацији проходног крова, заштити дилатација између старог и новог објекта и повезивању кровних сливника тако да је објекат комплетно заштићен од воде. Завршени су и радови на громобранској инсталацији нове зграде.

Унутар објекта формиран је део унутрашњих просторија - сале за смештај термомашинске опреме која је комплетирана (сва домаћа и увозна опрема је испоручена и смештена у објекат). Реализован је и део браварских радова, као и малтерисање унутрашњих зидова. Крајем године пренет је и део вођица за компактни смештај чија ће монтажа почети одмах по затварању објекта.

ОПШТИ ПОСЛОВИ

БМС је спровела поступак пререгистрације пословања код Привредног суда у Новом Саду и у Републичком заводу за статистику.

Радни односи и зараде радника су уређени сагласно Закону, колективним уговорима и Правилником о радним односима.

Општи, административни и технички послови су обављани ажурно. Извршено је редовно сервисирање ППЗ апарата и контрола хидрантске мреже као и основна обука запослених радника из области заштите од пожара.

Ради бољег обезбеђења библиотечког фонда протекле године започета је реализација два значајна посла: увођење аутоматског система противпровалне и противпожарне заштите у дислоцираној згради „Чешког магацина" (уређаји су постављени у приземљу објекта) и заштита највреднијих књига из фонда раритета (Србуља до краја 17. века, српске књиге 18. века и српске најстарије периодике). За њихов смештај набављени су метални сандуци у складу са прописима о заштити и евакуацији културних добара у посебним условима. Осим тога, прихваћено је идејно решење за израду специјалних трезора у постојећем магацину. У трезорима ће бити смештене раритетне збирке.

Радови текућег одржавања реализовани су према скромним могућностима. Делимично је оправљен кров „Чешког магацина": Оспособљен је систем климатизације уграђен још 1976. године који никад није прорадио у читаоницама а проширен у радне просторије поткровља старе зграде, тако да се данас око 1.000 $м^2$ простора лети хлади, а зими догрева користећи овај систем. Поправак подова (паркета и бетонске подлоге) и замена подних облога (итисона) урађена је у обе читаонице и радним просторијама у којима није постојао паркет. Старе подне облоге биле су постављене још 1974. године. Започета је санација грађевинске столарије која је у лошем стању. Најпре су постављени ролои на делу зграде ради заштите прозора, а затим је започета поправка окова, замена трулих дрвених делова, скидање старе подлоге и фарбање прозора. Посебна пажња је посвећена санитаријама чија је реконструкција у највећем делу завршена. Уз бројне ситније интервенције (поправка намештаја и врата, пресвлачење столица у читаоницама и слично), а пре свега редовним одржавањем зграде и опреме, Библиотека је обезбедила повољније услове за рад у читаоницама и другим просторијама.

ДАРОДАВЦИ БИБЛИОТЕКЕ МАТИЦЕ СРПСКЕ У 1995. ГОДИНИ

Љубисав Андрић (Нови Сад)
Ђорђе Арсенић (Рума)
Бранко Атлагић (Нови Сад)
Драгутин Бег (Нови Сад)
Стојан Бербер (Сомбор)
Антал Биачи (Суботица)
Александар Бјелогрлић (Зрењанин)
Недељко Богдановић (Ниш)
Бојан Ж. Босиљчић (Суботица)
Станислав Брановачки (Олмстед)
Халина Брзоза (Торун)
Марија Бугарски (Врдник)
Мирјана Булатовић (Београд)
Зоран д. Вељановић (Суботица)
Веселко Вранкић (Нови Сад)
Стојан Вујучић (Будимпешта)
Гордана Вукадиновић (Нови Сад)
Љуба Вукмановић (Нови Сад)
Витомир Вулетић (Нови Сад)
Живојин Гавриловић (Нови Сад)
Иван Гађански (Београд)
Анђелко Главашевић (Нови Сад)
Срђан Глигорић (Бечеј)

Рена и Петар Ароести-Ђурановић (Хаифа)
Алексеј Арсењев (Нови Сад)
Лајош Бала (Трешњевац)
Миленко Бељански (Сомбор)
Душан Берић (Нови Сад)
Милана Бикицки (Нови Сад)
Марија Богдановић (Београд)
Љубиша Богосављевић (Београд)
Дору Босиок (Нови Сад)
Викторија Брегун-Лаза (Нови Сад)
Бранислав Брборић (Београд)
Стеван Бугарски (Темишвар)
Јан Варга (Кисач)
Роман Веховец (Нови Сад)
Димитрије Вујадиновић (Сремски Карловци)
Даница Вујков (Нови Сад)
Момчило Вукичевић (Нови Сад)
Миро Вуксановић (Нови Сад)
Ђока М. Гава (Бела Црква)
Славко Гавриловић (Нови Сад)
Драгољуб Д. Гајић (Сомбор)
Душан Гладић (Апатин)
Милисав Гломазић (Врбас)

Мирослав, Дарко и Александар Гнип (Н. Сад)
Душица Грбић (Нови Сад)
Милан Давидовић (Београд)
Ана Девић (Нови Сад)
Милан С. Димитријевић (Београд)
Петр Дмитриев (Санкт-Петербург)
Урош Дојчиновић (Београд)
Ђерђ Дујмовић (Темерин)
Бранислав Б. Ђекић (Чикаго)
Гордана Ђилас (Нови Сад)
Тадија Ераковић (Нови Сад)
Зоран Живковић (Београд)
Људмила Иваз (Нови Сад)
Јован Ивановић (Београд)
Владимир Илић (Зрењанин)
Слободан Јанковић (Крагујевац)
Светислав Јованов (Нови Сад)
Миодраг Јовановић (Београд)
Владан Јововић (Зрењанин)
Душко Јокић (Нови Сад)
Милан Јосић (Загреб)
Кароль Кесег (Нови Сад)
Бранислав Ковачевић (Нови Сад)
Драган Којић (Нови Сад)
Тања Крагујевић (Земун)
Миодраг Кујунџић (Нови Сад)
Раденко Лазаревић (Београд)
Бранко Лазичић (Суботица)
Слободанка Луковић (Крагујевац)
Родољуб Маленчић (Нови Сад)
Ђорђе Ђ. Мандић (Суботица)
Радован Марјановић (Ваљево)
Душан Ј. Мартиновић (Цетиње)
Офелија Меза (Нови Сад)
Драган Милетић (Нови Сад)
Петар Милосављевић (Нови Сад)
Горан Мимица (Тревизо, Италија)
Мирјана Митровић (Нови Сад)
Јевгениј Љвович Немировскиј (Москва)
Милош Окука (Минхен)
Љубица Отић (Бурђево)
Илија М. Павловић (Хот Спрингс, УСА)
Душан Владислав Пажђерски (Нови Сад)
Иван Пењашковић (Нови Сад)
Маријана Перишић (Нови Сад)
Даница Петровић (Београд)
Вера Попов (Нови Сад)
Љубица Поповић-Бјелица (Нови Сад)
Слободан Радовић (Ужице)
Озрен М. Радосављевић (Црвена Црква)
Синиша Решин-Туцић (Нови Сад)
Никола Родић (Београд)
Атила Сабо Палоц (Нови Сад)
Милоје Р. Сарић (Београд)
Мирјана Селак (Нови Сад)
Ласло Силађи (Нови Сад)

Спасоје Граховац (Кикинда)
Љиљана Давидовић (Нови Сад)
Золтан Девавари (Суботица)
Золтан Дер (Суботица)
Херта Димитров (Нови Сад)
Зоран Додеровић (Нови Сад)
Милан Р. Драшковић (Нови Београд)
Лили Дукова (Нови Сад)
Иштван Ђенге (Врбас)
Мирослав Егерић (Нови Сад)
Драган Живковић (Нови Сад)
Наташа Златовић (Пећинци)
Миливоје Иванишевић (Београд)
Бошко Ивков (Нови Сад)
Живан Иштванић (Бела Црква)
Милош Јевтић (Београд)
Василије Јовановић (Нови Сад)
Марија Јованцаи (Нови Сад)
Владимир Јокановић (Нови Сад)
Петар Јоновић (Нови Сад)
Стојан Карацић (Београд)
Драган Кесић (Бања Лука)
Божидар Ковачек (Нови Сад)
Васко Костић (Тиват)
Бранислав Крстић (Београд)
Тодор Кујић (Београд)
Бранка Лазић (Нови Сад)
Бориславa Лилић (Пирот)
Александра Љубинковић (Н. Сад)
Дамир Малешев (Нови Сад)
Зоран М. Мандић (Сомбор)
Божидар С. Марковић (Београд)
Дејан Медаковић (Београд)
Роман Миз (Нови Сад)
Бранислав Милић (Нови Сад)
Марко Милуновић (Arroyo de la Miel, Malaga)
Ката Мирић (Нови Сад)
Радован Мићић (Нови Сад)
Гордана Нешић (Нови Сад)
Корнелија Олар (Нови Сад)
Владимир Отовић (Нови Сад)
Паул Павловицх (Торонто)
Ђерђ Пап (Кањижа)
Раша Перић (Нови Сад)
Александар М. Петровић (Нови Сад)
Стеван Пирођанац (Wauwatosa, USA)
Душан Попов (Нови Сад)
Видак Радовић (Нови Сад)
Милош Д. Радојчин (Нови Сад)
Слободан Радошевић (Београд)
Душан Рњак (Београд)
Коста Рошу (Нови Сад)
Снежана С. Савић (Бања Лука)
Софија Сацаков (Београд)
Золтан Сиђи (Нови Сад)
Коста Симин (Нови Сад)

Небојша Симин (Нови Сад)
Радован Срдић (Сремска Митровица)
Богдан Станојев (Нови Сад)
Гордана Стефановић (Крагујевац)
Рада Стијовић (Београд)
Никша Стипчевић (Београд)
Зоран Стошић Вранъски (Сомбор)
Мирјана Татић (Ветерник)
Андреј Тишма (Нови Сад)
Бошко Томашевић (Бечеј)
Василије Топалов (Нови Сад)
Драган Трифуновић (Београд)
Мића М. Тумарић (Нови Сад)
Петер Хајнерман (Нови Сад)
Peter J. Hocking (Канбера)
Олга Цвејић-Јанчић (Нови Сад)
Пирошка Чаки (Нови Сад)
Милан Чуљак (Нови Сад)
Вук Шибалић (Београд)
Петар Шушњар (Нови Сад)

Алеа (Београд)
Белетра (Београд)
Буњевачки културни центар (Суботица)
Вукова задужбина (Београд)
Галерија ликовне уметности, Поклон збирка Рајка Мамузића (Нови Сад)
Global Book (Нови Сад)
Градска библиотека „Жарко Зрењанин" (Зрењанин)
Дизајн студио Станишић (Бачка Паланка)
Дом културе (Шабац)
Друштво за заштиту биља Србије (Земун)

Еколошки покрет града (Нови Сад)
European Space Agency (Frascati)
Заједница Срба у Хрватској (Загреб)

Зенит (Београд)

Институт за педагошка истраживања (Београд)
Интер ХИТ (Ниш)
Књижара „Прота Васа Живковић" (Панчево)
КОВ (Вршац)

Управа Манастира Милкова (Свилајнац)
ИП Матице српске (Нови Сад)
Међурепубличка заједница за културно-просвјетну дјелатност (Пљевља)
Napló (Нови Сад)

Народна библиотека (Пирот)

Народна библиотека Србије (Београд)

Endre Sirmai (Штутгарт)
Катарина Станковић (Параћин)
Павле Станојевић (Нови Сад)
Димитрије Стефановић (Београд)
Светозар Стијовић (Београд)
Зоран Стокић (Београд)
Ђорђе Сударски Ред (Нови Сад)
Ђурђица Типолд Мојзеш (Бачка Топола)
Мара Тодоровић (Нови Сад)
Владимир Томић (Рума)
Ђорђија Ивов Трипуновић (Нови Сад)
Јован Ф. Трифуноски (Београд)
István Fried (Сегедин)
Зафир Хаџиманов (Београд)
Бисерка и Душан Цвејић (Београд)
Владимир Н. Цветковић (Београд)
Душан Чампраг (Нови Сад)
Бранко Ћелетовић (Београд)
Мирјана Штефаницки-Антонић (Н. Сад)
Вучина Шћекић (Зрењанин)

Амбасада САД (Београд)
The British Library (Лондон)
Виша техничка школа (Нови Сад)
Галерија Бабка (Ковачица)

Галерија Матице српске (Нови Сад)
Градина (Ниш)
Градска библиотека и читаоница (Херцег Нови)
Добра вест (Ветерник)
Друштво архитеката Новог Сада (Н. Сад)
Друштво историчара Јужнобачког и сремског округа (Нови Сад)
Економска политика (Београд)
Завод за заштиту природе Србије (Београд)
Здравствени центар Суботица, Библиотека (Суботица)
Издавачка књижарница Зорана Стојановића (Нови Сад)
Институт за сточарство (Београд-Земун)
Историјски архив (Панчево)
Књижевна омладина Србије (Београд)
Културно уметничко друштво „Egyseg" (Кикинда)
Матица српска (Нови Сад)
Media Data Bank (Будимпешта)

Месна заједница (Ново Милошево)
Народна банка Југославије, филијала Нови Сад (Нови Сад)
Народна библиотека Републике Српске (Пале)
Народна библиотека „Стеван Сремац" (Ниш)

Народна и универзитетска библиотека „Петар Кочић” (Бања Лука)
National Graphic Design Archive Consortium (Rochester, USA)
Нова искра (Београд)
Orientalia christiana (Рим)
Пољопривредни институт (Подгорица)
Просвјета (Загреб, пододбор Ријека)
Републичка заедница на културата (Скопље)
Савез слепих и слабовидих Војводине (Н. Сад)
Светови (Нови Сад)
Слово (Врбас)

Српски демократски савез (Будимпешта)
Техонолошки факултет (Нови Сад)
Удружење правника Црне Горе (Подгорица)
Универзитет у Крагујевцу, Центар за научна истраживања (Крагујевац)
Унија биолошких научних друштава Југославије (Земун)
Учитељски факултет (Сомбор)
FAO (Рим)

Форум (Нови Сад)

Централна народна библиотека Црне Горе „Ђурђе Црнојевић” (Цетиње)
Штампарија „Невкош” (Нови Сад)

Народни универзитет (Трстеник)
Научни институт за ветеринарство (Нови Сад)
Омладински културни центар (Панчево)
КУД „Петефи” (Зрењанин)
Просвјета (Сарајево)
Радио телевизија Србије (Београд)
Руска академија наука (Москва)
Савезни завод за статистику (Београд)
Светска српска заједница (Београд)
Српска академија наука и уметности (Београд)
Sziveri János Müveszeti Színpad (Мужља)
Туристички савез општине Апатин (Апатин)
UNESCO (Париз)
Универзитетска библиотека „Никола Тесла” (Ниш)

Учитељски факултет (Београд)
Факултет физичке културе (Нови Сад)
Филозофски факултет, Одсек за психологију (Нови Сад)
Хришћанска Назаренска заједница у Југославији (Нови Сад)

Council of Europe (Стразбур)
Шумарски факултет (Београд)

Радни сусрет руководства САНУ и Матице српске (10. јануар 1995.)

ГАЛЕРИЈА МАТИЦЕ СРПСКЕ

Извештај о раду Галерије Матице српске у 1995. години

Галерија Матице српске је своје активности у 1995. години усмеравала на остваривање утврђеног програма рада за текућу годину и на израду предлога програма обележавања своје стопедесете годишњице 1997. године. На основу овог *Предлога* (арх. бр. 0402-32/5), који је усвојио *Управни одбор* на другој седници 20. новембра 1995. године, припремљени су и планови за посебне програмске акције, везани за предстојећи јубилеј *Галерије,* и то: *План санације и ревитализације зграде Галерије Матице српске* (арх.бр.0304-16/3), *План увођења и развоја информационог система Галерије Матице српске* (арх.бр.0304-16/2) и *Предлог концепције Монографије Галерије Матице српске* (арх.бр.0305-40/3).

У протеклој години *Галерија* је у остваривању својих музејско-галеријских и просветно педагошких активности успешно сарађивала са *Матицом Српском, Народним музејом у Београду, Војвођанским музејом, Галеријом Милан Коњовић у Сомбору, Позоришним музејом Србије и Позоришним музејом Војводине, Галеријом ликовних умјетности у Бања Луци, Народним музејом у Зрењанину, Задужбином Николе Пашића у Зајечару, Галеријом Јован Поповић у Опову, Покрајинским заводом за заштиту споменика културе, Друштвом архитеката Новог Сада, Заводом за урбанизам Војводине* и другим сродним установама, као и са *Министарством културе Републике Србије* и већим бројем спољних сарадника и спонзора.

Редовна делатност *Галерије* у протеклој години се одвијала према годишњем програму рада и складу са материјалним и кадровским могућностима. Уз настојања да се проширивањем извора средстава обезбеди солидна материјална основа за правовремено извршавање послова и радних задатака из планираног програма рада за протеклу 1995. годину, Галерија је остварила запажене резултате у оквиру следећих програмских акција:

I ПОПУЊАВАЊЕ ЗБИРКИ

1. *Евиденција уметничких предмета:* настављен је рад на евидентирању уметничких дела у циљу попуњавања студијских збирки 18. 19. и 20 века. У приватном власништву у Новом Саду, Београду, Сенти и Суботици су евидентирани радови Христофора Жефаровића, Димитрија Аврамовића, Павла Симића, Јозефа Бауера, Карла Ђурковића, Ђуре Пецића, Петра Чортановића, Мила Милуновића, непознатог бакрорезца из 1705. године, непознатог сликара из круга Константина Данила, као и радови непознатог иконописца из 1842. године и непознатог портретисте из редова тзв. „малих мајстора" 19. века.

2. *Откуп уметничких предмета:* за студијску збирку 19. века су откупљени радови *Димитрија Аврамовића (Портрет Филипа Валтера* око 1840), *Карла Ђурковића (Мушки и женски портрет,* оба из 1854), *Павла Симића (Мајска скуп-*

штина, литографија из 1863), и *Јозефа Бауера (Благовештенски сабор,* литографија из 1863).

3. *Копирање и одливање уметничких предмета:* за студијску збирку копија српског зидног сликарства акад. сликар *Зденка Живковић* израдила је једну копију из припрате *манастира Манасије (Силазак Св. Духа,* рад зографске дружине *Давида из Селенице* из 1735); за студијску збирку вајарских дела у уметничким ливницама у Новом Саду (*Уметничка ливница Станишић*) и Смедереву (*Радионица вајара Јована Кузмановића*) одливена су у бронзи два гипсана модела и то: *Бранко Радичевић* (рад *Јована Солдатовића* из 1972) и *Посмртна маска Николе Пашића* (рад *Ђорђа Јовановића* из 1926).

4. *Поклони:* из заоставштине пок. *Радојке Вучетић* укључена су у студијску збирку 19. века два рада *Уроша Предића* (портрети *др Илије и Марије Вучетић из 1906. и 1935)*; за студијску збирку 20. века примљени су поклони од сликара *Владимира Бођдановића* (20 сопствених радова – *слике, колажи и једна мапа са 12 цртежа* – насталих у периоду 1958-1995), од *Јелене Трумић,* супруге пок. сликара *Стојана Трумића* (3 рада *Стојана Трумића – 1 слика из 1980. и 2 мапе са 83 цртежа из 1946-1967, 3 рада Бођдана Шупута – цртежи из 1934, 1 рад Ивана Табаковића – цртеж из 1953), од дипл. арх. Ивана Јурића* (1 сопствени рад – *мапа компјутерске графике из 1995)* од *Вере Мијатовић* (1 рад *Саве Стојкова из 1941.* и 1 рад *Миомире Благојевић из 1994)* од *Вељка Михајловића* (1 сопствени рад *из графичке мапе Банат из 1995).*

II СТАЛНА ПОСТАВКА

1. *Мере техничке заштите експоната и измене и допуне сталне поставке:* континуирано је вођена брига о експонатима у сталној поставци у циљу њихове техничке заштите и конзерваторско-рестаураторске контроле, а у августу месецу су извршене измене и допуне експоната у сталној поставци збирки 18. и 20 века; у поставку копија српског зидног сликарства 18. века је укључена нова копија Зденке Живковић (*Силазак Св. Духа* из припрате манастира Манасије, рад зографске дружине Давида из Селенице, инв. ГМС 3460), а у поставци српског барокног сликарства су изложене иконе Димитрија Поповића (*Св. Димитрије коњаник, инв. ГМС 3033)* и Јована Исајловића Старијег (*Богородица имакулата,* инв. ГМС/поз. 488) уместо икона Димитрија Поповића (*Сцене Христових страдања* инв. Поз. МГНС) и Теодора Илића Чешљара (*Св. арх. Михајло,* инв. ГМС/поз. 804), које су повучене у депо. Из сталне изложбе српског модерног сликарства изузета је слика Миленка Шербана (*Жена у ентеријеру,* Инв. ГМС/поз.) и по први пут изложен рад Зоре Петровић (*Цвеће,* инв. ГМС 962); у току трајања изложбе *Дела Милана Коњовића из Галерије Матице српске* у Сомбору и Новом Саду (октобар-децембар), из сталне поставке је изузето шест Коњовићевих експоната (Инв. ГМС 27,326,869,1700,2701,2704) и уместо њих изложена дела Младена Јосића (*Портрет Светолика Пашћана,* инв. ГМС, 3417) и Петра Добровића (*Барке у луци,* инв. ГМС/поз. 8).

III ИЗЛОЖБЕ

1. Изложба *ЗИДНО СЛИКАРСТВО МАНАСТИРА ВОЉОВИЦЕ И ПРИПРАТЕ МАНАСИЈЕ* је припремљена и отворена за публику у оквиру дугорочног

пројекта *Галерије* на изучавању и представљању српског монументалног сликарства 18. века (аутор пројекта *мр Лепосава Шелмић)*. Обухватала је 30 конзерваторских цртежа из Војловице и припрате Манасије (аутор *Бранислав Живковић)* и једну

Отварање изложбе и представљање публикације *„Војловица и припрата Манасије – цртежи фресака"* 14. март 1995. – Бранка Кулић и мр Лепосава Шелмић

репрезентативну копију из манастира Војловице (аутор *Зденка Живковић*). Изложбу је отворила *мр Лепосава Шелмић,* а пратећу студијску публикацију *Бранислава Живковића Војловица и припрата Манасије - цртежи фресака* представила је *Бранка Кулић*. Изложба је трајала од 14. марта до 20. априла уз одговарајуће популарисање у дневној штампи, радију и телевизији. Експонате изложбе је опремио и поставио *Евгениј Микитишин.* У току трајања изложбе, 23. и 30 марта, одржана су два стручна предавања (предавачи: *мр Слободан Раичевић, др Војислав Матић, Милана Вешновић и Богдан Ковачевић).*

2. Изложба *ИКОНОСТАС КАПЕЛЕ СВ. СТЕФАНА У ДАЉУ* резултат је рада *Галерије* на изучавању, конзерваторској заштити и публиковању дела српске црквене уметности у западном Срему, Славонији и Барањи (*Пакрачка и Осијечко-пољска и барањска епархија*). Обухватила је 23 иконе, као и пратећи документарни материјал о обављеним конзерваторско-рестаураторксим радовима на резбарији и сликарству овог иконостаса с краја треће деценије 19. века. Изложбу и пратећу студијску публикацију о митрополитско-патријаршијској капели *Светог Стефана* и њеном иконостасу, који су ктиторством митрополита Стефана Стратимировића изрезбарили и насликали карловачки мајстори Димитрије Лазаревић и Георгије Бакаловић са сарадником Димитријем Ђурковићем, припремила је *Драгојла Живанов.* Конзервацију и рестаурацију иконостаса су извршили *Владимир Богдановић и*

Отварање изложбе „*Иконостас капеле св. Архиђакона Стефана у Даљу*" 12. децембра 1995. – господин Лукијан, епископ Осјечкопољски и барањски, мр Слободан Милеуснић, управник Музеја СПЦ, мр Лепосава Шелмић, управник ГМС и Драгојла Живанов, кустор ГМС

Борис Иванчев са сарадницима, а експонате изложбе је опремио *Евгенij Микитишин*. Изложбу је отворио 12. децембра *мр Слободан Милеуснић*.

3. Изложба *ДЕЛА МИЛАНА КОЊОВИЋА ИЗ ГАЛЕРИЈЕ МАТИЦЕ СРПСКЕ* припремљена је на иницијативу и уз сарадњу *Галерије Милан Коњовић* у Сомбору, где је и премијерно представљена публици од 5. до 30. октобра. У *Галерији* је отворена 5. децембра уз пригодно излагање *Милане Вешновић*, која је и аутор пратећег каталога у заједничком издању *Галерије Матице српске и Галерије Милан Коњовић*. Изложба је одговарајуће популарисана преко јавних медија, а обухватала је укупно 32 Коњовићева дела из фонда *Галерије* - уља, пастела и цртеже - настала у периоду од 1914. до 1951. године. Експонате је опремио *Евгенij Микитишин*, који је изложбу поставио у Сомбору и Новом Саду.

4. Изложба *ПОКЛОН ЈЕЛЕНЕ И СТОЈАНА ТРУМИЋА ГАЛЕРИЈИ МАТИЦЕ СРПСКЕ* представљена је јавности у периоду од 14. до 20. октобра поводом примљеног поклона *Јелене Трумић*. Изложбу је, према концепцији *Милане Вешновић*, опремио и поставио *Евгенij Микитишин*. Поред радова Стојана Трумића, Богдана Шупута и Ивана Табаковића, које је *Галерији* поклонила Јелена Трумић 1995. године, на изложби су били заступљени и радови Стојана Трумића, које је овај панчевачки сликар лично даровао *Галерији* 1959. и 1966. године.

5. Изложба *ЛАДА 1904–1994 (Повратак у прошлост)*, приказана је у Галерији од 14. октобра до 8. новембра као гостујућа изложба *Народног музеја у Београду*, а поводом обележавања деведесетогодишњице оснивања *Друштва српских уметника Лада*. Одбир од 72 експоната, као и пратећу студијску публикацију изложбе припремила је *Љубица Мишковић, виши кустос Народног музеја у Београду*. Према њеној концепцији изложбу је поставио *Евгенij Микитишин*, а о организацији и популарисању изложбе се старала *Сузана Вуксановић*. Изложбу је отворио председник *Ладе Александар Ђурић*, а чину отварања је присуствовала и г-ђа *Лепосава Павловић*, доживотни почасни председник *Ладе*.

Отварање изложбе *„Лада – поглед у прошлост"* 14. октобра 1995. – Лепосава Бела Павловић, доживотни почасни председник Ладе, Александар Ђурић, председник Друштва српских уметника Лада, Љубица Миљковић, кустос Народног музеја у Београду и мр Лепосава Шелмић, управник ГМС

6. Изложба *125 ГОДИНА НАРОДНОГ ПОЗОРИШТА У БЕОГРАДУ* приказана је од 10. до 30. маја као заједничка изложба *Музеја позоришне уметности Србије и Позоришног музеја Војводине.* Обухватала је укупно 356 експоната: уметничке предмете (слике и скулптуре), костиме, фотографије, позоришне плакате и документарни материјал о настанку и развоју *Народног позоришта у Београду.* Изложбу је према концепцији др *Рашка Јовановића,* њеног аутора и писца пратећег каталога у издању *Позоришног музеја Војводине,* поставио *Евгенај Микитишин.* На отварању изложбе су говорили директор *Позоришног музеја Војводине Лука Хајдуковић* и председник *Матице српске* академик Бошко Петровић.

7. Изложба *СЛИКЕ И ЦРТЕЖИ АКСЕНТИЈА МАРОДИЋА (1832-1909) ИЗ ГАЛЕРИЈЕ МАТИЦЕ СРПСКЕ,* која је обухватала 18 слика и 14 цртежа овог аутора, после приказивања у Ади 1994. гоидне, одржана је од 13. априла до 10. маја и у *Галерији Јован Поповић* у Опову. Изложбу је поставио *Евгенај Микитишин* а отворила *Милена Врбашки.*

8. Изложба *СРПСКИ БАКРОРЕЗИ 18. ВЕКА ИЗ ГАЛЕРИЈЕ МАТИЦЕ СРПСКЕ,* која обухвата 43 нова бакрорезна отиска, после представљања у Паризу 1991. и Београду 1992. године, приређена је и у *Галерији ликовних умјетности Републике Српске у Бања Луци* од 18. априла до 10. маја. Изложбу је поставила *Данка Дамјановић,* виши кустос *Галерије* у Бања Луци. На отварању је говорио *Витомир Поповић,* проф. Правног факултета у Бања Луци. Изложба је одговарајуће популарисана у дневој штампи *Републике Српске.* Иста изложба, од 2. до 27. новембра је одржана и у *Галерији Јован Поповић* у Опову, која је за ту прилику штампала пратећи каталог са текстом др *Динка Давидова.*

9. *Студијске изложбе у припреми:* излођба *СТЕВАНА ТОДОРОВИЋА* (1832-1925) припрема се у сарадњи са *Народним музејом* у Београду. Коаутор изложбе и монографије Стевана Тодоровића, *Милена Врбашки,* написала је студију о Тодоро-

виђевом штафелајном сликарству која је, заједно са пратећим каталошким пописом, предата на читање *Николи Кусовцу,* руководиоцу овог изложбеног пројекта и на рецензију проф. др *Миодрагу Јовановићу,* председнику *Управног и Уређивачког* одбора Галерије; изложба *ДЕЛО ВАСИЛИЈА ОСТОЈИЋА* (поч. 18.в.-1791), која се планира као студијска изложба у оквиру дугорочног пројекта *Галерије* на изучавању, конзерваторској заштити и представљању српског барокног сликарства, подразумевала је континуирани рад на прикупљању грађе за каталог и монографију овог истакнутог али још увек недовољно проученог новосадског сликара. Даљи рад на припреми ове студијске изложбе и пратећој монографији, који је поверен мр *Лепосави Шелмић, др Мирославу Тимотијевићу, Драгојли Живанов и Бранки Кулић,* везан је за поновно успостављање сарадње са сродним институцијама у Мађарској и Хрватској у циљу евиденције и фотографисања Остојићевих радова у Сентандреји, Будимпешти, Грабовцу и Пакри.

10. *Учешће Галерије Матице српске на повременим изложбама сродних установа:* уступањем експоната из свог уметничког фонда *Галерија* је учествовала у припреми следећих изложби које су у 1995. организовале сродне установе у *Београду, Сомбору, Зрењанину* и *Зајечару,* и то: *Руски уметници у средњем Банату, у Народном музеју* у Зрењанину од 15. маја до 30. јуна (1. експонат: *Андреј Биценко, Портрет Ђорђа Радака, инв. ГМС 90); Етнографски мотиви на делима Милана Коњовића, у Галерији Милан Коњовић* у Сомбору од 30. маја до 10. јула (1. експонат: *Милан Коњовић, Црногорка, инв. ГМС 771); Књижевно дело Св. Саве, у Народној библиотеци Србије* у Београду од 6. априла (уступљена је 1. атрапа: Христофор Жефаровић, *Свети Сава са српским светитељима дома Немањина); Никола Пашић, у Задужбини Николе Пашића* у *Историјском Архиву Тимочке крајине* у Зајечару (уступљено право одливања једног експоната: Ђорђе Јовановић, *Посмртна маска Николе Пашића,* инв. ГМС 2778).

11. *Допринос обнови и допуни сталне поставке Музеја Војводине:* из својих студијских збирки 18. и 19. века *Галерија* је издвојила, каталошки обрадила, конзерваторски заштитила и опремила 11 експоната које ће почетком 1996. уступити *Музеју Војводине* у Новом Саду ради излагања у сталној поставци, чија се обнова планира на иницијативу и под руководством *др Динка Давидова.*

12. *Уступање експоната другим корисницима.* Осим експоната и музеалија уступљених ради дугорочног излагања *Музеју Града Новог Сада* за сталну поставку у *Змајевом музеју* у Сремској Каменици (2 експоната), *манастиру Ковиљу* за поставку *Српско сликарство и графика 19. века* (14 експоната), *манастиру Грчетегу за сталну поставку манастирске ризнице* (2 експоната), *Поклон збирци Рајка Мамузића* (7 експоната), *Галерија* је у 1995. години уступила конзерватору *Народног музеја* у Београду *Светиславу Николићу* на краткорочно коришћење два експоната из студијске збирке 18. века (инв. ГМС/поз 492,493) ради израде магистарског рада са темом *Слике на платну из збирке српског сликарства 18. века у Галерији Матице српске у Новом Саду, њихово стање и методе њихове заштите,* који је одбрањен на Факултету примењених уметности и дизајна у Београду код проф. *Милорада Медића.*

IV ДОКУМЕНТАЦИЈА

1. *Одсек централног инвентара са картотеком:* обрађени су и инвентарисани сви уметнички предмети набављени у 1994. и 1995. години; сачињен је *План израде и инсталације посебних програма за прву фазу увођења и развоја информационог система ГМС* на основу *Плана увођења и развоја информационог система ГМС,* као и *Упутство за израду програма бр. 1* (одсек централног инвентара са

картотеком) и програма бр. 2 (одсек фототеке). Израдом и тестирањем наведених програма, чији је значај вишеструк, како за пружање информација и претраживање података о уметничким делима које *Галерија* поседује, тако и за израду каталога целокупног уметничког фонда *Галерије,* руководи *Емица Милошевић;* извршена је ревизија и компјутерска обрада *индексне картотеке* (регистар аутора), као и подела целокупног уметничког фонда на *три систематске збирке* за које се задужују *Драгојла Живанов* (збирка 18. века), *Милена Врбашки* (збирка 19. века) и *Милана Вешновић* (збирка 20. века); извршена је комисијска примопредаја збирке 20. века руковаоцу ове збирке *Милани Вешновић;* обављени су планирани послови за израду *Извештаја о ревизији уметничког фонда Галерије; Музеју Срема* у Ср. Митровици и *Музеју града Новог Сада* су враћени позајмљени експонати (арх. бр 0208-15/7 од 8.05. и 0203-2/9 од 16.06).

2. *Одсек фототеке;* у циљу ажурирања основних картона и попуњавања фототеке са постојећих негатива је израђено 113 позитива; започет је рад на систематској ревизији фототеке ради компјутеризације података и завршена контрола фото бројева за основне картоне уметничких дела из збирке 18. века, као и фото бројева за дела аутора са презименом под словом А према редоследу индексне картотеке (регистар аутора); идентификовано је и инвентарисано укупно 139 старих негатива (Инв. бр. 1-23, Инв. бр. 2-40 и инв.К-76 негатива), у колору су снимљени експонати из сталне поставке 20. века и иконе са иконостаса капеле *Св. Стефана* у Дању (укупно 23 снимка, аутор *Иван Карлаварис*); спољним сарадницима и другим корисницима уступане су фотографије за потребе публиковања и излагања и то: *Покрајинском заводу за заштиту споменика културе, Издавачком предузећу Матице српске, Галерији Милан Коњовић у Сомбору, Народном музеју у Зрењанину, Уредништву Енциклопедије Новог Сада, академику Дејану Медаковићу, др Мили Босић, доц. др Мирославу Тимотијевићу, проф. др Вјекославу Ћетковићу и проф. др Николи Гавриловићу.*

3. *Одсек хемеротеке:* завршена је класификациона и аналитичка обрада хемеротеке за период 1950-1994. година, као и техничка обрада и класификација хемеротеке за 1995. годину.

4. *Стручни архив:* завршена је израда аналитичког прегледа изложбене делатности *Галерије* за период 1927-1957. година; израђен је аналитички преглед протоколарних посета *Галерији* од 1970. до 1995. године; прегледана је и систематизована документација Конзераваторско-рестаураторског одељења од 1960. до 1994. године; на основу архивске грађе из *Музеја Јоце Вујића,* која се чува у *Галерији,* мр *Лепосава Шелмић* је објавила прилог са насловом *Прилог проучавању цркве Свете Стефана у Сремској Митровици (Сунчани сат, бр.5);* на основу стручног рада за звање кустоса, *Милена Врбашки* је предала у штампу прилог са насловом *Графике Павла Чортановића (Зборник Матице српске за ликовне уметности 29*); хабилитациони рад *Драгојле Живанов* за звање вишег кустоса са темом *Иконостас капеле Свете Стефана у Дању,* који је објављен у каталогу истоимене изложбе, достављен је Комисији за стицање виших звања у *Народном музеју* у Београду; у току је израда стручног рада *Сузане Вукановић* са темом *Дело сликара Владимира Богдановића - ретроспектива 1958-1995. година,* који је пријављен за полагање државног испита пред Комисијом за стицање звања кустоса у *Народном музеју* у Београду.

5. *Библиотека:* редовном разменом са четрнаест сродних установа и поклонима *проф. Бошка Брзића, мр Слободана Милеуснића, Емице Милошевић, Богдана Станојева, Саве Стојкова, Ђорђа Рандеља, мр Лепосаве Шелмић, Института за урбанизам у Београду, Галерије Милан Коњовић* у Сомбору, *И К Златна грана* у Сомобру, *Матице српске, Издавачког предузећа* и *Библиотеке Матице српске,* као и *куповином* набављена су 142 нова наслова. Све примљене публикације су инвента-

рисане, сигниране и разврстане према класификацији галеријског библиотечког фонда; у редовну размену сродним институцијама послата су два издања из 1994. године (М. Костић, *Иконостас капеле Успења Богородице у Дању* и Б. Живковић, *Војловица и припрата Манасије-цртежи фресака);* успостављена је сарадња са *Уметничком Галеријом* у Приштини, којој је у размену послато осам наслова старијих издања *Галерије,* као и са *Народним музејом* у Крагујевцу, којем су послата четири наслова такође старијих издања *Галерије;* сарадницима, пријатељима и спонзорима поклоњена су три наслова из 1994. године (*М. Костић, Б. Живковић, Д. Давидов)* а *Градској библиотеци* у Панчеву, поводом њене 150. годишњице, поклоњено је 11. наслова; сачињен је попис свих сачуваних издања *Галерије* од 1946. до 1995. ради евиденције галеријског економата; у циљу заштите и чувања библиотечког фонда *Галерије* извршено је коричење три наслова периодике (*Гласник СПЦ* од 1992-1994, *Српски сион* за 1907. и *Зограф 1-20*), као и два раритетна каталога (М. Шербан, *Музеј Матице српске*; Група аутора, *Изложба Нови Сад кроз историју*); извшрена је редовна ревизија библиотечког фонда и о томе сачињен посебан записник (арх. бр. 0204-49/1).

7. *Издавачка делатност:* објављен је каталог изложбе *Иконостас капеле Светог Стефана у Дању,* који је приредила *Драгојла Живанов,* а за редакцијску припрему је прихваћена *монографија сликара Димитрија Бачевића,* аутора мр *Мирославе Костић.*

V ПЕДАГОШКО ПРОПАГАНДНИ РАД

Педагошко пропагандни рад се одвијао на плану стручног тумачења сталне поставке групним посетама, на плану сарадње са просветним установама и јавним медијима, као и на плану организације гостујућих изложби, јавних предавања, промоција књига и концерата.

1. *Групне посете:* евидентирано је 8900 посетилаца. Најбројнији су били ученици средњих школа из Новог Сада, Темерина, Суботице, Бачке Паланке, Бајине Баште, Ћуприје, Шапца, Подгорице и других места у земљи, и студенти из Новог Сада и Београда. Међу групним посетама забележене су протоколарне посете представника *Универзитетске библиотеке у Нишу,* делегације *Адвокатских комора у Новом Саду и Нишу,* учесника *Сусрета грађевинских школа Југославије,* чланова *Друштва фармацеута Србије, Савеза младих европских федералиста,* учесника *Симпозијума здравствених радника Југославије,* као и протоколарне посете *Вере Давидове,* супруге Олега Давидова, потпредседника владе и министра за спољноекономске везе Руске федерације, *Ханса Христофа фон Имхофа,* овлашћеног експерта ИКОМ-а и представника Комитета за културу Европског савета, *Мајкла Гранта,* аташеа за културу Канадске амбасаде, *Ричарда Тилбрука,* уметничког фотографа из Норича, академика *Драгослава Срејовића,* потпредсендика САНУ и академика *Миодрага Павловића,* као и *представника ПТТ саобраћаја Србије* са гостима из Грчке, Русије, Румуније, Македоније, Републике Српске Крајине, Републике Српске и Југославије.

2. *Гостујуће изложбе*: у сарадњи са *Заводом за урбанизам Војводине* и *Друштвом архитеката Новог Сада,* су приређене две изложбе: *Годишња награда архитеката Новог Сада* (од 17. до 24. фебруара) и *Дани архитектуре Новог Сада* (од 19. до 28. маја); у сарадњи са *Југословенским институтом за урбанизам и архитектуру у Београду, Покрајинским заводом за заштиту споменика културе у Новом Саду* и *Заводом за урбанизам Новог Сада* је приређена студијска изложба под називимо *Традиција и српско црквено градитељство* (од 20. до 27. априла); у сарадњи са *Заводом за урбанизам Новог Сада* је одржана изложба под називом

Урбани развој Новог Сада од 1960. до 1995. године (од 24. октобра до 2. новембра); у организацији *Змајевих дечјих игара* је приређена изложба радова сликара *Георгија Јосифова* од 5. до 15. јуна); у сарадњи са *Вељком Михајловићем* приређена је изложба његове графичке мапе *Банат,* коју је отворио проф. др Миодраг Јовановић (од 14. до 18. новембра).

3. *Концерти: Хор Епархије сремске* из Черевића је одржао четири концерта са програмом духовне и световне музике (5. јануар, 21. март, 4. април и 7. новембар); Ансамбл *Неклиновка* из Русије наступио је као гост Хора Епархије сремске из Черевића са програмом руских народних песама и игара (17. мај); Камерно позориште *Огледало* из Новог Сада приредило је концерт гудачког квартета *Енцо Фабиани* (31. март); у организацији *Матице српске* су одражана три концерта и то: *Снежане Буљ,* сопран, и *Николе Рацкова,* клавир (14. фебруар); *Атанаса Уркузунова,* гитара (29. март) и оркестра *Про класика* под диригентском палицом *Павла Медаковића* (13. децембар).

4. *Предавања и промоције:* поводом стогодишњице рођења историчара уметности и књижевника *Милана Кашанина, академик Дејан Медаковић* одржао је беседу *Милан Кашанин* – 100 година од рођења (9. фебруара); поводом студијске изложбе *зидно сликарство манастира Војловице и припрате манастира Манасије, мр Слободан Рапчевић* је одржао предавање са насловом *Фреске Војловице, узори и исходи у монументалном сликарству Балкана* (23. марта), а *др Војислав Марић, Милана Вешковић и Богдан Ковачевић* су говорили на тему *Обнова манастира Војловица* (30. марта); поводом изласка из штампе монографије сликара *Саве Стој-*

Предавање академика Дејана Медаковића о Милану Кашанину, поводом стогодишњице његовог рођења, одржано 9. фебруара 1995.

кова (издање ДД *Просвета,* Сомбор), у организацији продајне галерије *Бел арт* у Новом Саду приређена је промоција ове публикације уз учешће *Ковиљке Смиљковић, академика Војислава Ј. Ђурића, Слободана Санадера и Ивана Иванчева;* издавачка кућа *Златна грана* из Сомбора приредила је промоцију својих издања из 1995. године (*Беседе* Светог Јована Дамаскина, *Трактат о сликарству* Леонида

Шејке, *Кратак преглед распадања* Емила Сиорана, *Замак* Франца Кафке) уз учешће *Порфирија Перића, Миливоја Р. Мијатовића, Јовице Аћина, Зорана М. Мандића* и *Милана Јовановића-Јофке* (7. децембар).

VI КОНЗЕРВАЦИЈА И РЕСТАУРАЦИЈА

1. *Конзервација и реставрација уметничких дела из фонда Галерије:* конзервација и рестаурација дела сликаних на дасци или платну из збирке 19. века одвијала се према плану и програму рада за текућу годину. Од планираних 26 дела, послови конзервације и рестаурације су обављени на 18 дела из ове збирке на основу *Записника бр. 129/4,* за конзервирана и рестаурирана дела урађена је пратећа стручна документација.

2. *Конзервација и реставрација уметничких дела за повремене изложбе у организацији Галерије и сродних установа:* завршени су сви планирани конзерваторско-рестаураторски послови на 23 иконе са иконостаса капеле *Свете Стефана* у Митрополијско-патријаршијском двору у Даљу (*Записник бр. 130, Досије 907);* обављене су неопходне конзерваторско-рестаураторске интервенције на 25 дела Милана Коњовића за изложбу *Дела Милана Коњовића из Галерије Матице српске (Записник бр. 132. Досије 908),* на 4 дела Стојана Трумића за изложбу *Поклон Стојана и Јелене Трумић (Записник бр. 133, Досије 909),* на 1 делу руског сликара *Андрије Биценка* за изложбу *Народног музеја* у Зрењанину *Руска уметност у средњем Банату (Записник бр.131, Досије 910),* као и на 10 експоната из фонда *Галерије* за сталну поставку *Музеја Војводине (Записник бр. 134, Досије 911).*

3. *Послови конзерваторско-рестаураторске документације:* извршени су сви предвиђени послови везани за израду пратеће документације о конзерваторско-рестаураторским захватима, а према наведеним комисијским записницима је израђено укупно 130 фотографија.

4. *Контрола стања уметничких дела у сталној поставци и студијским збиркама:* обављана је редовно и уз пратећу документацију; интервенисано је на једном оштећеном експонату из сталне поставке 18. века (инв. ГМС /2248); извршено је редовно годишње освежавање свих експоната у сталној поставци.

5. *Заштита графичке збирке*: у Конзерваторско-рестаураторској радионици *Библиотеке Матице српске* заштићено је 12 графика и 1 илустрована библија (*Досије Конз. граф. арх. бр. 0205-3/94).*

VII МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

Планирани програм рада у домену међународне сарадње, везан за копирање зидних слика и израду цртежа фресака у српским црквама и манастирима у *Мађарској* (Српски Ковин) и *Румунији* (Бездин) и изложбену делатност (изложба Василија Остојића), није остварен иако су предлози за успостављање сарадње са сродним институцијама у Мађарској и Румунији правовремено упућени *Покрајинском секретаријату за културу и образовање.* Истом секретаријату је упућен и захтев за успостављање програма сарадње са сродним установама заштите културних добара у *Грчкој.*

VIII ОПШТИ ПОСЛОВИ

Вођена је континуирана брига о одржавању зграде и имовине *Галерије,* а у сарадњи са надлежним заводима за заштиту споменика културе је сачињен детаљан *Предлоī ūлана санације и ревиūализације зīраде Галерије* који је упућен на разматрање *Министарсūву културе Репūблике Србије* заједно са понудама за извођење пројектно техничке документације које су дали *РО План* и *Техноинжсиньерин* из Новог Сада.

У оквиру општих послова учињено је следеће: у циљу побољшања услова рада окречене су две просторије у *Конзрваūорско-рестаураūорском одељењу* уз претходну уградњу четири рефлектора са халогеном расветом, монтажу вентилатора и поправку платнених застора, у *Оūшūем одељењу* су уређене све радне просторије, као и гардероба за посетиоце и портирница, а у свим просторијама *Музеолошкоī одељења* су монтирани нови пластични венецијанери; поправљен је стари канцеларијски намештај и тапацирано 5 фотеља и 121 столица; извршене су ургентне поправке електроинсталација у приземљу и на трећем спрату, као и дотрајалих олука; уграђена је заштитна решетка у сутерену и обављено редовно годишње атестирање громобранских инсталација и противпожарних апарата; купљена су два калкулатора и једна приручна каса за *рачуноводсūвено-финансијско одељење,* два рачунара типа *ПС 486/66* и један типа *ПС 486/100* за *Музеолошко одељење*, једна стона лупа за *Конзерваūорско-рестаураūорско одељење,* бојлер, усисивач, ТА пећ и колор телевизор за *Оūшūе одељење,* као и радна одела за конзерваторе, домара, спремачице и портире; обновљени су уговори о генералном спонзорству са *Новосадском банком* за 1995. годину и о осигурању за период 1995-1996. са *ДДОР-ом Нови Сад* (уговором није обухваћен уметнички фонд јер није извршена његова материјална процена); у циљу решавања стамбених проблема запослених у *Галерији,* упућена је молба надлежним општинским службама за доделу једног стана из *Фонда солидарне сūамбене изīрадње,* али је иста одбијена.

Најзначајније програмске смернице рада *Галерије* у 1995. години разматране су на седницама *Уīравноī одбора* (председник *ūроф. др Миодраī Јовановић*) и *Надзорноī одбора* (председник *доц. др Мирослав Тимоūијевић*). Питања везана за динамику и непосредну реализацију планираних послова и радних задатака решавана су на седницама *Колеīијума,* кадровска и друга питања на седницама *Комисије за рад и радне односе,* а послови цивилне заштите на седницама *Шūаба цивилне заūшūиūе.* У складу са Статутом и важећом организацијом рада, програм рада *Галерије* остваривала су 24. радника. *Комисија за рад и радне односе* је усвојила неопходне кадровске промене у 1995. години које су уследиле услед пензионисања шефа рачуноводства *Сūане Крсūић,* начелника *Конзреваūорско-рестаураūорскоī одељења Владимира Боīдановића и вишеī конзерваūора Анђелке Коледин,* као и прекида радног односа са приправником конзерватором - рестауратором *Милошем Вујановићем,* портиром *Владимиром Миолчићем* и радником обезбеђења *Дејаном Башићем,* тако што су у радни однос примљени приправници конзерватори-реставратори *Ђура Радишић и Милан Осūојић, архивар - водич Ненад Боīдановић,* благајник *Биљана Ристић,* портир *Милан Шћепановић* и радник обезбеђења *Гојко Зец.* На радно место шефа рачуноводства постављена је *Сūојанка Мирковић Ђорђевић,* а на радно место начелника *Конзерваūорско-рестаураūорскоī одељења Драīан Маūић,* који је 5. јуна положио државни испит пред Комисијом за стицање стручних звања у *Народном музеју* у Београду. Конзерватор - рестауратор *Ђура Радишић* је 30. октобра са успехом положио приправнички испит пред *Комисијом Галерије Маūице сūиске.*

Општи и административно-правни послови су извршавани у складу са законским прописима, а у циљу побољшавања организације рада на предлог управника усвојене су измене и допуне *Табеларног приказа радних места* са *Коефицијентима листом за исплату личних доходака,* као и два пословника која регулишу процес рада у *Општем и Рачуноводствено-финансијском одељењу* и то: *Пословник о канцеларијском и архивском пословању са листом категорија архивског материјала* и *Пословник о рачуноводствено-финансијском пословању.*

Проф. др Миодраг Јовановић, председник Управног одбора ГМС, на Свечаној седници поводом Дана Галерије 14. октобра 1995, додељује захвалницу Евгенију Микитишину, техничком сараднику ГМС, за 30 година рада у Галерији

Дан *Галерије Матице српске* обележен је 14. октобра *Свечаном седницом* на којој је, после предавања управнице *мр Лепосаве Шелмић* о *Музеју Матице српске од оснивања у Пешти 1847. до пресељења у Нови Сад 1864. године* и излагања вишег кустоса *Милане Вешновић* о *Поклон збирци Јелене и Стојана Трумића,* председник *Управног одбора* проф. др *Миодрг Јовановић* доделио захвалнице дародавцима, сарадницима и радницима *Галерије.*

Министарство културе Републике Србије, на свечаном скупу приређеном у Народном музеју у Београду 28. фебруара поводом медијске акције *Лепше је са културом,* одало је признање *мр Лепосави Шелмић* за успешан рад у области проучавања, заштите и приказивања српске уметничке баштине уручивањем *Повеље* – признања установљеног поводом проглашења 1995. године за годину културе. Поводом обележавања 150 година заштите споменика културе у Србији, *Друштво конзерватора Србије,* на *Свечаној академији* одржаној 22. фебруара у *Народној библиотеци Србије,* уручило је *мр Лепосави Шелмић* и *Милани Вешновић Повеље за допринос очувању културног наслеђа Србије. Општински завод за заштиту споменика културе у Новом Саду,* на седници одржаној 23. фебруара поводом *Дана заштите споменика,* доделио је *Захвалницу Галерији Матице српске* за успешну сарадњу са службом заштите и допринос очувању и унапређењу градитељске баштине Новог Сада.

ИЗДАВАЧКО ПРЕДУЗЕЋЕ МАТИЦЕ СРПСКЕ

Извештај о раду Издавачког предузећа Матице српске у 1995. години

У поређењу са 1994. годином, Издавачко предузеће Матице српске је у 1995. години доживело осетан пад стандарда и сву тежину рада и пословања без довољне количине новца. Промена укупне економске политике пројектоване 1994. године одразила се неповољно на већину односа са купцима и добављачима, државним институцијама, великим партнерима, значајним спонзорима, банкама, а хронични недостатак обртних средстава укупно пословање у трговини робама на велико и мало своди на „транзитно" и непрекидно стицање све већих обавеза из узиманих аванса и њиховог принудног често ненаменског трошења. Истовремено, обавезе према држави, порези и доприноси, као и непроменљиви и несмањиви трошкови, као што су пословни простор, струја, вода, телефон, режијски трошкови итд. увећавани су и све теже измиривани. Погоршање услова привређивања, карактеристично за готово целу привреду земље, одразило се на целокупно пословање предузећа, посебно на смањење издавачког плана и личних примања радника.

Број запослених радника у ИП Матице српске је 122 (поређења ради дају се и ови подаци: мај 1992. – 192 радника (пре раздвајања од „Папируса"); јул 1992. – 113 (после раздвајања од „Папируса"); март 1993. - 98 запослених; децембар 1994. – 115 запослених). Од укупног броја запослених 13 је на одређено време, на основу одлуке Управног одбора пред крај године издато је 12 решења за плаћени одмор, покренут је дисциплински поступак за отказ *службеника продаје–путника* који нису давали одговарајуће резултате у 4 случаја, у поступку за инвалидску пензију 2, на породајном боловању 2, споразумни раскид радног односа 1, уз докуп стажа пензионисана 2 радника.

Одржана је једна седница Скупштине ДД, четири седнице Управног одбора, две седнице Издавачког одбора. Урађено је 57 позива, 5 записника, 15 одлука, појединачних решења 110, разних одлука 80, пуномоћја 8, решења 15 о плаћеном и неплаћеном одсуству, сва решења о годишњим одморима, текстови 61 уговора, 17 потврда, 60 пријава за тржиште рада, 60 пријава за завод за социјално осигурање, расписано 7 огласа, 66 обавештења кандидатима, 60 одјава у социјалном осигурању, два докупа стажа и једна обрада за инвалидску пензију, процедура за 3 повреде на раду и наплату штете код осигуравајућег завода, урађен је Правилник о заштити од пожара и добијена потребна сагласност од Министарства унутрашњих послова, извршена контрола исправности апарата за гашење пожара и хидрантске мреже, отклоњени недостаци, извршена контрола громобранских инсталација, нужно светло у магацину доведено у исправно стање.

После готово тридесет година окречена је Антикварница Матице српске, као и фасада магацина.

Продат је пословни простор у Чачку, који је до краја 1994. користио „Папирус", и за исти новац уплаћен пословни простор у Новом Саду.

Појачана је компјутерска мрежа куповином јачих, започет је рад на програмима за рачуноводство који ће рационалисати и учинити ефикаснијим овај сегмент пре-

дузећа. За књижару у Змај Јовиној 4 купљен је компјутер и започета инсталација програма.

Откуп књига Министарства културе Републике Србије износио је за целу 1995. годину 50.000,00 динара, а помоћ Покрајинског секретаријата за културу 35.000,00 динара за штампање књига и учешће на Салону књига у Новом Саду. Савезно министарство за науку, развој и животну средину одобрило је 15.000,00 динара. То су укупна давања државе за књигу ИП Матице српске.

Министарство културе Републике Србије је расписало конкурс за издавање капиталних дела и откуп књига, али резултати тог конкурса нису никада објављени.

Укупан годишњи промет у 1995. години, остварен радом пословница, књижара, пропагандиста и директном продајом књига из магазина, износи 9.138.502,80 динара. Разлика у цени (100%), остварена из овог промета је 2.958.640,90 динара. Просечна разлика у цени кретала се од 25% до 35%. Учешће групе пропагандиста у промету мери се износом укупног промета од 1.771.289,30 динара од чега је чак 90% разлика у цени.

Промет остварен из послова које су обавили директор и комерцијални директор износи око 450.000,00 динара, од чега разлика у цени износи око 280.000,00 динара. Разлика у цени кретала се од случаја до случаја од 5% до 100% у односу на трошкове. Формулација „око" користи се из разлога што неки послови нису праћени као послови директора или комерцијалног директора.

За продају књига током 1995. године карактерише лагер вредности око 6.370.000,00 динара књига од чега сразмерно мали број комерцијалних наслова, ако је судити по ефектима продаје. Истина, не постоји поуздан начин за праћење продаваности појединих наслова, али се из анализе рада књижара, које су већ, у већем или мањем губитку, може закључити да се књиге не продају са задовољавајућим пословним резултатом.

У промету на велико и мало показује се проблем недостатка обртних средстава и средстава за дневно пословање што као последицу има немогућност стварања већег лагера роба, а често и губитак добављача и купаца. Решење је у склапању годишњих уговора о снабдевању робама са повољним условима плаћања на чему је започет посао 1995. године.

Графичке услуге по поруџбини оцењују се као веома добри послови, који пре свега афирмишу издавача, отварају многе нове начине сарадње и пословања, доносе високу зараду на сваком поједином послу. Успех и разултати од графичких услуга били би и знатно већи када би ИП Матице српске имало властиту штампарију. Све припреме да се дође до потребних средстава за штампарију обављене су до краја 1995. године.

Обнављање мреже путника-аквизитера није текло у складу са очекивањем и то у погледу очекиваног броја пријављених на оглас, који је мали, нити у погледу броја оних који су склопили уговор о делу са ИП Матице српске. Најзад, десет путника за сада не успевају да продајом књига остваре промет који би нас задовољио, нити се од њих може очекивати да поднесу комплетан терет издржавања предузећа.

Изузетно тешки и заоштрени услови привређивања у 1995. години подразумевали су и захтевали веће ангажовање свих радника ИП Матице српске. Запослени у маркетингу су у бројним, значајним и разноврсним маркетиншким активностима, и не само у редовном радном времену, дали свој пуни допринос поспешивању и стабилизовању пословања предузећа, ублажавању и амортизовању негативних утицаја, те бројним иницијативама и конкретним пословним потезима стварали услове за бољу афирмацију предузећа и веће продајне ефекте.

При том треба истаћи да је маркетинг све маркетиншке активности реализовао с тројицом стално запослених, с обзиром да је један извршилац напустио предузеће почетком прошле године, а други стручни, сарадник засновао радни однос на одређено време крајем августа 1995. године.

Хронична несташица платежних средстава, неопходност испуњавања пореских обавеза и доприноса према држави, разорно дејство санкција, високи трошкови штампања, погоршана наплата потраживања, неке су од основних карактеристика пословања ИП Матице српске у посматраном периоду.

У којој мери су услови привређивања били отежани, види се и по издавачком плану ИП Матице српске који је требало да буде објављена књига по запосленом, а остварен је са 43 наслова, што је у односу на продукцију 1994. године скоро упола мање, с обзиром да смањење износи 46%. Наравно, и овај податак треба посматрати условно, јер је, примера ради, ПРАВОПИС СРПСКОГА ЈЕЗИКА – ШКОЛСКО ИЗДАЊЕ, објављен у тиражу 24.000 примерака (заједно са Заводом за уџбенике и наставна средсва, Београд), а да су неке књиге по трошковима израде (ЕКСПРЕСИОНИЗАМ КАО ПОБУНА, РЕТОРИКА...) вишеструко већим од неких издања мањег обима и другачијег повеза.

Један од најважнијих и најобимнијих послова у протеклој години био је рад на обавештавању потенцијалних купаца школског издања ПРАВОПИСА СРПСКОГА ЈЕЗИКА о значају, карактеристикама, условима могућностима куповине. У том смислу сачињен је допис у коме су садржане прецизне информације, те понуда са наруџбеницом за куповину књиге по одговарајућим ценама. Допис-понуда је послат на преко 1.300 адреса основних и средњих школа широм Србије и Војводине. Одзив је био повољан, с обзиром да је на тај начин продато 2.311 примерака у претплати.

Објављивање ПРАВОПИСА СРПСКОГА ЈЕЗИКА – ШКОЛСКО ИЗДАЊЕ пратила је велика медијска кампања остварена кроз огласе с наруџбеницом у великом броју дневних листова и часописа, при чему се настојало да се оглашавање плаћа кроз компензацију књигама из продукције ИП Матице српске. На овај начин покривен је био изузетно велики медијски простор, јер је вођено рачуна да информација стигне до свих потенцијалних купаца.

Велики допринос објављивању школског издања ПРАВОПИСА СРПСКОГА ЈЕЗИКА дао је маркетинг прикупљањем спонзорских средстава. Циљ је био да се прикупе новчана средства, а ређе је прибегавано плаћању кроз компензацију, и то углавном у ситуацији када су у питању атрактивни производи које тржиште тражи. Укупан број спонзора који су истакнути на крају књиге био је 55, с тим што је и овога пута генерални спонзор била Војвођанска банка. Неки спонзори нису желели да буду наведени из разних разлога (да не би били изложени притиску за помоћ или пак нису својим обимом учешћа стекли право да буду уврштени у наведени списак). И поред тога што је ПРАВОПИС СРПСКОГА ЈЕЗИКА – ШКОЛСКО ИЗДАЊЕ одавно изашао из штампе и у великој мери дистрибуиран, треба истаћи да још није довршено наплаћивање средстава по основу спонзорства (у питању су ређи случајеви због погоршаног материјалног стања спонзора), с тим што обавеза и даље остаје као актуелна. Обавезе према спонзорима су регулисане углавном кроз испоруку договорених издања.

У 1995. години је започет пројекат објављивања МОНОГРАФИЈЕ НОВОГ САДА, четврто издање, што представља један од најзначајнијих пројеката ИП Матице српске у 1996. години.

Ангажман маркетинга у вези са овим пројектом се односи углавном на обезбеђње спонзорских средстава. Остварени су контакти са преко педесет предузећа, и

у највећем броју случајева постигнути су начелни или врло конкретни договори. Са десетак спонзора су потписани уговори, а неки од њих су уплатили Издавачком предузећу Матице српске договорена средства, при чему треба истаћи да је и генерални спонзор НИС уплатио половину од укупне вредности (50.000 динара) уговорених спонзорских средстава.

Велики значај за рекламирање и продају у претплати МОНОГРАФИЈЕ имају новосадски медији са којима је маркетинг такође постигао повољне договоре и аранжмане. У том смислу је већ почело оглашавање путем дневног листа „Дневник". Најзначајнији ефекти очекују се од уговора са РТС – ТВ Нови Сад, која је у потпуности усвојила нашу понуди, која ће на својим програмима емитовати ТВ спотове и радио спотове (НС плус, Новосадске разгледнице, Први програм РТС, Радио Стотка и Радио Скала).

Иако се за сада продаја МОНОГРАФИЈЕ НОВОГ САДА остварује, поред „Дневника", и преко Независног војвођанског недељника, већим продајним ефектима знатно ће допринети усаглашена и синхронизована продаја с ТВ (на разним каналима) и путем радија (неколико станица), што ће трајати током јануара и фебруара 1996. године. Медијска кампања је потпомогнута и медијским спонзорством Радио Спина и Пан радија.

Израду радијских и ТВ спотова организовао је маркетинг преко Агенције „Хамер" из Новог Сада и Телевизије из Београда, додељујући те услуге бесплатно. Иначе сви наведени аранжмани везани за медијску кампању постигнути су под врло повољним условима и везани су за спонзорство. Прва средства по претплатним и спонзорским ценама пристижу од краја 1995. године.

И поред тога што је Штампарија „Будућност" испоручила скоро 5.000 примерака књиге-роковника с афоризмима крајем 1994. године (од 28. XII, а 3.020 примерака у току јануара); формата А-5 који је требало да буду у погледу вредности и квалитета најатрактивнији, без обзира на лошу израду и кашњење у роковима израде и испоруке, настављена је продаја књиге-роковника и током 1995. године. Тако је на крају децембра (23.XII) свих тиража било на залихама укупно 3.290 примерака, при чему је на адресаре и формат Б-6 отпадао највећи део. Међутим, баш захваљујући преосталим количинама из претходне сезоне продато је за 1996. годину 1.777 примерака књиге-роковника с афоризмима, од чега се највећи део односи на формат А-5 и Б-6 у укупној вредности 55.717 динара. Осим тога, од тих средстава је и делимично авансирано наручених 2.000 примерака формата А-5, од чега је око 800 примерака испоручено, а испорука разлике од око 1.200 примерака је у току. Већ постоје наруџбенице за значајан део овогодишњег тиража, као и за део преосталих количина, а извесно је да ће све количине у јануару и фебруару 1996. бити распродате.

Када је у питању издавање и продаја књиге-роковника с афоризмима, било би неопходно да се продаја с већим купцима уговори током године, чиме би се неутрализали сезонски утицаји, а динамика израде и испоруке, па самим тим и ангажовања средстава, била равномернија. Овај издавачки пројекат ИП Матице српске је у маркетиншком смислу својеврсна прилика да се успоставе пословни контакти и трајна спрега с пословним светом, првенствено најкомпетентнијим руководиоцима предузећа који имају одлучујућу реч. Истовремено је потребно стално иновирати текст односно садржину како би се задржала пажња и побудило интересовање потенцијалних купаца.

Маркетинг паралелно с оглашавањем и продајом појединих значајнијих издања, користећи маркетиншке методе и постојеће пословне контакте, интензивно ради и на обезбеђењу средстава по основу спонзорства.

Институција спонзорства у Издавачком предузећу Матице српске у ранијем периоду (изузимајући помоћ Матици српској као установи од посебног националног интерса) није била значајније присутна, међутим, увођењем маркетинг концепције спонзорство се поставља на нове основе, добија нове димензије, осавремењује се, максимално се користе расположиви потенцијали, те представља врло значајан извор прихода за Издавачко предузеће Матице српске, не само сада, већ треба очекивати да ће се узлазни тренд наставити и убудуће. Регулисање спонзорских односа кроз давање књига из продукције ИП Матице српске и уступање рекламног простора има своје позитивне ефекте који се манифестују кроз везивање за друге послове и пословне конструкције, проширивање могућности куповина и продаја производа – роба спонзора, набавку канцеларијског материјала и других роба од ИП Матице српске, успостављање трајнијих, дугорочних веза, стварањем навика да се поседује књига издавача, медијском промовисању, рекламним странама у књизи или сепарату /што је с изузетном пажњом и захвалношћу прихваћено/ и што представља новину у односу на ранија негативна искуства када су се с другим партнерима јављали као спонзори.

Промоција као елеменат маркетинга односно инструменат маркетинг-микса је од изузетног значаја у склопу маркетинг активности, којој је поклоњена одговарајућа пажња. Контакти с медијима су бројни и разноврсни и увелико доприносе, с једне стране, афирмацији Издавачког предузећа Матице српске у целини, а, с друге стране, поспешују продају објављених књига.

У марту прошле године направљена је АНАЛИЗА РЕЦЕПЦИЈЕ КЊИГА ИЗДАВАЧКОГ ПРЕДУЗЕЋА МАТИЦЕ СРПСКЕ, у којој је на стручан начин приказан однос према медијима, значај и могућности даљег усмеравања, што је свеукупно поткрепљено многим подацима и изведеним рачуницама. Након осврта на издавачку продукцију у 1994. години, обрађена је заступљеност издања ИП Матице српске у медијима /новине и часописи, телевизија, радио/, потом анализа новинске документације, затим прикази књига, топ-листе књига и остала документација, наведене награђене књиге. Промоција у организацији издавача и остале обављене промоције повећали су рејтинг и знатно утицали на формирање повољније представе о предузећу. Промоција књига, као важна иницијална информација о издањима ИП Матице српске представља први и незаобилазан елеменат у скретању медијске пажње на књиге ИП Матице српске. Она би требало да обухвата, ако не сва, оно бар најзначајнија издања. Маркетинг је, да би покрио празнине до којих долази у медијском покривању, покренуо и реализовао иницијативу да свака публикација, по изласку из штампе, добије своју пропратну информацију, попут личне карте о делу, која се шаље медијским кућама, дели појединцима, при чему уредници, аутори, па чак и рецензенти, олакшавају долазак до пропратних обавештења. Реализује се и идеја да се промоције осим у згради Матице српске, одржавају и у другим просторима, сходно намени и интересовању, у предшколским установама, основним школама, гимназијама и у другим примереним просторима.

Важан медијски догађај био је од 11. до 16. априла Први салон књига у Новом Саду. ИП Матице српске се том приликом представило на најбољи могући начин. О томе најбоље говоре награде добијене том приликом /награда за превод, награде за опрему две дечје књиге и награда за маркетиншки наступ на Салону књига/. Поред

тога, остварени су бројни пословни контакти и постигнути у потпуности задовољавајући резултати од продаје књига. Наравно, и ова прилика искоришћена је за промоцију предузећа, што је резултирало бројним новинским чланцима и прилозима на радију и телевизији, који су афирмативно представили ИП Матице српске. Стручни сарадници су у оквиру сајма учествовали на семинару „Радио и маркетинг", што је било врло корисно с обзиром да је у питању медиј који ИП Матице српске експлоатише.

Управном одбору предузећа је поднет писмени извештај о учествовању Издавачког предузећа Матице српске на 40. Међународном сајму књига у Београду, који је трајао од 24. до 30. октобра 1995. године. Ова манифестација духа и смотра лепе речи још једном је пружила наду свим учесницима који књигу стварају да се баве послом пуним смисла, од изузетног значаја и од посебне вредности.

И поред благовремене пријаве и досадашњег редовног учествовања ИП Матице српске, скоро да је учешће на Међународном сајму дошло у питање, првенствено због изузетно високих, економски неоправданих цена закупа простора у главној хали, што је иначе требало покрити акцептним налозима. Према предрачуну, трошкови учешћа ИП Матице српске су планирани на 33.900 динара.

Међутим, захваљујући маркетингу ИП Матице српске, обезбеђена су спонзорска средства у износу 31.000 динара и то од Војвођанске банке, с којом имамо и развијамо успешну сарадњу. Неопходно је имати у виду да ИП Матице српске има разнородну и успешну пословну сарадњу с бројним привредним субјектима, које смо /двадесетак највећих/ репрезентативно представили на једном великом паноу, на видном месту на штанду, што је било медијски и рекламно врло ефектно.

Наступ ИП Матице српске на Међународном сајму књига у Београду може се оценити врло успешним, што се огледа у следећим чињеницама:

– ИП Матице српске је до Сајма, и у току трајања Сајма, објавило 40 наслова у оквиру едиција – библиотека. С обзиром на изузетно тешке услове пословања, уз присуство санкција међународне заједнице, хроничан недостатак обртних средстава и друге бројне тешкоће, оваква издавачка продукција је врло значајна;

– две објављене књиге у оквиру едиције Српска књижевна критика, које је ИП Матице српске издало заједно са Институтом за књижевност и уметност из Београда, проглашене су, поред, неких других издања других издавача, издавачким подухватом године. То су књиге: АВАНГАРДНИ ПИСЦИ КАО КРИТИЧАРИ, коју је приредио Гојко Тешић, и КРИТИЧКА МИСАО ФИЛОСОФА И НАУЧНИКА, коју је приредио Милан Радуловић, чиме је завршен изузетно значајан дугогодишњи пројекат *Српска књижевна критика* који обухвата 25 књига;

– остварени обим продаје, посматран бруто и нето, по разним видовима наплате је задовољавајући;

– обављени су многобројни и корисни контакти са представницима разних медија /телевизијске станице, радио, дневни листови, недељници, часописи/. На Сајму су остварени и бројни контакти са пословним светом, привредницима, потенцијалним спонзорима и многим купцима наших издања.

Захваљујући доброј организованости, комуникативности, предусретљивости, гостопримству и, у целини, радној атмосфери, Међународни сајам књига у Београду протекао је у најбољем реду, било да је реч о сарадњи унутар ИП Матице српске, или пак комуникацији са посетиоцима, сарадницима, пословним партнерима.

У току 1995. године одржане су три конференције за новинаре, које су биле одлично посећене и имале великог одјека у медијима и јавности.

У континуитету се одржавају и побољшавају контакти са свим медијским кућама у СРЈ. Контакти са новинарима и критичарима су перманентни и стално се усавршавају. У вези с тим неопходно је поменути да се запослени у маркетингу и уредници на њихову иницијативу имали бројна гостовања, интервјуе и разговоре у многим медијима (преко 25).

У протеклој години маркетинг је организовао 20 промоција сопствених издања, на којима су представљене 23 нове књиге. Све промоције су биле изузетно добро посећене и медијски покривене. На свакој је у просеку било 60 посетилаца и 7 новинара. Осим у Новом Саду, промоције су организоване и у Београду, Вршцу...

Издавачко предузеће Матице српске је први издавач који је почетком прошле године донео важну пословну одлуку да продаје своје књиге /59 наслова/ на кредит, на шест месечних рата, без камате. При доношењу овакве одлуке уважаване су следеће околности: маркетиншки приступ /поштовање потреба купаца – читалаца, низак ниво животног стандарда и постојећи раскорак између жеља и могућности/; економска логика /ослобађање залеђених обртних средстава, убрзање циркулације средстава и токова репродукције, повећање коефицијента обрта средстава, а све у функцији нових улагања у издавачке пројекте/; календарска компонента /књига – поклон за 8. март/; политички призвук /посредна подршка савезном стабилизационом програму, али још више сопственом/ и медијски ефекат /неочекиваност и атрактивност такве одлуке, ширина обухватности и саопштење преко медија, изузетно побуђивање пажње јавности, афирмација првог издавача који се одлучио на такав подухват и повећање доброг имица фирме/.

Пословна одлука ИП Матице српске да даје књиге на кредит примљена је од стране новинара /штампе, радија, телевизије/, с изузетном пажњом и пропраћена медијским ефкетима, поготово што је таква несвакидашња вест, с коментарима, разговорима, интервјуима, била поткрепљена бројним садржајним и визуелним упадљивим огласима. Учмала јавност је пробуђена неочекиваном вешћу и понуђеним могућностима. И поред продајних ефеката који су заостали за реалним очекивањима, медијски ефекат је потпун, и ако би се услови привређивања имало стабилизовали, а стопа инфлације била минимална, продају књига на кредит би било потребно у неко право време поново актуелизовати.

У току 1995. године објављене су ове књиге:

Ред. број	Писац-наслов дела	Обим у шт. таб.	Тираж	Штампарија	Изашло из штампе
1.	Драган Коковић, СОЦИОЛОГИЈА ОБРАЗОВАЊА	29 3/4	1.000	Футура, Нови Сад	10.1.
2.	Флорика Штефан, ДВОГЛАСЈЕ	7 1/4	700	Футура, Нови Сад	17.1.
3.	П.А. Ровински, ЗАПИСИ О СРБИЈИ	16 3/4	1.000	Војна штампарија, Београд	6.3.
4.	Гордана Ћирјанић, ПИСМА ИЗ ШПАНИЈЕ	16 3/4	1.000	Војна штампарија, Београд	6.3.

Ред. број	Писац-наслов дела	Обим у шт. таб.	Тираж	Штампарија	Изашло из штампе
5.	Звонимир Голубовић, ШАРВАРСКА ГОЛГОТА	23 3/4	1.300	Минерва, Суботица	24.3.
6.	М. Дор и Р. Федерман, ПОЛИТИЧКИ ВИЦ	14 1/2	2.000	Минерва, Суботица	
7.	Витомир Сударски, ВИЦ О ЛАЛИ	13	2.000	Минерва, Суботица	25.4.
8.	Драган Никитовић, ШТРАПАНЗЛА	15 1/2	1.000	Минерва, Суботица	25.4.
9.	Мило Бошковић, КРИМИНОЛОГИЈА И СОЦИЈАЛНА ПАТОЛОГИЈА	22 3/4	700	Просвета, Нови Сад	27.4.
10.	Мило Бошковић, СТРАНПУТИЦЕ	12 1/2	1.000	Центар за развој, Зрењанин	15.5.
11.	Ото Ранк, УМЕТНИК	16 1/2	1.500	Војна штам., Београд	29.5.
12.	ПРАВОПИС СРПСКОГА ЈЕЗИКА школско издање, ијекавски	20 1/2	3.000	Војна штампарија, Београд	8.6.
13.	ПРАВОПИС СРПСКОГА ЈЕЗИКА школско издање, екавски	20 1/2	10.000	Војна штампарија, Београд	8.6.
14.	Владимир Копицл, ПРИКАЗЕ	3 1/2	500	Партнер друк, Раковац	12.6.
15.	Пальо Бохуш, ПО ТМИНИ КАО ПО ВОДИ	6	500	Партнер друк, Раковац	12.6.
16.	Даница Вукићевић, КАДА САМ ЧУЛА ГЛАСОВЕ	5	500	Партнер друк, Раковац	12.6.
17.	КРИТИЧКА МИСАО ФИЛОЗОФА И НАУЧНИКА	40 3/4	500	Чип штампа, Београд	15.6.
18.	АВАНГАРДНИ ПИСЦИ КАО КРИТИЧАРИ	53	500	Чип штампа, Београд	15.6.
19.	ЕПИСТОЛАРНА БИОГРАФИЈА СВЕТИСЛАВА СТЕФАНОВИЋА	23	1.000	„Б. Бајић" Б. Паланка	6.8.
20.	Јован Јањић, СРПСКИ ОДГОВОР III издање	14 1/2	2.000	„Б. Бајић" Б. Паланка	6.8.
21.	Енди Ворхол, ФИЛОЗОФИЈА ЕНДИЈА ВОРХОЛА	12 1/2	500	„Цицеро", Земун	10.8.
22.	Хуго Клаус, САБЉАРКА	6	500	„Цицеро", Земун	10.8.
23.	Волас Стивенс, ПЕСМЕ НАШЕГ ПОДНЕБЉА	5 1/4	500	„Цицеро", Земун	10.8.
24.	Анри де Монтерлан, О ЖЕНАМА	6 1/4	500	„Цицеро", Земун	10.8.
25.	Александар Солжењицин, РУСКО ПИТАЊЕ	6	500	„Цицеро", Земун	10.8.

Ред. број	Писац-наслов дела	Обим у шт. таб.	Тираж	Штампарија	Изашло из штампе
26.	НАЈКРАЋЕ ПРИЧЕ НА СВЕТУ, II издање	15	500	„Цицеро", Земун	10.8.
27.	Дино Буцати, НОЋ ПУНОГ МЕСЕЦА II издање	6	500	„Цицеро", Земун	10.8.
28.	Фуада Станковић и Никола Вукмировић, ПРЕДУЗЕТНИШТВО	10 1/2	1.000	Партнер друк, Раковац	14.9.
29.	Ерих Кестнер, ЕМИЛ И ДЕТЕКТИВИ	8	1.500	Војна штампарија, Београд	29.9.
30.	Ерих Кестнер, БЛИЗНАКИЊЕ	7	1.500	Војна штампарија, Београд	29.9.
31.	Петар Љубојев, ЕВРОПСКИ ФИЛМ И ДРУШТВЕНО НАСИЉЕ	41 3/4	500	Г.П. Просвета, Београд	29.9.
32.	Божидар Рогановић, РЕТОРИКА	21 3/4	1.000	Војна штампарија, Београд	11.10.
33.	Милица и Миодраг Матицки, ПЉУСКОФОН	9	1.000	Партнер друк, Раковац	24.10.
34.	Никола Вујчић, КАД САМ БИО МАЛИ	4 1/2	1.000	Партнер друк, Раковац	24.10.
35.	Витомир Вулетић, РУСИ И СРБИ У СУСРЕТУ	19 3/4	1.000	Партнер друк, Раковац	24.10.
36.	Славко Гордић, ОБРАЗАЦ И ЧИН	10 1/2	1.000	Партнер друк, Раковац	24.10.
37.	Жан-Мишел Палмије, ЕКСПРЕСИОНИЗАМ КАО ПОБУНА	27 1/4	1.000	Војна штампарија, Београд	24.10.
38.	Јулијан Тамаш, ОКУПАНИ У ВЈЕЧНОСТИ	16 1/4	1.000	Руске слово, Б. Петровац	24.10.
39.	Јулијан Тамаш, УКРАЈИНСКА КЊИЖЕВНОСТ	18 1/4	510	Руске слово, Б. Петровац	24.10.
40.	Миро Вуксановић, ДАЛЕКО БИЛО	13 1/4	1.000	Партнер друк, Раковац	24.10.
41.	МАТИЦА СРПСКА - КАТАЛОГ ИЗДАЊА	5	1.000	График, Нови Сад	24.10.
42.	Илија Марковић, ПРВА ЈУГОСЛАВИЈА, ДРУГА ЈУГОСЛАВИЈА, ТРЕЋА ЈУГОСЛАВИЈА, ПРОДАТО!	11 1/2	1.000	Минерва, Суботица	24.10.
43.	Владимир Јокановић, ЕСМАРХ	15 1/2	1.000	Партнер друк, Раковац	27.12.
	Укупно табака	672 1/4	51.210 примерака		

У 1995. години објављено је 43 издања у обиму од 672,25 табака и у тиражу од 51.210 примерака.

ИМЕНИК МАТИЦЕ СРПСКЕ

Часништво изабрано на 122. редовној скупштини Матице српске 2. априла 1995. године

Председник Матице српске

Академик Бошко Петровић, књижевник, Нови Сад

Потпредседници Матице српске

Др Слободан Глумац, професор универзитета, Нови Сад
Др Божидар Ковачек, професор универзитета, Нови Сад
Академик Чедомир Попов, професор универзитета, Нови Сад

Секретар Матице српске[1]

Мр Драган Станић, књижевник, Нови Сад

Чланови Управног одбора

Др Томислав Бекић, професор универзитета, Нови Сад
Мр Бранко Бешлин, асистент универзитета, Нови Сад
Др Милорад Велисављев, професор универзитета, Нови Сад
Миро Вуксановић, управник Библиотеке Матице српске, Нови Сад
Академик Славко Гавриловић, професор универзитета, Нови Сад
Др Никола Гаћеша, професор универзитета, Нови Сад
Др Славко Гордић, професор универзитета, Нови Сад
Милорад Грујић, директор Издавачког предузећа Матице српске, Нови Сад
Академик Војислав Ј. Ђурић , професор универзитета, Београд
Др Мирослав Егерић, професор универзитета, Нови Сад
Академик Милорад Екмечић, професор универзитета, Београд
Академик Павле Ивић, професор универзитета, Београд
Др Јован Јерковић, професор универзитета, Нови Сад
Др Миодраг Јовановић, професор универзитета, Београд
Др Дарко Капор, професор универзитета, Нови Сад
Др Марија Клеут, професор универзитета, Нови Сад
Академик Светозар Кољевић, професор универзитета, Нови Сад
Академик Василије Крестић, професор универзитета, Београд

---

[1] Секретар Матице српске је изабран на Ванредној скупштини Матице српске која је одржана 29. маја 1995. године.

Иван В. Лалић, књижевник, Београд
Др Војислав Марић, професор универзитета, Нови Сад
Др Миодраг Матицки, научни саветник, Београд
Академик Дејан Медаковић, професор универзитета, Београд
Академик Мирослав Пантић, професор универзитета, Београд
Др Даница Петровић, научни саветник, Београд
Др Драгољуб Петровић, професор универзитета, Нови Сад
Академик Светозар Петровић, професор универзитета, Нови Сад
Академик Љубомир Симовић, књижевник, Београд
Академик Димитрије Стефановић, научни саветник Београд
Академик Никша Стипчевић, професор универзитета, Београд
Др Младен Стојанов, професор универзитета, Нови Сад
Др Никола Тасић, научни саветник, Београд
Академик Добрица Ћосић, књижевник, Београд
Др Слободан Ћурчић, професор универзитета, Нови Сад
Др Мирон Флашар, професор универзитета, Београд
Др Славко Царић, професор универзитета, Нови Сад
Мр Лепосава Шелмић, управник Галерије Матице српске, Нови Сад

Надзорни одбор Матице српске

Председник: Лазар Хаџић, адвокат, Нови Сад
Заменик председника: Миша Стојановић, економиста, Нови Сад
Секретар: Дејан Живанац, правник, Нови Сад
Чланови:
Слободан Бељански, адвокат, Нови Сад
Мила Ерцеговац, економиста, Нови Сад
Мирко Лубурић, економиста, Нови Сад
Томислав Милић, адвокат, Нви Сад
Маринко Мрђанов, правник, Нови Сад
Јован Чулајевић, судија, Нови Сад

Извршни одбор Матице српске
(Изабран на седници Управног одбора Матице српске 13. новембра 1995. године)

Председник: академик Бошко Петровић
Потпредседници:
Проф. др Слободан Глумац
Проф. др Божидар Ковачек
Академик Чедомир Попов
Секретар: мр Драган Станић
Чланови:
Миро Вуксановић
Проф. др Никола Гаћеша

Проф. др Славко Гордић
Милорад Грујић
Проф. др Бранислав Ђурђев
Проф. др Миодраг Јовановић
Проф. др Дарко Капор
Проф. др Марија Клеут
Академик Димитрије Стефановић
Академик Никша Стипчевић
Мр Лепосава Шелмић

Економски одбор
(Изабран на седници Управног одбора Матице српске 13. новембра 1995. године)

Председник:
Др Славко Царић, професор универзитета, Нови Сад
Чланови:
Милан Бабић, генерални директор, Хемофарм, Вршац
Зоран Васић, извршни заменик председника, Карић банка, Нови Београд
Предраг Јовановић, руководилац маркетинга, Војвођанска банка, Нови Сад
Др Боривоје Митровић, генерални директор, Електронска индустрија, Ниш
Драган Мркшић, директор маркетинга, ДДОР „Нови Сад", Нови Сад
Милутин Никић, генерални директор, ПИК Врбас, Врбас
Бранислав Поповић, генерални директор, Електровојводина, Нови Сад
Драга Слијепчевић, директор Вобекс, Нови Сад
Никола Стојшић, председник, Привредна комора Војводине, Нови Сад
Иван Шенк, дипломирани машински инжењер, Нови Сад

Статутарна комисија
(Изабрана на седници Управног одбора Матице српске 13. новембра 1995. године)

Председник: Слободан Бељански, адвокат, Нови Сад
Заменик председника. Ђорђе Вебер, адвокат, Нови Сад
Секретар: Добрила Јерков, помоћник секретара Матице српске, Нови Сад
Чланови:
Миро Вуксановић, управник Библиотеке Матице српске
Марија Дондур, директор Завода за заштиту споменика културе града
Проф. др Божидар Ковачек, потпредседник Матице српске
Томислав Милић, адвокат
Мр Драган Станић, секретар Матице српске
Др Радивој Степанов, професор универзитета
Лазар Хаџић, адвокат
Мр Лепосава Шелмић, управник Галерије Матице српске
Станко Шушњар, дипломирани правник

Одбор Катедре Матице српске
(Изабран на седници Управног одбора Матице српске 11. марта 1996. гоидне)

Уредник: Бошко Ивков, књижевник
Чланови:
Др Бранислав Ђурђев, професор универзитета, Нови Сад
Др Марија Клеут, професор универзитета, Нови Сад
Добрила Мартинов, секретар уређивачког одбора Српског биографског речника, Нови Сад
Олга Микић, историчар уметности, Нови Сад
Др Даница Петровић, научни саветник, Београд
Академик Чедомир Попов, професор универзитета, Нови Сад
Др Драгиша Поповић, професор универзитета, Нови Сад
Владимир Шовљански, архивиста, Нови Сад

Летопис Матице српске
(Уредништво изабрано на седници Управног одбора Матице српске 11. марта 1996. године)

Главни и одговорни уредник:
Др Славко Гордић, професор универзитета, Нови Сад
Чланови Уредништва:
Војислав Карановић, књижевник, Нови Сад
Милица Мићић Димовска, књижевник, Нови Сад
Селимир Радуловић, књижевник, Нови Сад

Одељење за књижевност и језик[2]

Секретар: др Марија Клеут, професор унивезитета, Нови Сад
Чланови Одбора Одељења:
Др Јанош Бањаи, професор универзитета, Нови Сад
Др Томислав Бекић, професор универзитета, Нови Сад
Мр Мирјана Бошков, асистент универзитета, Нови Сад
Др Гордана Вуковић, професор универзитета, Нови Сад
Др Славко Гордић, профсор универзитета, Нови Сад
Др Даринка Гортан Премк, професор универзитета, Београд
Др Јасмина Грковић Мејџор, професор универзитета, Нови Сад
Милорад Грујић, књижевник, Нови Сад
Др Јован Делић, доцент универзитета, Нови Сад
Др Мирослав Егерић, професор универзитета, Нови Сад
Др Драгиша Живковић, професор универзитета, Нови Сад

---

[2] Одбори одељења Матице српске изабрани су на седници Управног одбора 13. новембра 1995. године, а чланови уредништава, редакција и радних тела на седници Управног одбора 11. марта 1996. године.

Др Душан Иванић, професор универзитета, Београд
Академик Милка Ивић, професор универзитета, Београд
Академик Павле Ивић, професор универзитета, Београд
Бошко Ивков, књижевник, Нови Сад
Гојко Јањушевић, књижевник, Нови Сад
Др Јован Јерковић, профеор универзитета, Нови Сад
Мр Мирјана Јоцић, асистент универзитета, Нови Сад
Тања Крагујевић, књижевник, Земун
Академик Светозар Кољевић, професор универзитета, Нови Сад
Иван В. Лалић , књижевник, Београд
Др Славко Леовац, професор универзитета, Београд
Др Слободан Ж. Марковић, професор универзитета, Београд
Др Миодраг Матицки, књижевник, Београд
Др Александар Младеновић, професор универзитета, Нови Сад
Др Ксенија Марицки Гаћански, професор универзитета, Нови Сад
Милица Мићић Димовска, књижевник, Нови Сад
Др Миливој Ненин, књижевник, Нови Сад
Мр Васа Павковић, књижевник, Београд
Др Новица Петковић, професор универзитета, Београд .
Др Драгољуб Петровић, професор универзитета, Нови Сад
Академик Митар Пешикан, научни саветник, Београд
Др Мато Пижурица, професор универзитета, Нови Сад
Др Милорад Радовановић, професор универзитета, Нови Сад
Др Јелка Ређеп, професор универзитета, Нови Сад
Др Миодраг Сибиновић, професор универзитета, Београд
Академик Љубомир Симовић, књижевник, Београд
Др Љиљана Суботић, професор универзитета, Нови Сад
Мр Милосав Тешић, књижевник, Београд
Др Драго Ћупић, научни саветник, Београд
Др Мирон Флашар, професор универзитета, Београд
Др Михал Харпањ, професор универзитета, Нови Сад
Јудита Шалго, књижевник, Нови Сад
Флорика Штефан, књижевник, Нови Сад

Зборник Матице српске за књижевност и језик

Главни и одговорни уредник:
Др Томислав Бекић, професор универзитета, Нови Сад
Секретар Уредништва:
Др Љиљана Суботић, професор универзитета, Нови Сад
Чланови Уредништва:
Др Јован Деретић, професор универзитета, Београд
Др Марија Клеут, професор универзитета, Нови Сад
Др Иво Тартаља, професор универзитета, Београд
Др Мирон Флашар, професор универзитета, Београд

Зборник Матице српске за филологију и лингвистику

Главни и одговорни уредник:
Академик Павле Ивић, професор универзитета, Београд
Секретар Уредништва:
Др Александар Младеновић, професор универзитета, Београд
Чланови Урендиштва:
Академик Милка Ивић, професор универзитета, Београд
Др Јован Јерковић, професор универзитета, Нови Сад
Др Драгољуб Петровић, професор универзитета, Нови Сад
Др Милорад Радовановић, професор универзитета, Нови Сад

Зборник Матице српске за славистику

Главни и одговорни уредник:
Др Миодраг Сибиновић, професор универзитета, Београд
Секретар Уредништва:
Др Јован Делић, доцент универзитета, Нови Сад
Чланови Уредништва:
Др Зоран Божовић, професор универзитета, Београд
Мр Мирјана Бошков, асистент универзитета, Нови Сад
Др Предраг Пипер, професор универзитета, Београд
Мр Мирослав Токић, асистент универзитета, Београд
Др Михал Харпањ, професор универзитета, Нови Сад

Зборник Матице српске за класичне студије

Главни и одговорни уредник:
Др Мирон Флашар, професор универзитета, Нови Сад
Чланови Уредништва:
Мр Мирослав Вукелић, асистент универзитета, Београд
Др Војислав Јелић, професор универзитета, Београд
Др Ксенија Марицки Гађански, професор универзитета, Нови Сад
Др Нинослава Радошевић, професор универзитета, Београд

Едиција „Прва књига"

Главни и одговорни уредник:
Мр Васа Павковић, књижевник, Београд
Чланови редакције:
Зоран Ђерић, књижевник, Нови Сад
Милован Марчетић, књижевник, Београд
Ђорђе Писарев, књижевник, Нови Сад
Мр Михајло Пантић, књижевник, Београд

Жири Змајеве награде

Председник:
Академик Љубомир Симовић, књижевник, Београд
Чланови Жирија:
Др Славко Гордић, професор универзитета, Нови Сад
Бошко Ивков, књижевник, Нови Сад
Др Славко Леовац, професор универзитета, Београд
Божидар Тимотијевић књижевник, Београд

Жири Бранкове награде

Председник:
Мр Сава Дамјанов, асистент универзитета, Нови Сад
Чланови Жирија:
Др Јован Делић, доцент универзитета, Нови Сад
Др Живан Живковић, професор универзитета, Београд
Мр Александар Јерков, асистент универзитета, Београд
Мр Зоран Суботички, асистент универзитета, Нови Сад

Жири Награде Младен Лесковац
(Изабран на седници Управног одбора Матице српске 22. новембра 1993. године)

Председник:
Академик Мирослав Пантић, професор универзитета, Београд
Чланови Жирија:
Др Мирослав Егерић, професор универзитета, Нови Сад
Др Зоран Константиновић, професор универзитета, Инсбрук
Др Славко Леовац, професор универзитета, Београд
Академик Никша Стипчевић, професор универзитета, Београд

Одељење за друштвене науке

Секретар: др Бранислав Ђурђев, професор универзитета, Нови Сад
Чланови Одбора Одељења:
Др Мила Босић, етнолог, Нови Сад
Др Олга Брукнер, археолог, Београд
Др Лазар Вркатић, асистент универзитета, Нови Сад
Академик Славко Гавриловић, професор универзитета, Нови Сад
Др Исидор Граорац, педагог, Нови Сад
Др Велика Даутова Рушевљанин, археолог, Нови Сад
Даница Димитријевић, археолог, Земун
Др Родољуб Етински, професор универзитета, Нови Сад
Др Олга Зиројевић, професор универзитета, Београд
Др Александар Касаш, доцент универзитета, Нови Сад
Др Саша Кицошев, професор универзитета, Нови Сад
Др Драган Коковић, професор универзитета, Нови Сад

Др Љубомирка Кркљуш, професор универзитета, Нови Сад
Др Ненад Лемајић, професор универзитета, Нови Сад
Др Милош Марјановић, професор универзитета, Нови Сад
Др Петар Милошевић, професор ниверзитета, Београд
Мр Ема Миљковић, асистент универзитета, Београд
Др Милован Митровић, професор универзитета, Београд
Др Милијан Поповић, професор универзитета, Нови Сад
Др Младен Стојанов, професор универзитета, Нови Сад
Др Никола Тасић, научни саветник, Београд
Др Милан Тришковић, професор универзитета, Нови Сад
Академик Сима Ћирковић, професор универзитета, Беогард
Др Бранка Ћупурдија, професор универзитета, Београд
Др Небојша Царић, професор универзитета, Нови Сад
Др Милан Узелац, професор универзитета, Нови Сад

Зборник Матице српске за друштвене науке

Главни и одговорни уредник:
Др Младен Стојанов, професор универзитета, Нови Сад
Секретар Уредништва:
Др Милош Марјановић, професор универзитета, Нови Сад
Чланови Уреднишва:
Др Бранислав Ђурђев, професор универзитета, Нови Сад
Др Сава Живанов, професор универзитета, Београд
Др Милован Митровић, професор универзитета, Београд
Др Милијан Поповић, професор универзитета, Нови Сад
Др Љубинко Пушић, професор универзитета, Нови Сад
Академик Војислав Становчић, професор универзитета, Београд
Др Славко Царић, професор универзитета, Нови Сад

Зборник Матице српске за историју

Главни и одговорни удредник:
Академик Славко Гавриловић, професор универзитета, Нови Сад
Чланови Уредништва:
Др Никола Гаћеша, професор универзитета, Нови Сад
Академик Василије Крестић, професор универзитета, Беогард
Академк Чедомир Попов, професор универзитета, Нови Сад
Академик Сима Ћирковић, професор универзитета, Београд
Др Ранко Кончар, професор универзитета, Нови Сад

Одељење за природне науке

Секертар: Др Дарко Капор, професор универзитета, Нови Сад
Чланови Одбора Одељења:
Др Владимир Аксин, професор универзитета, Нови Сад

Др Љиљана Будаков, професор универзитета, Нови Сад
Др Милан Вапа, професор универзитета, Нови Сад
Др Милорад Велисављев, професор универзитета, Нови Сад
Др Живојин Гавриловић, професор универзитета, Нови Сад
Др Славка Гајин, професор универзитета, Нови Сад
Др Олга Гашић, професор универзитета, Нови Сад
Др Слободан Глумац, професор универзитета, Нови Сад
Др Петар Драча, професор универзитета, Нови Сад
Др Божидар Јовановић, професор универзитета, Нови Сад
Др Рудолф Кастори, професор универзитета, Нови Сад
Др Војислав Марић, професор универзитета, Нови Сад
Др Михаљ Микеш, професор универзитета, Нови Сад
Др Јосиф Милин, професор универзитета, Нови Сад
Др Миладин Мирилов, професор универзитета, Нови Сад
Др Драгутин Михајловић, професор универзитета, Нови Сад
Др Иван Михаљев, професор универзитета,Нови Сад
Др Слободан Петровић, професор универзитета, Нови Сад
Др Радомир Попов, професор универзитета, Нови Сад
Др Драгиша Поповић, професор универзитета, Нови Сад
Академик Богољуб Станковић, професор универзитета, Нови Сад
Др Слободанка Стојановић, професор универзитета, Нови Сад
Др Душан Сурла, професор универзитета, Нови Сад
Др Слободан Ћурчић, професор универзитета, Нови Сад
Др Петар Циндрић, професор универзитета, Нови Сад
Др Смилька Шимић, професор универзитета, Нови Сад

Зборник Матице српске за природне науке

Главни и одговорни уредник:
Др Рудолф Кастори, професор универзитета, Нови Сад
Секретар Уредништва:
Др Славка Гајин, професор универзитета, Нови Сад
Чланови Уредништва:
Др Јосиф Милин, професор универзитета, Нови Сад
Др Слободан Глумац, професор универзитета, Нови Сад
Др Дарко Капор, професор универзитета, Нови Сад
Др Војислав Марић, професор универзитета, Нови Сад
Др Слободан Петровић, професор универзитета, Нови Сад
Др Слободан Ћурчић, пофессор универзитета, Нови Сад

Жири Пупинове награде:

Председник:
Др Дарко Капор, професор универзитета, Нови Сад

Чланови Жирија:
Др Виктор Леви, професор универзитета, Нови Сад
Др Мирјана Марковић, професор универзитета, Нови Сад
Др Мирјана Милорадов, професор универзитета, Нови Сад
Др Радован Попов, професор универзитета, Нови Сад
Др Душан Сурла, професоф универзитета, Нови Сад
Др Слободан Царић, професор универзитета, Нови Сад

Жири награде инж. Лазара Стојковића

Председник:
Др Иван Михаљев, професор универзитета, Нови Сад
Чланови Жирија:
Др Слободан Глумац, професор универзитета, Нови Сад
Др Рудолф Кастори, професор универзитета, Нови Сад
Др Имре Молнар, професор универзитета, Нови Сад
Др Милутин Ћировић, професор универзитета, Нови Сад

Одељење за ликовне уметности

Секретар: др Миодраг Јовановић, професор универзитета, Београд
Чланови Одбора Одељења:
Др Бранко Вујовић, професор универзитета, Београд
Др Иван Ђорђевић, професор универзитета, Београд
Др Станислав Живковић, професор универзитета, Београд
Др Вера Јовановић Дунђин, историчар уметности, Нови Сад
Др Мирјана Лесек, историчар уметности, Сремска Митровица
Др Војислав Матић, архитекта, Београд
Олга Микић, историчар уметности, Нови Сад
Др Оливера Милановић Јовић, историчар уметности, Нови Сад
Мр Слободан Милеуснић, историчар уметности, Београд
Др Сретен Петковић, професор универзитета, Београд
Др Анка Стојаковић, професор универзитета, Београд
Академик Гојко Суботић, професор универзитета, Београд
Др Мирослав Тимотијевић, доцент универзитета, Београд
Др Бранислав Тодић, историчар уметности, Београд
Др Драгутин Тошић, историчар уметности, Београд
Мр Лепосава Шелмић, историчар уметности, Нови Сад

Зборник Матице српске за ликовне уметности

Главни и одговорни уредник:
Академик Дејан Медаковић, професор универзитета, Београд
Секретар:
Мр Лепосава Шелмић, историчар уметности, Нови Сад

Одељење за сценске уметности и музику

Секретар: академик Димитрије Стефановић, научни саветник, Београд
Чланови Одбора Одељења:
Др Мирјана Веселиновић, професор универзитета, Београд
Сава Вукосављев, композитор, Нови Сад
Др Драгослав Девић, ентомузиколог, Београд
Др Зоран Јовановић, театролог, Београд
Др Каталин Каич, професор универзитета, Нови Сад
Др Божидар Ковачек, професор универзитета, Нови Сад
Др Петар Марјановић, професор унивезитета, Београд
Др Соња Маринковић, професор универзитета, Београд
Др Душан Михајловић, професор универзитета, Београд
Мр Мелита Милин, музиколог, Београд
Предраг Момчиловић, глумац, Нови Сад
Мр Ненад Остојић, музиколог, Нови Сад
Др Даница Петровић, музиколог, Београд
Мр Мирослав Радоњић, театролог, Нови Сад
Др Душан Рњак, професор универзитета, Београд
Душан Трбојевић, пијаниста, Београд
Лука Хајдуковић, театролог, Нови Сад
Др Нице Фрациле, доцент универзитета, Нови Сад

Зборник Матице српске за сценске уметности и музику

Главни и одговорни уредник:
Др Божидар Ковачек, професор универзитета, Нови Сад
Заменик главног и одговорног уредника:
Др Даница Петровић, научни саветник, Београд
Чланови Уредништва:
Др Мирјана Веселиновић, професор универзитета, Београд
Др Каталин Каич, професор универзитета, Нови Сад
Др Петар Марјановић, професор универзитета, Беогад
Академик Димитрије Стефановић, научни саветник, Београд

Лексикографско-биобиблиографско одељење

Секретар: академик Никша Стипчевић, професор универзитета, Београд
Чланови Одбора Одељења:
Др Весна Берић, професор универзитета, Нови Сад
Мр Бранко Бешлин, асистент универзитета, Нови Сад
Др Зоран Будимац, доцент универзитета, Нови Сад
Мр Милица Бујас, редактор СБР, Нови Сад
Миро Вуксановић, управник Библиотеке Матице српске, Нови Сад
Др Динко Давидов, научни саветник, Београд

Академик Војислав Ј. Ђурић, професор универзитета, Београд
Академик Василије Крестић, професор универзитета, Београд
Хермина Лежимирац, секретар Редакције ЛПЈ, Нови Сад
Др Војислав Марић, професор универзитета, Нови Сад
Добрила Мартинов, секретар Уређивачког одбора СБР, Нови Сад
Академик Дејан Медаковић, професор универзитета, Београд
Др Предраг Пипер, професор универзитета, Београд
Др Душан Попов, историчар, Нови Сад
Академик Чедомир Попов, професор универзитета, Нови Сад
Мр Мирослав Ранков, историчар књижевности, Нови Сад
Др Славко Терзић, историчар, Београд
Биљана Шимуновић, асистент универзитета, Нови Сад

Едиција „Библиографије"

Главни и одговорни уредник:
Др Предраг Пипер, професор универзитета, Београд
Заменик главног и одговорног уредника:
Вида Зеремски, библиограф, Нови Сад
Чланови уредништва:
Добрило Аранитовић, библиограф, Београд
Мр Душица Грбић, библиотечки саветник, Нови Сад

Српски биографски речник

Уређивачки одбор:
Главни уредник: академик Чедомир Попов, професор универзитета, Нови Сад
Секретар: Добрила Мартинов, професор књижевности, Нови Сад
Чланови Уређивачког одбора:
Др Томислав Бекић, професор универзитета, Нови Сад
Мр Мирјана Бошков, асистент универзитета, Нови Сад
Мр Милица Бујас, председник Редакционог одбора СБР, Нови Сад
Др Сава Вуковић, епископ шумадијски, Крагујевац
Академик Славко Гавриловић, професор универзитета, Нови Сад
Др Никола Гаћеша, професор универзитета, Нови Сад
Др Марија Клеут, професор универзитета, Нови Сад
Др Божидар Ковачек, професор универзитета, Нови Сад
Академик Василије Крестић, професор универзитета, Београд
Др Радош Љушић, научни саветник, Београд
Др Војислав Марић, професор универзитета, Нови Сад
Академик Дејан Медаковић, професор универзитета, Београд
Др Петар Микић, лекар, Нови Сад
Академик Мирослав Пантић, професор универзитета, Београд
Др Душан Попов, историчар, Нови Сад

Др Саво Скоко, историчар, Београд
Академик Никша Стипчевић, професор универзитета, Београд
Др Дарко Танасковић, историчар, Београд
Академик Сима Ћирковић, професор универзитета, Београд
Редакциони одбор
Председник: мр Милица Бујас, редактор СБР, Нови Сад
Потпредседник: мр Бранко Бешлин, асистент универзитета, Нови Сад
Чланови:
Академик Славко Гавриловић, професор универзитета, Нови Сад
Др Никола Гаћеша, професор универзитета, Нови Сад
Мр Мирјана Маринковић, асистент универзитета, Београд
Мр Ема Миљковић, асистент универзитета, Београд
Владимир Николић, професор, Нови Сад
Александра Панић, професор, Нови Сад
Мр Горана Раичевић, асистент универзитета, Нови Сад
Мр Лепосава Шелмић, историчар уметности, Нови Сад

Рукописно одељење Матице српске

Управник: др Никола Гаћеша, професор универзитета, Нови Сад
Чланови Одбора Одељења:
Даница Богдановић, архивиста, Нови Сад
Др Магдалена Веселиновић Шулц, историчар књижевности, Нови Сад
Душко Вртунски, виши библиотекар, Нови Сад
Душко Вујичић, историчар, Нови Сад
Звонимир Голубовић, историчар, Нови Сад
Др Милица Грковић, професор универзитета, Нови Сад
Др Чедомир Денић, архивиста, Сремски Карловци
Вида Зеремски, библиотечки саветник, Нови Сад
Мр Душко Ковачевић, асистент универзитета, Нови Сад
Др Ранко Кончар, професор универзитета, Нови Сад
Мр Средоје Лалић, архивиста, Нови Сад
Павле Станојевић, историчар уметности, Нови Сад
Стојан Трећаков, архивиста, Нови Сад

Темишварски одбор

Председник: др Миодраг Јовановић, професор универзитета, Београд
Потпредседник: др Божидар Ковачек, професор универзитета, Нови Сад
Секретар: Добрила Јерков, помоћник секретара Матице српске, Нови Сад
Чланови Одбора:
Стеван Бугарски, сарадник из Темишвара
Др Сава Вуковић, епископ шумадијски, Крагујевац
Др Динков Давидов, историчар уметности, Београд

Др Мирјана Малуцков, етнолог, Нови Сад
Др Војислав Матић, архитекта, Београд
Др Миодраг Милин, историчар из Темишвара
Мр Мирко Митровић, асистент универзитета, Нови Сад
Др Драгољуб Петровић, професор универзитета, Нови Сад
Др Душан Попов, историчар, Нови Сад
Радомир Станић, историчар уметности, Београд
Љубомир Степанов, сарадник из Темишвара
Академик Димитрије Стафановић, научни саветник, Београд
Др Нице Фрациле, етномузиколог, Нови Сад
Др Љубивоје Церовић, историчар, Нови Сад
Мр Лепосава Шелмић, историчар уметности, Нови Сад
Секретаријат:
Добрила Јерков, помоћник секретара Матице српске, Нови Сад
Др Миодраг Јовановић, професор универзитета, Београд
Др Божидар Ковачек, професор универзитета, Нови Сад
Др Душан Попов, историчар, Нови Сад
Др Нице Фрациле, етномузиколог, Нови Сад
Мр Лепосава Шелмић, историчар уметности, Нови Сад

Свеске Матице српске

Уредништво:
Др Никола Гаћеша, главни и одговорни уредник
Др Божидар Ковачек, уредник Серије књижевности и језика
Др Љубомирка Кркљуш, уредник Серије друштвених наука
Олга Микић, уредник Серије уметности
Др Олга Гашић, уредник Серије природних наука

Уредништво Серије књижевности и језика:
Др Весна Берић, професор универзитета, Нови Сад
Др Јован Јерковић, професор универзитета, Нови Сад
Др Бранко Момчиловић, професор универзитета, Нови Сад
Др Јелка Ређеп, професор универзитета, Нови Сад

Уредништво Серије друштвених наука:
Др Радмило Достанић, научни саветник, Нови Сад
Др Драган Коковић, професор универзитета, Нови Сад
Др Јелена Попов, научни саветник, Нови Сад

Уредништво Серије уметности:
Др Даница Петровић, музиколог, Београд
Мр Мирослав Радоњић, театролог, Нови Сад

Уредништво Серије природних наука:
Др Војислав Јовановић, професор универзитета, Нови Сад

Др Радован Попов, професор универзитета, Нови Сад
Др Љубинко Старчевић, професор универзитета, Нови Сад
Др Слободанка Стојановић, професор универзитета, Нови Сад

Рад Матице српске

Главни и одговорни уредник:
Мр Драган Станић, секретар Матице српске, Нови Сад
Секретар Уредништва:
Петар Мишић, помоћник секретара Матице српске, Нови Сад
Чланови Уредништва:
Миро Вуксановић, управник Библиотеке Матице српске, Нови Сад
Милорад Грујић, директор Издавачког предузећа Матице српске, Нови Сад
Мр Лепосава Шелмић, управник Галерије Матице српске, Нови Сад

ПОЧАСНИ ЧЛАНОВИ

Академик Братко КРЕФТ, књижевник, професор универзитета, Љубљана, Словенија

Академик Димитриј Сергејевич ЛИХАЧОВ, историчар књижевности, професор универзитета, Санкт Петербург, Русија

Академик Бошко К. ПЕТРОВИЋ, књижевник, Нови Сад

Академик Никита Ильич ТОЛСТОЈ, слависта, професор универзитета, Москва, Русија

Академик Цвито ФИСКОВИЋ, историчар уметности, Сплит, Хрватска

Академик Ласло ХАДРОВИЧ, историчар, професор универзитета, Будимпешта, Мађарска

СТАЛНИ ЧЛАНОВИ САРАДНИЦИ

Др Владимир АКСИН, геолог, професор универзитета, Нови Сад

Давид АЛБАХАРИ, књижевник, Земун

Др Александар АЛБИЈАНИЋ, филолог, професор универзитета, Лос Анђелес, САД

Мира АЛЕЧКОВИЋ, књижевник, Београд

Др Марија АНЂЕЛИЋ, биолог, професор универзитета, Нови Сад

Јовица АЋИН, књижевник, Београд

Кароль АЧ, књижевник, Нови Сад

Др Сава БАБИЋ, књижевник, професор универзитета, Нови Сад

Др Милосав БАБОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд

Др Михајло БАЛИЋ, лекар, професор универзитета, Нови Сад

Светислав БАСАРА, књижевник, Ужице

Др Томислав БЕКИЋ, историчар књижевности-германиста, професор универзитета, Нови Сад

Јулија БЕЉАЈЕВА, књижевник, сарадник Академије наука Русије, Москва

Слободан БЕЉАНСКИ, адвокат, Нови Сад

Др Весна БЕРИЋ, германиста, професор универзитета, Нови Сад

Др С. Б. БЕРНШТАЈН, професор универзитета, Москва, Русија

Мр Милана БИКИЦКИ, библиотечки саветник, Нови Сад

Др Јелена БОГОЈЕВИЋ, биолог, професор универзитета, Земун

Др Пал БОЖА, биолог, професор универзитета, Нови Сад

Др Бранка БОЖИЧИЋ-ЛОТРОП, биолог, професор универзитета, САД

Др Вјеслав БОРИШ, филолог, професор универзитета, Краков, Пољска

Академик Славко БОРОЈЕВИЋ, генетичар, професор универзитета, Нови Сад
Др Мила БОСИЋ, етнолог, виши научни сарадник, Нови Сад
Пањо БОХУШ, књижевник, Бачки Петровац
Живојин БОШКОВ, књижевник, Нови Сад
Мр Мирјана БОШКОВ, историчар књижевности, асистент универзитета, Нови Сад
Др Радослава БРАБЦОВА, филолог, доцент универзитета, Праг, Чешка
Академик Богдан БРУКНЕР, археолог, професор универзитета, Нови Сад
Др Олга БРУКНЕР, археолог, научни саветник, Београд
Др Драгољуб БУГАРСКИ, географ, професор универзитета, Нови Сад
Др Ранко БУГАРСКИ, филолог, професор универзитета, Београд
Стеван БУГАРСКИ, културни радник, Темишвар, Румунија
Др Вера БУДАК, биолог, професор универзитета, Нови Сад
Мр Милица БУЈАС, лектор, Нови Сад
Рина В. БУЛАТОВА, научни сарадник Академије наука Русије, Москва, Русија
Др Бранислава БУТОРАЦ, биолог, научни сарадник, Нови Сад
Др Зђислав ВАГНЕР, филолог, професор универзитета, Краков, Пољска
Хелена ВАГНЕР, филолог, научни сарадник, Краков, Пољска
Др Милан ВАПА, ветеринар, професор универзитета, Нови Сад
Војислав ВАСИЋ, биолог, доцент универзитета, Београд
Др Милорад ВЕЛИСАВЉЕВ, лекар, професор универзитета, Нови Сад
Мирјана ВЕСЕЛИНОВИЋ ХОФМАН, музиколог, професор универзитета, Београд
Др Магдалена ВЕСЕЛИНОВИЋ-ШУЛЦ, историчар књижевности, виши научни сарадник, Нови Сад
Академик Божидар ВИДОЕСКИ, филолог, професор универзитета, Скопље, Македонија
Др Драгољуб ВЛАТКОВИЋ, историчар књижевности и позоришта, Београд
Др Мирјана ВОЈИНОВИЋ-МИЛОРАДОВ, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
Др Бранислав ВРАНЕШЕВИЋ, историчар, професор универзитета, Нови Сад
Илија ВРСАЈКОВ, музички писац, Нови Сад
Душко ВРТУНСКИ, виши библиотекар, Нови Сад
Стојан ВУЈИЧИЋ, књижевник, научни сарадник Мађарске академије наука, Будимпешта, Мађарска
Др Слободан ВУКОБРАТ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
Др Гордана ВУКОВИЋ, филолог, професор универзитета, Нови Сад
Др Сава ВУКОВИЋ, епископ шумадијски, Крагујевац
Миро ВУКСАНОВИЋ, књижевник, Нови Сад
Др Витомир ВУЛЕТИЋ, историчар књижевности-русиста, професор универзитета, Нови Сад
Миодраг ВУЛИН, историчар књижевности, Бања Лука
Др Мирјана ВУЧКОВИЋ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
Др Франтишек ВШЕТИЧКА, филолог, Олмоуц, Чешка
Др Живојин ГАВРИЛОВИЋ, антрополог, професор Универзитета, Нови Сад
Др Никола ГАВРИЛОВИЋ, историчар, професор универзитета, Нови Сад
Академик Славко ГАВРИЛОВИЋ, историчар, професор универзитета, Нови Сад
Др Славка ГАЛИН, биолог, професор универзитета, Нови Сад
Академик Арне ГАЛИС, професор универзитета, Осло, Норвешка
Др Никола ГАЋЕША, историчар, професор универзитета, Нови Сад
Др Олга ГАШИЋ, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
Др Слободан ГЛУМАЦ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
Др Славко ГОРДИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Нови Сад
Др Даринка ГОРТАН-ПРЕМК, филолог, професор универзитета, Београд
Др Никола ГРДИНИЋ, теоретичар и историчар књижевности, професор универзитета, Нови Сад
Академик Ирена ГРИЦКАТ-РАДУЛОВИЋ, филолог, Београд
Др Милица ГРКОВИЋ, филолог, професор универзитета, Нови Сад
Милорад ГРУЈИЋ, књижевник, Нови Сад

Др Стојан ГРУЈИЋ, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
Др Владимир П. ГУДКОВ, филолог, професор универзитета, Москва, Русија
Др Динко ДАВИДОВ, историчар уметности, научни саветник, Београд
Мр Сава ДАМЈАНОВ, асистент универзитета, Нови Сад
Милован ДАНОЈЛИЋ, књижевник, Београд
Др Велика ДАУТОВА-РУШЕВЉАН, археолог, виши научни сарадник, Нови Сад
Др Василије ДЕВЕЧЕРСКИ, лекар, професор универзитета, Нови Сад
Др Драгослав ДЕВИЋ, музиколог, професор универзитета, Београд
Др Јован ДЕЛИЋ, теоретичар књижевности, доцент универзитета, Нови Сад
Др Чедомир ДЕНИЋ, архивист, Нови Сад
Др Јован ДЕРЕТИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
Даница ДИМИТРИЈЕВИЋ, археолог, Земун
Др Анка ДИНИЋ, биолог, научни саветник, Београд
Др Пјотр Андрејев ДМИТРИЈЕВ, филолог, професор универзитета, Санкт Петербург, Русија
Др Голуб ДОБРАШИНОВИЋ, историчар књижевности, научни саветник, Београд
Др Лазар ДОВНИКОВИЋ, професор универзитета, Нови Сад
Петар ДОКИЋ, технолог, Нови Сад
Регина ДОРОЊИНА, научни сарадник Академије наука Русије, Москва, Русија
Др Петар ДРАЧА, лекар, професор универзитета, Нови Сад
Др Љубомир ДУРКОВИЋ-ЈАКШИЋ, историчар књижевности и културе, научни саветник, Београд
Др Љубомир ЂАКОВИЋ, технолог, професор универзитета, Нови Сад
Милојко П. ЂОКОВИЋ, публициста, Београд
Др Нада ЂОРЂЕВИЋ, историчар књижевности, Београд
Др Нада ЂУКИЋ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
Академик Војислав Ј. ЂУРИЋ, историчар уметности, професор универзитета, Београд
Антон ЕБЕРСТ, музички писац, Нови Сад
Др Мирослав ЕГЕРИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Нови Сад
Академик Милорад ЕКМЕЧИЋ, историчар, професор универзитета, Београд
Др Ђорђе ЖИВАНОВИЋ, театролог, професор универзитета, Београд
Живојин ЖИВАНОВИЋ, правник, Нови Сад
Др Милорад ЖИВАНЧЕВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Нови Сад
Др Драгиша ЖИВКОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Нови Сад
Др Живан С. ЖИВКОВИЋ, професор универзитета, Београд
Др Станислав ЖИВКОВИЋ, историчар уметности, професор универзитета, Београд
Софија ЗАНИ, слависта, професор универзитета, Падова, Италија
Видосава ЗЕРЕМСКИ, библиотекарски саветник, Нови Сад
Др Милош ЗЕРЕМСКИ, геоморфолог, научни саветник, Нови Београд
Др Олга ЗИРОЈЕВИЋ, историчар, научни саветник, Београд
Др Момчило ЗЛАТАНОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Врање
Др Душан ИВАНИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Нови Београд
Др Радомир ИВАНОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Нови Београд
Академик Милка ИВИЋ, филолог, професор универзитета, Београд
Академик Павле ИВИЋ, филолог, професор универзитета, Београд
Бошко ИВКОВ, књижевник, Нови Сад
Никола ЈАКОВЉЕВИЋ, правник и економиста, Нови Сад
Иван ЈАКШИЋ, протојереј, Будимпешта
Академик Славко ЈАНЕВСКИ, књижевник, Скопље, Македонија
Др Станко ЈАНЕЖ, историчар књижевности, професор универзитета, Љубљана, Словенија
Др Милорад ЈАНКОВИЋ, биолог, професор универзитета, Београд

Др Вера ЈАЊАТОВИЋ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
Гојко ЈАЊУШЕВИЋ, књижевник, Нови Сад
Др Војислав ЈЕЛИЋ, класични филолог, професор универзитета, Београд
Др Вера ЈЕРКОВИЋ, филолог, професор универзитета, Нови Сад
Др Јован ЈЕРКОВИЋ, филолог, професор универзитета, Нови Сад
Др Божидар Јовановић, професор универзитета, Нови Сад
Др Војислав ЈОВАНОВИЋ, ветеринар, професор универзитета, Нови Сад
Др Миодраг ЈОВАНОВИЋ, историчар уметности, професор универзитета, Београд
Др Слободан А. ЈОВАНОВИЋ, књижевник, Београд
Др Иванка ЈОВАНОВИЋ-ЈАКШИЋ, теоретичар и историчар књижевности, професор универзитета, Нови Сад
Др Славко ЈОВИН, лекар, Нови Сад
Мр Мирјана ЈОЦИЋ, филолог, асистент универзитета, Нови Сад
Др Шимун ЈУРИШИЋ, књижевник и библиотекар, Сплит, Хрватска
Др Геза ЈУХАС, театролог, професор универзитета, Нови Сад
Академик Душан КАНАЗИР, молекуларни биолог, професор универзитета, Београд
Др Дарко КАПОР, физичар, професор универзитета, Нови Сад
Др Зоја КАРАНОВИЋ, историчар књижевности, доцент универзитета, Темерин
Др Виктор КАРАСЈОВ, историчар, професор универзитета, Москва, Русија
Др Рудолф КАСТОРИ, агроном, професор универзитета, Нови Сад
Др Мирослав КВАПИЛ, историчар књижевности, професор универзитета, Праг, Чешка
Др Славко КЕВРЕШАН, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
Др Иштван КЕФЕР, библиотекар, Будимпешта, Мађарска
Др Данило КЕЦИЋ, историчар, професор универзитета, Нови Сад
Др Марија КЛЕУТ, историчар књижевности, професор универзитета, Нови Сад
Академик Јан КМЕЋ, словакиста, професор универзитета, Нови Сад
Др Алекса КНЕЖЕВИЋ, биолог, доцент универзитета, Нови Сад
Др Радмила КОВАЧЕВИЋ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
Србислава КОВАЧЕВИЋ-КУЗМАНОВИЋ, филолог, професор, Београд
Др Божидар КОВАЧЕК, историчар књижевности, Нови Сад
Др Момчило КОЈИЋ, агроном, професор универзитета, Земун
Др Драган КОКОВИЋ, социолог, професор универзитета, Нови Сад
Др Миодраг КОЛАРИЋ, историчар уметности, научни саветник, Београд
Др Никица КОЛУМБИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Задар, Хрватска
Академик Светозар КОЉЕВИЋ, англиста, професор универзитета, Нови Сад
Др Зоран КОНСТАНТИНОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Инсбрук, Аустрија
Др Ранко КОНЧАР, историчар, доцент универзитета, Нови Сад
Владимир КОПИЦЛ, књижевник, Нови Сад
Др Војислав КОРАЋ, историчар, професор универзитета, Земун
Др Богдан КОСАНОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Нови Сад
Академик Душан КОСТИЋ, књижевник, Херцег-Нови
Др Страхиња КОСТИЋ, историчар књижевности-германиста, професор универзитета, Нови Сад
Академик Ерих КОШ, књижевник, Београд
Академик Василије КРЕСТИЋ, историчар, професор универзитета, Београд
Др Љубомирка КРКЉУШ, правник, професор универзитета, Нови Сад
Др Хатица КРЊЕВИЋ, историчар књижевности, Београд
Др Боривоје КРСТИЋ, физиолог биља, професор универзитета, Нови Сад
Др Александар КУКИН, геолог, професор универзитета, Нови Сад
Др Богосав ЛАЖЕТИЋ, лекар, професор универзитета, Нови Сад
Др Бранка ЛАЗИЋ, агроном, професор универзитета, Нови Сад
Иван В. ЛАЛИЋ, књижевник, Београд

Др Рајнхард ЛАУЕР, историчар књижевности, професор универзитета, Гетинген, Немачка
Др Лили ЛАШКОВА, филолог, професор универзитета, Софија, Бугарска
Др Радо Л. ЛЕНЧЕК, филолог, професор универзитета, Њујорк, САД
Др Славко ЛЕОВАЦ, књижевник, професор универзитета, Београд
Др Мирјана ЛЕСЕК, историчар уметности, Сремска Митровица
Академик Радомир ЛУКИЋ, правник, професор универзитета, Београд
Др Јованка МАКСИМОВИЋ, историчар уметности, професор универзитета, Београд
Павле МАЛЕТИН, новинар, Нови Сад
Миленко МАРИЈАНОВ, хидротехнички инжењер, професор универзитета, Нови Сад
Др Радослав МАРИНКОВИЋ, лекар, професор универзитета, Нови Сад
Академик Ранко МАРИНКОВИЋ, књижевник, Загреб, Хрватска
Др Радмила МАРИНКОВИЋ-НЕДУЧИН, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
Др Војислав МАРИЋ, математичар, професор универзитета, Нови Сад
Др Десанка МАРИЋ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
Др Мића МАРИЋ, инжењер, професор универзитета, Нови Сад
Др Ксенија МАРИЦКИ-ГАЂАНСКИ, класични филолог, професор универзитета, Београд
Др Петар МАРЈАНОВИЋ, театролог, професор универзитета, Нови Сад
Др Слободан Ж. МАРКОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
Др Радмило МАРОЈЕВИЋ, филолог, професор универзитета, Београд
Академик Матеја МАТЕСКИ, књижевник, Скопље, Македонија
Др Војислав МАТИЋ, архитекта, научни сарадник, Београд
Др Миодраг МАТИЦКИ, филолог и историчар народне књижевности, научни саветник, Београд
Академик Дејан МЕДАКОВИЋ, историчар уметности, професор универзитета, Београд
Др Љиљана МЕРКУЛОВ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
Др Михаљ МИКЕШ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
Олга МИКИЋ, историчар уметности, кустос-саветник, Нови Сад
Др Оливера МИЛАНОВИЋ-ЈОВИЋ, историчар уметности, Нови Сад
Др Јосиф МИЛИН, лекар, професор универзитета, Нови Сад
Академик Радивој МИЛИН, лекар, професор универзитета,, Нови Сад
Др Васо МИЛИНЧЕВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
Академик Живан МИЛИСАВАЦ, књижевник, Нови Сад
Др Петар МИЛОСАВЉЕВИЋ, књижевник, професор универзитета, Нови Сад
Др Никола МИЛОШЕВИЋ, филозоф, професор универзитета, Београд
Др Петар МИЛОШЕВИЋ, археолог, виши кустос, Сремска Митровица
Др Коста МИЛУТИНОВИЋ, историчар, професор универзитета, Нови Сад
Др Душан МИЉКОВИЋ, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
Др Никола МИЉКОВИЋ, мелиоративни педолог, професор универзитета, Нови Сад
Др Милован МИТРОВИЋ, социолог, професор универзитета, Београд
Милица МИЋИЋ-ДИМОВСКА, књижевник, Нови Сад
Др Васа МИХАИЛОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Емори Драјв, САД
Академик Драгослав МИХАИЛОВИЋ, књижевник, Београд
Др Душан МИХАИЛОВИЋ, театролог, професор универзитета, Београд
Др Радмила МИХАИЛОВИЋ, историчар, професор универзитета, Београд
Борислав Михиз МИХАЈЛОВИЋ, књижевник, Београд
Мр Душан МИХАЛЕК, музиколог, Бешева, Израел
Др Иван МИХАЉЕВ, бильни генетичар, професор универзитета, Нови Сад
Др Војислав МИШИЋ, биолог, научни саветник, Београд
Др Александар МЛАДЕНОВИЋ, филолог, професор универзитета, Београд

Др Живомир МЛАДЕНОВИЋ, историчар књижевности, Београд
Др Миљан МОЈАШЕВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
Др Бранко МОМЧИЛОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Нови Сад
Др Надежда МОСУСОВА, музиколог, професор универзитета, Београд
Др Аница НАЗОР, филолог, научни саветник, члан-сарадник ЈАЗУ, Загреб, Хрватска
Иван НЕГРИШОРАЦ (Драган СТАНИЋ), књижевник, Нови Сад
Милен М. НИКОЛИЋ, библиотекарски саветник, научни сарадник, Београд
Др Сергеј В. НИКОЉСКИ, научни саветник Академије наука Русије, Москва, Русија
Др Вилко НОВАК, историчар књижевности, професор универзитета, Љубљана, Словенија
Др Станко НОВКОВИЋ, професор универзитета, Нови Сад
Др Иштван ЊОМОРКАИ, филолог, професор универзитета, Будимпешта, Мађарска
Др Меланија ОБРАДОВИЋ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
Владимир ОТОВИЋ, историчар књижевности, професор, Нови Сад
Академик Милорад ПАВИЋ, књижевник, професор универзитета, Београд
Академик Љубо ПАВИЋЕВИЋ, бильни генетичар, научни саветник, Подгорица
Васа ПАВКОВИЋ, књижевник, Панчево
Академик Миодраг ПАВЛОВИЋ, књижевник, Београд
Мирка ПАВЛОВИЋ, музиколог, Београд
Душан ПАНКОВИЋ, библиотечки саветник, Инђија
Академик Мирослав ПАНТИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
Мр Михајло ПАНТИЋ, књижевник, Београд
Др Станија ПАРАБУЋСКИ, биолог-ботаничар, професор универзитета, Нови Сад
Весна ПАРУН, књижевник, Загреб, Хрватска
Др Роксанда ПЕЈОВИЋ, музиколог, професор универзитета, Београд
Др Верица ПЕКАНОВИЋ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
Др Олга ПЕНАВИН, филолог, професор универзитета, Нови Сад
Др Драгиња ПЕРВАЗ, англиста, професор универзитета, Нови Сад
Ђорђе ПЕРИЋ, историчар књижевности, Београд
Др Новица ПЕТКОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
Др Сретен ПЕТКОВИЋ, историчар уметности, професор универзитета, Београд
Др Дамјан ПЕТРОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Приштина
Др Даница ПЕТРОВИЋ, музиколог, научни саветник, Београд
Др Драгољуб ПЕТРОВИЋ, филолог, професор универзитета, Нови Сад
Зоран ПЕТРОВИЋ, књижевник и сликар, Београд
Др Јулијана ПЕТРОВИЋ, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
Др Милун ПЕТРОВИЋ, агроном, професор универзитета, Нови Сад
Др Никола ПЕТРОВИЋ, историчар, научни саветник, Београд
Др Новица ПЕТРОВИЋ, агроном, професор универзитета, Нови Сад
Академик Светозар ПЕТРОВИЋ, теоретичар књижевности, професор универзитета, Нови Сад
Др Слободан ПЕТРОВИЋ, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
Академик Асим ПЕЦО, филолог, професор универзитета, Београд
Академик Митар ПЕШИКАН, филолог, научни саветник, Београд
Др Мато ПИЖУРИЦА, филолог, професор универзитета, Нови Сад
Др Предраг ПИПЕР, филолог, професор универзитета, Београд
Драгомир ПОПНОВАКОВ, књижевник, Нови Сад
Др Душан ПОПОВ, новинар, Нови Сад
Др Јелена ПОПОВ, историчар, виши научни сарадник, Нови Сад
Раша ПОПОВ, књижевник, Београд
Академик Чедомир ПОПОВ, историчар, професор универзитета, Нови Сад
Влада ПОПОВИЋ, културни радник и публициста, Нови Сад
Др Драгиша ПОПОВИЋ, лекар, професор универзитета, Нови Сад

Душан ПОПОВИЋ, културни радник и публициста, Нови Сад
Др Милијан ПОПОВИЋ, правник, професор универзитета, Нови Сад
Павле ПОПОВИЋ, књижевник, Нови Сад
Др Иштван ПОТ, историчар књижевности, доцент универзитета, Будимпешта, Мађарска
Академик Круно ПРИЈАТЕЉ, историчар уметности, професор универзитета, Сплит, Хрватска
Др Власта ПУЛИН, биолог, професор универзитета, Нови Сад
Др Љубинко ПУШИЋ, архитекта, професор универзитета, Нови Сад
Др Милорад РАДОВАНОВИЋ, филолог, професор универзитета, Нови Сад
Борислав РАДОВИЋ, књижевник, Београд
Др Миодраг РАДОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Нови Сад
Мр Мирослав РАДОЊИЋ, театролог, Нови Сад
Академик Стеван РАИЧКОВИЋ, књижевник, Београд
Мр Мирослав РАНКОВ, историчар књижевности, Нови Сад
Др Ружица РАТАЈАЦ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
Никола РАЦКОВИЋ, историчар књижевности, библиотекар, Београд
Др Јелка РЕЂЕП, историчар књижевности, професор универзитета, Нови Сад
Маја РИЖОВА, историчар књижевности, сарадник Академије наука Русије, Санкт Петербург, Русија
Др Душан РЊАК, театролог, професор универзитета, Београд
Др Павле РОГИЋ, филолог, виши научни сарадник ЈАЗУ, Загреб, Хрватска
Др Петар РОКАИ, историчар, професор универзитета, Нови Сад
Даринка РУШКУЦ, биолог, виши стручни сарадник, Нови Сад
Др Томе САЗДОВ, историчар књижевности, професор универзитета, Скопље, Македонија
Академик Милоје САРИЋ, биљни физиолог, професор универзитета, Нови Сад
Стјепан СЕКЕРЕШ, филолог, професор, Осијек, Хрватска
Др Драгица СЕЛАКОВИЋ, лекар, Нови Сад
Милан СЕЛАКОВИЋ, књижевник, Загреб, Хрватска
Академик Иштван СЕЛИ, историчар књижевности,професор универзитета, Нови Сад
Др Миодраг СИБИНОВИЋ, слависта, професор универзитета, Београд
Академик Љубомир СИМОВИЋ, књижевник, Београд
Др Ирена СИМОНОВИЋ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
Др Јан СИРАЦКИ, преводилац, научни сарадник Матице словачке, Братислава, Словачка
Катарина СОКОЛОВИЋ, културни радник, Нови Сад
Јован СОЛДАТОВИЋ, вајар, Нови Сад
Академик Богољуб СТАНКОВИЋ, математичар, професор универзитета, Нови Сад
Др Живко СТАНКОВИЋ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
Богдан СТАНОЈЕВ, наставник, Нови Сад
Др Душан СТЕВАНОВИЋ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
Др Ђорђе СТЕРИО, лекар, професор универзитета, САД
Академик Димитрије СТЕФАНОВИЋ, музиколог, научни саветник, Београд
Др Мирјана Д. СТЕФАНОВИЋ, књижевник, доцент универзитета, Нови Сад
Академик Станоје СТЕФАНОВИЋ, лекар, професир универзитета, Београд
Академик Никша СТИПЧЕВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
Др Анка СТОЈАКОВИЋ, историчар уметности, професор универзитета, Београд
Др Младен СТОЈАНОВ, социолог, професор универзитета, Нови Сад
Миша СТОЈАНОВИЋ, економиста, Нови Сад
Др Слободанка СТОЈАНОВИЋ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
Др Тихомир СТОЈАНОВИЋ, агроном, професор универзитета, Нови Сад
Академик Владимир СТОЈАНЧЕВИЋ, историчар, професор универзитета, Београд
Др Андрија Б. СТОЈКОВИЋ, филозоф, професор универзитета, Београд
Др Мила СТОЈНИЋ, русиста, професор универзитета, Београд

Др Љиљана СУБОТИЋ, филолог, професор универзитета, Нови Сад
Др Никола ТАСИЋ, археолог, научни саветник, Београд
Др Богдан ТЕРЗИЋ, филолог, Београд
Божидар ТИМОТИЈЕВИЋ, књижевник, Београд
Др Мирослав ТИМОТИЈЕВИЋ, историчар уметности, доцент универзитета, Београд
Академик Александар ТИШМА, књижевник, Нови Сад
Др Зузана ТОПОЛИНСКА, филолог, професор универзитета, Скопље, Македонија
Душан ТРБОЈЕВИЋ, пијаниста, професор универзитета, Београд
Стојан ТРЕЋАКОВ, библиограф, Нови Сад
Др Милан ТРИПКОВИЋ, социолог, професор универзитета, Нови Сад
Др Ђорђе ТРИФУНОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
Др Јован ТРИФУНОСКИ, географ, професор универзитета, Београд
Академик Сима ЋИРКОВИЋ, историчар, професор универзитета, Београд
Академик Добрица ЋОСИЋ, књижевник, Београд
Академик Јован ЋУЛУМ, филозоф, Нови Сад
Др Драго ЋУПИЋ, филолог, професор универзитета, Београд
Др Бранко ЋУПУРДИЈА, етнолог, професор универзитета, Београд
Др Слободан ЋУРЧИЋ, географ, професор универзитета, Нови Сад
Академик Павле УГРИНОВ, књижевник, Београд
Др Егон ФЕКЕТЕ, филолог, виши научни сарадник, Београд
Др Данка ФИЛИПОВИЋ, лекар-неуропсихијатар, професор универзитета, Београд
Др Мирон ФЛАШАР, класични филолог, професор универзитета, Београд
Мр Весна ХАБИЈАН-МИКЕШ, биолог, Нови Сад
Др Ерих ХАМП, филолог, професор универзитета, Чикаго, САД
Др Михал ХАРПАЊ, историчар књижевности, професор универзитета, Нови Сад
Др Стеван ХАЦИВУКОВИЋ, демограф, професор универзитета, Нови Сад
Лазар ХАЦИЋ, адвокат, Нови Сад
Јован ХРИСТИЋ, књижевник, професор универзитета, Београд
Др Небојша ЦАРИЋ, географ, професор универзитета, Нови Сад
Др Славко ЦАРИЋ, правник, професор универзитета, Нови Сад
Др Љубивоје ЦЕРОВИЋ, историчар, Нови Сад
Др Славко ЦРНЧЕВИЋ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
Академик Душан ЧАМПРАГ, агроном, професор универзитета, Нови Сад
Др Бранимир ЧОВИЋ, филолог, професор универзитета, Нови Сад
Лазар ЧУРЧИЋ, библиотечки саветник, Нови Сад
Марија ЧУРЧИЋ, виши библиотекар, Нови Сад
Јудита ШАЛГО, књижевник, Нови Сад
Јелена ШАУЛИЋ, историчар књижевности, Београд
Др Фрањо ШВЕЛЕЦ, историчар књижевности, професор универзитета, Задар, Хрватска
Мр Лепосава ШЕЛМИЋ, историчар уметности, Нови Сад
Др Богдан ШЕШИЋ, филозоф, професор универзитета, Београд
Др Смиљка ШИМИЋ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
Др Вехап ШИТА, историчар књижевности, Приштина
Флорика ШТЕФАН, књижевник, Нови Сад

ЧЛАНОВИ САРАДНИЦИ

Мустафа АВЗИ, историчар књижевности, Скопље, Македонија
Др Смиља АВРАМОВ, правник. професор универзитета, Београд
Мр Бранислав АВРАМОВИЋ, библиотекар, Нови Сад
Др Пшемисл АДАМЕЦ, филолог, доцент универзитета, Праг, Чешка

Марија АДАМОВ, музиколог, Нови Сад
Др Ронел АЛЕКСАНДЕР, професор универзитета, Беркли, САД
Др Марио АЛИНЕИ, филолог, професор универзитета, Фиренца, Италија
Нина АНАСТАСОВА, историчар књижевности, Скопље, Македонија
Даница АНДРЕЈЕВИЋ, историчар књижевности, доцент универзитета, Приштина
Љубисав АНДРИЋ, књижевник, Нови Сад
Др Вера АНТИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Скопље, Македонија
Др Анђелија АНТОВ, агроном, научни сарадник, Нови Сад
Др Георги АНТОВ, агроном, доцент универзитета, Нови Сад
Др Здравко АНТОНИЋ, историчар, научни саветник, Београд
Мр Ивана АНТОНИЋ, лингвиста, асистент универзитета, Нови Сад
Анђелко АНУШИЋ, књижевник, Бања Лука, БиХ
Добрило АРАНИТОВИЋ, професор, библиограф, Шабац
Мр Нада АРСЕНИЈЕВИЋ, филолог, асистент универзитета, Нови Сад
Др Зоран АРСИЋ, правник, професор универзитета, Нови Сад
Југослава АРСОВИЋ, филолог, лектор, Нови Сад
Мирко АТАНАЦКОВИЋ, правник, Темишвар, Румунија
Др Карл АУГУСТ-ВИРТ, професор универзитета, Минхен, Немачка
Вера БАДРЉИЦА, лектор, професор, Нови Сад
Ева БАЖАНТ, библиотекар, Суботица
Др Милан БАЈИЋ, географ, професор универзитета, Нови Сад
Др Ференц БАЛА, лекар, Бездан
Борис БАНАРИ, историчар књижевности, Мартин, Словачка
Др Јанош БАЊАИ, књижевник, професор универзитета, Нови Сад
Мира БАЊАЦ, глумица, Београд
Др Данило БАСТА, правник, професор универзитета, Београд
Томас Ј. БАТЛЕР, филолог, професор универзитета, Нахант, САД
Грго БАЧЛИЈА, дипломирани правник, Суботица
Мр Олга БЕКИЋ, филолог, виши лектор, Нови Сад
Др Јулијана БЕЛИ-ГЕНЦ, доцент универзитета, Нови Сад
Душан БЕЛЧА̀, књижевник, Вршац
Миленко БЕЉАНСКИ, новинар, Сомбор
Др Душан БЕРИЋ, историчар, професор универзитета, Нови Сад
Др Александар БЕЋАРЕВИЋ, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
Академик Матија БЕЋКОВИЋ, књижевник, Београд
Мр Бранко БЕШЛИН, историчар, асистент универзитета, Нови Сад
Др Федора БИКАР, историчар, Нови Сад
Владимир БИЉНА, графичар, Нови Сад
Др Хенрик БИРНБАУМ, филолог, професор универзитета, Лос Анђелес, САД
Марта БЈЕЛЕТИЋ, лингвиста, истраживач, Београд
Александар БЈЕЛОГРЛИЋ, новинар, филолог, Зрењанин
Др Милош БЛАГОЈЕВИЋ, историчар, професор универзитета, Београд
Ласло Л. БЛАШКОВИЋ, књижевник, Нови Сад
Јулка БОАРОВ, биолог, професор, Нови Сад
Марија БОБРОВЊИЦКА, филолог, професор универзитета, Краков, Пољска
Владимир БОГДАНОВИЋ, сликар, конзерватор, Нови Сад
Даница БОГДАНОВИЋ, архивиста, Нови Сад
Др Неделько БОГДАНОВИЋ, дијалектолог, професор универзитета, Ниш
Др Славко БОГДАНОВИЋ, правник, виши саветник, Нови Сад
Мр Соња БОГДАНОВИЋ, историчар уметности, Београд
Милица БОДРОЖИЋ, историчар, кустос, Београд
Др Верица БОЖИЋ-КРСТИЋ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
Др Зоран БОЖОВИЋ, филолог, професор универзитета, Београд
Др Ратко БОЖОВИЋ, социолог, професор универзитета, Никшић
Светлана БОЈКОВИЋ, глумица, Београд
Др Злата БОЈОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
Милош БОКОРОВ, биолог, Нови Сад
Др Никола БОКШАН, историчар, професор универзитета, Букурешт, Румунија

Мр Жарко БОШЊАКОВИЋ, филолог, асистент универзитета, Нови Сад
Мр Тихомир БРАЈОВИЋ, књижевни критичар, асистент универзитета, Београд
Мр Бранислав БРБОРИЋ, социолингвиста, Београд
Мр Мирјана БРКОВИЋ, библиотекар, Нови Сад
Др Рудо БРТАЊ, филолог, научни сарадник, Братислава, Словачка
Људмила Н. БУДАГОВА, филолог, научни саветник, Москва, Русија
Др Љиљана БУДАКОВ, биолог, научни сарадник, Нови Сад
Др Зоран БУДИМАЦ, математичар, асистент универзитета, Нови Сад
Мр Јарослава БУДИНСКИ-СИМЕНДИЋ, технолог, асистент универзитета, Нови Сад
Др Мирјана БУДИНЧЕВИЋ, хемичар, доцент универзитета, Нови Сад
Мр Милета БУКУМИРИЋ, филолог, Пећ
Др Мирјана БУРЗАН, филолог, професор универзитета, Нови Сад
Небојша БУРЗАН, књижар, Нови Сад
Арбо ВАЛДМА, пијаниста, професор универзитета, Нови Сад
Јозеф ВАЛИХОРА, историчар књижевности, асистент универзитета, Нови Сад
Кристофер ВАЛТЕР, историчар уметности, Париз, Француска
Др Милан ВАНКУ, историчар, професор универзитета, Београд
Др Љиљана ВАПА, генетичар, професор универзитета, Нови Сад
Анкица ВАСИЋ, библиотекар и документариста, Нови Сад
Др Вера ВАСИЋ, филолог, доцент универзитета, Нови Сад
Мр Олга ВАСИЋ, биолог, кустос, Београд
Др Милорад ВАСОВИЋ, професор универзитета, Београд
Небојша ВАСОВИЋ, књижевник, Београд
Др А. ВЕЈНЕН, филолог, професор универзитета, Малден, Холандија
Милана ВЕЈНОВИЋ, историчар уметности, виши кустос, Нови Сад
Мр Илија ВЕЛЕВ, историчар књижевности, асистент универзитета, Скопље, Македонија
Др Смиљана ВЕЛИМИРОВИЋ, хемичар, доцент универзитета, Нови Сад
Наташа ВЕЉКОВИЋ, пијаниста, Београд
В. А. ВЕРЕСАЕВ, Москва, Русија
Др Вилем ВЕРМЕР, филолог, професор универзитета, Амстердам, Холандија
Мр Мила ВИЛОТИЈЕВИЋ, оперска певачица, Београд
Др Јелена ВИЛУС, правник, професор универзитета, Београд
Др Мирослав ВИТЕЗ, правник, професор универзитета, Бачки Петровац
Арпад ВИЦКО, преводилац, Нови Сад
Др Јасна ВЛАЈИЋ-ПОПОВИЋ, филолог, стручни сарадник, Београд
Др Петар ВЛАХОВИЋ, етнолог, професор универзитета, Београд
Васо ВОЈВОДИЋ, историчар, виши стручни сарадник, Нови Сад
Јагода ВОЈВОДИЋ, историчар, асистент универзитета, Нови Сад
Момир ВОЈВОДИЋ, књижевник, Подгорица
Станиша ВОЈИНОВИЋ, публициста, Београд
Петар ВОЛК, позоришни и филмски естетичар, професор универзитета, Београд
Др Никола ВОРГИЋ, адвокат, професор универзитета, Нови Сад
Др Стеван ВРАЧАР, правник, професор универзитета, Београд
Милена ВРБАШКИ, историчар уметности, кустос, Нови Сад
Др Лазар ВРКАТИЋ, филозоф, асистент универзитета, Нови Сад
Милица ВРТУНСКИ, професор, Нови Сад
Мр Милица ВУЈАНИЋ, филолог, стручни саветник, Београд
Др Анте ВУЈИЋ, биолог, научни сарадник, Нови Сад
Др Драгомир ВУЈИЧИЋ, филолог, научни саветник, Београд
Др Бранко ВУЈОВИЋ, историчар уметности, професор универзитета, Београд
Др Сретен ВУЈОВИЋ, социолог, професор универзитета, Београд
Мр Душанка ВУКИЋЕВИЋ, филолог, асистент универзитета, Нови Сад
Др Милосав ВУКИЋЕВИЋ, филолог, професор универзитета, Приштина
Др Момчило Ђ. ВУКИЋЕВИЋ, правник, професор универзитета, Нови Сад
Др Нада ВУКОЈЕВИЋ, хемичар, професор универзитета, Београд
Мр Бодин ВУКСАН, Београд

Србослава ВУКСАН-ЛОПУШАНСКИ, пијаниста, професор универзитета, Нови Сад
Младен ВУРУНА, књижевник, Земун
Љиљана ВУЧИЋ, биолог, асистент универзитета, Београд
Мр Жељко ВУЧКОВИЋ, библиотекар, Нови Сад
Др Смиљка ГАБЕЛИЋ, историчар уметности, научни сарадник, Београд
Др Лидија К. ГАВРЈУШИНА, научни сарадник, Москва, Русија
Др Ђерђ ГАЛ, историчар, просветни саветник, Нови Сад
Драгица ГАЛИЋ-КОЉАНИН, историчар, асистент универзитета, Нови Сад
Др Андрија ГАМС, правник, професор универзитета, Београд
Др Дорин ГАМУЛЕСКУ, филолог, професор универзитета, Букурешт, Румунија
Др Мирослав ГАНТАР, биолог, професор универзитета, Нови Сад
Др Клара ГАРАШ, историчар уметности, Будимпешта, Мађарска
Академик Милутин ГАРАШАНИН, историчар уметности, професор универзитета, Београд
Милтос ГАРИДИС, историчар уметности, научни сарадник, Париз, Француска
Др Тадеуш З. ГАСИНСКИ, филолог, професор универзитета, Преторија, ЈАР
Др Катарина ГАШИ, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
Ранка ГАШИЋ, историчар, истраживач, Београд
Др Јадранка ГВОЗДАНОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Амстердам, Холандија
Светозар ГВОЗДЕНОВИЋ, књижевник, Темишвар, Румунија
Др Ервин ГЕБАУЕР, лекар, Нови Сад
Др Иван ГЕРИЋ, агроном, научни сарадник, Нови Сад
Др Ласло ГЕРОЛД, театролог, професор универзитета, Нови Сад
Радмила ГИКИЋ-ПЕТРОВИЋ, књижевник, Нови Сад
Др Бранислав ГЛИГОРИЈЕВИЋ, историчар, научни саветник, Београд
Јелена ГЛИГОРИЈЕВИЋ, етномузиколог, Београд
Др Митар ГОВЕДАРИЦА, микробиолог, доцент универзитета, Нови Сад
Др Димитрије ГОЛЕМОВИЋ, етномузиколог, професор универзитета, Београд
Др Вида ГОЛУБОВИЋ, историчар књижевности , научни сарадник, Београд
Др Загорка ГОЛУБОВИЋ, социолог, професор универзитета, Београд
Звонимир ГОЛУБОВИЋ, историчар, Нови Сад
Мр Владислава ГОРДИЋ, англиста, асистент универзитета, Нови Сад
Др Исидор ГРАОРАЦ, педагог, професор универзитета, Нови Сад
Др Спасоје ГРАХОВАЦ, историчар књижевности, професор универзитета, Кикинда
Мр Душица ГРБИЋ, библиотекар, Нови Сад
Мр Миодраг ГРБИЋ, агроном, САД
Др Владимир ГРЕЧИЋ, правник, професор универзитета, Београд
Др Јасмина ГРКОВИЋ-МЕЉОР, филолог, професор универзитета, Нови Сад
Др Цветан ГРОЗДАНОВ, историчар уметности, професор универзитета, Скопље, Македонија
Тадија ГРОСИНГЕР, архивист, Нови Сад
Др Гордана ГРУБОР-ЛАЈШИЋ, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
Др Радмила ГУДОВИЋ, лекар, професор универзитета, Нови Сад
Јанош ГУЕЛМИНО, биолог, Сента
Др Михајло ГУЦ, професор универзитета, Кијев, Украјина
Мр Војин ДАБИЋ, историчар, научни сарадник, Београд
Зорица ДАВИДОВ, историчар уметности, Београд
Др Милорад ДАВИДОВИЋ, научни саветник, Винча
Дафина ДАМЊАНОВИЋ, библиотекар, Београд
Др Франтишек ДАНЕШ, филолог, професор универзитета, Праг, Чешка
Драгана ДАНИЛОВИЋ, библиотекар, Београд
Витомир Вицо ДАРДИЋ, рецитатор, Београд
Мр Гордана ДЕВЕЧЕРСКИ, лекар, асистент универзитета, Нови Сад
Др Ана ДЕВИЋ, социолог, професор универзитета, Сан Дијего, САД
Др Ласло ДЕЖЕ, филолог, професор универзитета, Дебрецин, Мађарска

Др Србислав ДЕНЧИЋ, генетичар, научни сарадник, Нови Сад
Академик Дејан ДЕСПИЋ, композитор, професор универзитета, Београд
Војислав ДЕСПОТОВ, књижевник, Нови Сад
Др Милорад ДЕШИЋ, филолог, професор универзитета, Београд
Др Јосиф ДЗЕНДЗЕЛЕВСКИ, филолог, професор универзитета, Ужгорд, Украјина
Др Владимира ДИБО, филолог, професор универзитета, Москва, Русија
Др Љиљана ДИМИТРИЈЕВИЋ, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
Др Ненад ДИМИТРИЈЕВИЋ, правник, професор универзитета, Нови Сад
Др Срђан ДИМИТРИЈЕВИЋ, биолог, Нови Сад
Саведра ДИМКА, Софија, Бугарска
Др Душанка ДИНИЋ-КНЕЖЕВИЋ, историчар, професор универзитета, Нови Сад
Др Софија ДОБАНОВИЋ-СЛАВИША, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
Радивој ДОДЕРОВИЋ, библиотекар, Нови Сад
Урош ДОЈЧИНОВИЋ, гитариста, композитор, Београд
Др Мирослава ДОКМАНОВИЋ-ЂОРЂЕВИЋ, лекар, професор универзитета, Нови Сад
Др Милена ДРАГИЋЕВИЋ-ШЕШИЋ, социолог, професор универзитета, Београд
Др Милан ДРАГИЧЕВИЋ, филолог, професор универзитета, Бања Лука
Мр Предраг ДРАГОЈЕВИЋ, асистент универзитета, Београд
Боро ДРАШКИЋ, редитељ, професор универзитета, Београд
Др Душан ДРЉАЧА, етнолог, професор универзитета, Београд
Др Мирјана ДРНДАРСКИ, историчар књижевности, научни сарадник, Београд
Милан В. ДРЧА, историчар, стручни сарадник, Нови Сад
Коста ДУДИЋ, филолог, лектор, Нови Сад
Др Даниел ДУДОК, словакиста, професор универзитета, Нови Сад
Др Мирослав ДУДОК, словакиста, професор универзитета, Нови Сад
Јован ДУЊИН, књижевник, Нови Сад

Бела ДУРАНЦИ, историчар уметности, Суботица
Др Милена ДУШАНИЋ, класични филолог, професор универзитета, Нови Сад
Богдан ЂАКОВИЋ, музиколог, Нови Сад
Татјана ЂАКОВИЋ, хемичар, асистент универзитета, Нови Сад
Др Золтан ЂЕРЕ, историчар, доцент универзитета, Нови Сад
Зоран ЂЕРИЋ, књижевник, Нови Сад
Др Иван ЂОРЂЕВИЋ, историчар уметности, доцент универзитета, Београд
Милан ЂОРЂЕВИЋ, књижевник, Београд
Др Слободан ЂОРЂЕВИЋ, лекар, професор универзитета, Београд
Др Душан ЂОШИЋ, професор универзитета, Нови Сад
Јулка ЂУКИЋ, професор, Нови Сад
Мирко ЂУКИЋ, инжењер, Нови Сад
Др Бранислав ЂУРЂЕВ, географ, професор универзитета, Нови Сад
Гордана ЂУРЂЕВИЋ, глумица, Нови Сад
Др Лола ЂУРЂЕВИЋ, биолог, научни сарадник, Београд
Оливера ЂУРЂЕВИЋ, пијанисткиња, професор универзитета, Београд
Мр Срђан ЂУРЂЕВИЋ, лекар, асистент универзитета, Нови Сад
Др Евгенија ЂУРЕНДИЋ, хемичар, доцент универзитета, Нови Сад
Дубравка ЂУРИЋ, преводилац, Београд
Др Ђорђе ЂУРИЋ, психолог, професор универзитета, Нови Сад
Др Желько ЂУРИЋ, филолог, професор универзитета, Београд
Др Хранислав ЂУРИЋ, музиколог, Нови Сад
Др Борислав ЂУРОВИЋ, социолог, професор универзитета, Нови Сад
Дејан ЂУРОВИЋ, глумац, Београд
Др Ц. Л. ЕБЕЛИНГ, професор универзитета, Амстердам, Холандија
Др Набавања ЕЛ-ДИН, хемичар, Схараф, Египат
Др Михаил ЕЛИЈАШ, историчар, Мартин, Словачка
Добрица ЕРИЋ, књижевник, Београд
Др Гвозден ЕРОР, књижевник, Београд
Др Родољуб ЕТИНСКИ, правник, професор универзитета, Нови Сад
Душко ЖАРКОВИЋ, кларинетиста, Београд
Мр Ивона ЖИБРЕГ, филолог, Торонто, Канада

Дејан ЖИВАНАЦ, правник, Нови Сад
Драгојла ЖИВАНОВ, историчар уметности, кустос, Нови Сад
Др Миодраг ЖИВАНОВ, виши библиотекар, Београд
Др Сава ЖИВАНОВ, историчар, професор универзитета, Београд
Милан ЖИВАНОВИЋ, новинар, Нови Сад
Софија ЖИВАНОВИЋ, археолог, Гвинеја
Др Србољуб ЖИВАНОВИЋ, лекар, професор универзитета, Гвинеја
Нина ЖИВАНЧЕВИЋ, књижевник, Њујорк, САД
Зденка ЖИВКОВИЋ, сликар, конзерватор, Београд
Мр Мирко ЖИВКОВИЋ, књижевник, професор универзитета, Букурешт, Румунија
Мр Синиша ЖИВКОВИЋ, библиотекар, Београд
Др Зоран ЖИВКОВИЋ-ХРИСТИЋ, архивист, Београд
Др Драгољуб ЖИВОЈИНОВИЋ, историчар, професор универзитета, Београд
Светлана ЗАЛЦЕВА, филолог, научни сарадник, Санкт Петербург, Русија
Др Марија ЗАРЕБИНА, филолог, професор универзитета, Краков, Пољска
Мр Слободанка ЗАТЕЗАЛО-ПАЈЕВИЋ, биолог, Нови Сад
Мр Зоран ЗЕКОВИЋ, технолог, асистент универзитета, Нови Сад
Изалиј ЗЕМЦОВСКИ, етномузиколог, Санкт Петербург, Русија
Др Марија ЗЛОКОЛИЦА, биолог, виши научни сарадник, Нови Сад
Вера ЗОГОВИЋ, преводилац, Београд
Др Мирка ЗОГОВИЋ, историчар књижевности, научни сарадник, Београд
Жарко ЗОЛОТИЋ, књижевник, професор, Младеново
Др Галина ЗОЛОТОВА, филолог, професор универзитета, Москва, Русија
Мирјана ЗРНИЋ, професор, Нови Сад
Др Љубомир ЗУКОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Бања Лука
Бранка ИВАНИЋ, историчар уметности, кустос, Београд
Др Калина ИВАНОВА, филолог, професор универзитета, Софија, Бугарска
Александра ИВАНОВИЋ, музиколог, професор универзитета, Београд
Мр Јован Н. ИВАНОВИЋ, филолог, професор, Београд
Милан ИВАНОВИЋ, историчар уметности, кустос, Београд
Др Мирјана ИВАНОВИЋ, математичар, асистент универзитета, Нови Сад
Е. А. ИВАНЧИКОВА, професор универзитета, Москва, Русија
Др Весна ИВЕТИЋ, лекар, професор универзитета, Нови Сад
Зорица ИВКОВИЋ, конзерватор, Сирогојно
Срба ИГЊАТОВИЋ, књижевник, Београд
Академик Антоније ИСАКОВИЋ, књижевник, Београд
Терхо ИТКОНЕН, професор универзитета, Хелсинки, Финска
Др Живојин М. ИЋУРУП, лекар, Нови Сад
Живан ИШТВАНИЋ, историчар, Бела Црква
Загорка ЈАНЦ, историчар уметности, Београд
Др Мирјана ЈАРАК, биолог, професор универзитета, Нови Сад
Милош ЈЕВТИЋ, новинар, Београд
Др Радивоје ЈЕВТИЋ, агроном, научни сарадник, Нови Сад
Владимир ЈЕВТОВИЋ, глумац, редитељ, професор универзитета, Београд
Др Алоис ЈЕДЛИЧКА, филолог, професор универзитета, Праг, Чешка
Саша ЈЕЛЕНКОВИЋ, књижевник, Београд
Др Манфред ЈЕНИХЕН, историчар књижевности, професор универзитета, Берлин, Немачка
Мр Александар ЈЕРКОВ, књижевни критичар, асистент универзитета, Београд
Добрила ЈЕРКОВ, правник, Нови Сад
Др Владета ЈЕРОТИЋ, лекар, професор универзитета, Београд
Светислав ЈОВАНОВ, књижевни критичар, Нови Сад
Александра ЈОВАНОВИЋ, професор, Нови Сад
Др Божидар ЈОВАНОВИЋ, астроном, професор универзитета, Нови Сад
Мр Боривоје ЈОВАНОВИЋ, лекар, Гроцка
Др Гордана ЈОВАНОВИЋ, филолог, професор универзитета, Београд
Др Душан ЈОВАНОВИЋ, лекар, професор универзитета, Нови Сад
Др Зоран Т. ЈОВАНОВИЋ, театролог, Београд

Др Миливоје ЈОВАНОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
Мирјана ЈОВАНОВИЋ, технички уредник, Нови Сад
Др Павле ЈОВАНОВИЋ, правник, професор универзитета, Београд
Др Предраг ЈОВАНОВИЋ, правник, професор универзитета, Нови Сад
Срећко ЈОВАНОВИЋ, новинар, издавач, Горњи Милановац
Драган ЈОВАНОВИЋ-ДАНИЛОВ, књижевник, Пожега
Др Вера ЈОВАНОВИЋ-ДУЊИН, историчар уметности, Нови Сад
Биљана ЈОВАНОВИЋ-СТИПЧЕВИЋ, библиотекар, Београд
Марија ЈОВАНЦАИ, библиотекар, Нови Сад
Видојка ЈОВИЋ, Београд
Др Радојица Р. ЈОВИЋЕВИЋ, професор универзитета, Београд
Др Миодраг ЈОВИЧИЋ, правник, професор универзитета, Београд
Др Бранислав ЈОЦИЋ, агроном, научни саветник, Нови Сад
Др Каталин КАИЧ, театролог, професор универзитета, Београд
Др Здравко КАЈМАКОВИЋ, историчар уметности, Београд
Др Василије КАЛЕЗИЋ, историчар књижевности, Београд
Гордана КАМЕНАРОВИЋ, глумица, Нови Сад
Др Јулијан КАНДАЧ, хемичар, доцент универзитета, Нови Сад
Алексеј Иванович КАНДИНСКИ, музиколог, Москва, Русија
Др Марвин КАНТОР, професор универзитета, Еванстон, САД
Др Александра КАПАМАЦИЈА, лекар, асистент универзитета, Нови Сад
Др Иван КАРАМАН, биолог, професор универзитета, Нови Сад
Академик Стеван КАРАМАТА, геолог, професор универзитета, Београд
Војислав КАРАНОВИЋ, књижевник, Нови Сад
Др Александар КАСАШ, историчар, доцент универзитета, Нови Сад
Др Агнеш КАТРАГ-ОДРИ, правник, доцент универзитета, Нови Сад
Др Душан КАТУШЧАК, историчар књижевности, Мартин, Словачка
Аница КАЋАНСКИ, библиотекар, Ада
Академик Новак КИЛИБАРДА, књижевник, професор универзитета, Никшић
Др Лилија КИРОВА, филолог, научни сарадник, Софија, Бугарска
Др Мариана КИРШОВА, филолог, Москва, Русија
Др Марко КИТЕВСКИ, историчар књижевности, Скопље
Др Саша КИЦОШЕВ, географ, доцент универзитета, Нови Сад
Др Иван КЛАЈН, филолог, професор универзитета, Београд
Ивана КЛАЈН, библиотекар, Нови Сад
Бранка КНЕЖЕВИЋ, историчар уметности, Београд
Вера КНЕЖЕВИЋ, геолог, Београд
Томислав КНЕЖЕВИЋ, глумац, Нови Сад
Др Нестор КОБИЛАРОВ, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
Др Ана КОВАЛСКА, филолог, професор универзитета, Варшава, Пољска
Михајло КОВАЧ, књижевник, Нови Сад
Мр Вера КОВАЧ-ВИТКАИ, оперска уметница, Нови Сад
Др Лазар КОВАЧЕВ, агроном, научни саветник, Нови Сад
Бранислав КОВАЧЕВИЋ, агроном, Нови Сад
Мр Душан КОВАЧЕВИЋ, историчар, асистент универзитета, Нови Сад
Академик Зоран КОВАЧЕВИЋ, биохемичар, професор универзитета, Нови Сад
Др Милош КОВАЧЕВИЋ, филолог, професор универзитета, Београд
Др Мирко КОВАЧЕВИЋ, историчар, професор универзитета, Београд
Др Никола КОВАЧЕВИЋ, биолог, научни сарадник, Котор
Др Каталин КОВАЧЕВИЋ-ХЕГЕДИШ, историчар, Нови Сад
Др Гордана КОВАЧЕК-СТАНИЋ, правник, доцент универзитета, Нови Сад
Др Милош КОВАЧКА, историчар књижевности, Мартин, Словачка
Др В. И. КОДУХОВ, филолог, професор универзитета, Санкт Петербург, Русија
Др Леон КОЕН, филозоф, Београд
Др Никола КОЉЕВИЋ, англиста, професор универзитета, Пале, БИХ
Илија КОНЕВ, научни сарадник, Софија, Бугарска

Ана КОНЕВ-РАЈКОВ, историчар, Софија, Бугарска
Владимир КОЊИКУШИЋ, историчар уметности, Минхен, Немачка
Др Ђорђе КОЊОВИЋ, биолог, научни сарадник, Котор
Мр Маја КОРАЋ, социолог, асистент универзитета, Београд
Радоман КОРДИЋ, књижевник, Београд
Др Фредерик КОРТЛАНД, филолог, професор универзитета, Лајден, Холандија
Др Марија Магдалена КОСАНОВИЋ, доцент универзитета, Нови Сад
Мирјана КОСИЋ-ГОЛУБИЧИЋ, полонисте, асистент универзитета, Београд
Мр Десанка КОСТИЋ, биолог, асистент универзитета, Нови Сад
Др Константин КОСТИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Призрен
Слободан КОСТИЋ, књижевник, Приштина
Др Стојадин КОСТИЋ, русиста, професор универзитета, Нови Београд
Мр Татјана КОСТИЋ, биолог, асистент универзитета, Нови Сад
Мр Тања КРАГУЈЕВИЋ, филолог, књижевник, Земун
Др Милан КРАЈЧОВИЋ, историчар, Братислава, Словачка
Др Марија КРАЉЕВИЋ-БАЛАЛИЋ, агроном, професор универзитета, Нови Сад
Мр Вања КРАУТ, историчар уметности, Београд
Петру КРДУ, књижевник, Вршац
Мр Петар КРЕСТИЋ, историчар, истраживач, Београд
Др Лазар КРСМАНОВИЋ, биолог, професор универзитета, САД
Др Љубица КРСМАНОВИЋ, биолог, професор универзитета, САД
Здравко КРСТАНОВИЋ, књижевник, Београд
Др Боривој КРСТИЋ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
Борислав КРСТИЋ, културни радник, Темишвар, Румунија
Бошко КРСТИЋ, професор, Суботица
Бранислав КРСТИЋ, архитекта, Београд
Весна КРШИЋ, пијанисткиња, Београд
Л. В. КУЗМИЧОВА, историчар, професор универзитета, Москва, Русија
Бранка КУЛИЋ, историчар уметности, конзерватор, Петроварадин
Никола КУСОВАЦ, историчар уметности, Београд
Др Ксенија КУХАЈДА, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
Мр Милица ЛАЋЕВИЋ, филолог, лектор, Нови Сад
Ксенија ЛАЗИЋ, библиотекар, Београд
Радмила ЛАЗИЋ, књижевник, Земун
Др Стеван ЛАЈШИЋ, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
Др Ласло ЛАКИ, социолог, професор универзитета, Суботица
Мр Средоје ЛАЛИЋ, архивист, Нови Сад
Др Гудрун ЛАНГЕР, филолог, Франкфурт, Немачка
Др Хорас Г. ЛАНТ, професор универзитета, Бостон, САД
Др Јожеф ЛАУРИНЧИК, агроном, професор универзитета, Њитра, Словачка
Рената ЛЕБДА, филолог, Варшава, Пољска
Др Јасна ЛЕВИНГЕР, англиста, доцент универзитета, Нови Сад
Хермина ЛЕЖИМИРАЦ, професор, Нови Сад
Др Ненад ЛЕМАЈИЋ, историчар, Нови Сад
Др Олга ЛЕПОЈЕВ, биолог, професор универзитета, Београд
Др Жика ЛЕПОЈЕВИЋ, технолог, доцент универзитета, Нови Сад
Др Илсе ЛЕХИСТЕ, филолог, професор универзитета, Охајо, САД
Ина И. ЛЕШЧИЛОВСКА, филолог, научни сарадник, Москва, Русија
Мр Невена ЛОЗИЋ-МАГЛИЋ, архитекта, Нови Сад
Др Александар ЛОМА, филолог, доцент универзитета, Београд
Мр Ева ЛОНЧАР, технолог, доцент универзитета, Нови Сад
Др Владислав ЛУБАШ, филолог, професор универзитета, Краков, Пољска
Др Вероника ЛУКИЋ, хемичар, Нови Сад
Мр Јасмина ЛУКИЋ, књижевни критичар, Београд
Мр Милош ЛУКОВИЋ, филолог, Београд
Маја ЛУЛИЋ, професор клавира, Нови Сад
Др Гордана ЉУБОЈЕВИЋ, економиста, доцент универзитета, Нови Сад
Др Радош ЉУШИЋ, историчар, професор универзитета, Београд
Јован ЉУШТАНОВИЋ, критичар, коректор, Београд

Др Марина МАКЛЕЦОВА, биохемичар, професор универзитета, Ростов, Русија
Др Јован МАКСИМОВИЋ, лекар, доцент универзитета, Рума
Мирослав МАКСИМОВИЋ, књижевник, уредник, Београд
Др Антун МАЛЕНИЦА, правник, професор универзитета, Нови Сад
Др Ђорђе МАЛЕНЧИЋ, биолог, Нови Сад
Др Стеван МАЛЕТИН, биолог, професор универзитета, Нови Сад
Др Јово МАЛЕШЕВИЋ, лекар, професор универзитета, Нови Сад
Др Мирјана МАЛУЦКОВ, етнолог, Нови Сад
Мирослав МАНДИЋ, књижевник, Нови Сад
Мр Катарина МАНО-ЗИСИ, историчар, Београд
Др Соња МАРИНКОВИЋ, музиколог, професор универзитета, Београд
Др Михајло МАРЈАНОВ, лекар, Нови Сад
Др Милош МАРЈАНОВИЋ, социолог, професор универзитета, Нови Сад
Др Слободанка МАРКОВ, социолог, професор универзитета, Нови Сад
Бранислав МАРКОВИЋ, хемичар, Нови Сад
Веселин МАРКОВИЋ, књижевник, Београд
Владимир МАРКОВИЋ, свештеник, арх.заменик, Темишвар, Румунија
Горан МАРКОВИЋ, агроном, Чачак
Мр Жељко МАРКОВИЋ, филолог, асистент универзитета, Нови Сад
Живко В. МАРКОВИЋ, музејски радник, Нови Сад
Др Љубица МАРКОВИЋ, лекар, професор универзитета, Нови Сад
Мр Младен МАРКОВИЋ, етномузиколог, Београд
Предраг МАРКОВИЋ, књижевник, Београд
Др Ратко МАРКОВИЋ, правник, професор универзитета, Београд
Др Ерне МАРОШИ, историчар уметности, Будимпешта, Мађарска
Добрила МАРТИНОВ, професор, Нови Сад
Милован МАРЧЕТИЋ, књижевник, Београд
Др Милан МАТАВУЉ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
Др Јелка МАТИЈАШЕВИЋ, русиста, професор универзитета, Нови Сад
Др Ђорђо МАТИОЛИ, професор универзитета, Италија
Др Божидар МАТИЋ, лекар, професор универзитета, Нови Сад
Др Љиљана МАТИЋ, англиста, професор универзитета, Нови Сад
Ана МАТОВИЋ, етномузиколог, Београд
Др Августин МАЋОВЧИК, историчар, Мартин, Словачка
Др Владимир МАЦУРА, архитекта, Београд
Академик Милош МАЦУРА, демограф, Нови Београд
Др Љубомир МАЂАР, економиста, професор универзитета, Београд
Др Љиљана МАШКОВИЋ, физичар, професор универзитета, Нови Сад
Др Љубица МЕДИЋ-МИЈАЧЕВИЋ, фармацеут, Београд
Др Снежана МЕЗЕИ, биолог, научни сарадник, Нови Сад
Др Шандор МЕСАРОШ, историчар, професор универзитета, Нови Сад
Мр Дејан МИКАВИЦА, историчар, Нови Сад
Др Ханс Кристијан МИКЕЛСЕН, филолог, професор универзитета, Орхус, Данска
Бенце МИКЕШ, биолог, Нови Сад
Евгениј МИКИТИШИН, сарадник Галерије МС, Нови Сад
Бранкица МИКИЋ, књижевник, Београд
Др Желимир МИКИЋ, професор универзитета, Нови Сад
Др Радивоје МИКИЋ, књижевни критичар, Београд
Др Лев МИКЛЕСЕН, филолог, професор универзитета, Осло, Норвешка
Миодраг МИКОВИЋ, књижевник, Суботица
Др Јелена МИЛАКОВ, лекар, професор универзитета, Нови Сад
Биљана МИЛАНОВИЋ, музиколог, Београд
Др Олга МИЛАНОВИЋ, театролог, професор универзитета, Београд
Др Жарко МИЛАТОВИЋ, економиста, професор универзитета, Београд
Др Тома МИЛЕНКОВИЋ, историчар, Београд
Др Гордана МИЛЕТИЋ, стручни сарадник, Београд
Мр Слободан МИЛЕУСНИЋ, историчар уметности, Београд
Др Миодраг МИЛИН, историчар, Темишвар, Румунија
Драгана МИЛИСАВЧЕВИЋ, сликар, конзерватор, Београд
Др Анђелка МИЛИЋ, социолог, професор универзитета, Београд

Владимир А. МИЛИЋ, архитекта, асистент универзитета, Београд
Др Војин МИЛИЋ, професор универзитета, Београд
Др Даница МИЛИЋ, научни сарадник, Београд
Мр Марина МИЛИЋ, пијанисткиња, Лондон, Велика Британија
Слободанка МИЛИЋЕВИЋ, биолог, асистент универзитета, Београд
Др Милоје МИЛОЈЕВИЋ, лекар, професор универзитета, Нови Сад
Др Никола МИЛОСАВЉЕВИЋ, лекар, професор универзитета, Нови Сад
Др Златомир МИЛОЩЕВ, филозоф, професор универзитета, Нови Сад
Др Божо МИЛОШЕВИЋ, социолог, доцент универзитета, Нови Сад
Бранко МИЛОШЕВИЋ, редитељ, Нови Сад
Емица МИЛОШЕВИЋ, историчар уметности, кустос, Нови Сад
Нада МИЛОШЕВИЋ, биолог, научни сарадник, Нови Сад
Ненад МИЛОШЕВИЋ, књижевник, Београд
Др Петар МИЛОШЕВИЋ, књижевник, професор универзитета, Будимпешта, Мађарска
Др Томо МИЛОШЕВИЋ, воћар, доцент универзитета, Чачак
Др Нада МИЛОШЕВИЋ-ЂОРЂЕВИЋ, професор универзитета, Београд
Живојин МИЛУТИНОВИЋ, књижевник, Београд
Новак Р. МИЉАНИЋ, публициста, Нови Сад
Марко МИЉАНОВИЋ, историчар уметности, Петриња, БиХ
Ема МИЉКОВИЋ, историчар, истраживач, Београд
Љубица МИЉКОВИЋ, кустос, Београд
Др Момчило МИЉКОВИЋ, професор универзитета, САД
Др Неда МИМИЦА-ДУКИЋ, хемичар, доцент универзитета, Нови Сад
Др Јоланта МИНДАК, филолог, научни сарадник, Варшава, Пољска
Др Стелијан МИНДРУ, историчар, професор универзитета, Букурешт, Румунија
Др Ангелина МИНЧЕВА, филолог, професор универзитета, Софија, Бугарска
Мр Ксенија МИНЧИЋ-ОБРАДОВИЋ, библиотекар, Нови Сад
Др Душанка МИРИЋ, филолог, професор универзитета, Нови Сад
Ката МИРИЋ, библиотекар, Нови Сад
Ђока МИРЈАНИЋ, професор, Темишвар, Румунија
Зоран МИРКОВИЋ, књижевник, Нови Сад
Мр Милица МИРКУЛОВСКА, филолог, асистент универзитета, Скопље, Македонија
Др Миленко МИСАИЛОВИЋ, театролог, Београд
Др Вера МИТРИНОВИЋ, полониста, професор универзитета, Београд
Др Андреј МИТРОВИЋ, историчар, професор универзитета, Београд
Јеремија МИТРОВИЋ, библиотекар, Београд
Др Марија МИТРОВИЋ, филолог, професор универзитета, Београд
Мр Мирко МИТРОВИЋ, историчар, асистент универзитета, Нови Сад
Радмила МИТРОВИЋ, професор, Београд
Радован МИЋИЋ, библиотекар, Нови Сад
Др Георге МИХАИЛА, филолог, професор универзитета, Букурешт, Румунија
Др Драгутин МИХАИЛОВИЋ, физичар, професор универзитета, Нови Сад
Др Љубомир МИХАЈЛОВИЋ, филолог, професор универзитета, Београд
Др Олга МИШЕСКА-ТОМИЋ, лингвиста, професор универзитета, Нови Сад
Добривоје МЛАДЕНОВИЋ, библиотекар, Вашингтон, САД
Др Александар МОЛНАР, социолог, професор универзитета, Нови Сад
Др Имре МОЛНАР, агроном, професор универзитета, Нови Сад
Војислава МОМЧИЛОВИЋ, биолог, Нови Сад
Др Олга МОМЧИЛОВИЋ, театролог, Нови Београд
Предраг МОМЧИЛОВИЋ, глумац, Нови Сад
Др Свен МОНЕСЛАНД, филолог, професор унивезитета, Осло, Норвешка
Др Роман МРАЗЕК, филолог, професор универзитета, Брно, Чешка
Мр Милана МРАЗОВИЋ, историчар књижевности, Нови Сад
Др Настасја МРКОВАЧКИ, биолог, научни сарадник, Нови Сад
Др Вилијам МРУШКОВИЋ, словакиста, Мартин, Словачка

Др Драгана МРШЕВИЋ-РАДОВИЋ, филолог, професор универзитета, Београд
Др Вера МУДРИЋ, лекар, професор универзитета, Нови Сад
Александар МУЗАЛЕВСКИ, русиста, стручни саветник, Нови Сад
Др Микеланђело МУРАРО, историчар уметности, професор универзитета, Венеција, Италија
Др Александар МУТИБАРИЋ, лекар, Нови Сад
Војин НАВАЛУШИЋ, професор, Нови Сад
Др Имре НАЂ, географ, виши научни сарадник, Темерин
Др Милан НАПИЈАЛО, физичар, професор универзитета, Винча
Нада НАУМОВИЋ, асистент универзитета, Нови Сад
Герхард НЕВЕКЛОВСКИ, филолог, професор универзитета, Клагенфурт, Аустрија
Др Даринка НЕВЕНИЋ-ГРАБОВАЦ, класични филолог, Београд
Др Борис НЕДВИДЕК, лекар, професор универзитета, Нови Сад
Мр Љиљана НЕДЕЉКОВ, филолог, асистент универзите, Нови Сад
Александар НЕЈМАН, стручни сарадник, Скопље, Македонија
Др Евгениј Л. НЕМИРОВСКИЈ, филолог, професор универзитета, Москва, Русија
Милан НЕНАДИЋ, књижевник, Зрењанин
Др Слободан НЕНАДОВИЋ, професор универзитета, Београд
Миливој НЕНИН, књижевник, Нови Сад
Славица НЕСТОРОВИЋ-ПЕТРОВСКИ, библиограф, Нови Сад
Др Борислав НИКИН, професор универзитета, Нови Сад
Владимир НИКИТИН, физиолог, Москва, Русија
Татјана М. НИКОЛАЕВА, филолог, научни саветник, Москва, Русија
Мр Снежана НИКОЛАЈЕВИЋ, музиколог, Београд
Владимир НИКОЛИЋ, професор, Нови Сад
Зорица НИКОЛИЋ, професор, Нови Сад
Марко НИКОЛИЋ, глумац, Београд
Милоје Р. НИКОЛИЋ, професор, Београд
Др Мирослав НИКОЛИЋ, филолог, научни сарадник, Београд
Др Руселина НИКОЛОВА, филолог, професор универзитета, Софија, Бугарска
Др Јелена НОВАКОВИЋ, филолог, професор универзитета, Београд
Др Ивона НОВАКОВСКА-КЕМПНА, филолог, Пољска
Ашот ОВАКИНИЈАН, сарадник Института за књижевност Јерменске академије наука, Јереван, Јерменија
Корнелија ОЛЕАР, библиотекар, Нови Сад
Мр Татјана ОЛУЈИЋ, виолинисткиња, Београд
Милан ОРЛИЋ, књижевник, Панчево
Мр Саша ОРЛОВИЋ, научни саветник, Нови Сад
Др Јан В. ОРМИС, филолог, Братислава, Словачка
Мр Ненад ОСТОЈИЋ, музиколог, Нови Сад
Др Сава ПАВКОВ, хемичар, научни саветник, Нови Сад
Др Мирослав ПАВЛОВ, физичар, професор универзитета, Нови Сад
Др Звездана ПАВЛОВИЋ, филолог, професор универзитета, Београд
Мр Катарина ПАВЛОВИЋ, историчар уметности, Београд
Др Михајло ПАВЛОВИЋ, филолог, професор универзитета, Београд
Миленко ПАЛИЋ, књижевник, Лучани
Тибор ПАЛ, историчар, асистент универзитета, Нови Сад
Академик Предраг ПАЛАВЕСТРА, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
Др Миленко ПАЛИЋ, историчар, научни саветник, Нови Сад
Др Владимир ПАНИЋ, лекар, професор универзитета, Нови Сад
Академик Владимир Р. ПАНТИЋ, цитолог, професор универзитета, Београд
Др Вера ПАЊКОВИЋ-МАТАНОВИЋ, биолог, професор универзитета, Београд
Ђура ПАПХАРХАИ, књижевник, Нови Сад
Дубравка ПАСКУПИНИ-МОСОР, историчар уметности, Пољска
Др Моника ПАТРИЦИ, историчар књижевности, Нотингем, Велика Британија
Мр Ласло ПАШЋИК, историчар књижевности, Нови Сад
Марко ПЕИЋ, економиста, Суботица
Вјера ПЕЈАНОВИЋ, фармацеут, Београд
Јован ПЕЛИН, историчар, Београд
Др Александар ПЕЈОВИЋ, књижевник, Београд

Др Бранислав ПЕКИЋ, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
Дејан ПЕНЧИЋ-ПОЉАНСКИ, театролог, Нови Сад
Биљана ПЕРИЋ, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
Др Обрад ПЕРИЋ, правник, професор универзитета, Београд
Раша ПЕРИЋ, књижевник, Нови Сад
Др Драгиња ПЕРИЧИН, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
Властимир ПЕРИЧИЋ, музиколог, Београд
Маријана ПЕРИШИЋ-ТАБАКОВИЋ, професор енглеског језика, Нови Сад
Ернестина ПЕРКОВИЋ, библиотекар, Нови Сад
Др Миленко ПЕРОВИЋ, правник, професор универзитета, Нови Сад
Ђорђе ПЕРЧИНОВ, учитељ, Јасеново
Мирослав ПЕТЕЛИН, етнолог, Београд
Никола ПЕТИН, композитор, професор универзитета, Нови Сад
Радослав ПЕТКОВИЋ, књижевник, Београд
Фрања ПЕТРИНОВИЋ, књижевник, Нови Сад
Др Александар ПЕТРОВ, књижевник, Београд
Др Милан ПЕТРОВ, историчар, професор универзитета, Нови Сад
Рајко ПЕТРОВ-НОГО, књижевник, Београд
Александар М. ПЕТРОВИЋ, библиотекар, књижевник, Нови Сад
Мр Владислава ПЕТРОВИЋ, филолог, асистент универзитета, Нови Сад
Горан ПЕТРОВИЋ, књижевник, Краљево
Др Ђорђе ПЕТРОВИЋ, правник, Нови Сад
Др Ђурица ПЕТРОВИЋ, етнолог, професор универзитета, Београд
Др Живојин ПЕТРОВИЋ, историчар књижевности, Београд
Миодраг ПЕТРОВИЋ, глумац, Нови Сад
Миодраг ПЕТРОВИЋ, историчар књижевности, Ниш
Др Олга ПЕТРОВИЋ, биолог, професор универзитета, Нови Сад
Радомир Д. ПЕТРОВИЋ, кустос, конзерватор, Београд
Др Сузана ПЕТРОВИЋ, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
Мр Љиљана ПЕШИКАН-ЉУШТАНОВИЋ, историчар књижевности, Нови Сад
Јурај ПИВКО, агроном, Њитра, Словачка
Ђорђе ПИСАРЕВ, књижевник, Нови Сад
Јуриј ПИСАРЕВ, научни сарадник, Москва, Русија
Владимир ПИШТАЛО, књижевник, Београд
Душан ПЛАВША, музички писац, Београд
Др Маријана ПЛЕСНИЧАР, физички хемичар, научни саветник, Нови Сад
Бранко ПЛЕША, глумац, професор универзитета, Београд
Рита ПОДУБНАЈА, историчар књижевности, Харков, Украјина
Др Агнеза ПОЛЗОВИЋ, лекар, професор универзитета, Нови Сад
Др Весна ПОЛОВИНА, филолог, професор универзитета, Београд
Др Ванда ПОМИАНОВСКА, филолог, професор универзитета, Варшава, Пољска
Глигор ПОПИ, историчар, Вршац
Др Душан Ј. ПОПОВ, физичар, Темишвар, Румунија
Др Ђорђе ПОПОВ, економиста, професор универзитета, Нови Сад
Мр Јован ПОПОВ, преводилац, асистент универзитета, Нови Сад
Олга ПОПОВА, доцент универзитета, Москва, Русија
Татјана ПОПОВА, филолог, научни сарадник, Москва, Русија
Др Александар ПОПОВИЋ, класични филолог, доцент универзитета, Београд
Вукица ПОПОВИЋ, историчар уметности, музејски саветник, Зрењанин
Др Даница ПОПОВИЋ, историчар уметности, доцент универзитета, Београд
Мр Драган ПОПОВИЋ, археолог, Сремска Митровица
Др Естер ПОПОВИЋ, доцент универзитета, Нови Сад
Др Лазар ПОПОВИЋ, лекар, професор универзитета, Нови Сад
Др Љубомир ПОПОВИЋ, филолог, професор универзитета, Београд
Мр Људмила ПОПОВИЋ, филолог, слависта, Београд
Др Марко ПОПОВИЋ, археолог, научни сарадник, Београд
Мр Марко ПОПОВИЋ, лингвиста, асистент универзитета, Београд
Др Милан ПОПОВИЋ, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
Др Миодраг ПОПОВИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Београд

Др Михаило ПОПОВИЋ, социолог, професор универзитета, Београд
Небојша С. ПОПОВИЋ, књижевник, професор, Темишвар, Румунија
Др Петар ПОПОВИЋ, археолог, Београд
Мр Тања ПОПОВИЋ, истраживач, Београд
Др Мирјана ПОПСАВИН, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
Душица ПОТИЋ, књижевник, Београд
Зорица ПРЕМАТЕ, музиколог, Београд
Виктор П. ПРОНИЧЕВ, филолог, професор универзитета, Санкт Петербург, Русија
Предраг ПРОТИЋ, књижевник, Београд
Олга Ж. ПУТИН, професор, кустос, Темишвар, Румунија
Василиј ПУЦКО, историчар уметности, Калуга, Русија
Миља Н. РАДАН, слависта, Темишвар, Румунија
Др Милорад РАДЕВИЋ, историчар, стручни саветник, Београд
Мр Ана РАДИН, историчар књижевности, професор, Београд
Академик Душан РАДИЋ, композитор, Београд
Првослав РАДИЋ, филолог, професор универзитета, Београд
Мр Наум РАДИЧЕВСКИ, филолог, асистент универзитета, Скопље
Јанко РАДОВАНОВИЋ, научни сарадник, Београд
Драгана РАДОВИЋ, биолог, асистент универзитета, Нови Сад
Мр Милица РАДОВИЋ-ТЕШИЋ, филолог, Београд
Др Љиљана РАДОЈЕВИЋ, биолог, професор универзитета, Београд
Др Бојана РАДОЈКОВИЋ, историчар уметности, музички саветник, Београд
Саша РАДОЈЧИЋ, књижевник, Сомбор
Озрен М. РАДОСАВЉЕВИЋ, историчар, Врачев Гај
Милан РАДУЛОВИЋ, историчар књижевности, научни саветник, Београд
Селимир РАДУЛОВИЋ, књижевник, Нови Сад
Др Милорад РАДУСИНОВИЋ, историчар, Београд
Мр Горана РАИЧЕВИЋ, историчар књижевности, Нови Сад
Стеван РАЈИЋ, свештеник, Арад, Румунија
Академик Станојло РАЈИЧИЋ, композитор, Београд
Миливој РАЈКОВ, професор, Кикинда
Мр Угљеша РАЈЧЕВИЋ, историчар уметности, Београд
Бисерка РАЈЧИЋ, преводилац, Београд
Др Станимир РАКИЋ, филолог, професор универзитета, Београд
Др Драгиња РАМАДАНСКИ, историчар књижевности, асистент универзитета, Нови Сад
Мр Никола РАМИЋ, лингвиста, истраживач, Београд
Мејџор РАНДАЛ, лектор, преводилац, Нови Сад
Др Слободан РАТКОВИЋ, физички хемичар, научни саветник, Земун
Мр Јавор РАШАЈСКИ, сликар, орнитолог, Вршац
Др Петер РЕДЕР, историчар књижевности, професор универзитета, Минхен, Немачка
Др Слободан РЕМЕТИЋ, филолог, професор универзитета, Београд
Др Слободан РЕПИЋ, хемичар, Нови Сад
Вера РИСТИЋ, историчар уметности, музички саветник, Београд
Др Милосав РИСТИЋ, професор универзитета, Београд
Стана РИСТИЋ, лексикограф, истраживач, Београд
Дејан РОКВИЋ, виолиста, професор музике, Београд
Др Јован РОМЕЛИЋ, географ, доцент универзитета, Нови Сад
Јелена РОСИЋ, професор, Кикинда
Др Жарко РУЖИЋ, теоретичар књижевности, професор универзитета, Нови Сад
Др Рудолф РУЖИЧКА, филолог, професор универзитета, Лајпциг
Др Михаило РШУМОВИЋ, геолог, Београд
Др Димка САВЕДРА, филолог, професор универзитета, Софија, Бугарска
Милош САВИЋ, архитекта, урбаниста, Нови Сад
Др Свенка САВИЋ, филолог, професор универзитета, Нови Сад
Др Ирена САВИЦКА, филолог, научни сарадник, Варшава, Пољска
Мр Звонимир САКА, хемичар, асистент универзитета, Нови Сад
Мр Марија САКА, хемичар, Нови Сад

Др Снежана САМАРЏИЈА, историчар књижевности, доцент универзитета, Београд
Мр Мирослава САМАРЏИЈА-КОСТИЋ, историчар уметности, Београд
Др Никола САМАРЏИЋ, историчар, Београд
Др Зора САРИЋ, агроном, професор универзитета, Нови Сад
Ксенија СВЕТЛИЧИЋ, библиотекар, Нови Сад
Др Зорица СВИРЧЕВ, биолог, доцент универзитета, Рума
Др Петер СГАЛ, филолог, професор универзитета, Праг, Чешка
Мр Зоја СЕГИ, историчар књижевности, асистент универзитета, Београд
Ивана СЕКЕЛЕЗ, књижар, Нови Сад
Мр Биљана СИКИМИЋ, асистент универзитета, Београд
Светозар СИМИН наставник, Нови Сад
Мр Ружица СИМИН-ДОПУЂА, библиотекар, Нови Сад
Др Радоје СИМИЋ, филолог, професор универзитета, Београд
Мр Славица СИМОВИЋ, генетичар, асистент универзитета, Чачак
Марк Луј СИТЕР, музиколог, Швајцарска
Једвига СКУРЊИК, театролог, Варшава, Пољска
Бранко СЛАВИЦА, технолог, асистент универзитета, Нови Сад
Фрањићишек СЛАВСКИ, филолог, професор универзитета, Краков, Пољска
Ђорђо СЛАДОЈЕ, књижевник, Врбас
Аделаида К. СМОЉСКА, филолог, професор универзитета, Москва, Русија
Герман И. СОФРОНОВ, филолог, професор универзитета, Санкт Петербург, Русија
Мр Љиљана СПАСИЋ, библиотекар, Нови Сад
Академик Драгослав СРЕЈОВИЋ, археолог, Београд
Неделька СРЕЋКОВ, историчар уметности, Нови Сад
Јелена СТАКИЋ, књижевник, Београд
Славко СТАМЕНИЋ, професор, књижевник, Обреновац
Радоје СТАНАРЕВИЋ, филолог, Београд
Др Горан СТАНИВУКОВИЋ, историчар књижевности, доцент универзитета, Нови Сад
Радомир СТАНИЋ, историчар уметности, конзерватор саветник, Београд
Тихомир СТАНИЋ, глумац, Београд
Др Дина СТАНИШЕВА, филолог, професор универзитета, Софија, Бугарска
Др Едвард СТАНКИЈЕВИЧ, филолог, професор универзитета, Њу Хавен, САД
Др Богољуб СТАНКОВИЋ, филолог, професор универзитета, Београд
Др Лазар СТАНКОВИЋ, агроном, професор универзитета, Нови Сад
Небојша СТАНКОВИЋ, новинар, Београд
Др Слободанка СТАНКОВИЋ, физичар, професор универзитета, Нови Сад
Др Војислав СТАНОВЧИЋ, правник, професор универзитета, Београд
Милан СТАНОЈЕВ, академски сликар, Нови Сад
Др Живојин СТАНОЈЧИЋ, филолог, професор универзитета, Београд
Др Милан СТАНУЛОВИЋ, лекар, професор универзитета, Нови Сад
Донка СТАНЧИЋ, историчар уметности, Нови Сад
Љубомир СТЕПАНОВ, економиста, Темишвар, Румунија
Др Радивој СТЕПАНОВ, правник, професор универзитета, Нови Сад
Предраг СТЕПАНОВИЋ, књижевник, Будимпешта, Мађарска
Мирјана СТЕФАНОВИЋ, књижевник, Београд
Мр Рада СТИЈОВИЋ, филолог, истраживач, Београд
Др Светозар СТИЈОВИЋ, филолог, научни сарадник, Београд
Др Светлана СТИПЧЕВИЋ, историчар књижевности, научни сарадник, Београд
Мр Милица СТОЈАДИНОВИЋ, оперска певачица, Нови Сад
Др Милисав СТОЈАКОВИЋ, агроном, научни сарадник, Нови Сад
Зоран СТОЈАНОВИЋ, преводилац, Нови Сад
Др Бојана СТОЈАНОВИЋ-ПАНТОВИЋ, књижевни критичар, доцент универзитета, Нови Сад
Др Јован СТОЈКОВ, лекар, професор универзитета, Нови Сад
Др Момир СТОЈКОВИЋ, професор универзитета, Београд
Др Милан СТОЈШИЋ, професор универзитета, Нови Сад

Радивој СТОКАНОВ, библиотекар, Сомбор
Др Бењамин А. СТОЛЦ, филолог, професор универзитета, Мичиген, САД
Мр Љиљана СТОШИЋ, историчар уметности, Београд
Др Радослав СУБИЋ, географ, Србобран
Др Ирина СУБОТИЋ, историчар уметности, музеолошки саветник, Београд
Др Јелисавета СУБОТИЋ, филолог, професор универзитета, Котор
Константин СУДАКОВ, физиолог, професор универзитета, Москва, Русија
Др Душан СУРЛА, информатичар, професор универзитета, Нови Сад
Новица ТАДИЋ, књижевник, Земун
Др Иво ТАРТАЉА, теоретичар књижевности, професор универзитета, Београд
Др Мирјана ТАТИЋ-ЂУРИЋ, историчар уметности, научни саветник, Београд
Др Славенко ТЕРЗИЋ, историчар, научни саветник, Београд
Гојко ТЕШИЋ, књижевни критичар и историчар, Београд
Милосав ТЕШИЋ, лексикограф, књижевник, Београд
Мр Александра ТИШМА, агроном, Хаг, Холандија
Ковиљка ТИШМА-ЈАНКОВИЋ, преводилац, Суботица
Др Бранислав ТОДИЋ, историчар уметности, професор универзитета, Београд
Мара ТОДОРОВИЋ, библиотечки саветник, Нови Сад
Др Роса ТОДОРОВИЋ, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
Ото ТОЛНАИ, књижевник, Нови Сад
Светлана М. ТОЛСТОЈ, филолог, Москва, Русија
Др Џорџ ТОМАС, професор универзитета, Онтарио, Канада
Бошко ТОМАШЕВИЋ, књижевник, Београд
Катарина ТОМАШЕВИЋ, музиколог, Београд
Мр Светлана ТОМИН, професор, Нови Сад
Др Данило ТОМИЋ, агроном, виши научни сарадник, Нови Сад
Др Миле ТОМИЋ, филолог, професор универзитета, Букурешт, Румунија
Мр Оливер ТОМИЋ, историчар уметности, Београд
Др Павле ТОМИЋ, географ, професор универзитета, Нови Сад
Стеван ТОНТИЋ, књижевник, Берлин, Немачка
Др Драгутин ТОШИЋ, историчар уметности, научни сарадник, Београд
Др Петар ТРАЈКОВИЋ, историчар, Београд
Др Љубинка ТРГОВЧЕВИЋ, историчар, научни саветник, Београд
Мр Гордана ТРИПКОВИЋ, социолог, асистент универзитета, Нови Сад
Др Јовица ТРКУЉА, социолог, професор универзитета, Београд
Др Драган ТУРКУЛОВ, лекар, Нови Сад
Миливој ТУТОРОВ, професор, Србобран
Гордана ЋЕТКОВИЋ, технолог, Нови Сад
Риста ЋИНКУЛОВ, сликар, конзерватор, Нови Сад
Вера ЋИРИН-НОВТА, хемичар, доцент универзитета, Нови Сад
Мр Живојин ЋИРИЋ, оперски певач, Београд
Др Милутин ЋИРОВИЋ, агроном, научни саветник, Нови Сад
Др Томислав ЋУПИНА, агроном, научни саветник, Нови Сад
Бранислав ЋУРЧИЋ, историчар, асистент универзитета, Нови Сад
Др Милан УЗЕЛАЦ, филозоф, професор универзитета, Нови Сад
Алојз УЈЕЗ, театролог, професор универзитета, Београд
Ненад УРИЋ, историчар, Нови Сад
Драгиња УРОШЕВИЋ, књижевник, Београд
Др Барбара ФАЛИНСКА, филолог, професор универзитета, Варшава, Пољска
Естер ФАРО, хемичар, Нови Сад
Др Хелмут ФАСКЕ, филолог, научни сарадник, Бауцен, Немачка
Др Владислава ФЕЛБАБОВ, англиста, Нови Сад
Линда ФЕЛОУС, биохемичар, Велика Британија
Јелена ФЕРЕНЧЕВИЋ, професор, Нови Сад
Мр Снежана ФИЛИПОВИЋ, економиста, Београд
Академик Александар ФИРА, правник, професор универзитета, Београд
Др Марк ФОРИ, етномузиколог, САД
Др Марта ФРАЈНД, историчар књижевности, научни сарадник, Београд
Др Нице ФРАЦИЛЕ, етномузиколог, доцент универзитета, Нови Сад

Др Иштван ФРИД, историчар књижевности, професор универзитета, Будимпешта, Мађарска
Др Виктор А. ФРИДМАН, лингвиста, професор универзитета, Чепел Хил, САД
Др Јиржи ФУКА, музиколог, Брно, Чешка
Др Михаило ФУНТЕК, лекар, професор универзитета, Београд
Мр Лука ХАЈДУКОВИЋ, театролог, књижевник, Нови Сад
Др Ева ХАЛИЧОВА, професор универзитета, Праг, Чешка
Др Рожа ХАЛАШИ, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
Др Широ ХАТОРИ, филолог, професор универзитета, Токио, Јапан
Др Манолис ХАЦИДАКИС, историчар, професор универзитета, Атина, Грчка
Др Антал ХЕГЕДИШ, историчар, научни сарадник, Суботица
Др Питер ХЕРИТИ, филолог, професор универзитета, Нотингем, Белика Британија
Др Валерија ХИЛИЈЕР-КОЛАРОВ, лекар, професор универзитета, Нови Сад
Др Х. П. ХОУТЗАГЕРС, филолог, професор универзитета, Утрехт, Холандија
Срђан ХОФМАН, композитор, професор универзитета, Београд
Др Богумил ХРАБАК, историчар, професор универзитета, Нови Сад
Вићазослав ХРОЊЕЦ, књижевник, Нови Сад
Штефан ХУДАК, новинар, Нови Сад
Др Олга ХУМО, историчар књижевности, професор универзитета, Београд
Др Герте ХУТЛВОРТ, филолог, професор универзитета, Беч, Аустрија
Бисерка ЦВЕЈИЋ, оперска певачица, професор универзитета, Београд
Др Душан ЦВЕЈИЋ, лекар, професор универзитета, Београд
Др Владимир ЦВЕТКОВИЋ, филозоф, доцент универзитета, Београд
Др Мићо ЦВИЈЕТИЋ, новинар, Београд
Виорел ЦИГУ, историчар, професор универзитета, Темишвар, Румунија
Мр Марија ЦИНДОРИ-ШИНКОВИЋ, научни сарадник, Београд
Др Петар ЦИНДРИЋ, агроном, професор универзитета, Нови Сад
Марија ЦРНОБОРИ, глумица, Београд
Станислав ЧАВИЋ, сликар, конзерватор, Земун
Николае ЧАКИР, историчар, научни саветник, Букурешт, Румунија
Др Јанош ЧАНАДИ, хемичар, доцент универзитета, Нови Сад
Др Милка ЧАНАК-МЕДИЋ, архитекта, Београд
Др Јелица ЧАПКОВИЋ, биолог, Нови Сад
Др Милосав Ж. ЧАРКИЋ, филолог, научни сарадник, Београд
Др Никола ЧАЧИЋ, агроном, научни сарадник, Нови Сад
Гојко ЧЕЛЕБИЋ, књижевник, Подгорица
Др Калман ЧЕХАК, историчар, професор универзитета, Нови Сад
Др Тимотеј ЧОБИЋ, агроном, професор универзитета, Нови Сад
Биљана ЧУДОМИРОВИЋ, виши библиотекар, библиограф, Београд
Искра Ф. М. ЧУРКИНА, историчар, Москва, Русија
Мирјана ЏЕПИНА, кустос, Нови Сад
Милош ШАИНОВИЋ, виши библиотекар, Нови Сад
Радивој ШАЈТИНАЦ, књижевник, Зрењанин
Мирјана ШАКОТА, историчар уметности, конзерватор, Београд
Тамара ШАЛАЈИЋ, технички сарадник, Нови Сад
Др Ненад ШАПОЊА, лекар, књижевник, Нови Сад
Војтех ШАРЛУШКА, архивиста, Мартин, Словачка
Мр Рефик ШАХИНОВИЋ, агроном, асистент универзитета, Нови Сад
Др Радмила ШЕВИЋ, филолог, професор универзитета, Нови Сад
Александар ШЕВО, преводилац, Нови Сад
Иван ШЕНК, машински инжењер, Нови Сад
Ленке ШЕРЕР, новинар, Нови Сад
Др Јован ШЕТРАЈЧИЋ, физичар, професор универзитета, Нови Сад
Др Иван ШЕФЕР, технолог, професор универзитета, Нови Сад
Божидар ШИЈАЧКИ, професор, Бела Црква
Биљана ШИМУНОВИЋ, историчар, асистент универзитета, Нови Сад
Др Данко ШИПКА, филолог, професор универзитета, Варшава, Пољска
Др Јозеф ШИЦ, филолог, професор универзитета, Минхен, Немачка
Мр Катица ШКОРИЋ, библиотекар, Нови Сад

Др Марија ШКРИЊАР, биолог, професор универзитета, Нови Сад
Др Марио ШКРИЊАР, професор универзитета, Нови Сад
Владимир ШОВЉАНСКИ, професор, Нови Сад
Др Стеван ШОГОРОВ, правник, професор универзитета, Нови Сад
Др Ђерђ ШПИРА, научни радник, Будимпешта, Мађарска

РЕДОВНИ ЧЛАНОВИ

Велинка АВРАМОВИЋ, домаћица, Нови Сад
Марко АВРАМОВИЋ, просветни радник, Драгинац
Др Слободан АЛЕКСИЋ, лекар, професор универзитета, Сремска Каменица
Др Мирослав АЛИМПИЋ, професор универзитета, Нови Београд
Мр Милица АНДЕВСКИ, педагог, асистент универзитета, Ковиљ
Др Лидија АНДОЛШЕК-ЈЕРАС, професор универзитета, Љубљана, Словенија
Др Милан АНДРЕЈЕВИЋ, професор универзитета, Београд
Драгослав АНДРИЋ, књижевни преводилац, Београд
Зоран Д. АНДРИЋ, власник ПП "Микронова", Нови Сад
Лепосава АНДРИЋ, друштвени радник, Београд
Стојан АНЂЕЛКОВИЋ, асистент универзитета, Нови Сад
Здравко АНИЧИЋ, пензионер, Нови Сад
Ђорђе АНТИЋ, апотекар, Сомбор
Никола АНТИЋ, колар, Рума
Др Душан АНТОНИЈЕВИЋ, лекар-интерниста, Нови Сад
Живко АПИЋ, књижар, Торонто, Канада
Стеван АПИЋ, пензионер, Нови Сад
Александар АРАДСКИ, грађевински инжењер, Нови Сад
Мита АРАДСКИ, инжењер агрономије, Нови Сад
Милорад АРСЕНИЈЕВИЋ, стручни сарадник за француски језик, Нови Сад
Грујa АТАНАЦКОВ, земљорадник, Кањ
Зорка АЋИМОВИЋ, дипломирани економиста, Нови Сад
Др Дубравка ШТАЈНЕР, хемичар, доцент универзитета, Нови Сад
Др Драгана ШТРБАЦ, хемичар, доцент универзитета, Нови Сад
Мишко ШУВАКОВИЋ, естетичар, Београд
Мр Јулијана ШУЛОВИЋ-ЛУТОВАЦ, пијаниста, Београд
Др Марица ШУПУТ, историчар уметности, професор универзитета, Београд
Др Терезија ШУРАЊИ, хемичар, професор универзитета, Нови Сад
Др Милорад АЧАНСКИ, судија, Кула
Катарина БАБИН, дипломирани инжењер архитектуре, Нови Сад
Дејан БАБИЋ, службеник, Нови Сад
Др Јован БАБИЋ, лекар, Нови Сад
Драгољуб П. БАДРЉИЦА, професор, Мокрин
Милица БАЈАЋ, учитељица, Нови Сад
Нада БАЛИЋ, дипломирани социјални радник, Нови Сад
Анђелко БАЈКИН, асистент универзитета, Нови Сад
Светлана БАКИЋ, архитекта, Нови Сад
Борислав БАЛАЋ, позоришни организатор-продуцент, Земун
Владимир В. БАЛТИЋ, лекар, Нови Сад
Мр Драгутин БАЉИЋ, магистар фармације, Београд
Бранка БАНИЋЕВИЋ, службеник, Сремски Карловци
Др Милош БАРЈАКТАРОВИЋ, лекар-интерниста, Нови Сад
Милан БАСТА, професор, Сомбор
Лазар БАУРАНОВ, земљорадник, Пивнице
Боса БАЧКОВИЋ, домаћица, Сириг
Грго БАЧЛИЈА, дипломирани правник, Суботица
Павле БАШИЋ, пензионер, Нови Сад
Љуба БЕКВАЛАЦ, домаћица, Лалић
Бранко БЕКИЋ, Београд
Вуја БЕЛИЋ, обућар, Србобран
Др Драга БЕЛОПАВЛОВИЋ, професор универзитета, Нови Сад
Др Милојко БЕЛОПАВЛОВИЋ, лекар-гинеколог, примаријус, Нови Сад
Владислав БЕЉАНСКИ, судија у пензији, Нови Сад
Ђорђе БЕРАР, новинар, Зрењанин

Др Мирче БЕРАР, професор физичке културе, Кикинда
Радивој БЕРАР, новинар у пензији, Нови Сад
Др Стојан БЕРБЕР, лекар, књижевник, Сомбор
Слободан БЕРБЕРСКИ, књижевник, Београд
Жарко БЕРЕНЂИЈА, пензионер, Мужља
Др Александар БЕРИЋ, лекар, САД
Александар БЕЋИН, професор, Нови Сад
Олга БЕЋИН, библиотекар у пензији, Нови Сад
Мр Бранко БЕШЛИН, историчар, асистент универзитета, Нови Сад
Александар БИКАР, економиста, Сремски Карловци
Јован БИКИЦКИ, сликар, Нови Сад
Феликса БИЛАКОВИЋ, наставник, Нови Сад
Снежана БИЛКИЋ, библиотекар, Немачка
Др Војин БЈЕЛИЦА, професор универзитета, Нови Сад
Живко БЛАГОЈЕВ, генерал у пензији, Нови Сад
Димитрије БОАРОВ, новинар, Нови Сад
Миланка БОАРОВ, наставница у пензији, Нови Сад
Соња БОБ, професор југословенске књижевности, Нови Сад
Сурен БОГДАСАРЈАН, лекар-неуролог, Нови Сад
Љубиша БОГОСАВЉЕВИЋ, сликар, професор, Нови Сад
Зорица БОЖИЋ, радник Матице српске, Нови Сад
Милош БОЖИЋ, пензионер, Нови Београд
Милько БОЖИЋ, пензионер, Нови Сад
Надежда БОЖИЋ, пензионер, Нови Београд
Мр Босилька БОЈАНИЋ, професор, Нови Сад
Силвио БОКА, апсолвент факултета техничких наука, Нови Сад
Душан БОРИЋ, службеник, Врбас
Милорад БОТИЋ, адвокат, Нови Сад
Бранислава БОТИЋ-РАКИЋ, адвокат, Нови Сад
Катица БОТОШКИ, домаћица, Кањ
Др ЖАРКО БОШКОВ, инжењер технологије, Нови Сад
Лазар Т. БОШКОВ, економиста, Нови Сад
Милена БОШКОВ, професор, Нови Сад
Владимир БОШКОВИЋ, лекар-гинеколог, Нови Београд
Љубинка БОШКОВИЋ, службеник, Нови Сад
Љубица БОШКОВИЋ, библиотекар, Нови Сад
Др Радосав БОШКОВИЋ, професор универзитета, секретар САНУ, Београд
Гаврило БРАШАНАЦ, инжењер, Нови Сад
Радослав БРЕГУН, дипломирани инжењер, Нови Сад
Др Нада БРЕГУН-ДРАГИЋ, гинеколог, професор универзитета, Нови Сад
Мр Бошко БРЗИЋ, професор, библиотекар, Будисава
Миланка БРЗИЋ, економски техничар, Будисава
Милан БРКИЋ, архитекта, Нови Сад
Милеса БРКИЋ, друштвени радник, Београд
Др Младен БРОЋИЋ, професор универзитета, Београд
Мирослав БУБЊЕВИЋ, машински техничар, Нови Сад
Синиша БУБЊЕВИЋ, грађевински техничар, Сремска Каменица
Горица БУДАКОВ, професор у пензији, Нови Сад
Др Зоран БУДИМАЦ, математичар, асистент универзитета, Нови Сад
Јоаким БУДИНСКИ, библиотекар, Ветерник
Невена БУДИЋ, пензионер, Београд
Сава БУДОШАН, дипломирани инжењер машинства, Загреб
Др Миленко БУЈАС, лекар, Нови Сад
Жарко БУКУРОВ, дипломирани машински инжењер, Нови Сад
Радмило БУЛАТОВИЋ, новинар, уредник РТВ Нови Сад, Нови Сад
Душан БУЊЕВИЋ, свештеник, Калифорнија, САД
Бошко БУТА, новинар, Нови Сад
Јелена ВАНДРОВСКИ, Београд
Петар ВАРЕНИКА, гостионичар, Ковиљ
Вера ВАСИЛИЋ, документариста СНП, Нови Сад
Војин ВАСИЛИЋ, инжењер шумарства, Нови Сад
Ђорђе ВАСИЋ, пензионер, Нови Сад
Др Јела ВАСИЋ-ГРУЈИЋ, професор универзитета, Сарајево
Ђорђе ВЕБЕР, адвокат, Ср. Каменица
Драгана ВЕЗИЛИЋ, студент, Жабаљ

Јелена ВЕЗИЛИЋ, хемијски техничар, Жабаљ
Милорад ВЕЗИЛИЋ, аутомеханичар, Жабаљ
Душан ВЕЉКОВИЋ-ХАЈДУК, лектор, СР Немачка
Бранислав ВЕСЕЛИНОВ, дипломирани машински инжењер, Нови Сад
Др Драган ВЕСЕЛИНОВ, професор универзитета, Панчево
Олимпија ВЕСЕЛИНОВ, књижничар у пензији, Београд
Славко ВЕСЕЛИНОВ, пензионер, Нови Сад
Милош ВЕСИН, свештеник и универзитетски предавач, Чикаго, САД
Љубиша ВЕЧАНСКИ, електо-техничар, Бока
Душан ВИДАК, заменик директора Канадског културног центра, Београд
Јасмина ВИДАК, књижничар, Нови Сад
Богдан ВИНОКИЋ, судија, Нови Сад
Др Владимир ВИШКОВИЋ, примаријус, лекар-гинеколог, Нови Сад
Лукијан (Јован) ВЛАДУЛОВ, епископ осијечко-даљски и барањски, Даљ
Милош ВЛАОВ, техничар, Нови Сад
Милован ВЛАОВИЋ, студент теологије, Бођани
Др Славко ВЛАТКОВИЋ, начелник за шумарство и ловство, Ср. Каменица
Владимир ВЛАЧИЋ, економиста, Београд
Др Александар ВЛАШКАЛИН, експерт Уједињених нација, пензионер, Београд
Владислав ВОЈНИЋ-ХАЈДУК, технички уредник МС, Нови Сад
Милица ВОЈНОВИЋ, студент француског језика, Нови Сад
Нада ВОЈНОВИЋ, пензионер, Нови Сад
Александар ВОРГИЋ, адвокат, Нови Сад
Вујица ВОРГИЋ, дипломирани инжењер шумарства, Нови Сад
Љубица ВРАНЕШЕВИЋ, професор у пензији, Нови Сад
Ненад ВРАНИЋ, јавни тужилац, Нови Сад
Миленко ВРАЧАРИЋ, службеник, Стапар
Др Љубица ВРБАШКИ, микробиолог, доцент универзитета, Нови Сад
Растко ВРБАШКИ, ученик, СР Немачка
Сава ВРБАШКИ, дипломирани економиста, Београд
Стеван ВРЕБАЛОВ, дипломирани економиста, Нови Сад
Младен ВРТУНСКИ, финансијски службеник, Нови Сад
Светислав ВРШКА, новинар у пензији, Зрењанин
Др Божидар ВУЈАНОВИЋ, професор универзитета, Нови Сад
Милош ВУЈАНОВИЋ, академски сликар Галерије МС, рестауратор, Нови Сад
Др Анђелко ВУЈАТОВИЋ, неуропсихијатар, Загреб
Милкица ВУЈАШКОВИЋ, студент, Нови Сад
Стеван ВУЈИН, пекар, Турија
Др Александар ВУЈИЋ, композитор, пијаниста, доцент универзитета, Земун
Др Иван ВУЈИЋ, лекар примаријус, Нови Сад
Душан Л. ВУЈИЧИЋ, професор историје, Петроварадин
Др Веселин ВУЈКОВ, професор универзитета, Нови Сад
Тамара ВУЈКОВ, лекар, Нови Сад
Наталија ВУЈОВИЋ, пензионер, Београд
Љубомир ВУЈОШЕВИЋ, дипломирани економиста, Нови Сад
Др Гордана ВУКАДИНОВИЋ, професор универзитета, Нови Сад
Др Јелка ВУКЕЛИЋ, лекар-гинеколог, Нови Сад
Драган ВУКИЋ, службеник, Београд
Др Момчило ВУКИЋЕВИЋ, редовни професор универзитета, Нови Сад
Љуба ВУКМАНОВИЋ, новинар, Нови Сад
Антун ВУКОВ, земљорадник, Вајска
Лука ВУКОВ, службеник, Вајска
Др Влатко ВУКОВИЋ, професор универзитета, Нови Сад
Драгица ВУКОВИЋ, професор, Београд
Др Душан ВУКОВИЋ, професор универзитета, Нови Сад
Лазар ВУКОЈЕВ, свештеник, САД
Др Драгутин ВУКОТИЋ, лекар-уролог, професор универзитета, Подгорица
Радослав ВУКСАН, професор, Нови Сад
Сузана ВУКСАНОВИЋ, историчар уметности, кустос Галерије МС, Нови Сад
Јован ВУЛИЋ, инжењер, Нови Сад
Милена ВУЧЕТИЋ, професор, Нови Сад
Јован ВУЧКОВИЋ, библиотекар, Нови Сад
Лука ВУЧКОВИЋ, дипломирани економиста, Нови Сад
Др Марија ВУЧКОВИЋ, правник, професор универзитета, Нови Сад

Стеван ВУЧКОВИЋ, земљорадник, Ердевик
Катица ГАВАНСКИ, службеник, Нови Сад
Др Константин ГАВАНСКИ, примаријус, лекар-гинеколог акушер, Нови Сад
Тоша ГАВАНСКИ, пензионер, Нови Сад
Драгољуб ГАВАРИЋ, издавач, Београд
Велько ГАВРАНОВ, пензионер, Нови Сад
Радомир ГАВРИЛОВ, земљорадник, Турија
Владан ГАВРИЛОВИЋ, професор историје, Нови Сад
Владимир ГАВРИЛОВИЋ, професор Богословије, Земун
Мирјана ГАВРИЛОВИЋ, лекар-неуропсихијатар, Нови Сад
Тодор ГАВРИЛОВИЋ, друштвени радник, Нови Сад
Дејан ГАВРИЋ, учитељ у пензији, Београд
Славка ГАЈИН, биолог, професор универзитета, Нови Сад
Вујица ГАЈИНОВИЋ, пензионер, Београд
Раденко ГАЈИЋ, новинар, Нови Сад
Милана ГАЈИЦКИ, социјална радница, Нови Сад
Ђорђе ГАРАБАНДИЋ, адвокат, Чуруг
Марија ГАРАБАНДИЋ, службеник, Чуруг
Мр Борис ГАРАВНИКОВ, биолог, магистар музеологије, Нови Сад
Др Слободан ГАЋЕША, професор Универзитета, Нови Сад
Ђока ГЕОРГИЈЕВИЋ, земљорадник, Бегеч
Милан ГЕОРГИЈЕВИЋ, дипломата, Београд
Светислав ГЕОРГИЈЕВИЋ, земљорадник, Нерадин
Др Иван ГЛАВАРДАНОВ, доцент универзитета, Нови Сад
Наталија ГОВОРЧИН, Београд
Др Георгије ГОЈКОВИЋ, фитофармацеут, Нови Сад
Мр Надежда ГОЈКОВИЋ, фитопатолог, Нови Сад
Марта ГОЈКОВИЋ-ЗГОМБА, наставник, Петроварадин
Сања ГОЛИЈАНИН, професор књижевности, Сомбор
Милослав ГОЊА, друштвено-политички радник, Нови Сад
Катица ГОРАНОВИЋ, економиста, Нови Сад
Аница ГРАНФИЛ, наставница, Београд
Исидор ГРАОРАЦ, професор, Нови Сад
Др Спасоје ГРАХОВАЦ, професор академије, Кикинда
Александар ГРАШАР, пољопривредни техничар, Ченеј
Катица ГРГУР-ЂУКИЧИН, учитељица у пензији, Кикинда
Нада ГРКИНИЋ-ВУКСАН, архитекта, Београд
Јан ГРЊА, службеник, Нови Сад
Марко ГРУЈИЋ, Београд
Теодор ГРУЈИЋ, пензионер, Нови Сад
Милан М. ГУБАШ, инжењер архитектуре, Ванкувер, Канада
Радмила ГУДОВИЋ, лекар, Нови Сад
Др Војислав ГУЗИНА, научни сарадник Инст. за тополарство, Нови Сад
Светлана ГУСМАН, књижничар, Нови Сад
Александар ГУТМАН, пензионер, Нови Сад
Мр Радмила ДАБАНОВИЋ, правник, Нови Сад
Миодраг ДАБИЖИЋ, професор, Земун
Живко ДАВИДОВИЋ, ветеринар, Земун
Радивој ДАВИДОВИЋ КЕПА, политички радник, Београд
Милован ДАГОВИЋ, академски скулптор, Сомбор
Видосава ДАМЈАНОВ, професор, Зрењанин
Ђорђе ДАМЈАНОВ, учитељ, Јаша Томић
Маринко ДАМЈАНОВ, пословођа националног парка "Фрушка Гора", Лежимир
Војислав ДЕВИЋ, архитекта-урбаниста, Нови Сад
Јован ДЕВИЋ, пензионер, Нови Сад
Слободан ДЕСПОТ, дипломирани економиста, професор, Нови Сад
Александар Ј. ДЕСПОТОВИЋ, радник-књижевник, Косовска Митровица
Сава ДИВЈАКОВИЋ, пензионер, Нови Сад
Стеван ДИВЈАКОВИЋ, композитор, Нови Сад
Здравко ДИВЉАК, дипломирани економиста, Нови Сад
Арсен ДИКЛИЋ, књижевник, Београд
Бојана ДИМИТРИЈЕВИЋ, службеник, Нови Сад
Даница ДИМИТРИЈЕВИЋ, професор, Нови Сад
Др Милан С. ДИМИТРИЈЕВИЋ, научни саветник, Београд
Милана ДИМИТРИЈЕВИЋ, домаћица, Нови Сад
Софија ДИМИТРИЈЕВИЋ, наставник, Сомбор
Милица ДИМИТРИЋ, економски техничар, Нови Сад

Др Новица ДИМИЋ, професор универзитета, Ниш
Др Душан ДИНУЛОВИЋ, професор универзитета, Београд
Лазар ДОБРОСАВЉЕВ, пензионер, Нови Сад
Милан ДОДОШ, пензионер, Завидовићи
Владимир ДОКИЋ, прота, Београд
Милорад ДОКИЋ, судија Врховног суда Војводине, Нови Сад
Др Мирослава ДОКМАНОВИЋ-ЂОРЂЕВИЋ, лекар, професор универзитета, Нови Сад
Бисерка ДОЛОВАЦ, виши стручни сарадник Врховног суда, Нови Сад
Марија ДОНДУР, дипломирани правник, Нови Сад
Милица ДОНДУР, ученица, Нови Сад
Др Борислав ДОРИЋ, професор, Нови Сад
Ђорђе ДОРОШКИ, дипломирани правник, Нови Сад
Радмило ДОСТАНИЋ, Нови Сад
Љубица ДОТЛИЋ, професор, Нови Сад
Јован ДРАГИН, рударски инжењер, Нови Сад
Слободан ДРАГУТИНОВИЋ, земљорадник, Земун
Александар ДРАЖИЋ, земљорадник, Бачка Паланка
Остоја ДРАЖИЋ, дипломирани правник, Нови Сад
Гордана ДРАКУЛИЋ, професор, Нови Београд
Мирослав ДРАКУЛИЋ, радник, Жабаљ
Светозар ДРАКУЛИЋ, правник, Нови Сад
Данило ДРАПШИН, службеник, Турија
Весна ДРЉАЧА, професор, Београд
Милан ДРНДАРСКИ, дипломирани инжењер, стручни саветник, Нови Сад
Др Коста ДУВЊАК, службеник банке, Нови Сад
Мара ДУГАЈЛИЋ, домаћица, Бегеч
Петар ДУГИЋ, банкарски службеник, Београд
Паја ДУДВАРСКИ, потпуковник у пензији, Нови Сад
Иван Ђ. ДУЊЂЕРСКИ, пољопривредни техничар, Будисава
Бојана ДУЊЂЕРСКИ-ТОШИЋ, професор музике, Нови Београд
Бранислав ДУТИНА, радник, Нови Сад
Милан ЂАКОВИЋ, директор НИС, Нови Сад
Дејан ЂАЛИНАЦ, самостални комерцијалиста, Нови Сад
Павле П. ЂАПИЋ, професор у пензији, Нови Сад
Мирјана ЂЕКИЋ, етнолог, Нови Сад
Гордана ЂИЛАС, професор југословенске књижевности, Нови Сад
Коле ЂИНОВИЋ, економ Матице српске, Нови Сад
Никола ЂИСАЛОВ, Турија
Константин ЂОКИЋ, епископ, Сремски Карловци
Др Страхиња ЂОКИЋ, лекар, професор универзитета, Сарајево
Јован ЂОКОВИЋ, учитељ, Крагујевац
Петар ЂОКОВИЋ, шумарски инжењер, Нови Сад
Душан ЂОНИН, професор, Београд
Александар ЂОРЂЕВИЋ, пензионер, Београд
Др Слободан ЂОРЂЕВИЋ, професор универзитета, Београд
Стојанка ЂОРЂЕВИЋ-МИРКОВИЋ, економиста у Галерији МС, Нови Сад
Владо ЂУКАНОВИЋ, асистент универзитета, Нови Београд
Босилка ЂУКИЋ, наставник, Радановићи--Котор
Др Бранко ЂУКИЋ, научни радник, Београд
Јулка ЂУКИЋ, референт Матице српске, Нови Сад
Др Милија ЂУКИЋ, лекар, Крагујевац
Др Никола ЂУКИЋ, доцент универзитета, Нови Сад
Гига ЂУРАГИЋ, слободан уметник-сликар, Ковиљ
Дејан ЂУРАГИЋ, студент, Нови Сад
Ђорђе ЂУРАГИЋ, машински техничар, Нови Сад
Драгана ЂУРЂЕВ, студент, Зрењанин
Др Јелена ЂУРЂЕВИЋ, фармацеут, Нови Сад
Др Љубиша ЂУРЂЕВИЋ, лекар-гинеколог, Нови Сад
Др Срђан ЂУРЂЕВИЋ, лекар, Нови Сад
Јелица ЂУРЂЕВИЋ-ЛУДОШКИ, географ, Нови Сад
Томислав ЂУРИН, трговац, Зрењанин
Жељко ЂУРИЋ, наставник, Сомбор
Јован ЂУРИЋ, пензионер, Будисава
Мато ЂУРИЋ, свештеник, Сакуле
Др Мирјана ЂУРИЋ, професор универзитета, Нови Сад

Мирко ЂУРИЋ, дипломирани правник, Нови Сад
Васа ЂУРИЧИЋ, радник, Зрењанин
Драгутин ЂУРИЧИЋ, дипломирани правник, Нови Сад
Божидар ЂУРКОВИЋ, редитељ, Београд
Ђорђе ЂУРКОВИЋ, правник, Београд
Наталија ЂУРОВИЋ, пензионер, Београд
Мила ЕРЦЕГОВАЦ, дипломирани економиста, Нови Сад
Др Волфганг ЕШКЕР, књижевник, Гетинген, СР Немачка
Младен ЖАКИЋ, правни референт, Нови Сад
Академик Грујица ЖАРКОВИЋ, професор универзитета, Сарајево
Др Винко ЖГАНЕЦ, научни сарадник, Загреб, Хрватска
Павле ЖИВАНОВ, професор, Нови Сад
Боривој ЖИВАНОВИЋ, пчелар, Сремски Карловци
Жарко ЖИВАНОВИЋ, саобраћајни инжењер, Нови Сад
Др Желько ЖИВАНОВИЋ, професор универзитета, Београд
Софија ЖИВАНОВИЋ, археолог, Петроварадин
Др Србољуб ЖИВАНОВИЋ, лекар, професор, Петроварадин
Милан ЖИВИЋ, земљорадник, Зрењанин
Чеда ЖИВКОВ, пољопривредник, Јарковац
Др Бранка ЖИВКОВИЋ, лекар-анестезиолог, Нови Сад
Небојша ЖИВКОВИЋ, студент, Сремска Митровица
Дамјан ЖИВОЈНОВИЋ, правник, Нови Сад
Даница ЖИВОЈНОВИЋ, службеник, Нови Сад
Др Срђан ЖИВОЈНОВИЋ, лекар-анестезиолог, Нови Сад
Сања ЖИВОЈНОВИЋ-ХАРДТ, академски дизајнер, Нови Сад
Др Зоран ЖИЛЕТИЋ, професор универзитета, Београд
Гордана ЖУЈОВИЋ, библиотекар, Београд
Мара ЖУНТЕР, пензионер, Нови Сад
Мирјана ЖУПАНСКИ, лекар, Нови Сад
Др Душан ЗАМУРОВИЋ, лекар, Београд
Олгица ЗАМУРОВИЋ-АЦКЕТА, примаријус, пензионер, Нови Сад
Бошко ЗЕКОВИЋ, културни радник, Нови Сад
Вера ЗЕЛЕНОВИЋ, дипломирани економиста, Нови Сад
Др Драгутин ЗЕЛЕНОВИЋ, професор универзитета, Нови Сад
Др Емир ЗЕЛЕНХАСИЋ, грађевински инжењер, професор универзитета, Суботица
Душан ЗЕЦ, службеник, Вршац
Ранкица ЗЕЦ, дактилограф, Футог
Вуко ЗЕЧЕВИЋ, лекар, Чикаго, САД
Миро ЗЕЧЕВИЋ, шумарски инжењер, Нови Сад
Миленко ЗИРОЈЕВИЋ, дипломирани економиста, Нови Сад
Максим ЗЛОКОВИЋ, Тиват
Миодраг ЗЛОКОЛИЦА, професор универзитета, Нови Сад
Велько ЗРНИЋ, машински инжењер, Нови Сад
Јован ЗРНИЋ, пензионер, Нови Сад
Мирјана ЗРНИЋ, професор, Нови Сад
Петар ЗУБОВИЋ, пензионер, Шведска
Ђорђе ЗУРКОВИЋ, судија у пензији, Нови Сад
Иван ИВАНИЋ, јавни тужилац у пензији, Нови Сад
Гојко ИВАНИШЕВИЋ, дипломирани правник, Бечеј
Петар ИВАНИШЕВИЋ, шумарски инжењер, Нови Сад
Милан ИВАНОВИЋ, судија у пензији, Нови Сад
Др Мирјана ИВАНОВИЋ, математичар, асистент универзитета, Нови Сад
Бранко ИВАТОВИЋ, филмски сниматељ, Нови Сад
Др Милан ИВКОВ, неурохирург, Београд
Душан ИВКОВИЋ, професор, Нови Сад
Тодор ИДВОРЕАН, књижничар, Нови Сад
Вера ИЛИЋ, студент, Нови Сад
Драган ИЛИЋ, комерцијалиста, Београд
Др Лазар ИЛИЋ, примаријус, спец. гинеколог, Нови Сад
Тодор ИЛИЋ, свештеник, Сремски Карловци
Стефанија ИМ, професор, Суботица
Јелена ИНЂИЋ, акушерска сестра, Нови Сад
Др Милан ИНИЋ, професор универзитета, Нови Сад
Паја ИСАКОВ, земљорадник, Кањ
Др Љубомир ЈАЗИЋ, енолог, професор универзитета, Нови Сад

Татјана ЈАЗИЋ, библиотекар, Нови Сад
Др Јован ЈАКОВЉЕВИЋ, доцент универзитета, Нови Сад
Бранка ЈАКШИЋ-ПРОВЧИ, професор, Нови Сад
Вера ЈАНКОВ, учитељица, Нови Сад
Др Димитрије ЈАНКОВИЋ, професор универзитета, Сремски Карловци
Добривој ЈАНКОВИЋ, земљорадник, Нерадин
Павле Шоле ЈАНКОВИЋ, књижевник, Нови Сад
Пајо ЈАНОШЕВИЋ, службеник, Сремска Митровица
Синиша ЈАЊОШЕВИЋ, пензионер, Нови Сад
Милорад ЈАПУНЏИЋ, лекар, професор универзитета, Нови Београд
Анђелка П. ЈАТИЋ, ученица, Нови Сад
Бранислав ЈАТИЋ, оперски певач, Нови Сад
Љубинка ЈЕВРЕМОВИЋ, дипломирани дефектолог, Нови Сад
Др Милан ЈЕВРЕМОВИЋ, професор универзитета, Београд
Никола ЈЕЛКИЋ, наставник, Бачко Градиште
Јефта ЈЕРЕМИЋ, шумарски инжењер у пензији, Београд
Мр Радослав ЈЕРИНКИЋ, професор, Кикинда
Велько ЈЕРКОВ, дипломирани правник, Нови Сад
Добрила ЈЕРКОВ, помоћник секретара Матице српске, Нови Сад
Јован ЈЕРКОВ, просветни радник, Нови Сад
Јасминка Мина ЈЕШИЋ, академски сликар костимограф, Београд
Љубица ЈЕШИЋ, професор у пензији, Нови Сад
Светислав Ј. ЈЕШИЋ, друштвено-политички радник, Београд
Биљана ЈОВАНОВИЋ, пензионер, Нови Сад
Др Божидар ЈОВАНОВИЋ, професор универзитета, Нови Сад
Василије ЈОВАНОВИЋ, радник, књижар, Нови Сад
Власта К. ЈОВАНОВИЋ, правник, Средњево
Војислав ЈОВАНОВИЋ, дипломирани инжењер, Нови Сад
Гаврило ЈОВАНОВИЋ, наставник, Нови Сад
Георг ЈОВАНОВИЋ, рестауратор, Нови Сад
Др Душан ЈОВАНОВИЋ, професор универзитета, Нови Сад
Душица ЈОВАНОВИЋ, радник МС, Кањ
Јасмина ЈОВАНОВИЋ, слободна професија, Нови Сад
Јован ЈОВАНОВИЋ, шумарски техничар, Нови Сад
Ксенија ЈОВАНОВИЋ, глумица, Београд
Љубица ЈОВАНОВИЋ, Нови Сад
Др Ненад ЈОВАНОВИЋ, адвокат, Нови Сад
Др Радмило ЈОВАНОВИЋ, лекар-гинеколог, професор универзитета, Београд
Смиља ЈОВАНОВИЋ, професор, Нови Сад
Вера ЈОВАНОВИЋ-ДУЊИН, управник Спомен-збирке Павла Бељанског, Нови Сад
Властимир ЈОВАНЧИЋ, пензионер, Београд
Даринка ЈОВИЋ, благајник Матице српске, Нови Сад
Др Душан ЈОВИЋ, филолог, професор универзитета, Београд
Душан Ђ. ЈОВИЋ, инжењер шумарства, Нови Београд
Александар ЈОВИЧИН, судија, Нови Сад
Ђорђе ЈОВИЧИЋ, грађевински инжењер, Портер, САД
Иванка ЈОВИЧИЋ, библиотекар, Београд
Стана ЈОВИЧИЋ, дипломирани економиста, Нови Сад
Јован ЈОВОВИЋ, шумарски техничар, Нови Сад
Др Иштван ЈОДАЛ, научни сарадник, Нови Сад
Иван ЈОЈКИЋ, радник, Турија
Пера ЈОЈКИЋ, земљорадник, Турија
Радојка ЈОЈКИЋ, референт, Нови Сад
Светозар ЈОЈКИЋ, земљорадник, Турија
Бошко ЈОКИЋ, друштвено-политички радник, Нови Сад
Петар ЈОНОВИЋ, књижар у пензији, Нови Сад
Милица ЈОРГИН БОГАРОШКИ, домаћица, Ембриц, САД
Коста ЈОРГИН, пензионер, Ембриц, САД
Драгољуб ЈОСИМОВИЋ, Нови Сад
Иван ЈОСИЋ, стоматолог, Вршац
Милан ЈОСИЋ, дипломирани инжењер промета, Загреб
Пера ЈОЦИЋ, правник, Нови Сад
Маринко ЈУРЕТИЋ, Грубишино Поље
Петар ЈУРИШЕВИЋ, дипломирани електроинжењер, Београд

Ана ЈУРИШИН, професор у пензији, Београд
Ђура ЈУРИШИЋ, земљорадник, Бач
Панта КАЛИЋ, земљорадник, Дероње
Светозар КАЛИЋ, техничар-технолог, Футог
Др Гавра КАЛУЂЕРСКИ, професор, Нови Сад
Др Љубица КАНДИЋ, професор универзитета, Београд
Лазар КАНТАРЏИЋ, поштар, Нови Сад
Др Владимир КАЊУХ, професор универзитета, Београд
Александра КАПАМАЦИЈА, лекар, Нови Сад
Др Борислав КАПАМАЦИЈА, лекар, Нови Сад
Ђорђе КАРАЂОРЂЕВИЋ, Лондон
Линда КАРАЂОРЂЕВИЋ, Лондон
Михаило КАРАЂОРЂЕВИЋ, Лондон
Томислав КАРАЂОРЂЕВИЋ, Београд
Војислав КАРАНОВИЋ, професор књижевности, Нови Сад
Бранислав КАРАЏИЋ, асистент универзитета, Темерин
Богомил КАРЛАВАРИС, академски сликар, Нови Сад
Марија КАСАШ, дипломирани инжењер технологије, Нови Сад
Аница КАЋАНСКИ, библиотекар у пензији, Ада
Мила КЕВИЋ, административни техничар, Нови Сад
Данило КЕКИЋ, друштвено-политички радник, Нови Сад
Данило КЕРАВИЦА, шумарски инжењер, Сремска Митровица
Милева КЕЦМАН, домаћица, Подлокањ
Др Ранко КЕЧА, доцент универзитета, Нови Сад
Миле КЛАШЊА, асистент универзитета, Падеј
Мирослав КЛАШЊА, рударски инжењер, Нови Сад
Лепосава КЉАИЋ, професор историје у пензији, Нови Сад
Александар КНЕЖЕВИЋ, лекар, Нови Сад
Љубомир КНЕЖЕВИЋ, директор Пројектног завода, Нови Сад
Мр Симонида КНЕЖЕВИЋ, биолог, Нови Сад
Станислав КНЕЗИ, просветни радник, Сомбор
Зоран КОВАЛЕТИЋ, лекар, Нови Сад
Стеван КОВАЧ ТИКМАЈЕР, студент, Нови Сад
Даница КОВАЧЕВИЋ, кројачица, Врбас
Душан М. КОВАЧЕВИЋ, професор историје, Нови Сад
Јагода КОВАЧЕВИЋ, пензионер, Земун
Ксенија КОВАЧЕВИЋ, Нови Сад
Милан КОВАЧЕВИЋ, пуковник, Нови Сад
Др Миливој КОВАЧЕВИЋ, професор универзитета, Нови Сад
Радивој КОВАЧЕВИЋ, новинар, Нови Сад
Мирослав КОВЧИН, инжињер шумарства, Нови Сад
Јованка КОЗЉУК, пензионер, Нови Сад
Мр Слободан К. КОЈИЋ, професор, академски вајар, Кикинда
Милош КОКАНОВ, дипл. машински инжењер, Нови Сад
Милош КОЛАРОВ, професор, Нови Сад
Мирјана КОЛАРОВ, наставник, Нови Сад
Радивој КОЛАРОВ, агроном, Нови Сад
Ђорђе КОЛАРОВИЋ, Напа, Калифорнија
Др Зора КОЛАРОВИЋ, лекар, Нови Сад
Јелена КОЛАРОВИЋ, потпредседник "Ф.В", Напа, Калифорнија,
Др Лука КОЛАРОВИЋ, лекар, Нови Сад
Радован КОЛАРОВИЋ, адвокат у пензији, Рума
Мирослав КОЛЕДИН, радник, Ковиљ
Катица КОЉАНИН, пензионер, Нови Сад
Димитрије КОЊОВИЋ, пензионер, Нови Сад
Никола КОПАЊА, економиста, Нови Сад
Милутин КОПРИВИЦА, агроном, Петроварадин
Стана КОПРИВИЦА, службеник, Петроварадин
Стеван КОРАЋ, пензионер, Лакавана, САД
Рајко КОРОВЉАН, службеник, Бачко Петрово Село
Никола КОСАНОВИЋ, пензионер, Лакавана, САД
Василије - Васко КОСТИЋ, публициста-пензионер, Тиват
Иван КОСТИЋ, дипломирани правник, Нови Сад
Љубица КОСТИЋ, библиотекар, Нови Сад
Мирослав КОСТИЋ, ливац, Зрењанин
Марија КОСТИЋ-ТАДИЋ, Нови Сад
Мирјана КОЧАР, дипломирани дефектолог, Нови Сад
Каја КРАГУЈЕВИЋ, домаћица, Сомбор
Мр Ференц КРАНЗ, лекар, Нови Сад

Смиља КРАСИЋ, професор, Кикинда
Александра КРЕКИЋ, библиотекар, Нови Сад
Др Мирко КРИЖНАР, професор универзитета, Нови Сад
Вук КРЊЕВИЋ, књижевник, Београд
Евица КРСТИН, домаћица, Бајска
Др Александар КРСТИЋ, лекар, Нови Сад
Владимир КРСТИЋ, војни пензионер, Нови Сад
Др Данило КРСТИЋ, епископ будимски, Сентандреја, Мађарска
Миомир КРСТИЋ, лекар, Београд
Војислав КРСТОНОШИЋ, професор, Кикинда
Зора КРСТОНОШИЋ, друштвено-политички радник, Београд
Душко КРУНИЋ, службеник, Рума
Сенка КРУШЧИЋ, радник Матице српске, Нови Сад
Стеван КРЦАЛИЋ, дипл. правник у пензији, Нови Сад
Борис КРШЕВ, професор, Нови Сад
Живко КУЗМАНОВИЋ, земљорадник, Ченеј
Тодор КУЗМАНОВИЋ, дипл. инжењер шумарства, Нови Сад
Саша КУЛИЋ, возач-курир, Нови Сад
Божидар КУМАНОВ, професор, Нови Сад
Милош КУПУСИНАЦ, земљорадник, Дероње
Људевит КУРБАТВИНСКИ, адвокат, Нови Сад
Лука КУРИЛОВИЋ, пензионер, Сарајево
Стеванка КУРЈАКОВ, инжињер агрономије, Футог
Јован КУРЈАЧКИ, асистент, Нови Сад
Др Василије КУСОВАЦ, лекар, Цетиње
Снежана КУТЛАЧА-ПЕТРОВИЋ, правник, Петроварадин
Хелена ЛАБУДОВИЋ, професор опште књижевности, Нови Сад
Владан ЛАЗАРЕВИЋ, адвокат, Котор
Војин ЛАЗАРЕВИЋ, адвокат, Котор
Љиљана ЛАЗАРЕВИЋ, службеник, Нови Сад
Љубиша Д. ЛАЗАРЕВИЋ, дипломирани економиста, Петровац на Млави
Др Веселин ЛАЗИЋ, професор универзитета, Нови Сад
Дејан ЛАЗИЋ, публициста-пензионер, Нови Сад
Милисав ЛАЗИЋ, професор, Нови Сад
Милица ЛАЗИЋ, наставник, Нови Сад
Нада ЛАЗИЋ, библиотекар, Нови Сад
Славица ЛАЗИЋ, хемијски техничар, Нови Сад
Мр Станимир ЛАЗИЋ, доцент универзитета, Нови Сад
Стеван ЛАЗИЋ, службеник, Међа
Мирослав ЛАМБИЋ, дипломирани машински инжењер, Зрењанин
Вера ЛАТОВ, професор, Нови Сад
Хермина ЛЕЖИМИРАЦ, професор, Нови Сад
Светлана ЛЕЖИМИРАЦ-ПОПАДИЋ, студент, Нови Сад
Злата ЛЕЗЕЧЕВ, службеник Матице српске, Нови Сад
Олга ЛЕКИЋ, службеник, Нови Сад
Милан ЛЕЛАС, технички уредник МС у пензији, Нови Сад
Саво ЛЕОВАЦ, Сремска Каменица
Др Тибор ЛЕПЕШ, лекар, професор универзитета, Нови Сад
Михајло ЛЕСЈАК, дипломирани машински инжењер, Сремска Каменица
Владимир ЛЕСКОВАЦ, агроном, Нови Сад
Милена ЛЕСКОВАЦ, професор српског језика, Нови Сад
Бранислав ЛЕТИЋ, електромеханичар, Нови Сад
Војислав ЛЕТИЋ, асистент универзитета, Нови Сад
Драгољуб ЛЕТИЋ, занатлија, Нови Сад
Маринко ЛЕТИЋ, земљорадник, Ченеј
Миливој ЛЕТИЋ, земљорадник, Ченеј
Мојсило ЛЕТИЋ, сељак, Ченеј
Ђура ЛИВАДА, пензионер, Земун
Иван ЛОЗАНИЋ, Нови Сад
Никола ЛОЗЈАНИН, дипломирани грађевински инжењер, Нови Сад
Мирослав ЛОТИНА, адвокат, Нови Сад
Радмила ЛОТИНА, новинар, Нови Сад
Доброслав ЛУБИЋ, књиговезац, Нови Сад
Мирко ЛУБУРИЋ, дипломирани економиста, Нови Сад
Загорка ЛУДОЈИЋ, учитељ, Сремска Митровица
Гојко ЛУКАЧ, новинар, Берн, Швајцарска
Гојко ЛУКАЧ, службеник, Стапар
Драган ЛУКИЋ, књижевник, Нови Београд
Чедо ЛУКИЋ, економиста, Сремска Каменица
Бранислав ЛУЧИЋ, новинар, Сремска Каменица

Александра ЉУБИНКОВИЋ, библиотекар, Нови Сад
Светозар ЉУБИНКОВИЋ, дипломирани грађевински инжењер, Земун
Блажо ЉУБИЧИЋ, дипл. машински инжењер, Нови Сад
Станко ЉУБИЧИЋ, административни радник, Ветерник
Вељко ЉУБОЈЕВИЋ, технички уредник, графичар дизајнер, Нови Сад
Др Милета МАГАРАШЕВИЋ, професор универзитета, Београд
Миша МАЂАР, земљорадник, Пивнице
Владимир МАЂАШЕВИЋ, службеник, Нови Сад
Др Милан МАЈСТОРОВИЋ, неуропсихијатар, Бачка Паланка
Др Душан МАКСИМОВИЋ, Београд
Зоран МАКСИМОВИЋ, професор историје, Нови Сад
Иван МАКСИМОВИЋ, професор универзитета у пензији, Београд
Др Јован МАКСИМОВИЋ, лекар, спец. за гинеколог. и акушерство, Рума
Др Милан МАКСИМОВИЋ, професор универзитета, Београд
Милан МАКСИМОВИЋ, пензионер, Нови Сад
Нивес МАЛЕНКОВИЋ, пезионерка, Нови Сад
Радмила МАЛЕТИН, књижничар, Нови Сад
Душан МАЛЕШЕВ, трговац, Борча
Душан МАЛЕШЕВИЋ, машински инжењер, Нови Сад
Сава МАЛИ, друштвено-политички радник, Нови Сад
Нада МАЛИВУК, службеник, Нови Сад
Бранко МАЉКОВИЋ, судија Врховног суда Војводине, Нови Сад
Вида МАМУЗИЋ, службеник, Сремска Митровица
Рајко МАМУЗИЋ, културни радник, Београд
Братислав МАНДИЋ, професор, Нови Сад
Ђорђе Ђ. МАНДИЋ, студент права, Суботица
Никола МАНДИЋ, друштвено-политички радник, Београд
Лазар МАНОЈЛОВИЋ, поштар, Нови Сад
Душанка МАНЦУКИЋ, службеник, Надаљ
Јелена МАНЦУКИЋ, пољопривредни техничар, Надаљ
Станушa МАРЂЕЛОШКИ, пензионер Матице српске, Нови Сад
Младен МАРИНКОВ, академски вајар, Нови Сад
Омер МАРИНКОВ, професор, Нови Сад
Сава МАРИНКОВИЋ, пензионер, Нови Сад
Бранислав МАРИЋ, пензионер, Сремска Каменица
Ђорђе МАРИЋ, приватни занатлија, Нови Сад
Никол МАРИЋ, дизајнер, Нови Сад
Савета МАРИЋ, Нови Сад
Стева МАРИЋ, економиста, Лежимир
Сања МАРИЧИЋ, студент, Нови Сад
Миленко МАРЈАНОВ, инжењер, професор универзитета, Нови Сад
Милица МАРЈАНОВИЋ, лекар, Нови Сад
Мирко МАРЈАНОВИЋ, економиста, Београд
Стеван Л. МАРЈАНОВИЋ, новинар, Београд
Владимир МАРКО, апсолвент филозофије, Нови Сад
Др Јан МАРКО, професор универзитета, Нови Сад
Младен МАРКОВ, књижевник, Београд
Антоније МАРКОВИЋ, шумарски техничар, Каћ
Др Јован МАРКОВИЋ, научни радник, Нови Сад
Милица МАРКОВИЋ, учитељица у пензији, Нови Сад
Сава МАРКОВИЋ, пензионер, Петроварадин
Др Стефанија МАРКОВИЋ, професор универзитета, Београд
Никола МАРТИН, конобар, Вршац
Добрила МАРТИНОВ, документариста СБР, Нови Сад
Др Милан МАРТИНОВ, професор универзитета, Нови Сад
Никола МАРЧЕТИЋ, Нови Сад
Слобода МАСЛАЋ, професор у пензији, Нови Сад
Стјепан МАТИЈАШЕВИЋ, службеник, Вршац
Мр Властимир МАТИЋ, дипл. инжињер архитектуре, Нови Сад
Драган МАТИЋ, конзерватор-академски сликар Галерије МС, Нови Сад
Др Љиљана МАТИЋ, професор универзитета, Нови Сад
Обрад МАТИЋ, службеник, Нови Сад
Милош М. МАТИЦКИ, дипломирани правник, Нови Сад

Др Милана МАТИЦКИ-СЕКУЛИЋ, лекар гинеколог, Нови Сад
Академик Милош МАЦУРА, професор и научни саветник, Нови Београд
Никола МАЦУРА, ученик, Беочин
Јелка МАШИРЕВИЋ, домаћица, Сремски Карловци
Мирјана МАШИРЕВИЋ-КАСТРАПЕЛИ, новинар, Београд
Миљана МАШИЋ, службеник, Нови Сад
Др Душан МЕДАКОВИЋ, адвокат, Београд
Мирослава МЕДИЋ, службеник, Сремска Митровица
Златко МЕЛВИНГЕР, професор, Петроварадин
Штефица МЕЛНИК, лаборант, Кањ
Гаврило МЕХАНЏИЋ, пуковник у пензији, Београд
Десанка МИДИЋ, библиотекар у пензији, Нови Сад
Роман МИЗ, свештеник, Нови Сад
Милош МИЈАТОВ, пензионер, Барбертон, САД
Вера МИЈАТОВИЋ, пензионер, Београд
Драгослав МИЈАТОВИЋ, домар-економ у Галерији МС, Футог
Стојан МИЈАТОВИЋ, пензионер, Слатински Дреновац
Драгица МИЈОВИЋ, професор, Нови Сад
Иван П. МИКИЋ, дипл. инжењер агрономије, Нови Сад
Др Петар МИКИЋ, лекар специјалиста, педијатар, Нови Сад
Ружа МИКИЋ, професор, Нови Сад
Милован МИКОВИЋ, новинар, Суботица
Владимир П. МИЛАНКОВ, наставник у пензији, књижевник, Српска Црња
Бора МИЛЕТИН, дипломирани економиста, Нови Сад
Дана МИЛЕТИН, ликовни педагог, Нови Сад
Мирко МИЛЕТИЋ, пензионер, Борово
Радош МИЛЕТИЋ, дипломирани инжењер технологије, Нови Сад
Др Слободанка МИЛЕТИЋ, лекар специјалиста, гинеколог, Нови Сад
Анка МИЛИН, домаћица, Монтреал, Канада
Гавра МИЛИН, ветеринар, Монтреал, Канада
Смиља МИЛИСАВАЦ, пензионер, Нови Сад
Нада МИЛИСАВЉЕВИЋ, шумарски инжењер, Нови Сад
Др Божидар Љ. МИЛИЋ, професор универзитета, Нови Сад
Јован МИЛИЋ, судија у пензији, Нови Сад
Мр Марина МИЛИЋ, пијаниста, Лондон, Велика Британија
Др Петроније МИЛИЋ, примаријус, лекар-ортопед, Београд
Смиља МИЛИЋ, пијаниста, професор универзитета, Нови Сад
Томислав МИЛИЋ, адвокат, Нови Сад
Милан МИЛИЋ-ЈАГОДИНСКИ, сликар-графичар, Нови Сад
Добривоје МИЛИЋЕВИЋ, инспектор, Звечан
Верица МИЛИЧЕВИЋ, новинар, Београд
Др Слободан МИЛОВАНОВИЋ, доктор економских наука, Нови Сад
Стеван МИЛОВАНОВИЋ, професор универзитета у пензији, Нови Сад
Бранислав МИЛОЈЕВИЋ, службеник, Нови Сад
Др Милоје МИЛОЈЕВИЋ, лекар, професор универзитета, Нови Сад
Лаза МИЛОСАВЉЕВИЋ, просветни радник, Србобран
Васа МИЛОШЕВ, инжењер, Панчево
Драгиша МИЛОШЕВ, асистент у настави, Нови Сад
Живојин МИЛОШЕВ, апотекар, Футог
Михаило МИЛОШЕВ, шумарски техничар, Нови Сад
Ђорђе МИЛУТИНОВИЋ, шумарски инжењер, Нови Сад
Милан МИЛУТИНОВИЋ, службеник, Нови Сад
Ксенија МИНЧИЋ-ОБРАДОВИЋ, библиотекар МС, Нови Сад
Вера МИОДРАГОВИЋ, професор, Нови Сад
Владимир МИОЛЧИЋ, портир-благајник у Галерији Матице српске, Петроварадин
Др Боривој МИРКОВ, лекар, Бачка Паланка
Вера МИРКОВ, медицинска сестра, Бачка Паланка
Слободан МИРКОВИЋ, дипломирани машински инжењер, Нови Сад
Мирослава МИРКОВИЋ-ПАВЛОВ, лекар, Нови Сад
Вера МИРОСАВЉЕВИЋ, професор, Нови Сад
Паја МИРОСАВЉЕВИЋ, пензионер, Нови Сад
Радмила МИТРОВИЋ, професор, Београд

Душан К. МИХАЈЛОВ, професор Више школе, Београд-Крњача
Љупка МИХАЈЛОВ, домаћица, Бегеч
Марија МИХАЈЛОВ, студент, Нови Сад
Милица МИХАЈЛОВ, службеник, Сремска Каменица
Стеван МИХАЈЛОВ, службеник, Банатско Аранђелово
Мр Живота МИХАЈЛОВИЋ, дипломирани економиста, Нови Сад
Синиша МИХАЈЛОВИЋ, наставник, Нови Сад
Јелена МИХАЉЧЕВИЋ, службеник, Нови Сад
Небојша МИХАЉЧИЋ, економиста, Београд
Др Тодор МИШИЋ, професор Пољопривредног факултета, Нови Сад
Аврам МИШКОВ, заменик јавног тужиоца, Нови Сад
Милован МИШКОВ, професор, Нови Сад
Миланка МИШКОВИЋ, професор биологије, Нови Сад
Федор МОАЧАНИН, кустос музеја, Загреб
Рајко МОЈАШЕВИЋ, директор, Нови Сад
Радован МОЈЧИЛОВ, земљорадник, Међа
Др Паја МОМЧИЛОВ, лекар, гинеколог, Београд
Милица МОРАЧА-ДУБАЈИЋ, друштвени радник, Београд
Душанка МОШКОВ, историчар уметности, кустос, Тиват
Емилијан МРЂА, свештеник, Малме, Шведска
Маринко МРЂАНОВ, заменик јавног тужиоца, Нови Сад
Душан МРЂЕНОВ, биолог, Београд
Др Бранко МРКИЋ, професор универзитета, Нови Сад
Зора МРКИЋ, дипломирани инжењер архитектуре, Нови Сад
Др Драган МРКШИЋ, правник, Нови Сад
Вељко МУЛИЋ, пензионер, Нови Сад
Ђорђе М. МУНИЖАБА, дипломирани машински инжењер, Нови Сад
Јован МУНЂАН, професор универзитета, Нови Сад
Михајло МУРГАШКИ, економиста, Нови Сад
Светозар МУРГАШКИ, земљорадник, Ченеј
Ђорђе МУШИЦКИ, учитељ у пензији, Нови Сад
Никола МУШКИЊА, наставник, Београд
Стеван НАВКОВ, земљорадник, Бегеч
Др Ђорђе НАДРЉАНСКИ, професор универзитета, Нови Сад
Душанка НАЋ, друштвени радник, Нови Сад
Загорка НАОДОВИЋ, домаћица, Сремска Каменица
Јелена НАСТАСИЋ, књижничар, Нови Сад
Марија НАСТАСИЋ, професор педагогије, Сомбор
Душан НАСТИЋ, земљорадник, Бођани
Станислав НАУМОВ, службеник, Чока
Лазар НЕДЕЉКОВ, инжењер, Нови Сад
Љиљана НЕДЕЉКОВИЋ, службеник Матице српске, Раковац
Олга НЕДЕЉКОВИЋ, професор, Коњиц
Милан НЕДИЋ, пензионер, Нови Сад
Милош НЕДИЋ, службеник, Нови Сад
Нада НЕДИЋ, службеник, Нови Сад
Радосав НЕДИЋ, инжењер-технолог, Нови Сад
Станица НЕДИЋ, хемијски техничар, Нови Сад
Др Александар В. НЕПОКОЈЧИЦКИ, лекар, Нови Сад
Паја НЕСТИН, месар, Бечеј
Славица НЕСТОРОВИЋ-ПЕТРОВСКИ, библиотекар, Нови Сад
Драгослав НЕШКОВ, професор Велике школе, Нови Сад
Јован НИКАЧЕВ, професор, Нови Сад
Радован НИКАЧЕВ, дипломирани инжењер машинства, Нови Сад
Милош НИКОЛЕТИЋ, месар, Будисава
Милорад НИКОЛИН, позоришни радник, Кикинда
Никола НИКОЛИН, пензионер-економиста, Нови Сад
Стипан НИКОЛИН, шумарски техничар, Нови Сад
Андрија НИКОЛИЋ, пензионер, Нови Сад
Драгољуб НИКОЛИЋ, наставник, Сремска Каменица
Др Љиљана НИКОЛИЋ, педијатар, Нови Сад
Никола НИКОЛИЋ, шумарски инжењер, Нови Сад
Никола НИКОЛИЋ, грађевински инжењер, Београд
Синиша НИКОЛИЋ, новинар, Нови Сад
Станислава НИКОЛИЋ, домаћица, Београд
Андреј НИКСОН, пензионер, Клаиртон, САД
Иванка НИНКОВ, професор, Каћ

Радивој НИНКОВ, учитељ, Кањ
Никола НИНКОВИЋ, шумарски инжењер, Нови Сад
Иван НИЋЕТИН, дипломирани машински инжењер, Суботица
Јана НОВАК, домаћица, Нови Сад
Милан НОВАКОВ, земљорадник, Мокрин
Др Милан НОВАКОВ, правник, Нови Сад
Новак НОВАКОВ, ветеринар, Мокрин
Александра НОВАКОВИЋ, студент, Калифорнија
Олга НОВАКОВИЋ, пензионер, Нови Сад
Сузана НОВИТОВИЋ, радник, Нови Сад
Стојан НОТАРОШ, глумац у пензији, Нови Сад
Иса ЊЕГОВАН, политички радник, Београд
Спасоје ЊЕГОЈЕ, ауто-лакирер, Нови Сад
Коста ОБРАДОВИЋ, земљорадник, Ченеј
Сава ОБРАДОВИЋ, дипломата, Београд
Душица ОБРЕНОВИЋ, наставник, Нови Сад
Миодраг ОБРЕНОВИЋ, инжињер мелиорације, Нови Сад
Мирјана ОБРЕНОВИЋ, дипломирани правник, Нови Сад
Милорад ОМАЉЕН, земљорадник, Нови Сад
Бранислав ОСТОЈИЋ, педијатар, Нови Сад
Бранко ОСТОЈИЋ, професор универзитета, Нови Сад
Станиша ОСТОЈИЋ, шумарски инжењер, Нови Сад
Татјана ОСТОЈИЋ, лекар, Нови Сад
Гојко ПАВИЦА, капетан, Нови Сад
Др Здравко ПАВЛИЋ, професор универзитета, Загреб
Сања ПАВЛИЦА, студент историје, Нови Сад
Др Мирослав ПАВЛОВ, професор универзитета, Нови Сад
Даринка ПАВЛОВИЋ, професор, Шид
Коста ПАВЛОВИЋ, пензионер, Београд
Милана ПАВЛОВИЋ, пензионер, Нови Сад
Др Миливој ПАВЛОВИЋ, професор универзитета у пензији, Нови Сад
Стеван ПАВЛОВИЋ, Нови Сад
Др Душана ПАВЛОВИЋ-МЕРЛО, лекар, Престранек, Словенија
Душан-Владислав ПАЖЂЕРСКИ, професор пољског језика и књижевности, Нови Сад
Душан ПАЛИЋ, лекар, Нови Сад
Ђорђе ПАЛАНАЧКИ, биолог, Нови Сад
Ђенилиа ПАЛВЕРЖАН, судија, Нови Сад
Мирко ПАНИЋ, економиста, Нови Сад
Слободан ПАНИЋ, инжењер машинства, Нови Сад
Лукијан (Војислав) ПАНТЕЛИЋ, епископ славонски, Пакрац
Академик Владимир Р. ПАНТИЋ, професор универзитета, Београд
Михајло ПАНТИЋ, економиста у пензији, Нови Сад
Коста ПАПИЋ, електроинжењер, Барбертон, САД
Светислав ПАПИЋ, дипл. машински инжењер, Нови Сад
Исидор ПАРОШКИ, службеник, Нови Сад
Милан ПАРОШКИ, новинар, Нови Сад
Мр Ђура ПАУНИЋ, професор, Нови Сад
Синиша ПАУНОВИЋ, књижевник, Београд
Тереза ПАШЋИК, професор универзитета, Лођ, Пољска
Др Душан ПЕЈИН, лекар, Нови Сад
Душанка ПЕЈИН, професор универзитета, Нови Сад
Ружа ПЕЈИН, дипломирани економиста, Нови Сад
Љубица ПЕЈИНОВ, службеник, Нови Сад
Марко ПЕЈИЋ, економиста, Суботица
Давор ПЕКАРИЋ, руководилац Антикварнице МС, Нови Сад
Десанка ПЕКАРИЋ, професор, Темерин
Петар ПЕКАРИЋ, професор, Темерин
Јованка ПЕНЧИЋ-ПОЉАНСКИ, дипломирани правник, Нови Сад
Александар ПЕРДУХ, адвокат, Нови Сад
Др Живадин ПЕРИШИЋ, професор универзитета, Београд
Димитрије ПЕРЛИЋ, професор музике, Нови Сад
Лазар ПЕТКОВ, земљорадник, Кањ
Јованка ПЕТКОВИЋ, пензионерка, Нови Сад
Призренка ПЕТКОВИЋ, оперска певачица, професор, Нови Сад
Др Спасоје ПЕТКОВИЋ, лекар, Београд
Зденка ПЕТРИК, професор немачког језика, Нови Сад
Др Бранко ПЕТРИЋ, професор универзитета, Нови Сад
Веселин ПЕТРОВИЋ, свештеник - пензионер, Нови Сад
Душан ПЕТРОВИЋ, парох успенски, професор, Нови Сад
Душан ПЕТРОВИЋ, бизнисмен, Аустралија

Др Ђурица ПЕТРОВИЋ, професор универзитета, Београд
Др Златибор Т. ПЕТРОВИЋ, професор универзитета у пензији, Београд
Илија ПЕТРОВИЋ, ПТТ радник, Нови Сад
Катица ПЕТРОВИЋ, службеник, Нови Сад
Марија ПЕТРОВИЋ, грађевински техничар за ниску градњу, Нови Сад
Милан ПЕТРОВИЋ, службеник, Нови Сад
Др Невенка ПЕТРОВИЋ, професор, Нови Сад
Ник ПЕТРОВИЋ, банкар, Мексико, Мексико
Олга ПЕТРОВИЋ, дипломирани хемичар, Нови Сад
Радомир Д. ПЕТРОВИЋ, историчар уметности, сликар, конзерватор, Београд
Срђан ПЕТРОВИЋ, асистент универзитета, Чока
Стеван ПЕТРОВИЋ, филмски редитељ, Београд
Љиљана ПЕТРОВИЋ-КОБАЛ, слободан уметник, Нови Сад
Адриене ПИНТЕР, библиотекар, Нови Сад
Јан ПИНЂИР, друштвено-политички радник, Нови Сад
Ђорђе ПИСАРЕВ, књижевник, Нови Сад
Стеван ПЈЕВАЦ, дипломирани економиста, Нови Сад
Др Мирко ПЈЕВИЦ, лекар, Нови Сад
Боривоје ПЛАВШИЋ, службеник, САД
Вера ПЛЕМИЋ ДЕ РОССИ, преводилац, Женева, Швајцарска
Мара ПОЗДЕР, наставник српског језика, Сомбор
Радивој ПОЉАКОВ Малиша, пензионер, Кањ
Ана ПОПОВ, керамичар, Нови Сад
Дубравка Р. ПОПОВ, студент, Нови Сад
Др Иван ПОПОВ, лекар специјалиста - неуропсихијатар, Петроварадин
Марко ПОПОВ, службеник, Обилићево
Милан ПОПОВ, машинист, Нортфилд, САД
Миливој ПОПОВ, дипломирани инжењер шумарства, Панчево
Милица ПОПОВ, професор, Нови Сад
Нада ПОПОВ, менаџер, Ротфилд, САД
Нина ПОПОВ, новинар, Нови Сад
Пера ПОПОВ, службеник, Зрењанин
Мр Стеван ПОПОВ, асистент универзитета, Нови Сад
Ангелина ПОПОВИЋ, професор, Сомбор
Биљана ПОПОВИЋ, професор гимназије, Нови Сад
Василије ПОПОВИЋ, службеник у пензији, Нови Сад
Ђура ПОПОВИЋ, професор, Будимпешта, Мађарска
Мр Иван ПОПОВИЋ, туризмолог, Земун
Јулијана ПОПОВИЋ, учитељица, Нови Сад
Олга ПОПОВИЋ, библиотекар, Нови Сад
Љубица ПОПОВИЋ-БЈЕЛИЦА, уредник, Нови Сад
Милица ПОПОВИЦКИ, службеник, Нови Сад
Злата ПОРУБСКИ, учитељица, Кисач
Др Бошко ПОШТИЋ, лекар, Колумбија, САД
Др Милева ПРВАНОВИЋ, професор, Београд
Драган ПРЕЧАНИЦА, професор, Сарајево
Милан ПРИБИЋ Ђокица, политички радник, Београд
Др Зорица ПРОДАНОВИЋ, лекар-педијатар, Нови Сад
Милан ПРОДАНОВИЋ, архитекта, професор урбанизма, Београд
Жарко ПРОТИЋ, професор књижевности, новинар, Нови Сад
Илија ПРОТИЋ, архитекта-конзерватор, Нови Сад
Вера ПРШИА, наставник, Нови Сад
Др Марина ПУЈА, филолог, Нови Сад
Олга Ж. ПУТИН, кустос, професор, Темишвар, Румунија
Илија ПУТИЋ, Нови Сад
Борислав ПУТНИК, књижевник, Нови Сад
Невена ПУТНИК, судија у пензији, Београд
Анђелка РАДАНОВ, козметичар, Нови Сад
Владислав РАДИН, новинар, Нови Сад
Ђорђе РАДИШИЋ, књижевник, Београд
Недељко РАДЛОВИЋ, службеник, Кикинда
Миленко РАДОВАНОВ Цига, генерал потпуковник, Нови Сад
Бора РАДОВАНОВИЋ, пензионер, Нови Сад
Оливера РАДОВАНОВИЋ, историчар уметности, Нови Сад
Вељко РАДОВИЋ, књижевник, Београд
Љубица РАДОВИЋ, наставник, Сомбор
Милена РАДОЈЕВИЋ, професор, Тиват
Милош Д. РАДОЈЧИН, пензионер, Нови Сад
Гордана РАДОЈЧИЋ-КОСТИЋ, библиотекар, Београд

Војислав РАДОНИЋ, професор фискултуре, Нови Сад
Нада РАДОНИЋ, библиотекар у пензији, Нови Сад
Петар РАДОЊАНИН, дипломирани правник, Нови Сад
Данило РАДУЈКОВ, судија Врховног суда Војводине, Нови Сад
Радојка РАЗМОВСКИ, дипломирани инжињер технологије, асистент универзитета, Нови Сад
Милена РАЗУМЕНИЋ, пензионер, Нови Сад
Др Слободан РАИЧЕВИЋ, историчар уметности, професор, Београд
Јован РАЈИЋ, пензионер, Нови Сад
Јован РАЈИЋ, дипломирани инжињер шумарства, Нови Сад
Милорад РАЈИЋ, архивист, Нови Сад
Мр Живојин РАЈКОВИЋ, магистар агрохемије, Неготин
Вера РАЈХ, наставница, Београд
Радован РАЈЧИЋ, пензионер, Јаша Томић, Банат
Ненад РАКИЋ, дипломирани правник, Нови Сад
Ђорђе РАНДЕЉ, новинар, Нови Сад
Ђурђинка РАНДЕЉ, службеник, Нови Сад
Јефрем РАНДЕЉ, свештеник-протојереј, Нови Сад
Оливера РАНДЕЉ, дипломирани правник, Нови Сад
Др Љиљана РАНДИЋ, лекар, Ријека, Хрватска
Миленко РАНИН, стручни сарадник за маркетинг, Нови Сад
Др Јовица РЕЛИЋ, историчар књижевности, професор универзитета, Нови Сад
Петар РЕЛИЋ, друштвено-политички радник, Београд
Жарко РЕЉИН, Акрон, САД
Бела РИБАР, професор универзитета, Нови Сад
Бранко РИСТИЋ, земљорадник, Нови Сад
Др Душан РИСТИЋ, професор универзитета, Нови Сад
Др Драго РОКСАНДИЋ, историчар, Нови Београд
Лепосава РОМАНОВИЋ, виши здравствени техничар, Нови Сад
Др Ђорђе М. РОНАИ, доцент универзитета, Нови Сад
Сава РОНЧЕВИЋ, шумарски инжењер, Нови Сад
Др Оскар РОСЕНЦВАЈГ, професор универзитета, Чикаго, САД
Петар РУДИЋ, пензионер, Бијело Поље
Јелена РУШКУЦ, пензионер, Нови Сад
Мирјана САБЉАК, дипломирани правник, Сремска Митровица
Магдалена САВЕЉИЋ, административни секретар, Нови Сад
Богољуб САВИН, професор историје, Нови Сад
Сава САВИН, дипломирани економиста, Кикинда
Андрија САВИЋ, ветеринар, Нови Сад
Љубинка САВИЋ, земљорадник, Дероње
Мирослав САВИЋ, шумарски инжењер, Нови Сад
Радивој САВИЋ, агроекономиста, Краљевци
Илија САВКОВ, фармацеут, Нови Сад
Јелена САЛАЈ, учитељица, Нови Сад
Милан САМАРЏИЈА, земљорадник, Сусек
Сузана САМОЛОВЧЕВ, економиста, Београд
Слободан С. САНАДЕР, ликовни критичар, Нови Сад
Сава САНДИЋ, академски вајар, Београд
Др Софија САЏАКОВ, научни саветник, Београд
Михајло СВИЛАР, дипломирани економиста, Нови Сад
Др Димитрије СЕГЕДИ, лекар, Нови Сад
Димитрије СЕГЕДИНАЦ, пензионер, Бечеј
Др Ђорђе СЕДЛАР, примаријус-акушер, Сарајево
Душан СЕКИЋ, друштвено-политички радник, Београд
Божидар СЕКУЛИЋ, дипломирани електроинжењер, Нови Сад
Др Душан СЕКУЛИЋ, професор универзитета, Челарево
Др Сава СЕКУЛИЋ, професор универзитета, Нови Сад
Стеван СЕКУЛИЋ, физичар, Нови Сад
Драгиња СЕКУЛИЋ, службеник - професор, Нови Сад
Зоран СЕЛАКОВ, лекар, Стапар
Смиљка СЕЉИН, новинар, Нови Сад
Славимир СИВАЧКИ, пензионер, Нови Сад
Др Ћирил СИДОР, биолог, научни саветник, Нови Сад
Јован СИЛАЏИЋ, пензионер, Нови Сад

Бошко СИМЕНДИЋ, књижар у пензији, Београд
Ружица СИМИН-ДОПУЂА, библиотекар, Нови Сад
Весна СИМИЋ, службеник, Нови Сад
Др Владан СИМИЋ, лекар-дерматолог, Београд
Миодраг СИМИЋ, службеник, Нови Сад
Др Предраг СИМОВИЋ, лекар-интерниста, Чикаго, САД
Радмила СИРОТАНОВИЋ, техничар, Бечеј
Биљана СКЕНЏИЋ, наставник, Сомбор
Јадвига СКОРНИК, филолог, Нови Сад
Ласло СЛОБОДА, лекар, Сента
Мр Милутин СМИЉАНИЋ, библиотекар, Нови Сад
Милорад СМИЉАНСКИ, дипл. грађевински инжењер у пензији, Кикинда
Др Светислав СОЛДАТОВИЋ, лекар, Ниш
Богдан СРБИН, пензионер, Нови Сад
Средоје СРЕДОЈЕВИЋ, грађевински инжењер, Вуковар
Бисерка СРЕМЧЕВ, пензионер, Нови Сад
Зоран СРЕТЕНОВИЋ, банкарски чиновник, Крагујевац
Неделька СРЕЋКОВ, дипломирани историчар уметности, Нови Сад
Борислав СТАЈИЋ, пензионер, Јаша Томић
Мара СТАЈИЋ, пензионер, Нови Сад
Душан СТАКИЋ, технолог, Нови Сад
Драган СТАМЕНКОВИЋ, дипломирани правник, Нови Сад
Милутин СТАНИШИЋ, друштвени радник, Београд
Миодраг СТАНИШИЋ, дипломирани инжењер металургије, Нови Сад
Бранислав СТАНКОВИЋ, дипломирани политиколог, Земун
Миливоје СТАНКОВИЋ, Нови Сад
Петар СТАНКОВИЋ, учитељ, Нови Сад
Павле СТАНОЈЕВИЋ, историчар уметности, Нови Сад
Др Боривој СТАРОВИЋ, професор универзитета, Нови Сад
Милан СТАРЧЕВИЋ, земљорадник, Вишњићево
Ангелина СТЕВАНОВИЋ, наставник, Нови Сад
Сима СТЕВИН, адвокат., Београд
Марко СТЕПАНОВ, слободни уметник, Нови Сад
Сава СТЕПАНОВ, историчар уметности, Нови Сад
Винко СТЕРЛЕ, Бегуње на Гореньскем, Словенија
Милица СТЕФАНОВИЋ, пензионер, Нови Сад
Светозар СТЕФАНОВИЋ, пензионер, Нови Сад
Стефан СТЕФАНОВИЋ, трговачки путник, Нови Сад
Милорад СТИПАНОВИЋ, дипломирани саобраћајни инжењер, Нови Сад
Војислав СТОЈА, свештеник, Нови Сад
Живко СТОЈАДИНОВИЋ, стоматолог, Сомбор
Зоран СТОЈАНОВ, студент, Нови Сад
Игор СТОЈАНОВ, студент, Нови Сад
Милка СТОЈАНОВ, професор, Нови Сад
Веселина СТОЈАНОВИЋ, социјални радник у пензији, Нови Сад
Милош СТОЈАНОВИЋ, ученик, Нови Сад
Миша СТОЈАНОВИЋ, дипломирани економиста у пензији, Нови Сад
Никола СТОЈАНОВИЋ, архитекта, Нови Сад
Др Радомир СТОЈАНОВИЋ, асистент универзитета, Петроварадин
Славица СТОЈАНОВИЋ, економски техничар, Нови Сад
Др Станислав СТОЈАНОВИЋ, лекар доцент, Нови Сад
Срђан СТОЈАНЧЕВ, новинар, Београд
Драгољуб СТОЈИЋ, фармацеут, Београд
Радомир СТОЈИЋЕВИЋ, фармацеут, Београд
Душан СТОЈКОВ, земљорадник, Црна Бара
Јован СТОЈКОВ, инжењер у пензији, Нови Сад
Никола СТОЈКОВ, земљорадник, Ковачица
Љубица СТОЈКОВИЋ, наставница у пензији, Нови Сад
Милутин СТОЈКОВИЋ, правник, Нови Сад
Васа СТОЈШИН, службеник, Нови Сад
Никола СТОЈШИЋ, дипломирани инжењер технологије, Нови Сад
Др Синиша СТОЈШИЋ, лекар, Нови Сад
Др Емилија СТОЛЕВИЋ, професор универзитета, Београд
Зоран СТОШИЋ ВРАЊСКИ, сликар, Сомбор
Милић СТОШИЋ, наставник, Книћанин
Даница СТРАЈНИЋ, домаћица, Кањ
Петар СУБИЋ, економиста, Нови Сад--Зрењанин
Велимир СУБОТИЋ, књижевник, Сомбор

Јован СУБОТИЋ, пензионер, Нови Сад
Др Јосиф СУБОТИЋ, лекар, Сомбор
Миодраг СУБОТИЋ, шумарски инжењер, Нови Сад
Др Гизела СУЛИТЕАНУ, доктор психологије, Букурешт, Румунија
Јелена ТАБАК, професор - социолог, Нови Сад
Ружа ТАДИЋ, друштвено-политички радник, Нови Сад
Лидија ТАНАСИЈЕВИЋ, пензионер, Београд
Мирослав ТАНАСКОВИЋ, лекар, Нови Београд
Мара ТАНКОСИЋ, шумарски инжењер, Нови Сад
Мр Миленко ТАПАВИЧКИ, пензионер, Београд
Теодора ТАПАВИЧКИ, студент, Нови Сад
Др Кирил ТАРАНОВСКИ, књижевник, Скопље, Македонија
Илија ТАТАЛОВИЋ, шумарски инжењер, Нови Сад
Марина ТАТИЋ ЛОЗЈАНИН, професор, Нови Сад
Војин Д. ТАТИЋ, дипломирани инжењер архитектуре, Нови Сад
Јован М. ТАТИЋ, архитекта, Нови Сад
Миодраг ТЕКИЋ, професор универзитета, Нови Сад
Гордана ТЕРЗИЋ, апсолвент пољопривредног факултета, Бегеч
Невенка ТЕРЗИЋ, пензионерка, Нови Сад
Др Милош ТЕШИЋ, професор универзитета, Нови Сад
Антун ТИПАЛО, инжењер, Нови Сад
Мирко ТИШМА, свештеник, Нови Сад
Марта ТИШМА, службеник, Нови Сад
Мр Соња ТИШМА, библиотекар у пензији, Нови Сад
Зорица ТОБЏИЋ, пензионер, Нови Сад
Др Милан ТОДОРОВИЋ, лекар, Котор
Др Слободан ТОКИН, лекар, Нови Сад
Др Рајко ТОМАНОВИЋ, професор универзитета, Нови Сад
Др Анита ТОМЧОВ, лекар, Нови Сад
Стеван ТОПАЛОВ, дипломирани машински инжењер, Нови Сад
Саша ТОПЕРИЋ, студент, Нови Сад
Др Радивој ТОПОЛАЦ, професор универзитета, Нови Сад
Др Нада ТОПОЛСКИ-ФИШТЕШ, лекар-гинеколог, Нови Сад
Трипо ТОРОВИЋ, асистент универзитета, Нови Сад
Бранислав ТРБИЋ, пензионер, Нови Сад
Драгица ТРБИЋ, пензионер, Нови Сад
Томислав ТРЕЋАКОВ, лекар, Нови Сад
Др Богдан ТРИФУНОВИЋ, правник, Београд
Душан Љ. ТРИФУНОВИЋ, адвокат, Београд
Димитрије ТРКУЉА, трговац, Осијек
Ђорђе ТУБИЋ, шумарски инжењер, Тител
Василије ЋАТОВИЋ, професор, Сомбор
Душан ЋЕЛИЋ, просветни радник, Нови Сад
Владислава ЋЕЛАП, професор српског језика, Нови Сад
Божидар ЋЕТКОВИЋ, лекар, Нови Сад
Ненад ЋЕТКОВИЋ, лекар, Нови Сад
Александар ЋИРКОВИЋ, службеник, Крушевац
Богдан ЋОСИЋ, судија у пензији, Нови Сад
Чеда ЋОСИЋ, службеник, Јаша Томић
Олга ЋУРИЋ, професор, Коњиц
Бранко ЋУРЧИН, ђакон, Нови Сад
Владимира ЋУРЧИН, професор енглеског језика, Нови Сад
Бранислав ЋУРЧИЋ, асистент, Стапар
Др Милорад ЋУРЧИЋ, примаријус, неуропсихијатар, Сента
Станка ЋУРЧИЋ-ГРАШАР, пољопривредни произвођач, Ченеј
Предраг УЛМЕК, студент, Зрењанин
Ђорђе ФЕРЕНЧЕВИЋ, службеник, Нови Сад
Милан ФРАНЦУСКИ, службеник, Нови Сад
Момчило ФРАНЦУСКИ, професор машинства, Зрењанин
Пера ФРАНЦУСКИ, наставник, Нови Сад
Др Михаило ФУНТЕК, лекар, професор универзитета, Београд
Петер ХАЈНЕРМАН, библиотекар, Нови Сад
Др Олга ХАЏИЋ, професор универзитета, Нови Сад
Каталин ХЕГЕДИШ-КОВАЧЕВИЋ, професор универзитета, Нови Сад
Др Иван ХЕРПКА, доктор шумарских наука, Нови Сад
Др Драгослав ХЕРЦЕГ, професор универзитета, Нови Сад
Борислав ХЛОЖАН, новинар, Нови Сад
Игор ХОЛОДКОВ, новинар, Београд
Бранко ЦАРИЋ, адвокат, Нови Сад
Марко ЦАРИЋ, студент, Нови Сад

Миленко Ђ. ЦВЕЈАНОВ, саветник Земаљског музеја, Сарајево
Лаза ЦВЕЈАНОВИЋ, пензионер, Нови Сад
Драгутин ЦВЕЈИЋ, пензионер, Нови Сад
Др Олга ЦВЕЈИЋ-ЈАНЧИЋ, правник, професор универзитета, Нови Сад
Др Живојин ЦВЕТКОВИЋ, професор универзитета, Земун
Милорад А. ЦВИЈЕТИЋАНИН, пензионер, Београд
Др Петар В. ЦЕРОВИЋ, научни саветник-доктор економских наука, Нови Сад
Евгенија ЦИТОВИЋ, службеник, Нови Сад
Светозар ЧАВИЋ, радник, Борово
Боривој ЧАЛИЋ, књижничар, Вуковар
Ен Бо ЧЕНГ, професор академије друштвених наука, Пекинг, Кина
Душан ЧКРЕБИЋ, дипломирани електоинжењер, Београд
Мила ЧОБАНСКИ, друштвени радник, Београд
Петар ЧОЛОВИЋ, ученик, Беочин
Др Часлав ЧОПИЋ, професор универзитета, Сарајево
Сава ЧУБРИЛО, Рума
Зоран ЧУКИЋ, универзитетски наставник, Нови Сад
Јован ЧУЛАЈЕВИЋ, дипломирани правник, судија, Нови Сад
Светлана ЧУЛЕ, наставник, Сомбор
Миле ЧУЉАТ, професор универзитета, Осијек
Слободан ЧУПИЋ, специјалиста ортодонт, Петроварадин
Јероним ЧУТУРИЋ, дипломирани правник, Нови Сад
Др Душан ЏАМБАС, професор универзитета, Нови Сад
Ката ЏИГУРСКИ, професор, Бечеј
Љуба ЏИГУРСКИ, економ, Бечеј
Др Ђорђије ШАЈИН, професор универзитета, Нови Сад
Тамара ШАЛАЈИЋ, технички сарадник, Нови Сад
Бојана ШАЛБОТ, дактилограф, Нови Сад
Марко ШАЛБОТ, ученик, Нови Сад
Мирослав ШАПИНА, економиста, Нови Сад
Теодор ШАПОЊАЦ, адвокат у пензији, Нови Сад
Душанка ШЕВИЋ, дипломирани фармацеут, Београд
Ђорђе Д. ШЕВИЋ, дипломирани инжењер грађевинарства, Нови Сад
Мирко ШЕВИЋ, обућар, Нови Сад
Др Радмила ШЕВИЋ, професор универзитета, Нови Сад
Вукоман ШЕЛМИЋ, професор универзитета, Нови Сад
Иван ШЕНК, дипломирани инжењер машинства, Нови Сад
Софија Соња ШЕРБАН, пензионер, Београд
Др Живота ШЕШИЋ, доцент универзитета, Нови Сад
Др Илија ШИБАЛИЋ, доктор пољопривредних наука, Нови Сад
Божидар ШИЈАЧИЋ, свештеник, Врбас
Вера ШИКОПАРИЈА-БОЖИН, економиста, Нови Сад
Душица ШИМУНОВИЋ, професор, Нови Сад
Никола ШИМУНОВИЋ, шумарски инжењер, Нови Сад
Стеван ШИНИК, дизајнер, Надаљ
Ђорђе ШИРАДОВИЋ, директор ДП "Новкабел", Нови Сад
Никола ШКАНАТА, службеник, Тиват
Владимир ШОВЉАНСКИ, професор, Нови Сад
Др Мирослав ШОВЉАНСКИ, лекар, професор универзитета, Нови Сад
Јагода ШТЕТИН, књиговођа, Нови Сад
Милан ШТЕТИН, инжењер шумарства, Нови Сад
Др Дамјан ШУВАКОВИЋ, професор универзитета, Нови Сад
Академик Војин ШУЛОВИЋ, професор универзитета, Београд
Др Недељко ШУЉМАНАЦ, економниста, Београд
Жарко ШУПУТ, инжењер, Нови Сад
Станко ШУШЊАР, дипломирани правник, Нови Сад

In memoriam

ЈОВАН СЛАНКАМЕНАЦ (1895–1995)

Управитељ Трандафилкиног сиротишта и економ Матице српске

У стотој години 27. марта 1995. умро је Јован Сланкаменац, некадашњи управитељ и учитељ Сиротишта за мушку православну Српчад, Задужбине Марије Трандафил, под Матичином управом и економ Матице српске. Матица се с усрдним пијететом опростила од свог узорног чиновника, предузимљивог и способног надзорника Матичиних имања и хуманог и племенитог васпитача српске сирочади из разних крајева, који су у Новом Саду на Сајлову, у Матичином дечјем дому, били збринути и, у двадесетим и тридесетим годинама овог века, до априлског рата 1941, изведени на пут.

Доживео је библијску старост, највећу благодет, коју Бог дарива само ретким изабраницима. Неколико дана пре смрти, 28. фебруара 1995, навршио је сто година, окружен пажњом и љубављу својих кћери, унука, праунука и чукунунуке Ане, најмлађег изданка његове срећне породице. Супруга му Јованка, с којом је проживео у складном браку више од 70 година, умрла је неколико година раније, а она му је била ослонац у животу и вредни помагач у тешким и одговорним пословима што је обављао за Матицу, и у Сиротишту и на имањима на Сајлову и Малом јарку, које је велика добротворка Марија Трандафил оставила на Матичину бригу да буду од користи народу и његовом незбринутом подмлатку.

Отац му Рада држао је у закупу гостионицу „Код три краља" у Ћурчијском сокаку (данас ресторан „Златна греда" у Пашићевој улици). Кад је завршио четврти разред гимназије, отац га је, по наговору учитеља Душана Ружића, дао да учи за учитеља. Први разред завршио је у Баји, а из другог је прешао у сомборску српску Препарандију, где је и дипломирао. У бајској Учитељској школи школске власти су га терале да и веронауку учи на мађарском, а не код православног свештеника, што је он одбио, незадовољан и програмом прожетом тежњом ка мађаризацији.

Прво учитељско место било му је у Старим Шовама (данашње Равно Село). Био је тамо од 1. септембра 1913. до 1. фебруара 1915, када је премештен на Ченејске салаше, где је, уважен и вољен од ђака и салашара, остао до 1931. године.

Кад је Управни одбор Матице српске тражио новог управника за Сиротиште, које је према Трандафилкином завештању подигнуто на Сајлову, од свих који су компетовали, Сланкаменац је матичарима уливао највеће поверење. Показало се да нису погрешили: искусни и вредан учитељ постао је прави „сирочадски отац". Прихватао је у лепо уређеном дому и до четрдесетак мушке деце без родитеља, која су ту налазила своју нову породицу. У самом Сиротишту су под учитељевим вођством завршавала четвороразредну основну школу и одлазила одавде да изучавају занат,

трговину или, ако су била надарена, на више школе. Многи Матичини питомци стекли су и највише образовање, велики број је израстао у успешне мајсторе а сви се они с највећом захвалношћу и љубављу сећају свог васпитача и учитеља у Сиротишту, који им је био други родитељ. Сланкаменац је примењивао и нове методе у васпитању деце у оваквом колективу, где су се неговале све људске вредности и где је предани рад био подигнут на ниво култа. Најбоље оцене стизале су за ову васпитну установу Матице српске од министарстава просвете и социјалне политике, истицана је као узорна, управо захваљујући управитељу Сланкаменцу.

Када је 1937. Матица спрска одлучила да велики део својих имања на Малом јарку, око Трандафилкиног салаша, више не издаје у закуп појединцима, већ да земљу обрађује у својој режији, рачунајући на већу добит – у ситуацији кад се од државе нису добијале никакве дотације – само се његовој упорности, сналажењу, знању и настојању може захвалити што је пословни биланс превазилазио очекивања, чиме су и најсумњичавијим Матичиним часницима, који нису одобравали ову одлуку, избијани адути из руку.

Под мађарском окупацијом дечји дом је преузела нова власт, а Матици је онемогућен рад и натурен комесар. Кад је 1943. Мађарска из тактичко-политичких разлога, пошто је постало јасно да ће уз своје немачке патроне изгубити рат, Матици делимично вратила управу над имањем, послове је и даље водио Сланкаменац, обезбеђујући, у тим најтежим условима, да се Матица материјално одржи са својим огромним културним благом.

Када је под окупацијом, на иницијативу Косте Хаџија мл. и других матичара и уз ангажовање Српске православне црквене општине у Новом Саду, са благословом епископа др Иринеја Ћирића, вођена акција око збрињавања изгладнеле и болесне српске деце и омладине из логора у Шарвару, на Матичиног економа Сланкаменца пао је велики део посла око обезбеђења исхране и смештај ових угрожених младих генерација. Последње године пред пензију (1950) провео је радећи савесно као секретар Гимназије. Ако није оставио богатство потомцима, дао им је у наследство душевну благодат, а ту је тековину пренео и на своје питомце и на матичаре, који су му на томе и на свему што је за Матицу учинио неизмерно захвални.

Душан Поїов

In memoriam

Др БОРИВОЈ САМОЛОВЧЕВ
(1923–1994)

Тужне годишњице су тренуци да искажемо пијетет вољеним и цењеним особама који иначе стално носимо у срцу пуном тишине и ћутања. Али ти тренуци су и прилика да те особе рационално, из временске перспективе, оценимо; да дамо реалније место њима и њиховој делатности, јасније сагледамо чиме су нас задужили, шта су иза себе оставили као трајни допринос нама и будућим генерацијама.

Годишњица смрти др САМОЛОВЧЕВА је зато не само повод да се с љубављу и дубоким поштовањем њега сетимо, већ и подстрек да о њему говоримо; да говоримо не због нас који смо га добро познавали, већ, пре свега, због других посебно млађих, како би и они разумели и запамтили чиме нас је задужио. Јер, својим радом и остварењима др Самоловчев се трајно уписао међу научнике, учитеље и племените личности, које су обогатиле наше животе.

Рођен 1923. године у Новом Бечеју, већ од младих дана га привлачи учитељски позив и научно проучавање проблема васпитања и образовања, не само младих него и одраслих. После завршене учитељске школе у Вршцу, дипломира педагогију на Филозофском факултету у Београду, 1954, а већ 1960. на истом факултету одбранио је докторску дисертацију из подручја васпитања и образовања одраслих – проблем андрагошких струјања у нашем васпитању и образовању. Тиме је постао први научно образован андрагог у Југославији, а што је још важније, уврстио се међу утемељиваче андрагогије као посебне научне дисциплине, код нас и у ширим оквирима. Први је у Југославији андрагогију поставио као научну, универзитетску дисциплину.

Пре коначног опредељења за андрагошко научно подручје радио је као учитељ основне школе и директор прогимназије, као просветни инспектор и сарадник многих начних и стручних институција. На тим пословима стекао је богато искуство васпитања и образовања младих, мада је његова стална преокупација била научно проучвање васпитно-образовног рада с одраслима. Та настојања су га убрзо довела на универзитет, најпре у Новом Саду, а касније у Београду и Скопју, где се научно усавршавао и развијао од асистента до редовног професора. Неко време радио је и као професор за војну андрагогију, на Војној академији у Београду. У целокупном периоду је одржавао тесне научне везе са свим универзитетима у Југославији, на којима је често наступао као гостујући професор; сарађивао је и предавао и на многим страним универзитетима.

Постдипломско специјалистичко усавршавање обавио је као студент UNSCA у СР Немачкој и Данској, у Швајцарској, Пољској и Шведској; као студент Фордове фондације био је на постдокторским студијама и усавршавању у САД, Канади и Великој Британији. Са свим тим универзитетима касније је одржавао плодну научну

и стручну сарадњу а дуже је наступао као професор на универзитетима у Кракову, Прагу, Ахену, Сегедину, Ливерпулу, Келну, Питсбургу, Лувену, Берлину, Јерусалиму и др.; држао је предавања и семестралне курсеве, најчешће из компаративне али и других дисциплина андрагогије, на редовном и докторском студију. Као носилац бројних истраживачких пројеката сарађивао је са многим научним институтима, универзитетима и другим институцијама у Југославији и свету те наступао на научним скуповима и симпозијима.

Објавио је око 300 научних и стручних радова на југословенским и страним језицима, од којих око 20 у књижном облику. У њима се бави готово свим питањима васпитања и образовања одраслих, њиховим осветљавањем са различитих андрагошких аспеката: друштвено-историјских, актуалних, компаративних, дидактичко-методичких и систематско-научних. Испољава се као свестрано образован и теоријски богат научни мислилац.

Већ у првом опсежном раду *Образовање одраслих у прошлости и данас*, написаном на основу докторске дисертације, кроз синтетичну анализу историјског и савременог развоја образовања одраслих у свету и код нас, ударио је темеље наше андрагошке теорије; његова сазнања постала су полазиште научног истраживања низа каснијих младих југословенских андрагога; књига је имала велик утицај и на андрагошко заснивање образовања одраслих у неким другим земљама (Чехословачка, Пољска, Мађарска, СР Немачка), а од ње ће полазити и многи каснији његови радови; била је и теоријском основом развијања праксе васпитања и образовања одраслих, у којој је и сам веома активно учествовао. С тим делом васпитање и образовање одраслих код нас добили су свој специфичан андрагошки фундамент што је омогућило њихов каснији системски истраживачки и теоријски развој.

Тешко је укратко приказати широки опус и све проблеме васпитања и образовања одраслих, односно андрагогије, које је систематски проучавао и о којима је у својим радовима писао др Самоловчев. То би било могуће тек подробним представљањем његових обимних радова и богате литературе. Зато само можемо истаћи да међу његове најзначајније књиге, поред већ споменуте, спадају: *Основи андрагогије* (коаутор), *Општа андрагогија, Теоријске основе војног васпитања и образовања, Основи андрагогије, Основи на андрагогијата, Теоријските ин методичките основи на воспитната работа, Методичка основа самоуправно-политичког васпитања*, као и посебне књиге из компаративне андрагогије: *Савремени токови у образовању одраслих, Савремени Израел и образовање*, као и *Историјски корени и токови андрагошке теорије*. Међу наведене могло би се уврстити и низ нимало мање вредних других радова и студија, анализа истраживаких пројеката и сл. У настојању да макар назначимо основне проблеме о којима расправљају, навешћемо их по подручјима у којима је Боривој Самоловчев дао највећи научни и стручни допринос.

У прво подручје његовог проучавања спадају проблеми друштвених детерминанти савременог васпитања и образовања одраслих. Нарочито се посвећивао изучавању утицаја друштвено-политичког система, научно-технолошке револуције, културне и научне традиције на развој васпитања и образовања одраслих и андрагогије. Подробно је анализирао: васпитно-образовне импликације тих утицаја на обликовање принципа и доктрине перманентног образовања; карактеристике и разумевања човечјег фактора, његовог развоја и утицаја на социјални и културни живот; проблеме интелектуализације професија и изградње концепције и система професионалног образовања, укључујући и аспекте преквалификације, доквалификације и усавршавања; различите аспекте деловања образовних чинилаца на еко-

номски развој (и обрнуто), на професионализацију и специјализацију човекове културе, посебно културе живота и уређења средине, рационалног и богатог коришћења слободног времена и сл. У тим оквирима се критички осврtао на економизам и техницизам односно детерминизам и индетерминизам на подручју васпитања и образовања, истичући непрекидно потребу систематског научног вредновања и заснивања васпитања и образовања.

У вези с тим је и проучавање теоријских основа и могућности учења одраслих. Велики напор улагао је у осветљавање и доказивање успешности учења одраслог човека, посматраног са психолошко-когнитивних, перцептивних, емоционално-мотивацијских и социјалних аспеката. На властитим испитивањима и испитивањима извршеним у свету непрекидно је откривао нове потврде које су негирале пријашња схватања о суженим границама за учење одраслих; доказивао је да су могућности учења одраслих велике све до најкаснијег животног доба те да у највећем броју случајева остају неискоришћене; залагао се за развијање система перманентног учења на свим ступњевима друштвеног васпитно образовног система, не само на нивоу основног, већ и средњег и високог образовања, учења уз рад и у слободном времену, као и учења у тзв. трећем животном добу.

Подручје дидактичко-методичких проблема спада међу његова најраширенија проучавања. То је непосредно условљено са тежњом да учење одраслих повеже што тешње са могућностима, навикама и способностима за учење. Дидактичко-методичку теорију за одрасле у много чему развијао је као специфичну, боље прилагођену могућностима и мотивацији учења одраслих те на тој основи практично доказивао велики значај специфичног развоја те теорије. У тим настојањима особито велики допринос дао је разради темељних принципа васпитања и образовања одраслих, нарочито њихових специфичности у односу на принципе васпитно-образовног рада са младима; поклањао је изузетну пажњу развијању специфичних облика, метода и техника учења, техника анализе и др. написао је више дидактичко-методичких приручника или посебних студија, које се односе на све нивое учења – од методичких упутстава и приручника за рад са неписменима, до приручника и студија за више и највише нивое образовања. Запажени су особито његови прилози развијању послешколског образовања и самообразовања.

Развијање чврстог васпитно-образовног система, видео је као нужну претпоставку планског васпитања и образовања одраслих. Зато је у бројим радовима теоријски анализирао и развијао елементе тога система, проучавајући особито његове основне принципе, законе, подручја и динамизме унутрашњег функционисања као и његове везе и везе његових појединих сегмената, с друштвеним васпитно-образовним системом; дао је велики допринос томе да се васпитање и образовање одраслих не само унутрашње повежу и хомогенизују, него и да се интегришу у целину друштвеног васпитно-образовног система. Акцент његових проучавања био је на следећим кључним аспектима: на образовању одраслих као интегралној компоненти перманентног учења и иновацији у глобалном едукативном систему, на унутрашњој трансформацији образовања одраслих, на образовању одраслих као подсистему глобалног едукативног система и на развијању методологије проучавања васпитно-образовног система.

Непосредно повезана са том облашћу су и његова широка компаративна проучавања савремених васпитно-образовних система одраслих, различитих покушаја њихове изградње те повезивања са друштвеним васпитно-образовним системима. Иако су историјске и компаративне анализе саставни део свих његових проучавања, написао је и три већ поменуте књиге у којима исцрпно анализира

савремене васпитно-образовне системе одраслих. Због развијености и специфичног конституисања њихових васпитно-образовних система, највише се бавио анализом тих система у европским државама, Израелу и САД. У оквиру компаративних проучавања васпитно-образовних система настоји утврдити исходишта и принципе њихове изградње, специфично и заједничко, да би дошао до сазнања о добрим и лошим странама појединих те поставио теоријске основе за изградњу нашег васпитно-образовног система одраслих и његовог најбољег укључивања у друштвени васпитно-образовни систем. Развио је и типологије васпитно-образовног система Велике Британије, САД, Скандинавије, Совјетског Савеза и, наравно, Југославије. Својим радовима у тој области допринео је и утемељивању компаративне андрагогије и система андрагошких наука.

Мада подручје утемељивања андрагогије и развијања система андрагогије, због његове синтетичке природе, поменућемо као последње, то подручје било је, што је и разумљиво, највиша преокупација свих његових истраживања. Изградња науке и њених структура, односно дисциплина, разрешава многа нејасна питања сваке науке и зато су према тим циљевима усмерена сва темељна научна истраживања. Полазећи од повезаности андрагогије са свим друштвеним наукама, посебно са педагогијом, види је као посебну науку. Особито велику пажњу поклања анализи специфичног и заједничког у методологији андрагогије (принципа, облика, метода, техника и др. методолошких проблема) да би, у оквиру заједничког, приказао оправданост и могућност развијања андрагогије као релативно посебне науке. Подробно је разрађивао унутрашњи систем андрагошких дисциплина те њихових веза са другим наукама и њиховим дисциплинама. Тиме је увелико допринео развијању и научном уважавању андрагогије као посебне науке у систему других наука. Његова је велика заслуга у настојањима да андрагогија постане саставни део студија на свим већим универзитетима у Југославији.

Високи научни, стручни и морални углед др Самоловчева непосредно је повезан и са његовим срдачним, конструктивним, сарадничким, префињеним и веома ангажованим радом на развијању младих стручних и научних кадрова. Својом спремношћу да помогне, усмери и подстакне, као професор и ментор многих дипломских, последипломских и докторских радова остао је у дубоком, топлом и пријатељском сећању многим младим стручњацима и сарадницима. Зато су наше успомене не његa утолико дубље.

др Илија Мрмак

УМРЛИ ЧЛАНОВИ МАТИЦЕ СРПСКЕ

МИЛЕНКО МИЋИЋ, инжењер, редован члан, Нови Сад (29. IX 1989.)

МИЛОШ ЖУТИЋ, драмски уметник, члан–сарадник, Београд (30. VIII 1993.)

ДР ЂОРЂЕ БАЈИЋ, професор, члан–сарадник, Нови Сад (9. V 1993.)

МИЛИЦА НЕАТНИЦА, професор, редован члан, Нови Сад (3. III 1994.)

ЈОВАН ВИЛОВАЦ, новинар, члан–сарадник, Нови Сад (24. X 1994.)

ДР МИЛОШ АРАНИЦКИ, професор Медицинског факултета у пензији, редован члан, Нови Сад (25. XI 1994.)

МАРИН ДУДАН, лекар, редован члан, Зрењанин (11. XII 1994.)

ДРАГОЉУБ ГВОЗДЕНАЦ, друштвено–политички радник, редован члан, Нови Сад (11. I 1995.)

БОРИСЛАВ КАНАЗИР, професор, редован члан, Нови Сад (19. I 1995.)

РАДОСЛАВ ОБРЕНОВИЋ, књижевник, редован члан, Нови Сад (23. I 1995.)

АКАДЕМИК ЈАНОШ ХЕРЦЕГ, књижевник, стални члан–сарадник, Сомбор (29. I 1995.)

ЗАГОРКА ЂУРИШИЋ, добротвор, редован члан, Београд (23. II 1995.)

АКАДЕМИК ГОЈКО НИКОЛИШ, књижевник, члан–сарадник, Београд (10. III 1995.)

СРЕТА КОВАЧЕВИЋ, друштвено политички радник, редован члан, Нови Сад (10. III 1995.)

ТОМА ГРАНФИЛ, друштвено политички радник, редован члан, Београд (11. II 1995.)

ДР ЂОРЂЕ ЖИВАНОВИЋ, историчар књижевности, стални члан–сарадник, Београд (23. III 1995.)

ЈОВАН СЛАНКАМЕНАЦ, оснивач и управник завода Марије Трандафил, редован члан (27. III 1995.)

ИЛИЈА ПУТИН, пензионер, редован члан, Нови Сад, (4. IV 1995.)

АКАДЕМИК ДАНИЛО В. БРАНОВАЧКИ, стоматолог, редован члан, Београд (6. VII 1995.)

ФРАНЦЕ ДОБРОВОЉЦ, библиотекарски саветник, стални члан–сарадник, Љубљана (17. VII 1995.)

БРАНКО ОЖЕГОВИЋ, машински инжењер, радован члан, Нови Сад (10. X 1995.)

СВЕТОЗАР СИМИН, наставник, члан–сарадник, Нови Сад (2. XI 1995.)

САВА ВУКОСАВЉЕВ, композитор и диригент, стални члан–сарадник, Нови Сад 23. I 1996.)

ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ МАТИЦЕ СРПСКЕ

Члан 3.

Циљеви Матице српске су неговање духовног и културног живота и развијање и популарисање књижевности, уметности и науке.

Матица српска негује и развија културу српског народа као и његове везе са југословенским, словенским и другим народима у свету.

Члан 4.

У остваривању својих циљева Матица српска обавља следеће задатке:

– изучава и подстиче српску књижевност, српскохрватски језик и књижевност других народа;

– организује и обавља научноистраживачку делатност у области друштвених и природних наука;

– издаје Летопис Матице српске, као и књиге и часописе из књижевности, уметности и науке;

– штити и трајно чува архивску грађу насталу у раду Матице српске и архивску грађу откупљену или поверену Матици српској завештањем, поклоном или на други начин;

– сарађује са академијама наука и уметности, универзитетима, матицама, институтима, организацијама у области културе и образовања и другим друштвима у земљи и иностранству, у књижевном и научном раду и другим активностима друштвеног и културног живота;

– додељује Змајеву награду за поезију и друге награде;

– популарише књижевност, уметност и науку;

– остварује права и дужности оснивача у односу на организације које је основала.

(Из Статута Матице српске)

YU ISSN 0350-042 / UDK 061.229(497.113)(06)

ВОЈВОЂАНСКА БАНКА
ЗНАК ПРАВИХ ВРЕДНОСТИ

ВОЛЬВОЗАВОДСКАЯ БАНКА
ЗНАК ПРАВИЛЬНОЙ ВРЕДНОСТИ

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

П

II 2968/1995

010140683,32

COBISS